

Horn János

KÉPESLAP-BÁNYÁSZAT

Tatabánya. 903. évf. 17. Hegedus Sándor akna,
Győző György papa! Nagyon Rónón a szives n
búcsút, családom nagy elismeréssel, minde
finérem ekkorik korán ünnepnap v. szombatn
1903. 11. 14. / G. H. H.

Horn János

KÉPESLAP-BÁNYÁSZAT

Budapest, 2002

A könyv megjelenését támogatták:

KŐ-SZÉN Kft.

Központi Bányászati Múzeum

Magyar Bányászati Hivatal

Mátrai Erőmű Rt.

Magyar Könyv Alapítvány

Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület

Vértesi Erőmű Rt.

Dr. Horn János

*

A könyv kereskedelmi forgalomba nem kerül.

Kiadja:

*a Bányász Kultúráért Alapítvány,
aki ezúton fejezi köszönetét a támogatóknak.*

ISBN: 963 204 608 0

Felelős vezető: Nagy Béla

Nyomás: Regiszter Kiadó és Nyomda Kft.

Előszó

Albumot, képeslapokat bemutató albumot vehet most kézbe a Kedves Olvasó. Régi, többévtizedes-évszázados lapokról készült, megfakultak és színesen ragyogóak egyaránt helyet kaptak benne.

Albumot képeslapokból?! döbbenhet meg a mai olvasó, aki, ha éppen el nem dobja a rokonoktól, barátoktól, ismerősöktől zsákszámba érkező képeslapokat, akkor sem gondol arra, hogy belőlük rendezett gyűjteményt szerkesszen, s különösen arra sem, hogy azt albumba helyezze el. Pedig, gyermek- és ifjúkorunkban még hányszor jutottunk padlások mélyén, poros ládákban, vagy hatalmas ruhásszekrények rejtekén olyan vaskos albumokra, melyekben családunk hajdan-volt férfi tagjai rendezték emlékké ifjúkori utazásaik, tanulmányútjaik, kényszerű hadi és hadifogoly-élményeik képes dokumentumait. Ezeket csodáltuk TV és videó nem lévén még akkor, s lapozgattuk újra meg újra esős őszi délutánokon és ködös téli estéken a pislákoló kályha köré kuporogva.

Öröm, hogy ebben az elgépiesedő, multimédiás világunkban ismét helyet kért és kapott magának ez a mondhatnánk „ösi” ismeret- és érzelm-közvetítő alkotásforma. Napjainknak azonban van olyan jelzője, hogy „anyagiaszá váló”, tehát a gyűjtő, a képeslapok iránt nem üzleti szándékkal érdeklődő öröme nem lehet teljes: a kereskedelmi forgalomban, aukciókon megjelenő képeslapok bizony nem alacsony áron bukkannak föl, s kelnek el a piac könyörtelen törvényei szerint. Nyilván nem akarok elriasztani senkit, sőt inkább kedvet szeretnék ébresztetni a fogékony emberek lelkében a képeslapok szeretetében rejlő megannyi érték és szépség iránt, de napjainkban ez a nemes cselekedet már költséges hobbinak számít.

Megvallom, hogy három-négy évvel ezelőtt kifejezetten a szakmánk, a bányászat szeretete vezetett el életem első képeslap-aukciójára, amelyet jelentős nemzetközi részvétellel, nagy publicitással rendeztek meg igen élénk érdeklődés kíséretében fővárosunkban. Az ott szerepelt, többségükben ritka, vagy legalábbis számomra nem ismert bányászati képeslap úgy tűnik örökre elindított bennem egyfajta célirányos törekvést, hogy minél többet megtudjak ezekről a régi üzenetekről, amelyek igaz, hogy nem nekem íródtak annak idején, de az évtizedek torlódó távlatából végül is hozzám, a mai korosodó bányász-nemzedék tagjához érkeztek, nekem kézbesítette a történelem kedves, kacsintós postás bácsija. Annál is inkább felkeltette érdeklődésem, mert a hazai szakirodalom - beleértve a Magyar bányászat évezredes története (Bp. 1996-2001) c. háromkötetes tartalmas művet is - eddig nem foglalkozott rendszeresen a bányászati vonatkozású képeslapjaink történetével, s a bennük rejlő tartalmi forrásértékkel. Tájékozódásom szerint hazai bányászati múzeumaink, szakgyűjteményeink sem rendelkeznek ilyen irányultságú tematikus gyűjteményekkel, készleteik nem

annyira célirányos szerzeményezés, állományépítés, hanem eshetőleges gyarapodás (hagyatékok része, ajándékok stb.) eredménye.

A mostani szerény kiadványomat, melynek példányait az aukciókat járva szereztem be, (nem egyet többezer Ft-os kikiáltási árról indulva, miközben jó néhányszor ki kellett szállnom a felsőbb szintű licitekből, pedig igen szép és értékes darabokról volt éppen szó!), tulajdonképpen „étlap”-nak szánom. Szeretnék kedvet ébreszteni a szellemi ízek megismerése iránt nemcsak a gyűjtők számára, hanem mindazok számára is, akiknek családjában, rokonaik ismerőseik birtokában vannak efféle képeslapok, hogy őrizzék meg azokat, szeressék és szeretessék meg környezetükkel, s ha már megszűnt körülöttük az érdeklődő közeg, akkor juttassák el valamelyik szakgyűjteményünkhöz, vagy ismert magángyűjteményünkhöz. Nem igen tévedek, ha kijelentem, hogy ennyivel tartozunk évezredes szakmánk becsületének.

Kérem, forgassák olyan szeretettel ezt a kis albumot, mint amilyen szorgalommal, odaadással gyűjtöttem össze, s most szívből jövő tisztelettel helyezem el szakmánk szent oltárának lépcsőjére.

2002. Borbála napján

Jó szerencsét!

Dr. Horn János

Képeslapok

Aknasugatag

Üdvözlét Aknasugatagról, M. kir. sóbánya hivatal.....1

Aknaszlatina

Aknaszlatina.....2

Ferencz bánya, Földalatti raktár.....3

Annavölgy

Paulina akna.....4

Vilmos akna.....5

Baglyasalja

Északmagyarországi Kőszénbánya Kaszinó-épülete. Baglyasalja (Nógrád megye).....6

Bakonycsernye

Uccarészlet/Bányarészlet.....7

Baku

Bakui olajkitörés.....8

Berchtesgaden

Fahrt im Salzbergwerk, Kirándulás a sóbányában.9

Glück Auf! Abfahrt im Salzbergwerk., Jó szerencsét! Lecsúszás sóbányában10

Bóbrka

Muzeum Przemysłu Naftowego.....11

Brennberg

Üdvözlét Brennbergből, Borbála akna/Villany telep/Brennberg látképe.....12

Brennbergbánya

Szénosztályozó13

Budapest

M. kir. Földtani Intézet, Múzeum, Regionális rétegtani és dinamogeológiai gyűjtemény14

M. kir. Földtani Intézet, Előcsarnok15

Csolnok

Augusztá akna.....16

Üdvözlét „Augusztá akná”-ról, Csolnok, Akna/Kolonia.....17

Dés

Bemenet a sóbányába (Désakna).....18

Magyar királyi Sóbánya Désakna, A bánya belseje19

Magyar királyi Sóbánya Désakna, Lajos tárna, A bánya bejárata.20

Dorog

<i>Ferencz akna</i>	21
<i>Kőszénbánya gépház</i>	22
<i>Munkásotthon/Róm.kath. templom a hősök szobrával</i>	
<i>Bányaigazgatósági épület/Bányászok róm. kath. temploma</i>	23
<i>Üdvözlét Dorogról, Bányairóda</i>	24

Dürrnberg

<i>Salzbergwerk Dürrnberg bei Hallein (Salzburg)</i>	25
--	----

Ebszönybánya

<i>Ebszönybánya</i>	26
---------------------------	----

Egbell

<i>Üdvözlét Egbellről</i>	27
---------------------------------	----

Egercsehi

<i>Egercsehi Kőszénbánya Rt. igazgatói lak</i>	28
<i>Egercsehi Kőszénbánya Rt. telepe</i>	29
<i>Egercsehi Kőszénbánya Rt. telepe Mónosbélien</i>	30

Eisenerz

<i>Glück Auf! aus Eisenerz, Jó szerencsét! Eisenerzből</i>	31
--	----

Erzberg

<i>Barbare-Kapelle am Erzberg, Az erzbergi Borbála kápolna</i>	32
--	----

Farkaslyuk

<i>Farkaslyuki Kőszénbánya látképe</i>	33
--	----

Felső-Bánya

<i>Üdvözlét Felső-Bányáról, Keleti bányatelep</i>	
<i>M. Kir. bányaiskola/Róm. Kath. fiú és leány iskola</i>	34

Felső-Galla

<i>Felső-Gallai szénbánya, Gróf Teleki Géza akna</i>	35
--	----

Gölniczbánya

<i>Bányahivatal</i>	36
---------------------------	----

Gyalár

<i>Nagyhid a gyalári vonalon</i>	37
--	----

Hallstatt

<i>Glück Auf! Hallstatt, Salzbergwerk, Jó szerencsét! Hallstatt, Sóbánya</i>	38
--	----

Hodrusbánya

<i>Hodrusbánya, Felső sötéttáró</i>	39
---	----

Káloz	
<i>Üdvözet Kálozról, Parkrészt, Belmajor-Kulcsárság.....</i>	<i>40</i>
Karwin	
<i>Karwin, Gabrielenzeche</i>	<i>41</i>
Királd	
<i>Üdvözet Felső Galláról, Királdi Herz Zsigmond akna</i>	<i>42</i>
Kisgyón	
<i>Kisgyóni bányatelep, Bányaigazgatóság/Kolónia/Fűtőház/Igazgatói lak.....</i>	<i>43</i>
Komló	
<i>Vájtartanuló intézet.....</i>	<i>44</i>
<i>Régi szénosztályozó</i>	<i>45</i>
<i>Üdvözet Komlóról.....</i>	<i>46</i>
Környe	
<i>Környei köszénbánya, „Az első köszén 1911 február 19”</i>	<i>47</i>
Kutná Hora	
<i>Kutná Hora, Szent Borbála Templom</i>	<i>48</i>
Loschwitz	
<i>Loschwitz bei Drezden, Die erste Berg Schwebbahn der Welt, A világ első függővasútja.</i>	<i>49</i>
Máramaros	
<i>Üdvözet Máramarosból, Rónaszéki bányahivatal és főnöki lakás</i>	<i>50</i>
Marosujvár	
<i>Marosujvár, Sóbánya/Fürdő-út.....</i>	<i>51</i>
Mecsekszabolcs	
<i>Mecsekszabolcs, Ferenc József akna</i>	<i>52</i>
Miskolc	
<i>Egyetemváros.....</i>	<i>53</i>
Nagybánya	
<i>Üdvözet Nagybányáról, A kereszthegei bánya/a második vízesés a sztrai völgyben.....</i>	<i>54</i>
Nagyharsány	
<i>Kőbánya/Magyar bauxit-bánya/Róm. Kath. templom/Ref. templom Kossuth szoborral.....</i>	<i>55</i>
Nagymányok	
<i>Bányatelep</i>	<i>56</i>
Nyárádszereda	
<i>Furó torony.....</i>	<i>57</i>

Pécs

<i>Gróf Széchenyi István akna (Pécs bányatelep)</i>	58
<i>Pécs bányatelep</i>	59
<i>Rücker akna szénfelvonó készüléke (Somogy bánya)</i>	60
<i>Szent István akna</i>	61
<i>Szent István aknai munkásotthon</i>	62
<i>Üdvözlét Pécsről, Bányatelep</i>	63

Petrozsény

<i>Nyugati bányatelep</i>	64
<i>Petroseni, Stadă din Colonia minieră</i>	65

Pilisvörösvár

<i>Köszénbánya telep és munkás lakások</i>	66
--	----

Resita-Montana

<i>Resita-Montana</i>	67
-----------------------------	----

Rozsnyó

<i>Bányászati Múzeum</i>	68
--------------------------------	----

Rudabánya

<i>A rudabányai barnavasércbányászatnak „Andrássy II” bányarésze</i>	69
--	----

Sajókazinc

<i>Kazinczi Köszénbánya, Rakodó állomás</i>	70
---	----

Salgótarján

<i>S. B. T. C. Bajnoksági Emléklapja</i>	71
<i>Acélgvár hamu hegyvel</i>	72
<i>Bányaigazgatósági épület</i>	73
<i>Bányatársulati iroda</i>	74
<i>Bányatársulati iroda</i>	75
<i>Függőpálya</i>	76
<i>Keleti altáró</i>	77
<i>Zagyvai rakodó</i>	78
<i>Zagyvai rakodó</i>	79
<i>Károly akna</i>	80
<i>Zagyvai rampa</i>	81
<i>Sodronypálya</i>	82
<i>Bányatársulati Villamos Központ</i>	83
<i>Salgótarjáni bányatelepi közp elemi népiskola</i>	84
<i>Üdvözlét S. Tarjánból, Károly akna/Zagyvai köszén rakodó</i>	85
<i>Üdvözlét Salgótarjánból, Forgách-akna</i>	86

Sashegy

<i>Sashegyi ikerakna</i>	87
--------------------------------	----

Selmechánya

<i>Bányászakadémiai hallgatók Selmecen</i>	88
<i>A selmeci diákéletből I., 1,2,3,stb. § Balek kuss!</i>	89

<i>A selmeci diákéletből II., Chemia</i>	90
<i>A selmeci diákéletből IV., Géptan</i>	91
<i>A selmeci diákéletből V., A balek</i>	92
<i>A selmeci diákéletből VI., Vulpes semper magnam quantitatem cigarrarum secum portat.</i> ..	93
<i>A selmeci diákéletből VII., Bachus ujonnan felkent papja.</i>	94
<i>A selmeci diákéletből VIII., Mathesis</i>	95
<i>A selmeci diákéletből X., Növénytan</i>	96
<i>A selmeci diákéletből XIII., Bier scandál</i>	97
<i>A selmeci diákéletből XVIII., Fiuk!ha majd remeg kezemben</i>	98
<i>A selmeci diákéletből XXI., Rendezés</i>	99
<i>A selmeci diákéletből XXII., Kopárok megkötése</i>	100
<i>A selmeci diákéletből XXIV., Geodesia</i>	101
<i>Balek! Válassz magadnak keresztapát és keresztanyát</i>	
<i>Az isteni fényben tündöklő Firmák eme diszes társaságából.</i>	102
<i>Mindnyájan voltunk egyszer</i>	103
<i>Chemiai Laboratórium</i>	104
<i>Magy. kir. erdészeti főiskola</i>	105
<i>Ballag már a vén diák tovább.</i>	106
<i>Selmeczbánya</i>	107
<i>Főiskolai paloták</i>	108
<i>Új akadémia</i>	109
<i>Főiskolai paloták</i>	110
<i>Üdvözlét Selmeczbányáról, Bány. és erd. akadémiai paloták</i>	111

Sopron

<i>A soproni diákéletből XII., Ultra-supra veteránissimus</i>	112
<i>Hatvan turistaház</i>	113
<i>M. Kir. Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskola</i>	114
<i>M. Kir. Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskola</i>	115
<i>Erdőbányászati Mérnöki Műegyetem</i>	116
<i>Erzsébet ucca</i>	117
<i>Erzsébet utca</i>	118

Stajerlakanina

<i>Üdvözlét Stajerlakanináról, Pamur-akna</i>	119
---	-----

Szászvár

<i>Jó szerencsét!, Szászvári köszénbánya</i>	120
<i>Szászvár bányaakna</i>	121
<i>Üdvözlét Baranya-Szászvárról. Bányatelep</i>	122

Tata

<i>Vida-Jenő lejtősakna</i>	123
-----------------------------------	-----

Tatabánya

<i>Magyar Általános Köszénbánya Részvénytársulat, Bányaigazgatóság</i>	124
<i>Sodronykötél és függőspálya</i>	125
<i>Új szénosztályozó</i>	126
<i>Magyar Általános Köszénbánya Részvénytársulat, Új Oszályozó</i>	127
<i>Lukács László akna</i>	128
<i>Felsőgallai új szénosztályozó</i>	129
<i>Hegedűs Sándor akna</i>	130
<i>Tatabánya VII. akna</i>	131

<i>Villamos erőközpont, (MÁK Rt. tatai bányászata)</i>	132
--	-----

Tataros

<i>Üdvözlét Tataros Asphalt bányatelepről</i>	133
---	-----

Tokodaltáró

<i>Üzemudvar</i>	134
------------------------	-----

Vasas

<i>Vasasbánya látkép</i>	135
--------------------------------	-----

Verespatak

<i>Verespatak, Arany-zúzdák</i>	136
---------------------------------------	-----

Vrdnik

<i>Üdvözlét a Vrdniki Királyi Kőszénbányákból</i>	137
---	-----

Vulkán

<i>Üdvözlét Vulkánról, Salgótarjáni kőszénbánya kórháza</i>	138
---	-----

Zagyvapálfalva

<i>Üdvözlét Zagyvapálfalva, Bányatelep Kaszino</i>	139
--	-----

Zalaegerszeg

<i>Magyar Olajipari Múzeum</i>	140
--------------------------------------	-----

Egyéb

<i>Tisztelet a bányászszaknak, Jó szerencse, áldás lengje át!</i>	141
<i>A bányász munkában</i>	142
<i>Indul a következő műszak!</i>	143
<i>Jó szerencsét!</i>	144
<i>Szénszállítás a bányában</i>	145
<i>Széntermelés</i>	146

KÉPESLAP-BÁNYÁSZAT

Üdvözlő Aknasugatagról

M. kir. sóbánya hivatala.

Aknasugatag

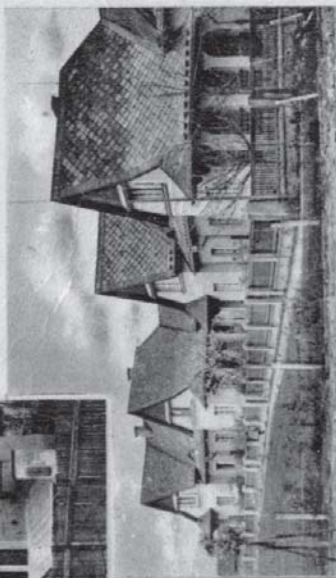
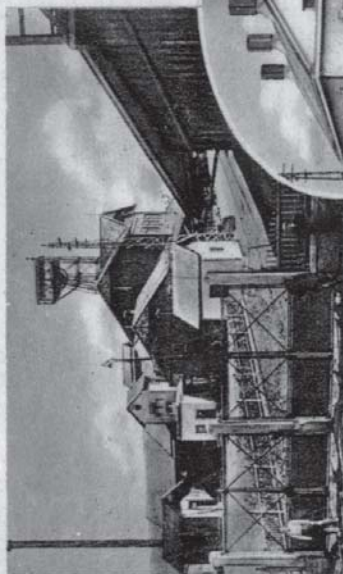
Kép:
Üdvözet Aknasugatagról
M. kir. sóbánya hivatal

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
Wizner és Dávid kiadása,
Máramarossziget

A kősóbányászat és általában a sóügyek rendezését III. Károly uralkodásához lehet kötni. Ebben az időben kerül a Habsburg Kamarai igazgatás alá az erdélyi sóbányászat is, ekkor szorul ki végérvényesen a magyarországi területről a XVII. században beözönlő ausztriai só. Erdély sóbányászatában a máramarosi bányászat-fokozatos korszerűsítésével- az 1600-as évek utolsó évtizedeiben már döntő súllyal szerepelt az ország termelésében: Aknaszlatina 23%, Rónaszék 14% és Aknasugatag 12%-al.

Az ország különböző pontjain 20-25, a XVIII. század végétől 80-90 sólerakat (sókáz) működött.

AKN ASZLATIN A.

Aknaszlatina

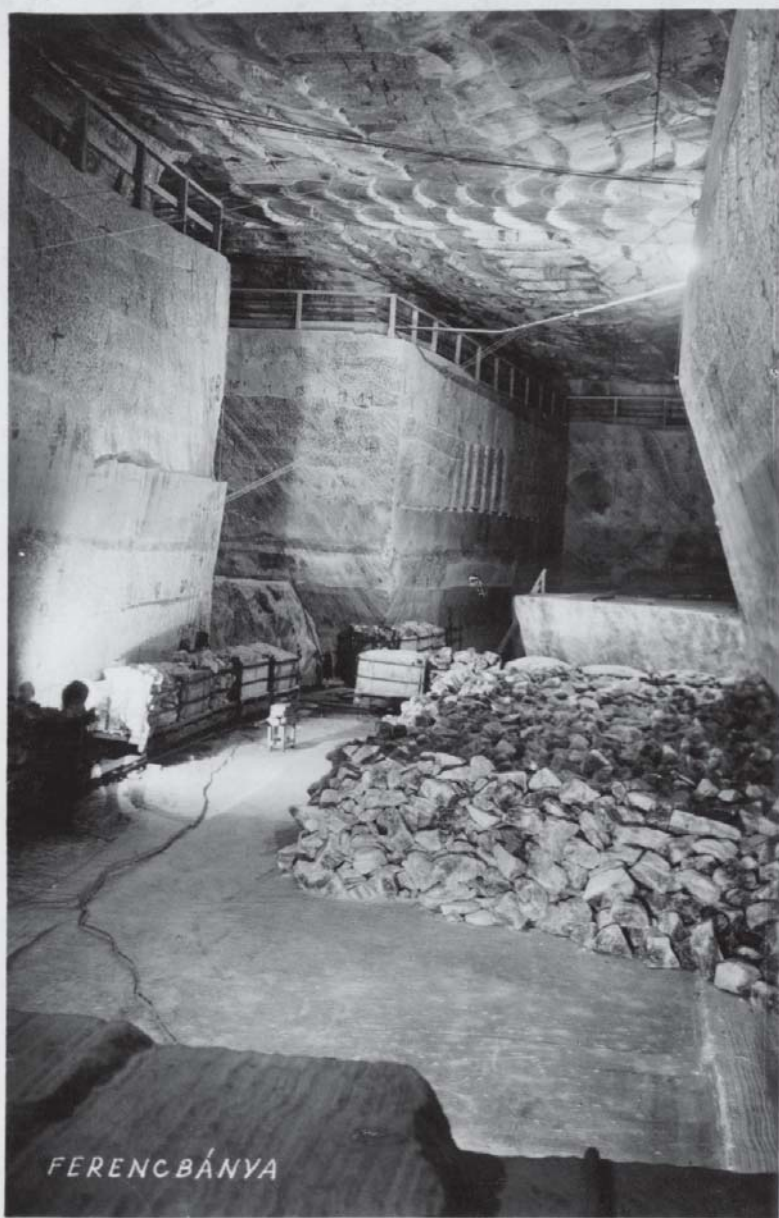
Kép:
Aknaszlatina

Postabélyegző, dátum:
Aknaszlatina,
1941. július 30.

Kiadó:
K. S. A.

Aknaszlatina (ma Szolotvina) a 18. sz. közepén keletkezett bányásztelepülés. 1919-ig Magyarországhoz, 1919-38-ig Csehszlovákiához, 1938-44-ig ismét Magyarországhoz, most Ukrajnához tartozik.

Sóbányájában a 206 m mélyen lévő allergológiai kórháza nemzetközi híré. Éves átlagos sótermelése 880 000 q

Aknaszlatina

Kép:
Aknaszlatina
Ferencz bánya
Földalatti raktár

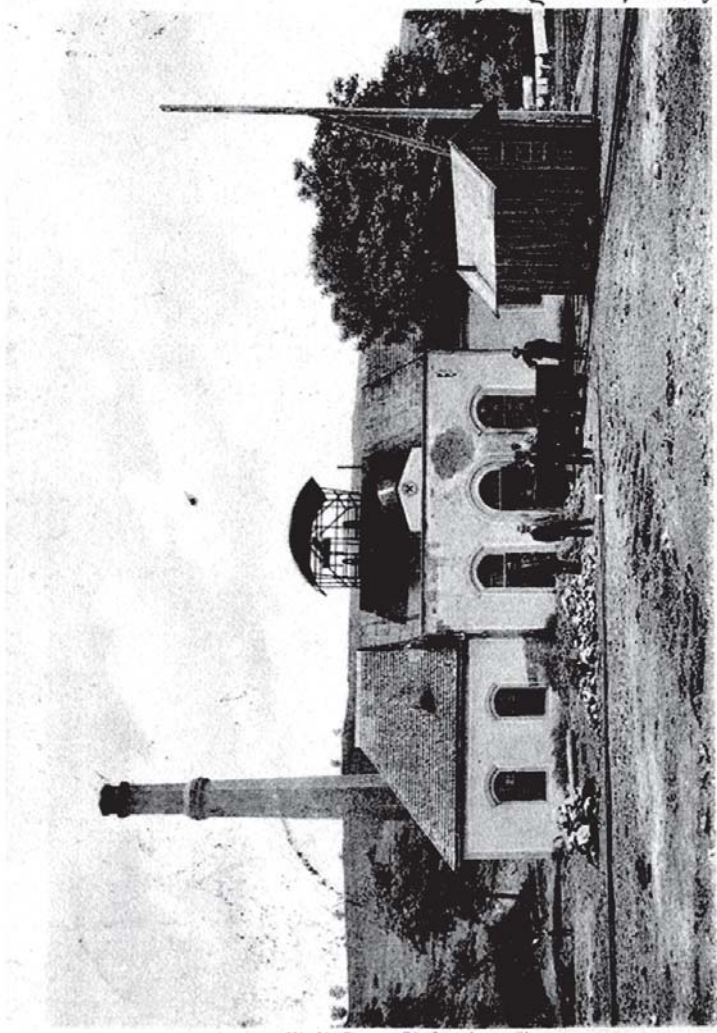
Postabélyegző, dátum:
Aknaszlatina,
1939. augusztus. 12.

Kiadó:
Karinger Kiadó, Budapest
Knoll foto kiadása, Aknaszlatina

A sóbányászat mindig nagy nyereséget hozott az országnak (pl. az országos államháztartás tiszta bevételeiből a részesedése: 1760-1770 között 19-20%, 1828-ban 40%). 1884-ben Magyarországon 14 sóbánya volt művelésben, ebből 3 Aknaszlatinán.

A millennium emlékére az aknaszlatinai sóbányában 1896-ban a Ferencz bánya legmélyebb szintjén 45 m mélyen elhelyeztek egy emléktáblát: „Emlékiül 896-1896”. Abban az időben az volt a legmagasabb bányaiüreg. 1940-ben ez a kamra már 110 m mély volt és a világon a legmagasabb bányaiüregnek számított.

Kedves Anna!
 Félre 12. a múltani fogamat meg
 jött, nem kapok meg, hogy meg
 ideig nem adhat, de még meg
 ideig nem adhat, de még meg
 ideig nem adhat, de még meg
 ideig nem adhat, de még meg

Üdvözlöt Annaölgyből
 István 18. 18. 18.

Paulina akna
 Folyó. 18. 18.

Kiadja Porges Sándor Annaölgy.

Annavölgy

Kép:
Annavölgy
Paulina akna

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:

Annavölgyön 1795-ben Metternich herceg és Sándor gróf birtokán, az oligocén szénkibúvásokon megkezdődik a rendszeres bányászkodás.

A bányászat gyorsan fejlődött és hamarosan a medence legeredményesebben művelt területévé vált.

A kibányászott szenet szekéren szállították a dunai rakodóra, majd 1892-ben megépült az Annavölgy - Tokod vasút, mely gyorsabb szállítást tett lehetővé. 1924-ben az annavölgyi bányarészeket összekötötték a dorogi alagúttal és ezzel megszűnt a vasúti átszállítás.

A Paula akna (az irodalomban így szerepel) mélyítésére 1895-ben került sor a +125 m-es szintig.

Annayölgy

Kép:
Annayölgy
Vilmos akna

Postabélyegző, dátum:
Szolnok,
1902. október 1.

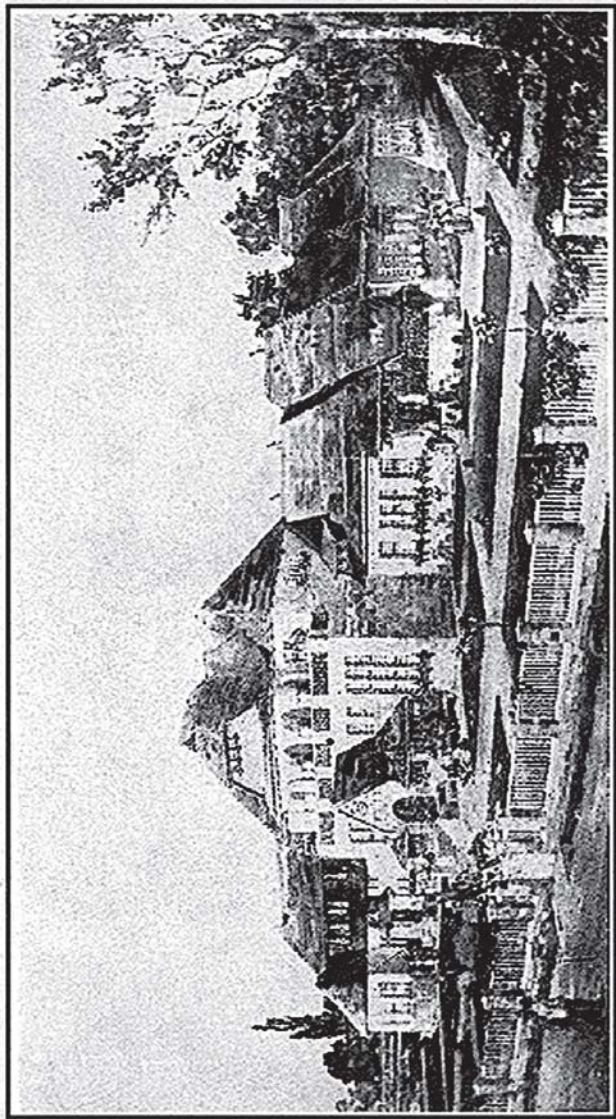
Kiadó:

A Vilmos aknát 1875-ben mélyítették, a 60-as szinten $20 \text{ m}^3/\text{p}$ vízzel elfulladt, ezért alapvágatát a víznívó felett képezték ki, amely 1884-ben érte el a paleocén telepet és azt feltárta.

1898-ban a Vilmos aknán új villamos centrálé épült és 1912-ig üzemelt.

A névadó, Zsigmondi Vilmos 1854 és 1859 között Annayölgyön dolgozott. A szabadságharc bukása után a haditörvényszék börtönbüntetésre ítélte. Az elmützi várbörtönben embertelen körülmények között tartották fogva, elvesztette a fél szeme világát. 1850-ben kegyelmet kapott, majd visszatért Annayölgybe, ahol 1859-ig dolgozott. Vezetése alatt a bánya tovább fejlődött, a nevéhez fűződik (Hantken Miksával együtt) a paleocén széntelepek felfedezése.

ÉSZAKMAGYARORSZÁGI KŐSZÉNBÁNYA KASZINÓ-ÉPÜLETE,
BAGLYASALJA (Nógrád megye).

Baglyasalja

Kép:

Északmagyarországi
Köszénbánya Kaszinó-épülete.
Baglyasalja (Nógrád megye)

Postabélyegző, dátum:

Baglyasalja, 1932. március 26.
Etes, 1932. március 26.

Kiadó:

Az 1884-ben alakult Északmagyarországi Egyesített
Köszénbánya és Iparvállalat Rt. baglyasaljai kerületének
központja volt Baglyasalja falu.

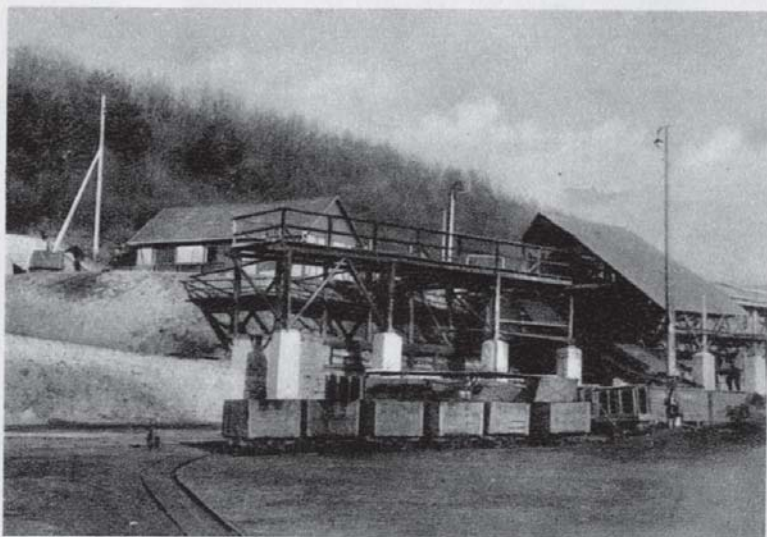
A kaszinót a vágyecsei Wellisch Andor műépítész tervezte.
Építése 1923-ban volt.

A vállalat 1925-ben olvadt be az SKB Rt.-be.

A település 1950-től Salgótarján közigazgatási része.

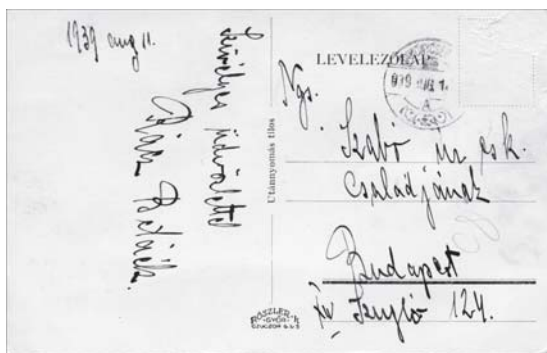
Uccarészlet

Bakonycsernye

Bányarészlet

Bakonycsérnye

Kép:
Bakonycsérnye
Uccarészlet/Bányarészlet

Postabélyegző, dátum:
Bakonycsérnye,
1939. augusztus 12.

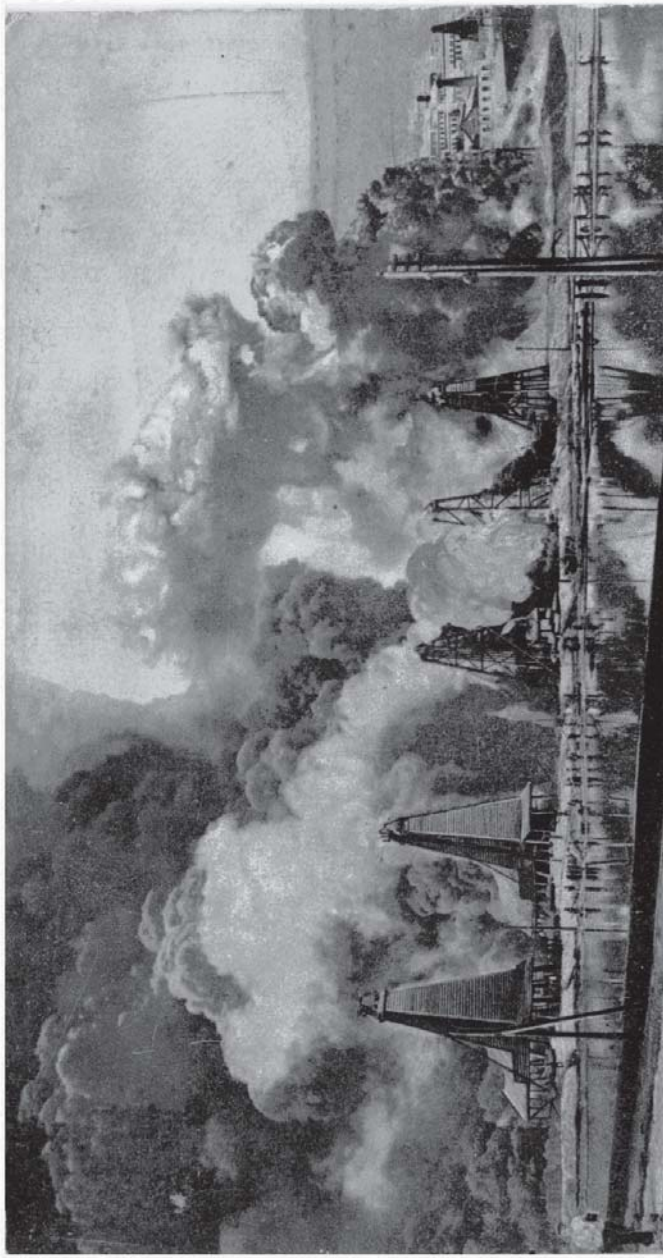
Kiadó:
Röszler K.
Győr, Czuczor J. u. 5.

A szénelőfordulás 1873-ban kiadott térképen már szerepel.

Az I. világháború után az addig kevésbé ismert területen, Bakonycsérnyén kezdődött meg a kutatás, Janotta vezetésével.

Ő 60 éves bérbeadási szerződést kötött 1920. november 30-án a bakonycsérnyei birtokosokkal és a katonai kincstárral.

A bérleti díj az elszállított szén mindenkori eladási árának a 3%-a. Közben 1922. augusztus 1-én megalakította a „Bakonyvidéki Kőszénbánya Rt.”-t, aminek részvényeit a báró Wolffner család 1923. szeptemberében megvásárolta.

Баку. № 1.
Баку. № 2.
Горящие буровыя вышки и нефтяной фонтанъ.
Les fontaines de naphte en flammes.
Горючі буровішки і нафтові фонтани.

Baku

Kép:
Bakui olajkitörés

Postabélyegző, dátum:
Baku, 1901. január 4.

Kiadó:
szovjet kiadás (Bakuban)

Baku- vagy ahogy az azerek mondják: Bacsí-, a varázslatos és titokzatos kelet kapuja a Kaukázus lábánál, a Kaspi tenger Apseron félszigetén. Történelme gazdag, sok szépről, de sok kegyetlen háborúról is tanúskodik.

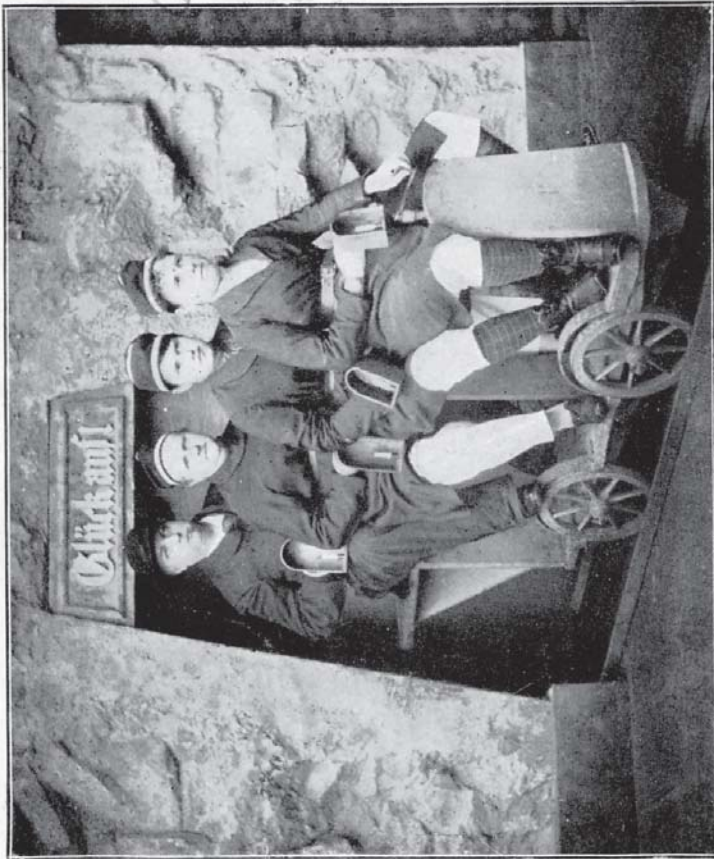
Az asszírok és a perzsák kőbe faragott írásait és szobraikat sokfelé büszkén mutogatják, de mintha nem is értenék milyen kincsek birtokában vannak. Környéke évezredek óta híres volt az örök tűzekről, az égő gázkihívásokról, melyekről még Príszkor rétor is megemlékezett.

Az indiai szekta által épített Tűzimádók templomát ma is meg lehet tekinteni. A város közelében fűrták le a híres Bibi Ejbát nevű olajkutat amely mesés hozamával elkápráztatta az akkori világot. Innen származott az akkori világ olajtermelésének a fele.

A fekete arany sok jót, de sok kegyetlen háborút és politikai változást hozott Allahot tisztelő népére.

Ma is egymásba érnek a kutak javításához felépített tornyok.

Fahrt im Salzbergwerk.

Itt 900 meter
 favolagból
 csaggó a hegy,
 belapolyos
 100 meter mag
 sejtől a föld
 egy tüzör
 csobkaközt
 ottunk ki ilye
 E. Károly
 Berch

P. Ney, Photograph. Anstalt am königl. Salzbergwerk Berchtesgaden.

Berchtesgaden

Kép:
Fahrt im Salzbergwerk
Kirándulás a sóbányában.

Postabélyegző, dátum:
Berchtesgaden,
1903. augusztus 7.
Budapest, 1903. augusztus 8.

Kiadó:
P. Ney, Photogr. Anstalt am
königl. Salzbergwerk
Berchtesgaden

Kiáknázási jogát 1156-ban kapták meg a szerzetesek. A sóbányát idegenvezető kíséretében, bányászruhában meg lehetett tekinteni. A látogatókat ugyanazon az úton vitték le, mint a dolgozókat. A sóbarlang megtekintése után tutajra szállhattak a földalatti sóstók egyikén, és kiszállás után filmvetítésen ismerkedhettek meg a sóbányászat módszereivel (erről írt a képeslap feladója is).

Tragikus nevezetessége az Ische völgyben lévő városnak, hogy a föléje magasodó Obersalzberg sziklacsúcson, 1900 m magasságban állt Hitler egykori erődtített kastélya, a „Fasfészek”, amit később, 1952-ben felrobbantottak.

Glück auf!

Rutsch-Partie. Gruben-Abfahrt im Salzbergwerk.

J. Neg. Photograph. Ansicht am königl. Salzbergwerk Berchtesgaden.

Herzlichen Gruß

20/4 1902

von

Heinrich Fuchs

Berchtesgaden

Kép:

Glück Auf!
Abfahrt im Salzbergwerk
Jó szerencsét!
Lecsúszás sóbányában

Postabélyegző, dátum:

Berchtesgaden, 1902. július 7.
Sopron, 1902. július 20.

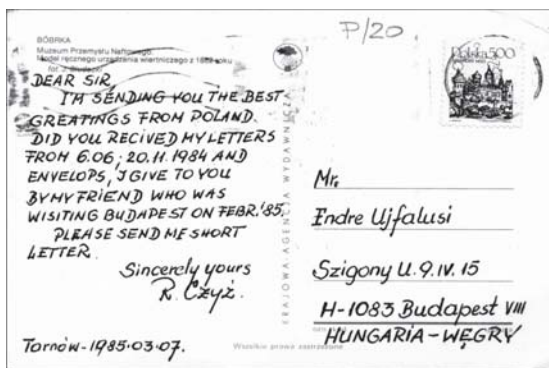
Kiadó:

P.Ney, Photogr. Anstalt am
königl. Salzbergwerk,
Berchtesgaden

*Salzburgtól 19 km-re fekvő gyönyörű szép vidék.
1890-ben 2180 lakosa volt. Sóbányáiból 50.000 g-t termeltek ki
évenként (1890-as évek adata).*

Bóbrka

Kép:
Bóbrka
Muzeum Przemysłu Naftowego

Postabélyegző, dátum:
Tornów, 1985. március 7.

Kiadó:
Krajowa Agencja Wydawnicza

A bóbrkai Lengyel Olajipari Múzeum egy korábban kiadott képeslapja, amely egy XIX. századi háromlábú fatornycs ütfűró berendezést ábrázol.

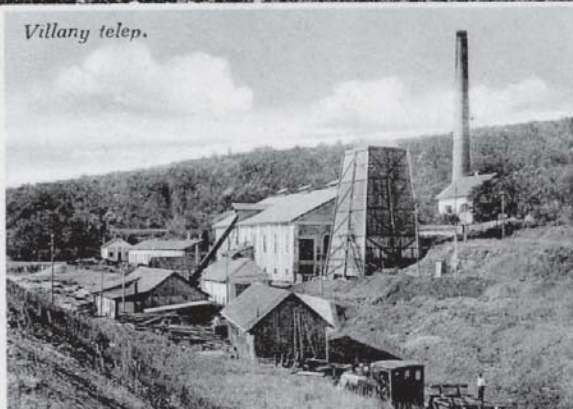
A város további nevezetessége az ipari skanzen, ahol a petróleumlámpa lengyel feltalálójának, Ignacy Łukasiewicz lembergi gyógyszerész emlékmúzeumán kívül, a XIX. század második felében virágzó galíciai olajtermelés emlékei is megtalálhatók.

(A lap a M.O.I.M tulajdona.)

Borbála akna

Villany telep.

Brennberg — látképe.

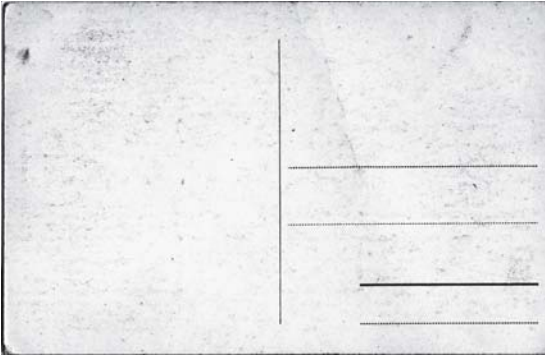

tervezés

Üdvözlét Brennbergbol.

hányas sz.

Brennberg

Kép:
Üdvözlő Brennbergből
Borbála akna
Villany telep
Brennberg látképe

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:

1753-ban már a soproni borkimérő házaknál a beszélgetés fő témája a szén volt. A hagyomány szerint Ringbacher (más forrás szerint Rimbacher vagy Rimpacher) nevű pásztor fedezte fel.

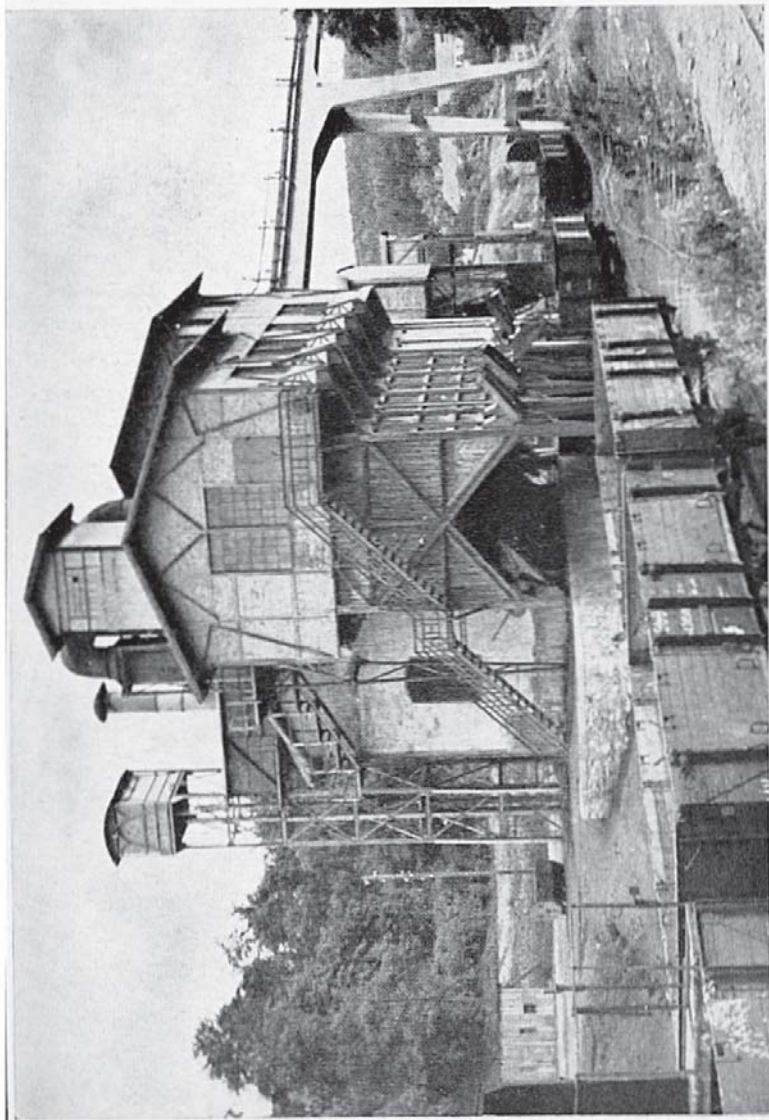
Hamberger Jenő, aki az első monográfiát írta Brennbergéről, a felfedezés évét 1753-ra datálta. 1759-ben nyitották meg itt Magyarország első szénbányáját.

A név eredete: Brennender Berg- Egő hegy.

1793-tól Brennbergbánya a település neve. 1872-ben már 519 fő dolgozott a szénbányáknál.

A lapon látható Borbála aknát 1884-85 között mélyítették 190 m-re, 1888-ig folyt a termelés, majd 1889-ben újból mélyítették 268 m-re és újra folytatódott a termelés. 1912-ben építették a soproni aknánál a villamoserőművet. Ez az erőmű biztosította a bányának és a lakótelepnek az áramot. 1927-ben építettek 12 tantermes iskolát, 1928-1930 között a brennbergbányai bányász templomot.

A „Horn” név is szerepel Brennbergbánya történetében, ugyanis Horn J. 28 énekessel alapította meg az első helyi énekkart.

BRENNBERGBÁNYA. — SZÉNELOSZTÓ.

Brennbergbánya

Kép:
Brennbergbánya
Szénosztó

Postabélyegző, dátum:

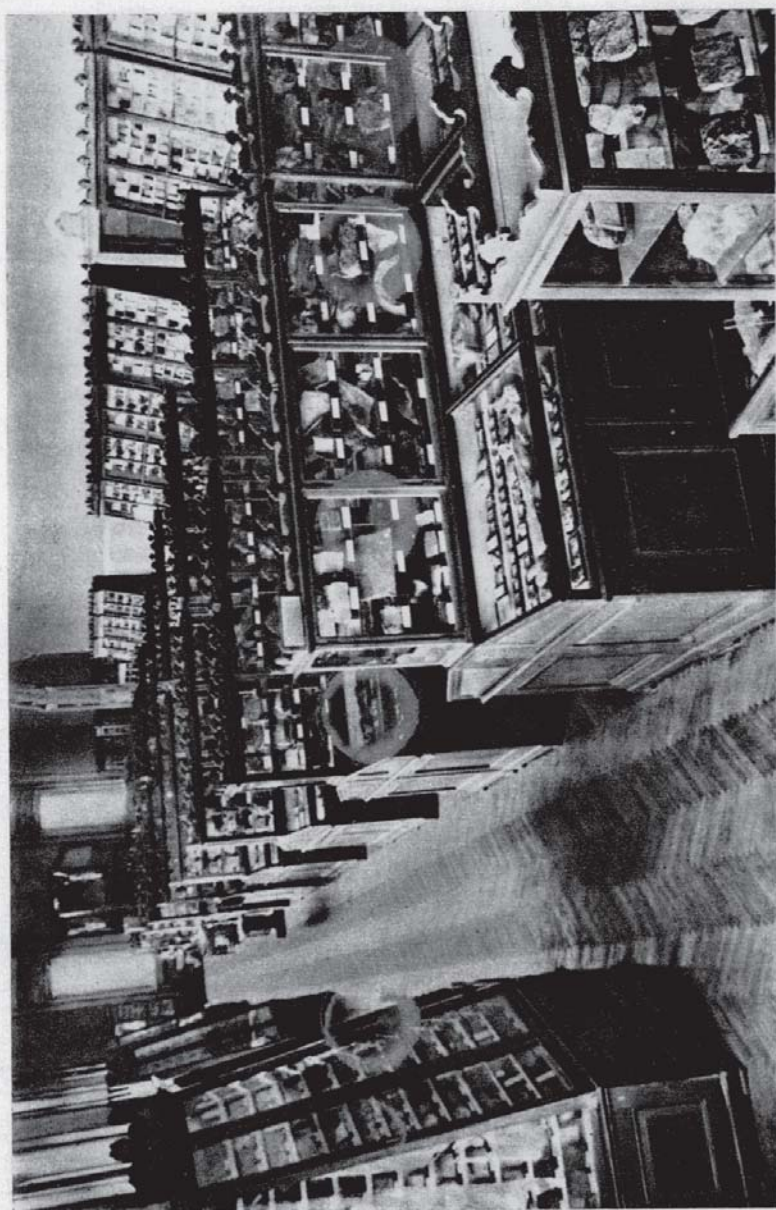
Kiadó:
Röttig-Romwalter Nyomda Rt.
Sopron
11574

1924-ben az iparvasút végállomásán épült egy új szénosztályozó 5 vagon/óra teljesítménnyel.

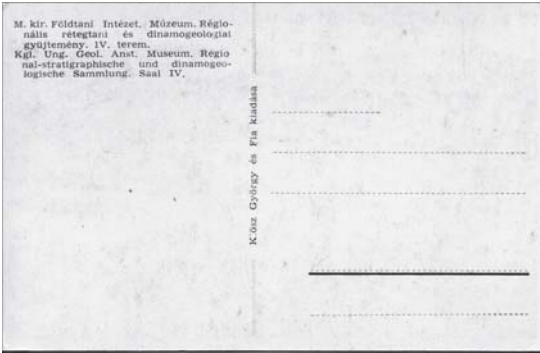
Ötféle szénfajta (darabos, kocka, dió nagyságú, dara és por) osztályozására, Seltner rendszerű rostákkal volt ellátva. A kézi válogatáshoz két gumiszalag állt rendelkezésre.

A szénosztályozó alsó részét egy 200 m^3 űrtartalmú vasbeton bunker alkotta, amelyből vagonba vagy csillékbe lehetett rakodni. A magas szénosztályozó épületét egy 100 m hosszú vasbetonhíd kötötte össze a Borbála akna külső szintjével, az Ilona akna kötélpályájával és a Szent István akna függőkötél pályájával.

A létesítményt Mándi mérnök tervezte.

Budapest

Kép:

M. kir. Földtani Intézet,
Múzeum, Regionális rétegtani
és dinamogeológiai gyűjtemény
IV. terem

Postabélyegző, dátum:

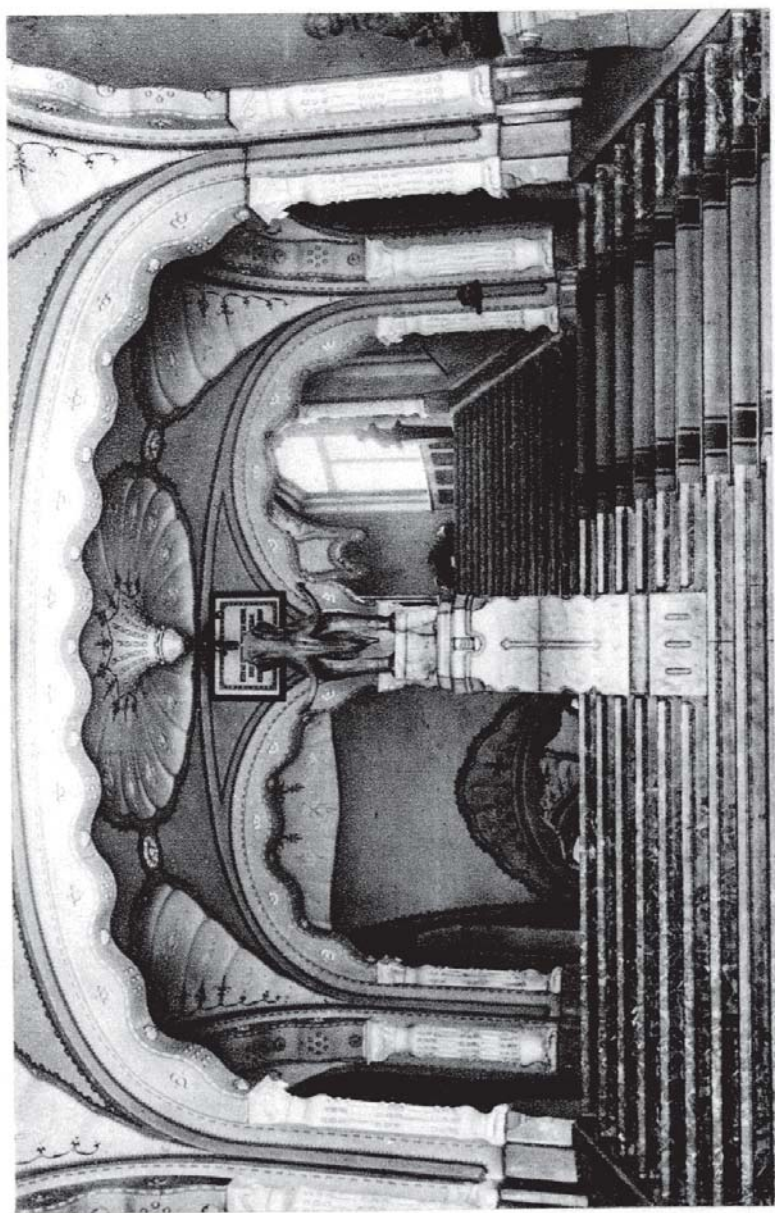
Kiadó:

Klöss György és Fia kiadása

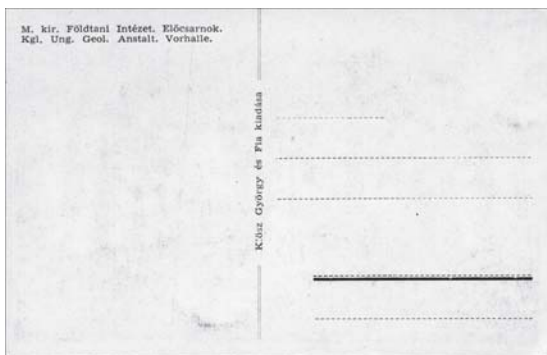
1895. május 22-én Böckh János, Schafarzik Ferenc és Szontogh Tamás, Hammermayer Károly polgármesternek írt beadványukban javasolják, hogy az Intézet a Stefánia úti szabad területen épüljön fel.

A székesfőváros törvényhatósági bizottsága 1896. IV. 15-16-i közgyűlésén kijelölte a területet. Az építményre a pályázatot 1896. augusztus 2-án írták ki. A pályázatot Lechner Ödön nyerte meg.

Az épület 1899. október 1-re készült el, a megnyitás időpontja 1900. május 7-e.

Budapest

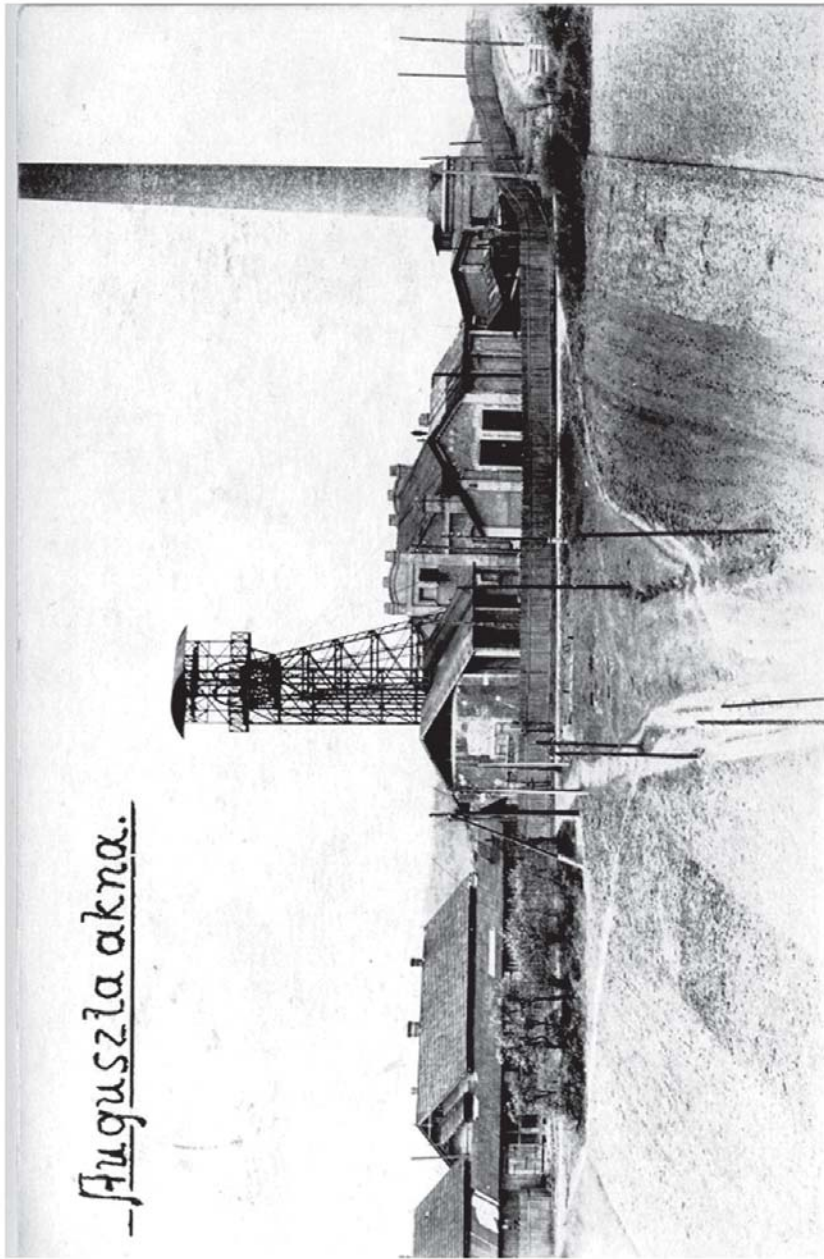
Kép:
M. kir. Földtani Intézet
Előcsarnok

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
Klöss György és Fia kiadása

Az intézetet Ferenc József császár és király 1900. május 29-én látogatta meg és hosszabb időt töltött a múzeumban is (lásd még az előző képnél lévő tájékoztatót).

Augustzla akna.

Csolnok

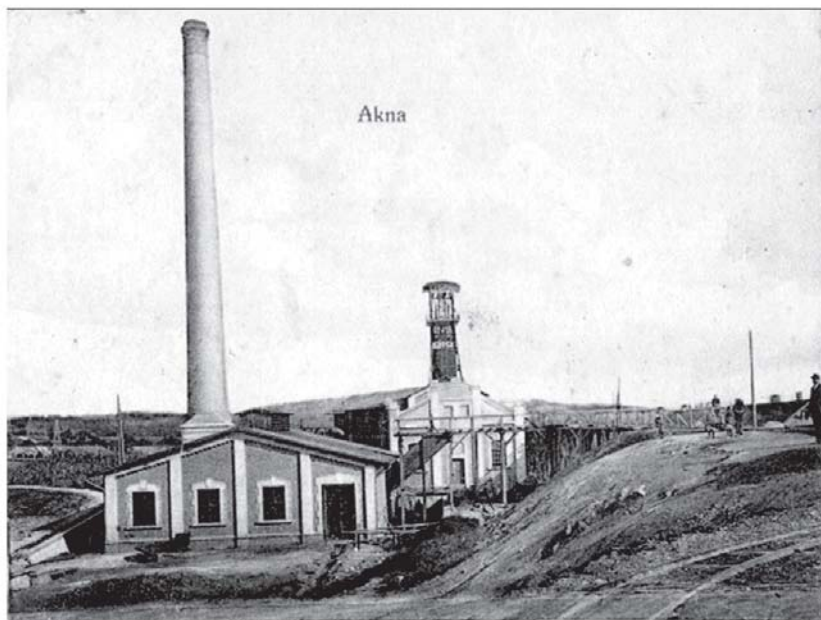
Kép:
Csolnok
Augusztai akna

Postabélyegző, dátum:
Dorog, 1928. február 10.

Kiadó:

Az Augusztai akna mélyítése 1905. április 1-én kezdődött, 1906-tól két évig elővájásból termeltek.

1907. január 24-én elkészült az Augusztai aknán a dorogi kötélpálya, mely 1924. február 4-ig üzemelt.

Üdvözlet „Augusta Akná“-ról, Csolnok.

Csolnok

Kép:

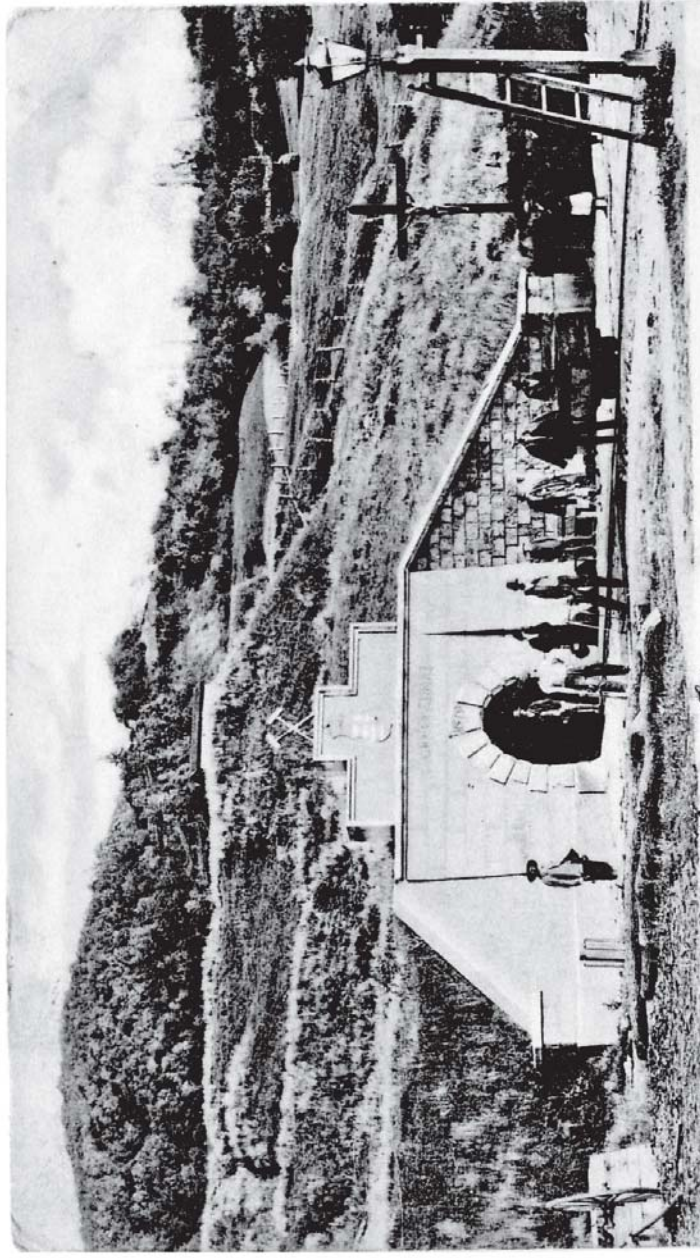
Üdvözlét „Augusztá akná”-ról
Csolnok, Akna/Kolonia

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:

Klatz Mátvás kiadása,
Augusztá-Akna

1907-1908-as években felépült az Augusztá kolónia.

II. Bemenet a sóbányába. Széna Pál, míg elter egy Dészakna lát képe 3 sorozatban.

Kapitál Telek és Pinti könyvesek Dészakna lát képe 3 sorozatban. Széna Pál, míg elter egy Dészakna lát képe 3 sorozatban. Széna Pál, míg elter egy Dészakna lát képe 3 sorozatban.

Dés

Kép:
Bemenet a sóbányába
(Désakna)

Postabélyegző, dátum:
Dés, 1905. október
Trencsén, 1905. október 31.

Kiadó:
Kapható:
Teleki és Pintye
könyvkereskedés
Dés

A bányászat történetével foglalkozó szakemberek 117 olyan Árpád-kori oklevelet ismertek, amelyben valamilyen módon szerepel a só, és ezek között 12, mely szorosan kapcsolódik a sóbányászathoz.

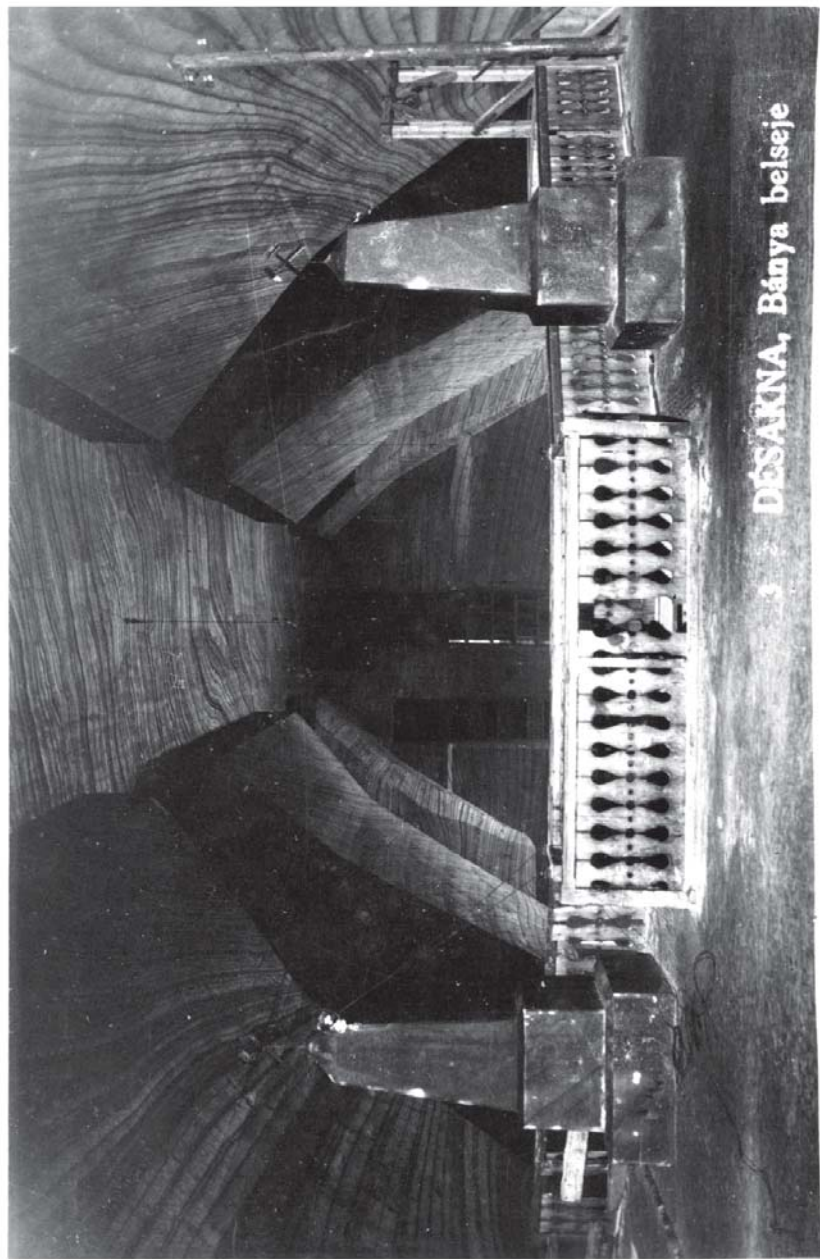
Pl.:

1248

IV. Károly az egri püspöknek adományozott egy désaknai sóbányát (üreget, aknát) szabadszállítással, árusítással

1291

III. András a gyulafehérvári püspök jelentése alapján újból létyja a désaknai vendégek IV. Béla és V. Istvánra hivatkozott kiváltságait, amelyek az u.n. második tatár betörés során megsemmisültek. Benne: sóaknák, sóvágás stb.

3 : DESAKNA, Banya belseje

Dés

Kép:
Magyar királyi Sóbánya
Désakna
A bánya belseje

Postabélyegző, dátum:
Dés, 1943. március 9.

Kiadó:
„Illusztráció” fénykép
sokszorosító Szamosújvár
1941.

A désaknai sóbányászat létesítésének írott nyomai már 1061 körül fellelhetők. 1884-ben Magyarországon 14 sóbánya volt művelésben, ezek között volt a Désakna is.

Az erdélyrészi területen a sótermelés értéke 1908-ban 32,2 millió korona volt 2,6 millió q termelés mellett.

Az 1910-es évekre a kősótermelés meghaladja a 300 kt-t (a századfordulón 100-150 kt volt).

Désakna az egyik legjelentősebb sóbánya.

Dés

Kép:

Magyar királyi Sóbánya

Désakna

Lajos tárna, A bánya bejárata.

Postabélyegző, dátum:

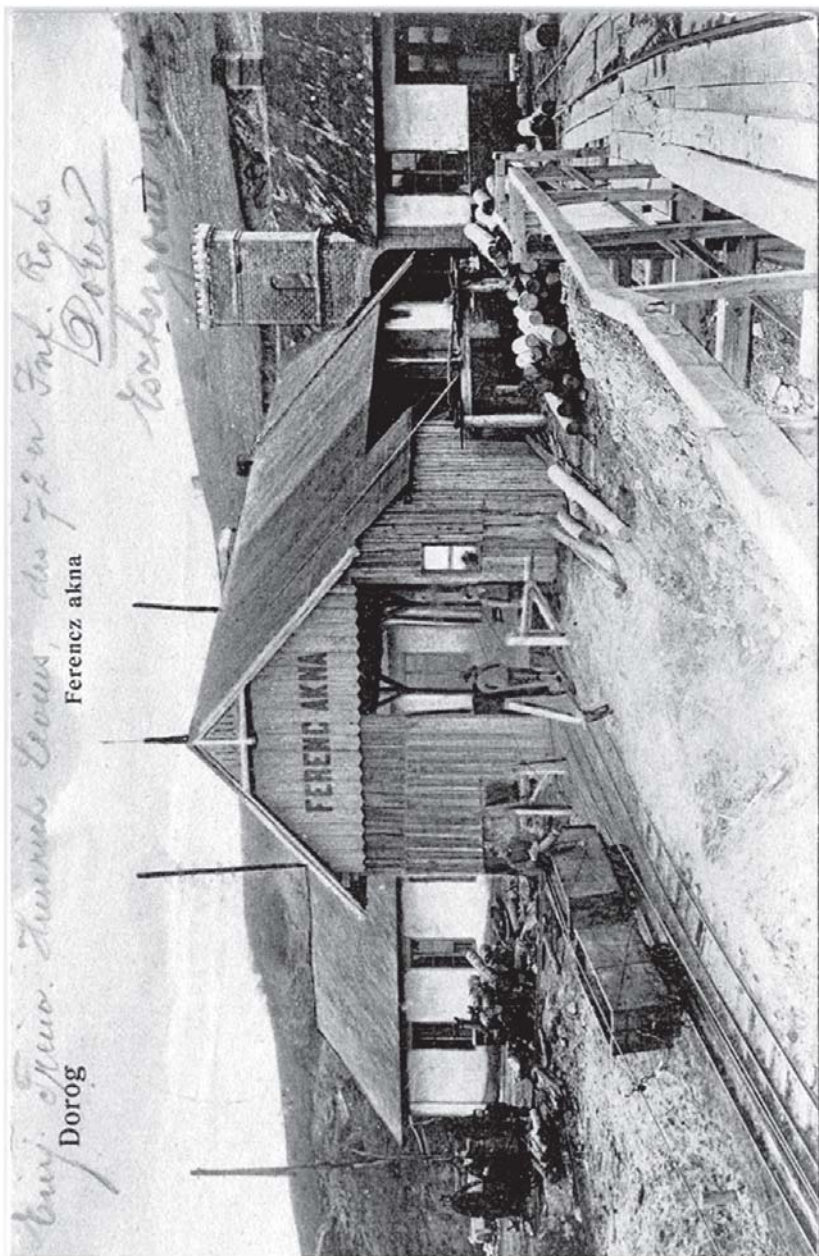
1941. augusztus 6.

Kiadó:

„Illusztráció” fénykép
sokszorosító Szamosújvár
1941.

1879-ben Esch Lajos oszt. tanácsos és kolozsvári bányaaigazgató „ismerve a deés aknai sóbányák veszélyeztetett helyzetét közölte a minisztériumnál, hogy egy katasztrófa esetén fennakadás ne történhessék a sótermelésben. Egyidejűleg közölte azt is, hogy a Ferdinánd bánya ne többé a hegyről mélyített aknából műveltessék, hanem tárnával nyitassék meg”.

Esch Lajosról elnevezett tárnát 1879. novemberében nyitották meg.

Dorog

Kép:
Dorog
Ferencz akna

Postabélyegző, dátum:
Dorog, 1915. Március 3.

Kiadó:

A dorogi medence földtani ismereteinek rendszerezése Hantken Miksa nevéhez fűződik, aki 1852-ben került bányatiszti minőségben e vidékre.

A széntelepek az eocén (35-55 millió évvel ezelőtt) és az oligocén (20-35 millió évvel ezelőtt) időszakban keletkeztek.

A bányászat Dorogon 1843-ban kezdődött.

A Mogyorós-Bajóti területen a XIX. sz. közepétől folyt jelentősebb bányászkodás.

Az irodalom ezt az aknát VIII-as aknaként tarja nyilván.

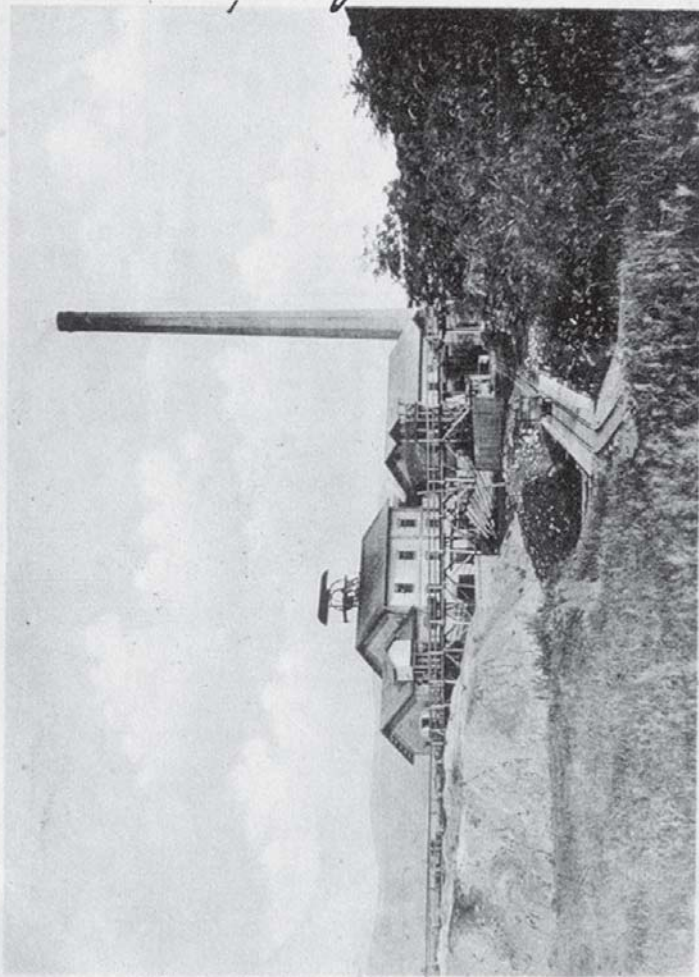
A mélyítése 1935-ben kezdődött és 1937-ben fejezték be 438,6 m mélyen.

1960-ban jelentős vízemelés miatt a termelés gazdaságtalanná vált, a vízemelést leállították, az aknát feladták.

1969-ben tömedékeltek be.

Üdvözlő
Dorogról.

Dr. János János
család

Részlet a kőszénbányából a gépház.

Dorog

Kép:
Dorog
Kőszénbánya gépház

Postabélyegző, dátum:
Dorog, 1901. június 3.
Budapest, 1901. Június 4.

Kiadó:

1894-ben a Kőszénbánya- és Téglagyár Rt. (elnöke Görgey Artúr volt) az aknapárt építtette le.

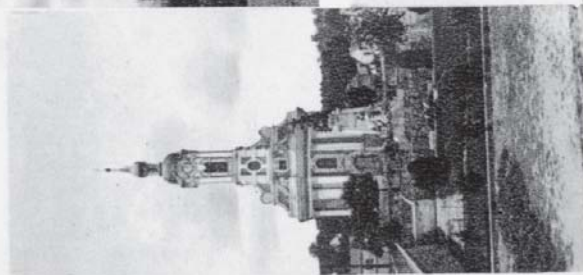
A 161,4 m ácsolt Samu akna külszíni épületében helyezték el a 175 LE-s gőzszállítógépet. Ugyanitt került elhelyezésre a 2 m³/p teljesítményű Reigner szivattyú.

1896-ban megépítették az osztályozót és iparvágányt.

A Samu aknától északra fekvő terület megnyitására telepítették 1935. május 8-án a VIII-as aknát.

1960. május 25-ig a Samu akna a VIII-as akna légvezetését szolgálta.

Görgey Artúr az 1848-as szabadságharc legendás tábornoka. 1867-ben hazatért a Klagenfurti internálásból. A Kőszénbánya és Téglagyár Társulata Pesten - mely társulat előszeretettel törekedett arra, hogy elnöki székébe neves személyiségeket ültessenek - 1868-ban felkérte a Társulat elnökének, aki ezt a tisztséget 1874-ig töltötte be. Az esztergomi főkapitány levéltár őrzi azt a Görgey által aláírt szerződést, amelyben a főkapitány hozzájárult a szénmedence bányáinak átvételéhez.

Róm kath. templom
a hősök szobrával

Munkácsotihon

Dorog

Bányászok róm. kath.
temploma

Bányagazgatósági épület

Dorog

Kép:

Dorog

Munkásotthon/Róm. kath.
templom a hősök
szobrával/Bányaigazgatósági
épület/Bányászok róm. kath.
temploma

Postabélyegző, dátum:

Dorog, 1934. október 5.

Kiadó:

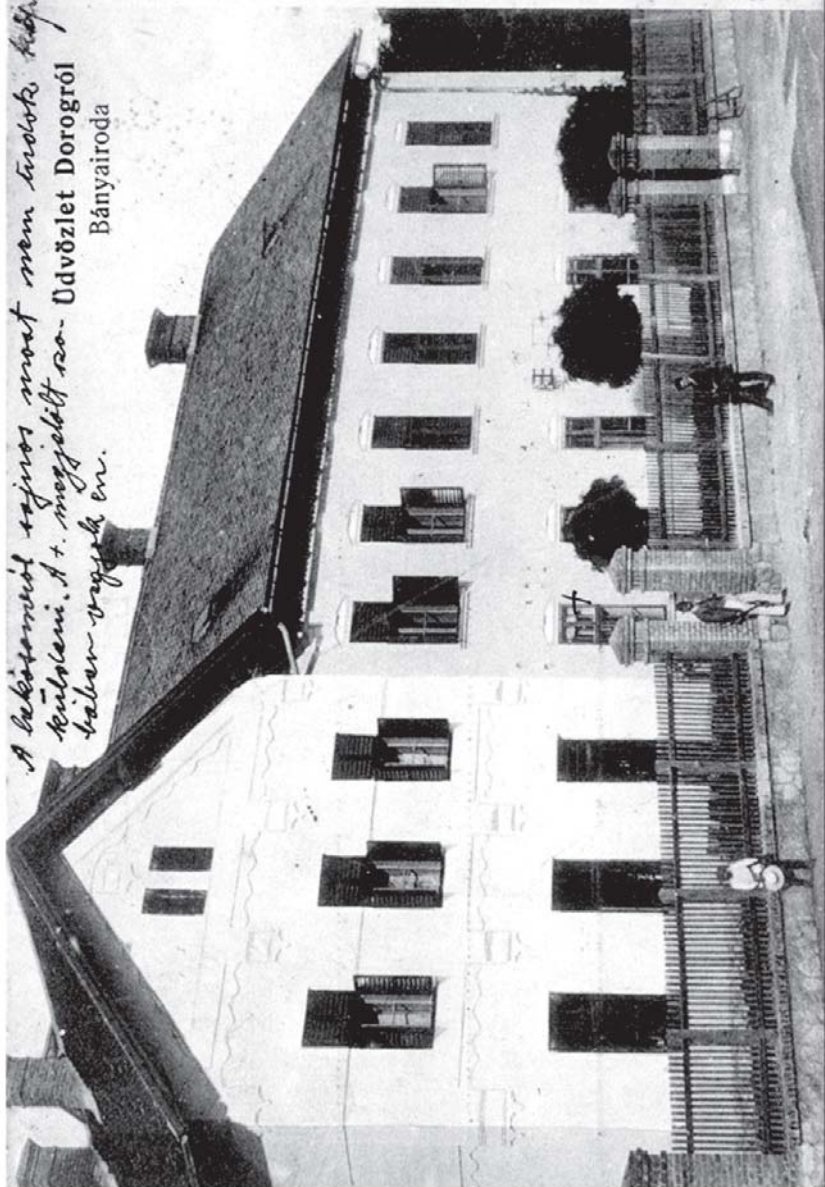
Monostory György
Budapest, IX. Lónyai u. 20.

A dorogi bányászkodás legelső írásos emléke 1784-ből származik. 1784. január 27.-ei az a szerződés melyet Rüchschuss Antal Ruhr-vidéki bányász és Krempf József írt alá: „... Rüchschuss Antal a mai naptól telektulajdonos a csolnoki Miklósberekben. Ő több szén után kutat. 25 krajcárt fizet a kasszába és 100 centner szenet a parókiának...”. 100 centner kb. 50 q-nak felel meg.

Rüchschuss 14 évi bányászkodás után 1795-ben bányaaleset következtében hunyt el.

Az 1923-ban létrehozott bányaeszkésztség templomát 1924-ben kezdték el építeni Gálfy Zoltán építésmérnök tervei alapján. Elkészülte után, 1931-ben szentelték fel a plébániával együtt. 1938-ban önállósult a lelkeszség, ekkor vált ki a dorogi Szent József Plébániából.

A kétszemélyes szobák most nem tartoznak hozzá,
kényelmi, s. + megjelölt sz. - Üdvözlét Dorogról
Bányairoda

Dorog

Kép:
Üdvözet Dorogról
Bányairoda

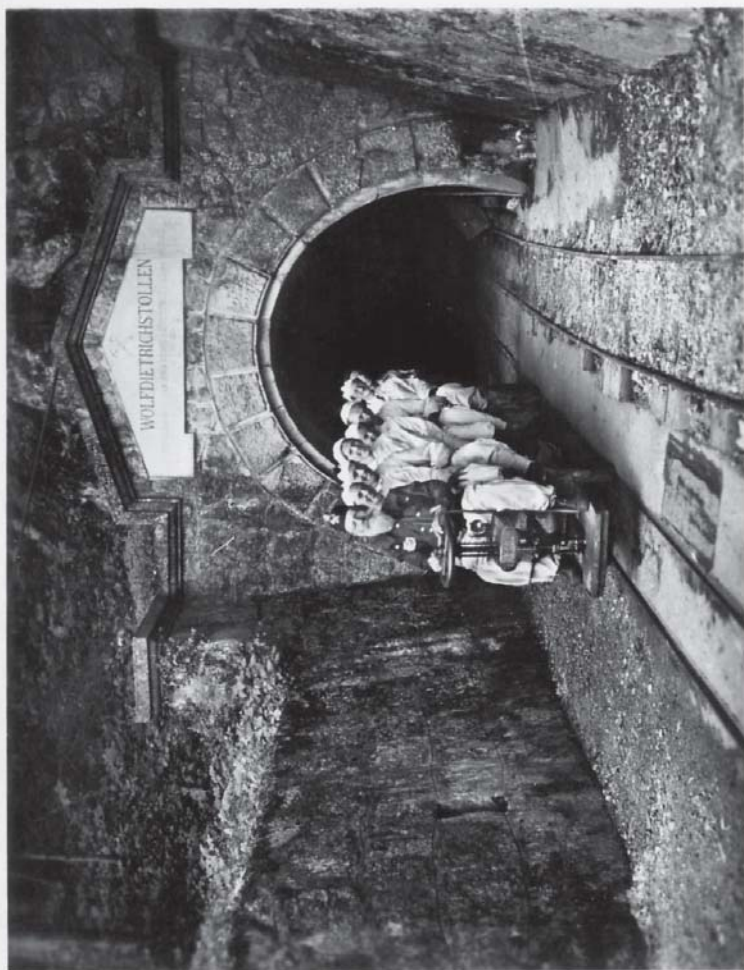
Postabélyegző, dátum:
Dorog, 1915. július 22.

Kiadó:
Solczinger Ferenc
Dorog

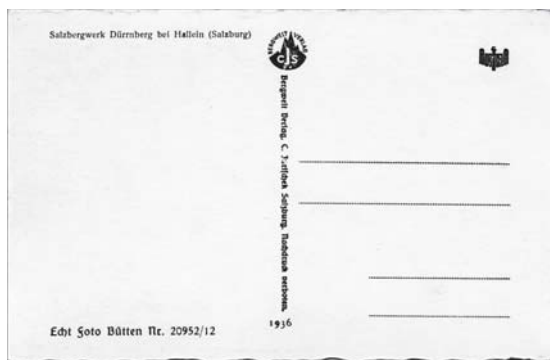
Az 1914-es évszám több szempontból is fontos történések dátuma.

Ex évben vette át a társulat Dorog környéki bányáinak igazgatóságát Schmidt Lándor és ex évben készült el az első bányairoda, melynek izléses stukkós díszítése szecessziós jegyeket mutat.

Woll-Dietrich
Stollen, Auehst

Dürnberg

Kép:

Salzbergwerk Dürnberg bei Hallein (Salzburg)

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:

Bergwelt Verlag Salzburg
1936

Dürnberg bányászfalú. Sok, kelta időből maradt sóbányát és áshatást láthat ott az odalátogató.

A halleni sóbányák közép-Európa legrégebbi sóbányáihoz tartoztak. 1654-ben épült fel a sóhivatal, melynek még hercegi szobái is voltak. Ezeket a sóbányászat témáiból vett faliképekkel ékesítették. A városi múzeumban bányászati kiállítás is volt.

A dürrnbergi (Hallein melletti) sóbányászat a vaskorban egész közép-Európa számára fontos volt. Dürnberg, a Salzburg kerületi kapitányságában Halleintől délre, turistáktól gyakran felkeresett sóbánya, amelyben 1910-ben 350 munkás dolgozott. A bánya 2862 m hosszú, 1250 m széles és 380 m mély volt.

Hallein város többek között sósfürdővel és jelentékeny sófőzőkkel is rendelkezett, a sóvizet Dürnbergből kapták.

Ebszönybánya

Kép:
Üdvözet Ebszönyből!

Postabélyegző, dátum:
Ebszöny, 1902. július 20.

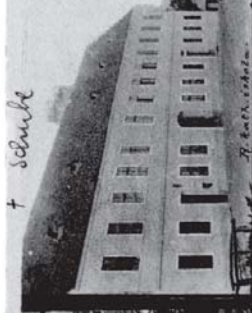
Kiadó:

1854-ben a kiskői szénkibúváásokon építették a kutató aknát (26,4 m) és a Förgány aknát.

1894-ben megkezdtek az I-es és II-es táró (430 m) kihajtását, majd 1896-ban felépítették az osztályozót.

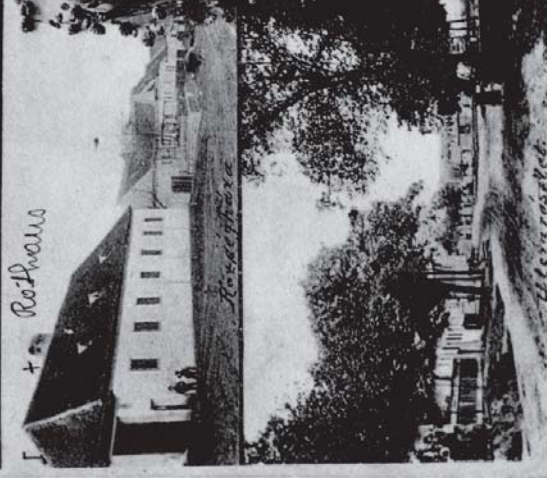
† Sebrule

+ Schulte

+
mein demic: Curn

+ Rothmans

Three

Total Shrinkage

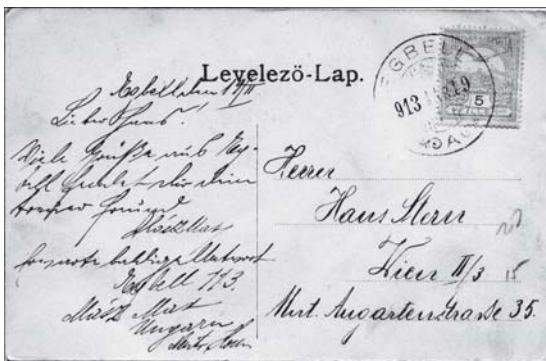

Lilium roseum

Üdvözlét Egbellről.

Udvözlet Egbeiről.
 Ünnepekre hív is sokas Jan. Jany Jan
 Ünnepekre 17:0 - 17:15
 A diákoknak hívja 17:15 - 17:30
 3:1. (2. Ebből 17:15) 17:30

Egbell

Kép:
Üdvözet Egbellről

Postabélyegző, dátum:
Egbell, 1913. március 19.

Kiadó:

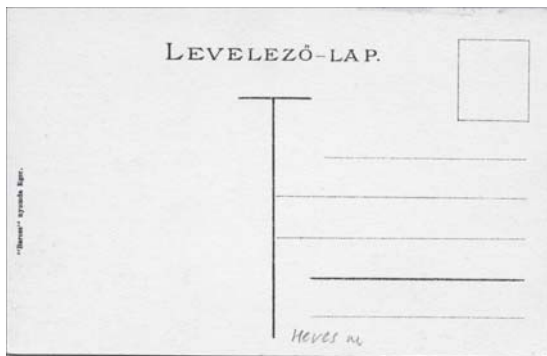
Az első komoly eredményt a magyarországi ásványolajkutatás terén az állam érte el a nyitrai megyei Egbellen. 1911-ben érkezett egy jelentés a Pénzügyminisztériumba, amely közölte, hogy: „...Egbell község határában egy Amerikából visszatért földműves, Medlen János a kis földcsekéjén talált földgázszivárgást a konyhájába vezetve, és azzal főzött, fűtött...”. Az első fúrás Egbellen 1913 októberében kezdték és 166,5 m mélységben fejezték be 1914 januárjában.

1918-ig 72 mélyfúrás mélyült le. A földgáz 70-160 m, az ásványolaj 160-250 m között volt található.

Egercsehi köszénbánya r. t. igazgatói lak.

Egercsehi

Kép:
Egercsehi Kőszénbánya Rt.
igazgatói lak

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
„Baross” nyomda
Eger

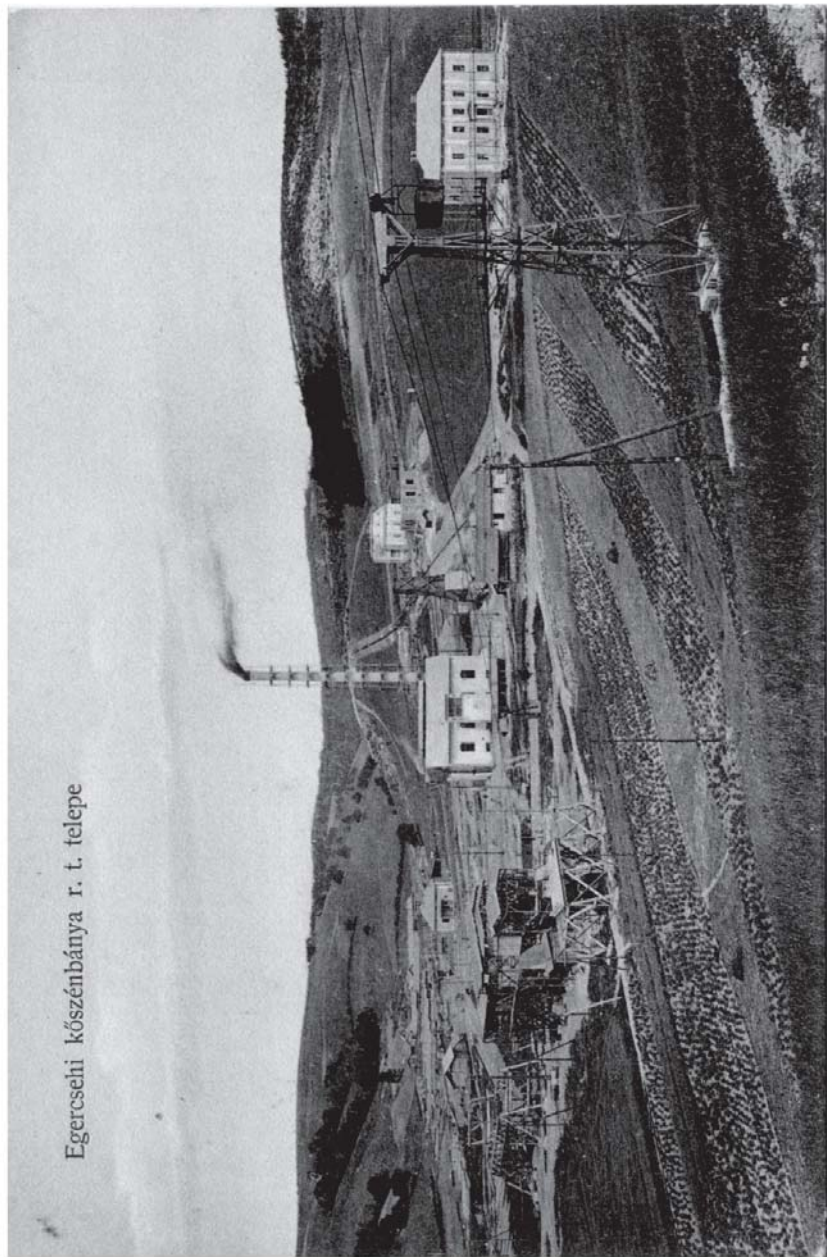
A vidéken Fazola Henrik 1765 és 1769 között járta végig a püspöki uradalom falvainak határát és fedezte fel az Egerbakta környéki kőszénkibújásokat.

Egercsehiben az első tényleges bányanyitásra 1769 márciusában került sor.

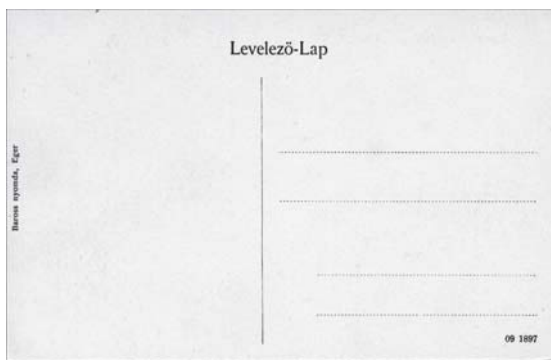
A további kutatások is eredményesek voltak.

Az 1910-es években az egercsehi bánya a borsodi medence egyik legmodernebb bányája volt. Üzemeltetése teljes egészében villamos energián alapult.

Egercsehi kőszénbánya r. t. telepe

Egercsehi

Kép:
Egercsehi Kőszénbánya Rt.
telepe

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
„Baross” nyomda
Eger

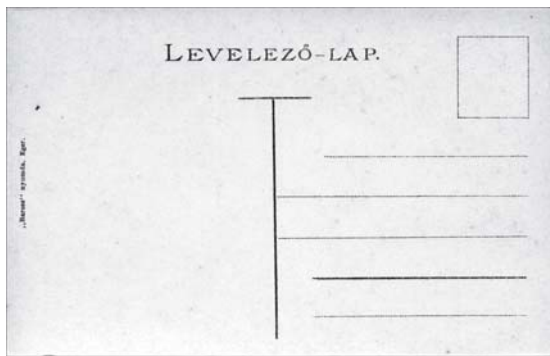
*Az Egercsehi Kőszénbánya Rt. fő részvényese a Budapest-
vidéki Kőszénbánya Rt. Lett.*

*A külföldi részvényesek között több belga is támogatta
tőkéjével az rt. létrejöttét.*

Egercsehi kőszénbánya r. t. telepe Mónosbélén.

Egercsehi

Kép:
Egercsehi Kőszénbánya Rt.
telepe Mónosbélien

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
„Baross” nyomda
Eger

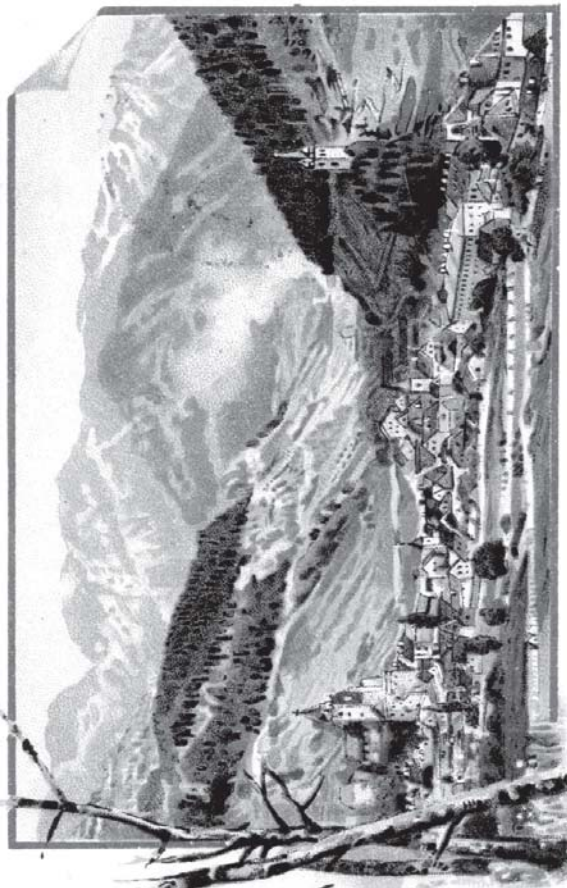
Mónosbélien 1868-ban bukkantak a szénre.

A tényleges bányanyitási munkálatok 1907-ben indultak meg.

Glück auf!
aus

Eisenerz

Mein geliebter Hans 28. 1902
Der Abschied ist oft schwer
! So wünsche ich dir Glück und
Friede.

Eisenerz

Kép:

Glück Auf! aus Eisenerz
Jó szerencsét! Eisenerzből

Postabélyegző, dátum:

Sopron, 1902. Augusztus. 3.

Kiadó:

Eisenerz község Leoben stíriai ker. kapitányságban található, a meredek kopár Pfaffeinstein (1862 m), a Kaisechild (2083 m) és a vörös Erzberg-től (1484 m) körülzárt völgyben (lásd Erzberg-i lapot).

Barbara-Kapelle am Erzberg., am 9/III 902

Herrlichen Gruss
J. Forster

Philipp

Ernst, Kapellmeister

Erzberg

Kép:

Barbare-Kapelle am Erzberg
Az erzbergi Borbála kápolna

Postabélyegző, dátum:

Eisenerz, 1902. július 10.

Kiadó:

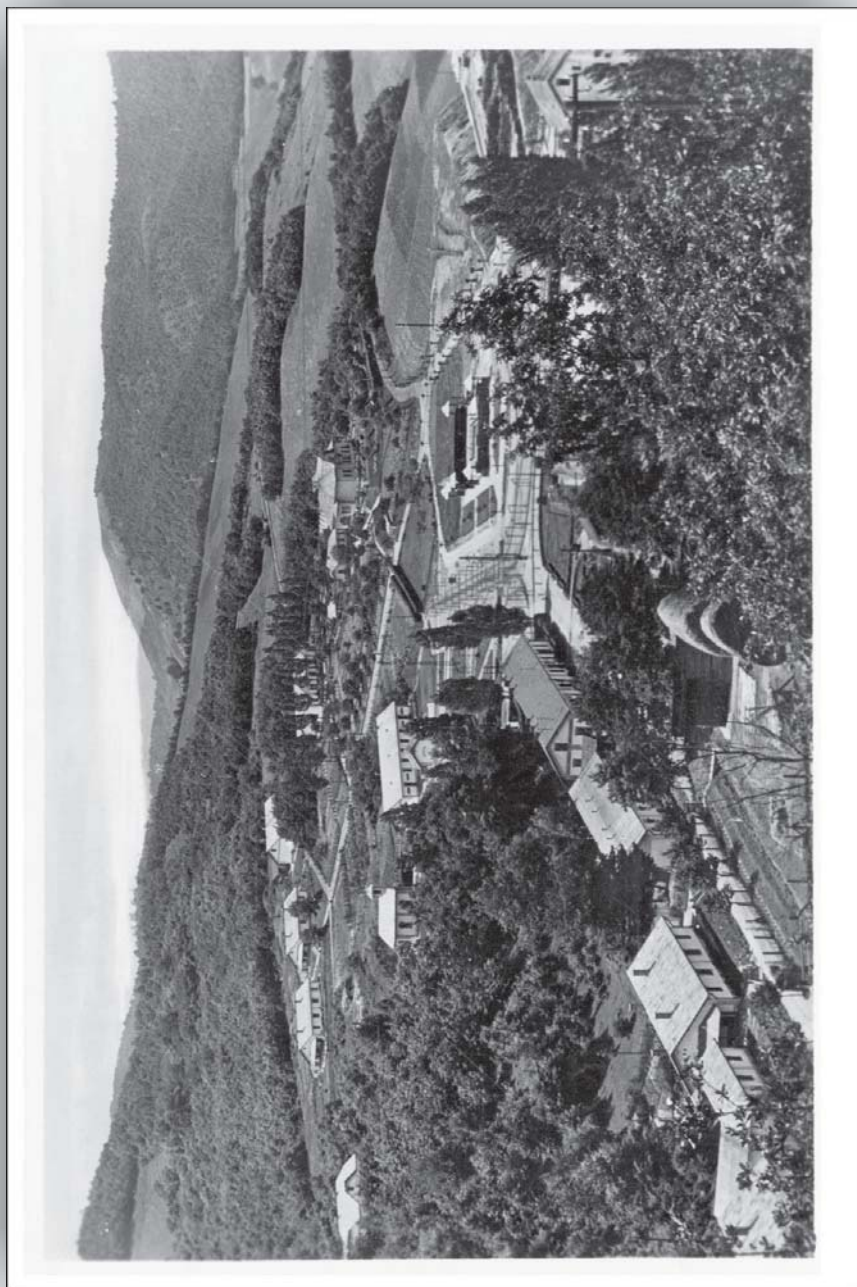
5991 c.Ledermann j - Wien
Fleischmarkt 12.

Erzberg valószínűleg vastag vashegy, amennyiben nyáron a vasércet mint valami kőbányából, minden különös bányászati segédeszköz nélkül törik.

Különösen érdekesek az u.n. Schatzkammerek, a hegyben lévő üregek, amelyeknek falain a vasérc fehér kivirágzásaiából a legcsodálatosabb alakok láthatók.

Az alsó-magyarországi kőszénbányászat megindulása - ha közvetve is - a steierországi Erzberg-hez kapcsolódik.

Az osztrák tartományok vaskohászati központjában kedvező minőségű kőszéntelepet fedeztek fel 1726-ban, melynek a bécsi kormányzervek olyan nagy jelentőséget tulajdonítottak, hogy magát a selmeci főkamara-grófot, J. Sternbach-ot küldték ki szakértőként. Sternbach indította el a kőszén kutatására és hasznosítására tett kísérleteket Magyarországon.

Farkaslyuk

Kép:
Farkaslyuki köszénbánya
látképe

Postabélyegző, dátum:
Ózd, 1934. augusztus. 23.

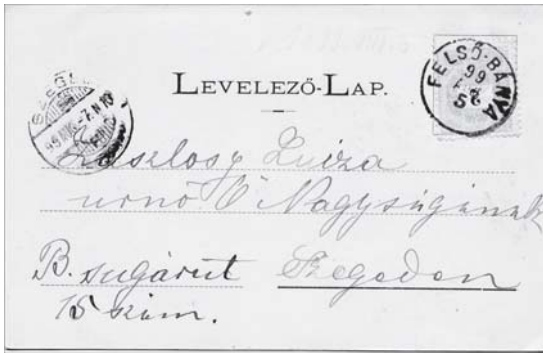
Kiadó:
B. J. Bp.

A XVIII-XIX. század fordulóján a borsodi vidéken már számos helyen folyt szakszerű bányászkodás (táróhajtás, aknamélyítés, stb.), így Farkaslyukon is.

A szénbányászat 1848 előtti korszakának társadalmi és gazdasági szempontjából legjelentősebb eseménye, a két ipari létesítmény - az ózdi vasgyár és az edelényi cukorgyár - alapításához kapcsolódik.

Igényeik kielégítésére építették az első célbányákat a borsodi medence területén.

Felső-Bánya

Kép:

Üdvözet Felső-Bányáról
Keleti bányatelep
M. Kir. Bányaiskola
Róm. Kath. fiú és leány iskola

Postabélyegző, dátum:

Felső-bánya
1899. augusztus 5.
Szeged, 1899. augusztus 7.

Kiadó:

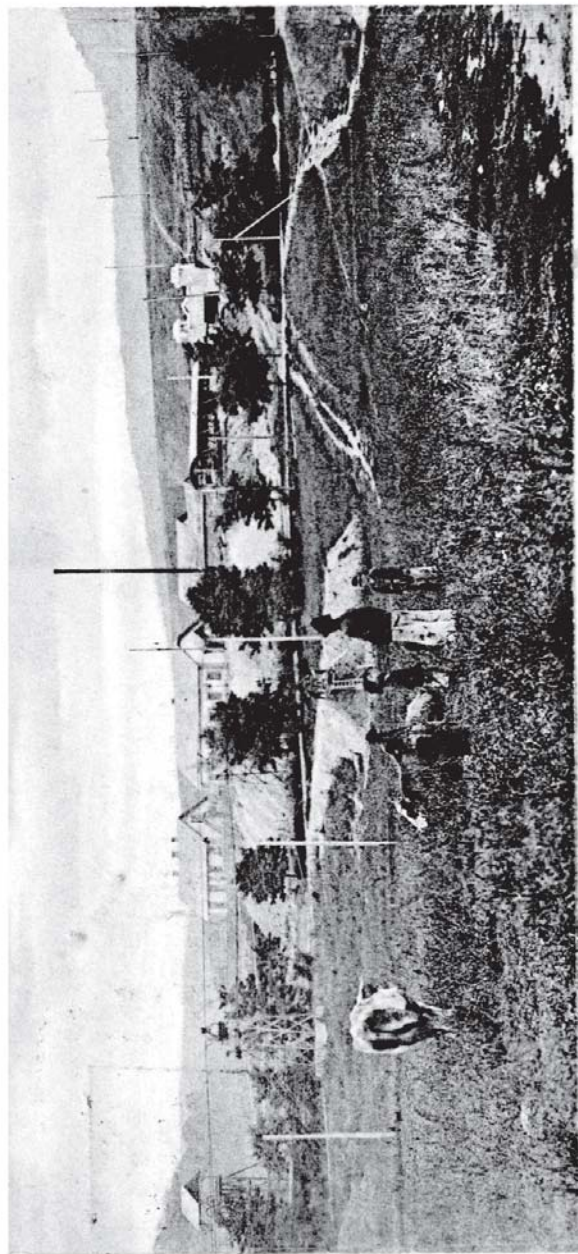
Felső-Bányát egyik legjelentősebb aranylelőhelyként tartották nyilván.

Nagybányával (10 km-re van Felső-bányától) együtt már 1329-ben megemlítték az oklevelek.

Neve ekkor „Civitas de medio monte” volt.

A település első kiváltságlevelét Nagy Lajos király adta ki 1374. március 1-én.

A kincstár a bányászatot 1869-ben veszi át a várostól.

Felső-Gallai szénbánya.
Kohlenwerk Felső-Galla.

Nobel Adolf kiadása Tata-Tóóros

Gróf Teleki Géza akna
Graf Teleki Géza Schacht.

Gróf Teleki Géza akna
Gróf Teleki Géza Schacht
Gróf Teleki Géza
Gróf Teleki Géza

Felső-Galla

Kép:

Felső-Gallai szénbánya
Gróf Teleki Géza akna

Postabélyegző, dátum:

Alsó-galla, 1902. június 3.
Wien, 1902. június 4.

Kiadó:

Nobel Adolf kiadása
Tata-Tóváros

Az 1891. június 9-ai Budapesten megtartott alakuló közgyűlés 400 ezer forint alaptőkével hozta létre a Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulatot (MÁK Rt.)

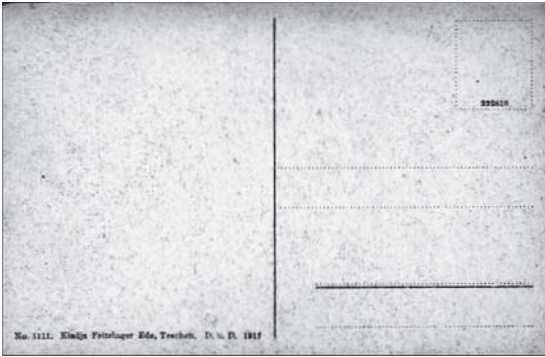
A részvénytársaság elnökének gr. Teleki Géza volt belügyminisztert, vezérigazgatójának Herz Eszmondot választották.

A III. sz. lejtős akna - mely gr. Teleki Géza nevét kapta - 1898-ban érte el a széntelepet.

GOLNICZBÁNYA, Bányahivatal.

Gölniczbánya

Kép:
Gölniczbánya
Bányahivatal

Postabélyegző, dátum:

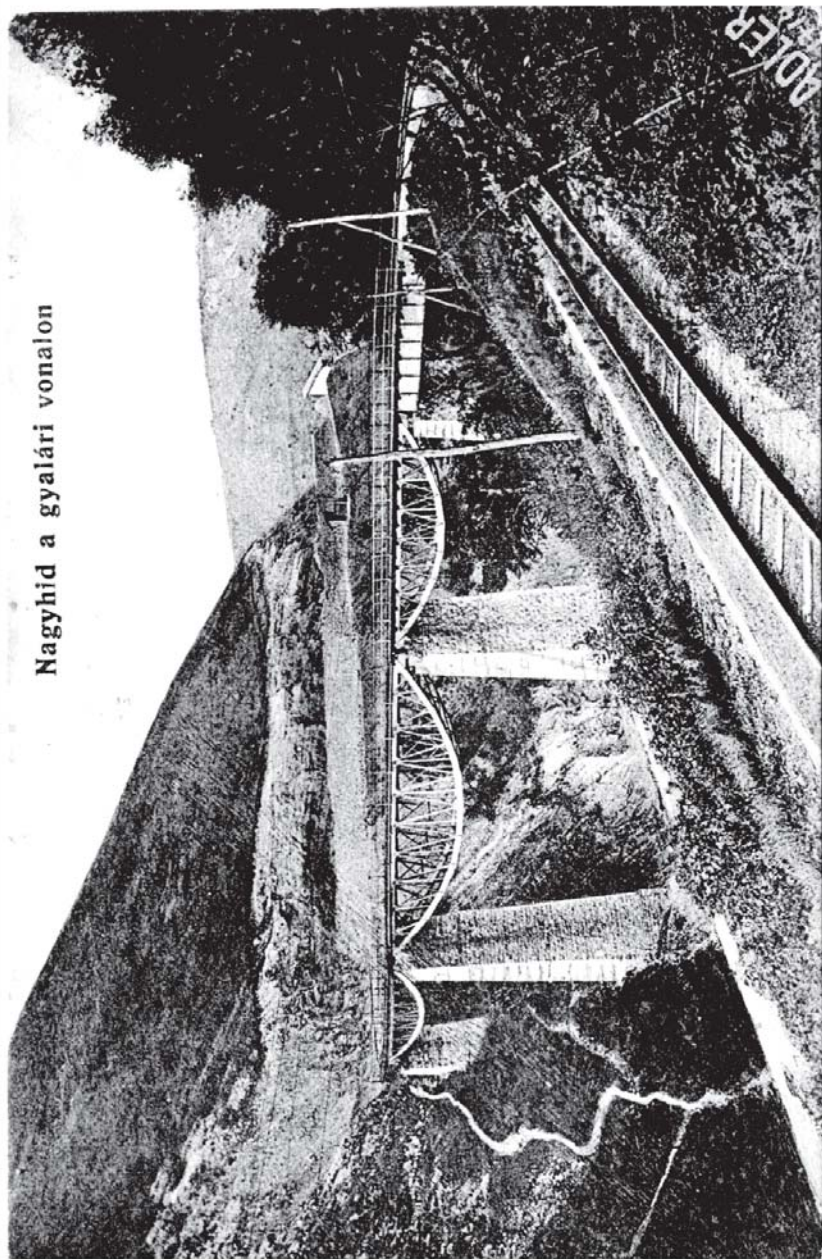
Kiadó:
Feitringer Ede
Trochen D. u. D. 1917
No. 1111

Már 1264-ben civitasként említik. 1270-ben királyi város.
I. Károly 1327-ben Selmeclányával azonos kiváltságokban részesítette. 1487-ben alakult meg „A Felső-magyarországi Bányavárosok Közössége”, amelynek a királyi kiváltságot kapott hét bányaváros között Gölniczbánya is a tagja volt.

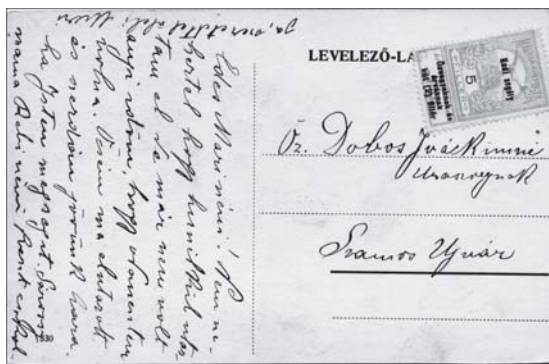
Jogi kapcsolataikat, bíraskodási rendszerük működési formáját az 1487. december 26-27-ei kassai összegyövetelükön határozták meg. Ebben többek között megállapodtak abban, hogy bányagazgatási és bíraskodási ügyekben a közülük legrégibb város, Gölniczbánya jogát fogadják el.

A 16. századi gölnici bányaművelésről fennmaradt, hogy az ottani négy bányában 300-400, a szomszédságában lévő bányákban kb. 100 vájár dolgozott egy munkaszakaszbán (schicht).

Nagyhid a gyalári vonalon

Gyalár

Kép:
Nagyhíd a gyalári vonalon

Postabélyegző, dátum:

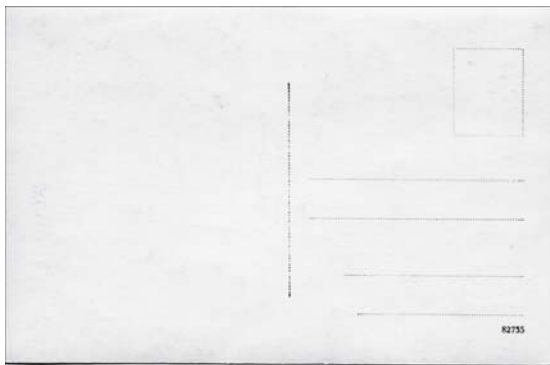
Kiadó:

Gyaláron már a rómaiak is bányászkodtak. Apaffy Mihály 1865-ben Barcsay Ábrahám ökalai (Zalasd) lakosnak ad bányajogot. Ezt 1870-ben vásárolja vissza a kincstár a gr. Esáky családtól (a kincstárnak is volt bányája 1754-ben).

A vasércbányában az elején jobbágyok dolgoztak, majd a fejlődés következtében agyalári vasércbányák igazi nagyüzemek lettek. Termelésüket a Vajdahunyad környéki kohó dolgozta fel.

Hallstatt

Kép:
Glück Auf! Hallstatt,
Salzbergwerk
Jó szerencsét! Hallstatt,
Sóbánya

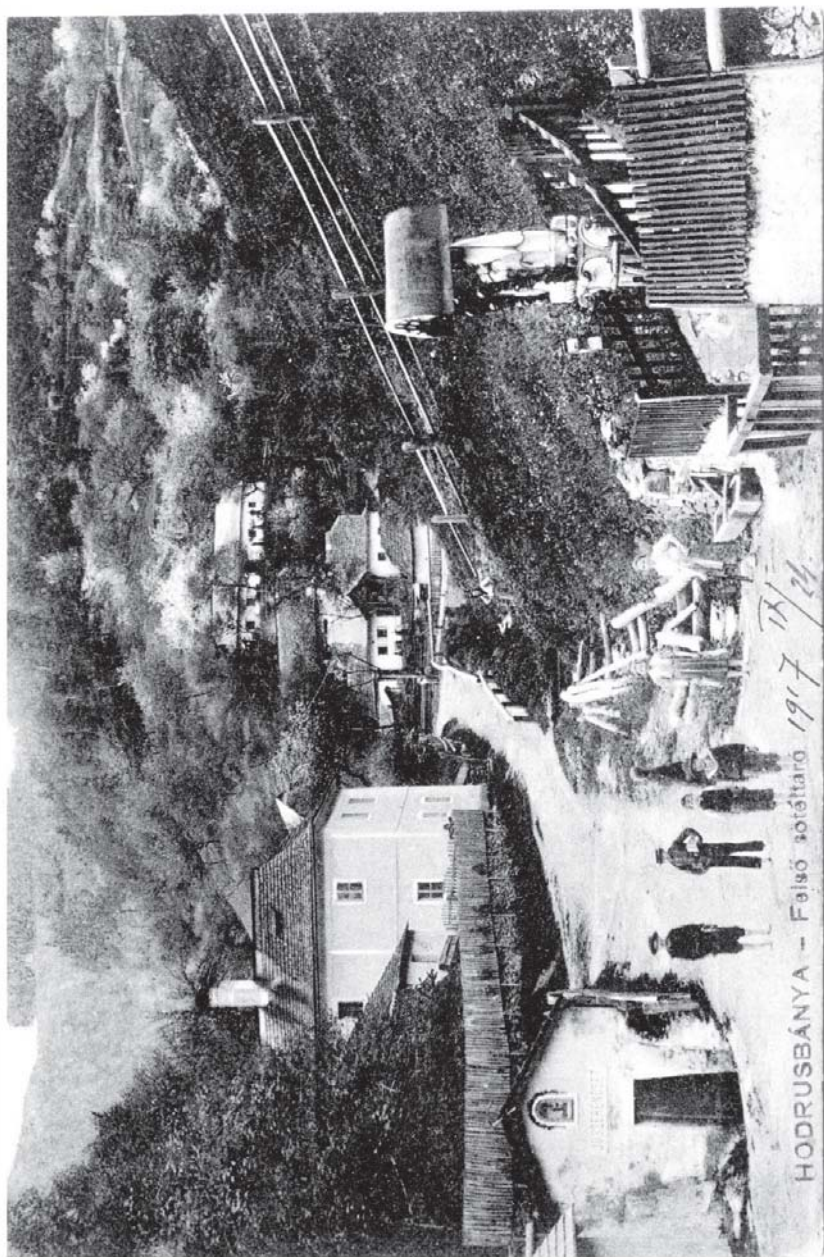
Postabélyegző, dátum:

Kiadó:

Sóbányái már a történelem előtti időben művelés alatt voltak. 1295-ben IV. Breitenfurth Konrád salzburgi püspök megrohanta Hallstattot és teljesen elpusztította a sóbányákat, úgy, hogy azoknak üzeme 1314-ig szünetelt.

A korabeli (1881) lexikonok szerint a csodálatosan szép fekvésű község, mely egy 200 méter mélységű, 2000 méter magas hegyfallal körülvett tó nyugati partján fekszik, a sóbánya igazgatóságnak is helyet adott.

Érdekesség, hogy a tó partján álló sófőzőt november 17-től február 2-ig nem érte a napsugár.

HODRUSBÁNYA - Felső szőlőterő 1917 13/24

Hodrusbánya

Kép:
Hodrusbánya
Felső sötétáró

Postabélyegző, dátum:
Hodrusbánya,
1917. szeptember 25.

Kiadó:
Weisz Jakab kiadása
Hodrusbánya

Az első megmaradt írásos jelentés szerint (1535) „Hodrusbányán (Selmecztől 10 km-re) jó bányák vannak, a telérek vastagok, ezüstöt és aranyat tartalmaznak”.

Selmecsbánya ezüst-, ólom-, arany- és réztermelése évszázadokon keresztül jelentős volt, és bár a XX. sz. elején az érctelérek kimerüléséről volt szó, még az 1990-es évek végén is találtak Hodrusbányán a XIV szinten jelentős Au ércsedést. Hodrusbányán nagyon érdekesek az emeletes bányászházak.

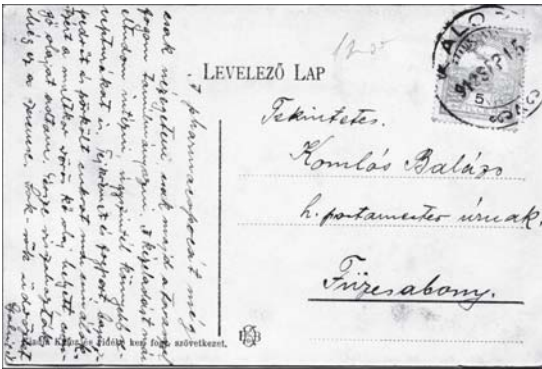
Üdvözlét Kálozról.

Parkrészlet.

Belmajor. — Kulcsárság.

Káloz

Kép:

Üdvözet Kálozról
Parkrészet
Belmajor-Kulcsárság

Postabélyegző, dátum:

Káloz, 1912. szeptember 15.

Kiadó:

Káloz és vidéke ker. fogy.
szövetkezet.

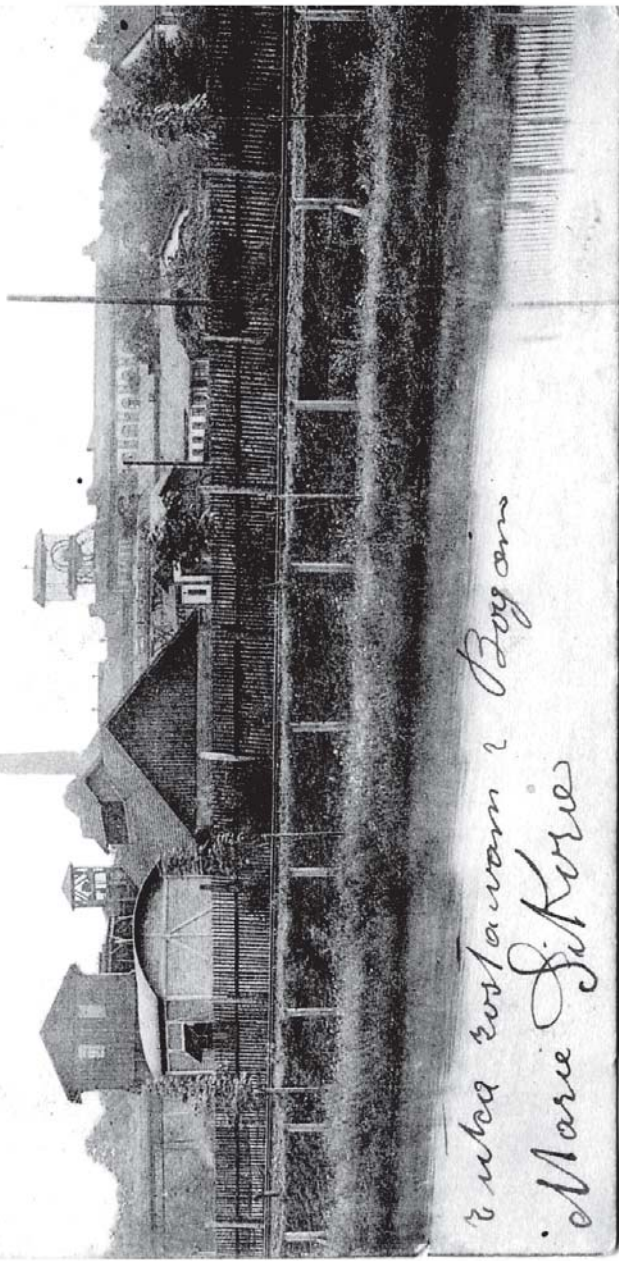
1995. május 23-án levelet kaptam dr. Isámboki Lászlótól a Miskolci Egyetem Levéltár és Múzeum vezetőjétől, a Könyvtár főigazgató-helyettesétől: „Ha lesz időd elolvasni ezt a kis füzetet (Isámboki László: Szerencse föl! Szerencse le! Hunoss Endre (1811-1844) Bányászdalai és a Bányászhimnusz eredete, 1995. Miskolc) azt hiszem föl fog ébredni Benned a vágy, hogy tégy valamit Hunoss sírja ügyében... a sír elhanyagolt, minden keret, rács nélkül”.

A BDSZ és az OMBKE rendbehozatta a sírt a kálozi temetőben. 1995. október 27-én már sor is kerülhetett a rendbehozott sírfelavatására.

Az avató beszédet dr. Isámboki László tartotta: „Két bányászdalod soraiból ollózódott össze az a dal, amelyet immár háromnegyed évszázada a magyar bányász-kohász társadalom legelsődálának, himnuszának tart”.

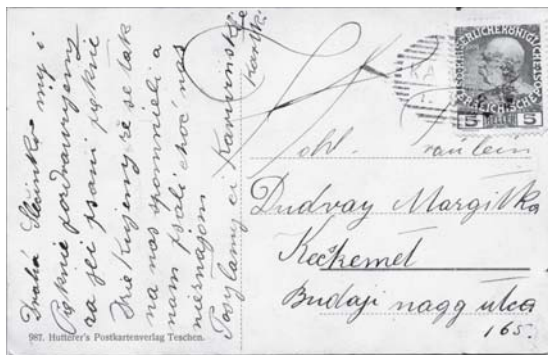
Karwin.
Karwina

Gabrielenzedie.
Szymb Gabriely

z utra zotawam z Bogiem
Marie J. Kwie

Karwin

Kép:
Karwin
Gabrielenzeche

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
987. Hutterer's
Postkartenverlag

Karwin mellett találták meg 1776-ban az első kőszéntelepet. Karwin bányászataráról dr. Scheffer Ödön így számol be 1913-ban a selmeczbányai főiskola negyedéves bányamérnöki hallgatóinak június havi tanulmányútjáról:

"Karwinba megérkezve az Ausztriai Bánya és Kohóművek Részvénytársaság igazgatója fogadott az állomáson... a társaság vendégei voltunk... Utunkon végig kitartott... az osztrani telepek Karwinban is megvannak érintetlen állapotban... Karwin rendelkezik a legnagyobb szénmennyiséggel. Az üzemi dolgokra vonatkozó adatok le lettek írogépelve, s így kaptuk mindnyájan kézhez, mi a fontosabb dolgokra vonatkozó folytonos kérdőőzködést elkerülhetővé tette, s azonkívül, hogy magunknak megtarthattuk..."

Királd

Kép:

Üdvözet Felső Galláról
Királdi Herz Zsigmond akna

Postabélyegző, dátum:

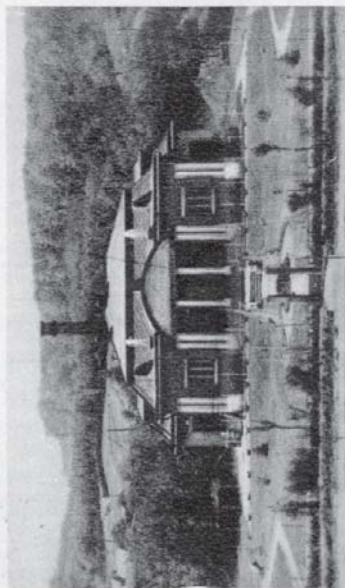
Felsőgalla, 1903. június 23.
Budapest, 1903. június 24.

Kiadó:

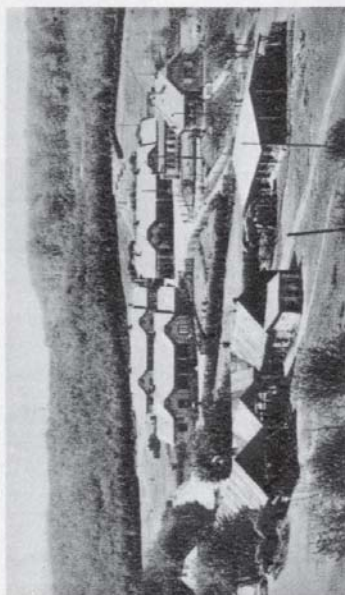
Engländer és Társa nyomdai
műintézete
Tata

Lejtős aknája függő sánpályás volt. Az akna Herz Zsigmondnak a nevét - aki a MÁK vezérigazgatója volt - kapta, akinek minden nehézséget leküzdő akaratereje és kitartása kellett ahhoz, hogy a sorra felmerülő akadályok ellenére a szénmedencét megkutassák és ezzel hazánk egyik leggazdagabb szénterületén egy virágzó bányászat alapjait lerakják.

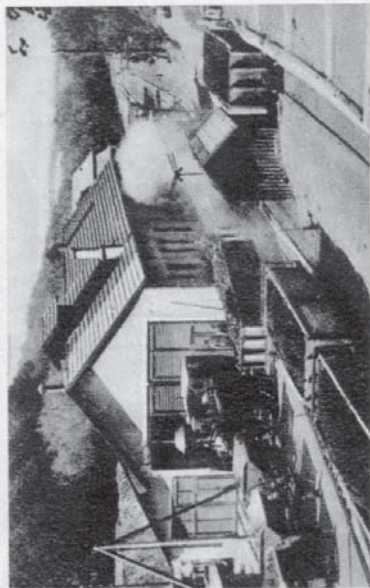
Az akna 1898-1930 között üzemelt és 3.976 kt szén termelt.

Bányagazgatóság

Kolónia

Fűtőház

Igazgatói lak.

Kisgyóni bányatelep

Kisgyón

Kép:
Kisgyóni bányatelep,
Bányaigazgatóság/Kolónia/Fűtő
ház/Igazgatói lak

Postabélyegző, dátum:
Székesfehérvár, 1938. július 20.

Kiadó:
Monostory György Budapest,
IX. Lónyai u. 17.
Obernyik Ferenc felvétele - Mór

A kisgyóni területet a katonai kincstártól először Freund Béla vette haszonbérbe. Terrágium a kiaknázott szén után 3%-os bér volt. A bérlet a szén lefogyásáig tartott.

A szén szállítására tőkére volt szüksége, ezért 1923. IX. 26-án a báró Wolfner családdal megalapították a „Kisgyóni Kőszénbánya Rt”-t, amely 1934-től „Kisgyóni és Bakonyvidéki Kőszénbánya Rt.” néven működött tovább.

Vajartanuló Intézet Komlón. Az intézetben korszerűen berendezett hálótermek, ebédlő, kultúrterem, könyvtár, tornaterem és fürdőszobák állanak a tanuló ifjúság rendelkezésére

Feladó :

Népf. Endre

Békesi Ráczkai

100/52. IV.

Ára 10 fill.

Képzőművészeti Alap Képcsarnoka, Bp. V., Dohány-u. 22.

LEVELEZŐLAP

ut.

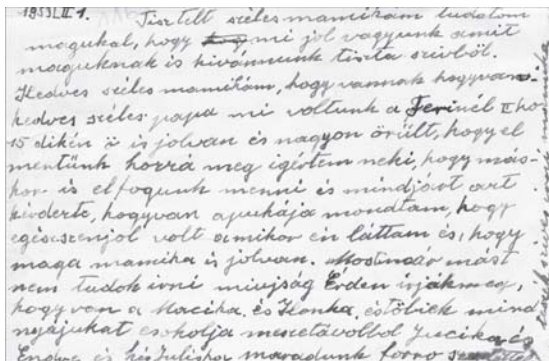

Licsi Ferenc.

Erol

Doltin u. 6 sz.

Komló

Kép:
Komló
Vájtartanuló intézet

Postabélyegző, dátum:
Komló, 1953. február 1.

Kiadó:
100/52/IV
(ára 10 fillér)

A vájár munka 1937-ig tapasztalati úton megszerezhető szakmai foglalkozás volt.

Az 1937-től szakmaként bejegyzett, előtanulmányokhoz és vizsgához kötött szakmunka exentül minősítést is jelentett.

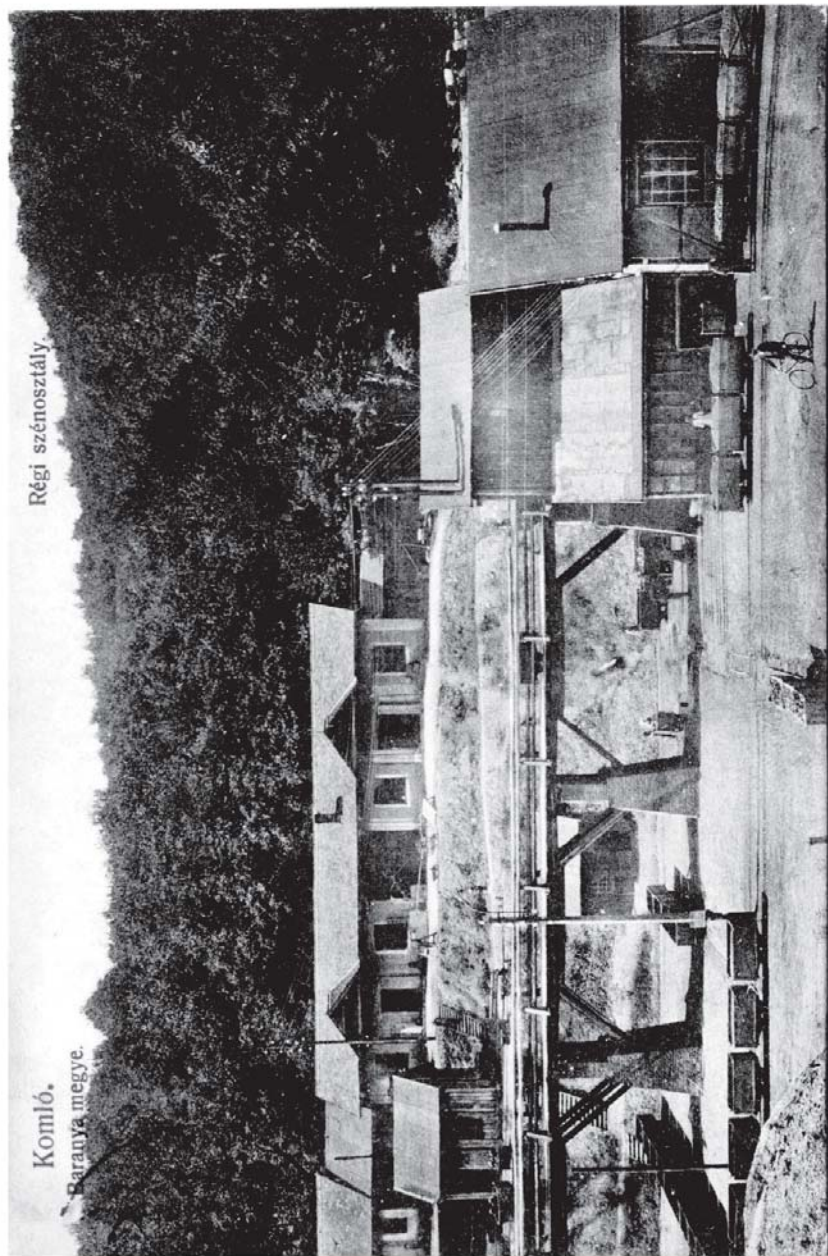
Bizonyos bányászati feladatokat csak vájár képezéssel lehetett elvégezni.

A komlói- és általában a mecseki szénbányászati fejlesztés - a vájár szakmunkások nagy számát igényelte.

A vájár szakmunkás képzés két ágon történt: a fiatalok iskolarendszerű, a felnőttek tanfolyami képzés keretében.

Komló.
Baranya megye.

Régi szénosztály.

Komló

Kép:
Komló
Régi szénosztályozó

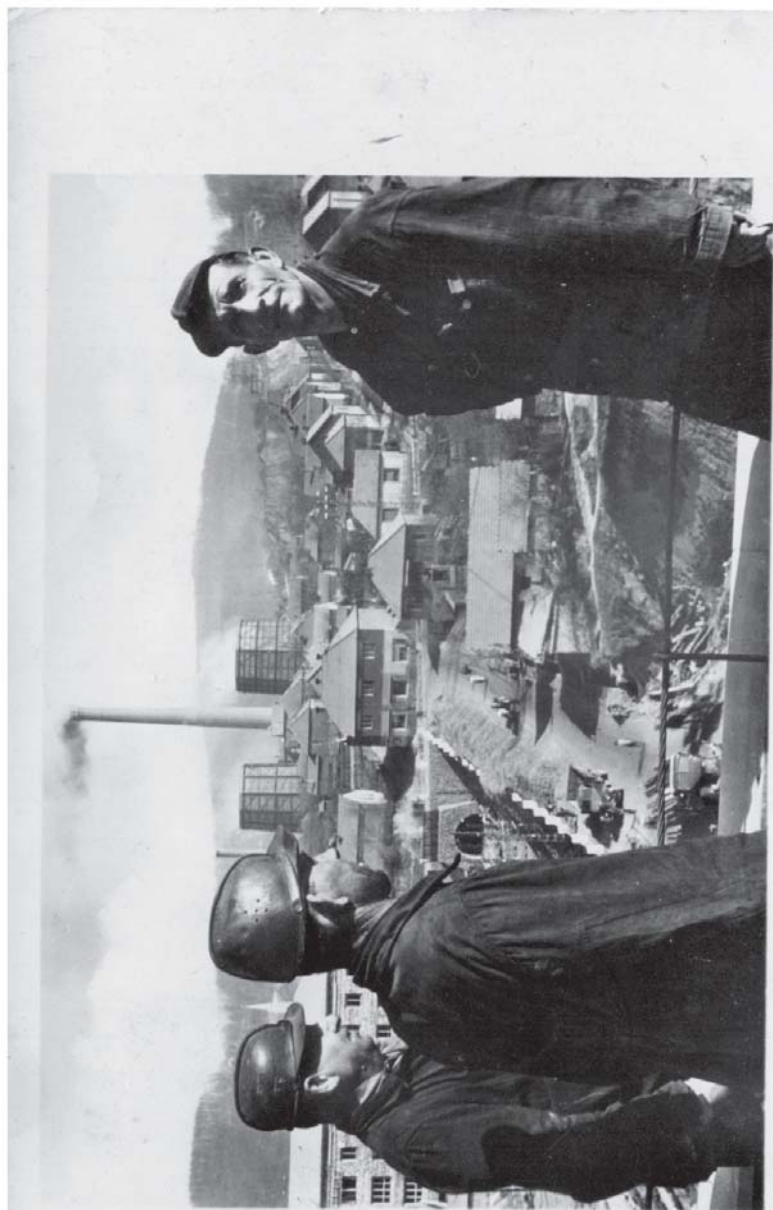
Postabélyegző, dátum:
Komló, 1913. november 6.

Kiadó:
Divaldi és Monostory
Budapest

A komlói medencерész igazi értéke csak a második világháború után derült ki. Itt a legértékesebb területrészek rétegei nem futnak ki a felszínre.

A régi idők kutatásai alapján csak az Anna akna környékét ismerhették meg. Az első fúrásokat (7 db) Komlón 1907-1909 között mélyítették a Budafához és Mecseksfaluhoz tartozó részeken.

A zobáki terület megismerése 1923-1929 között került sor.

Komló

Kép:
Üdvözlő Komlóról

Postabélyegző, dátum:
Komló, 1954. november 6.

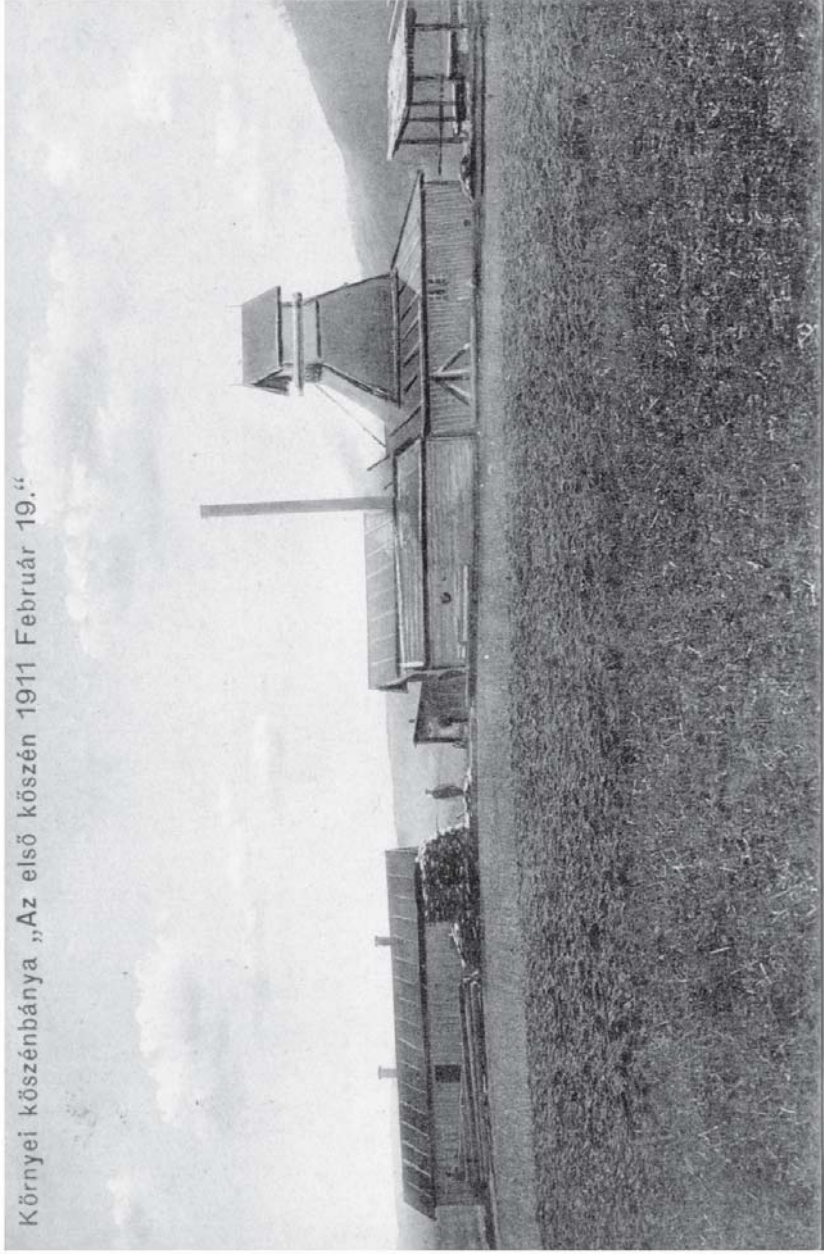
Kiadó:
Képzőművészeti Alap 5. sz. fiók
Bp., VII. Dohány u.22.

Komló kőszénbányászatának kezdetét az 1812. évre helyezzük. Az 1812-1826 között folyt szerény méretű bányászat megszűnése után a komlói kőszénbányászat majdnem a századfordulőig feledésbe merült.

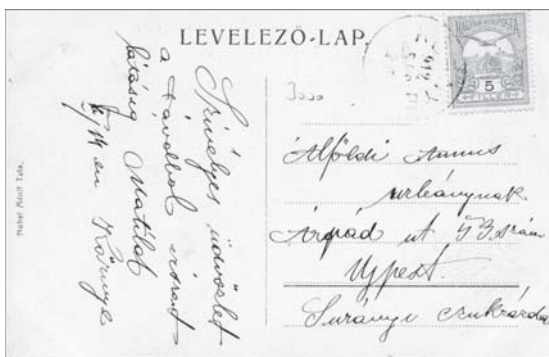
A kincstári szénbányászat Komlón 1944-re olyan fejlődési szintet ért el, hogy a megkutatott szénvagyonból 300 kt/év termelésre volt képes.

A kutatás intenzívebben 1947-ben indult meg. A medence széntermeléséből 1964-re a komlói terület 47%-os részesedést vállalt, a termelés 1444 kt/év volt.

Környei kőszénbánya „Az első kőszén 1911 Február 19.”

Környe

Kép:

Környi köszénbánya
„Az első köszén 1911 február
19”

Postabélyegző, dátum:

Környe, 1912. szeptember 14.

Kiadó:

Nobel Adolf
Tata

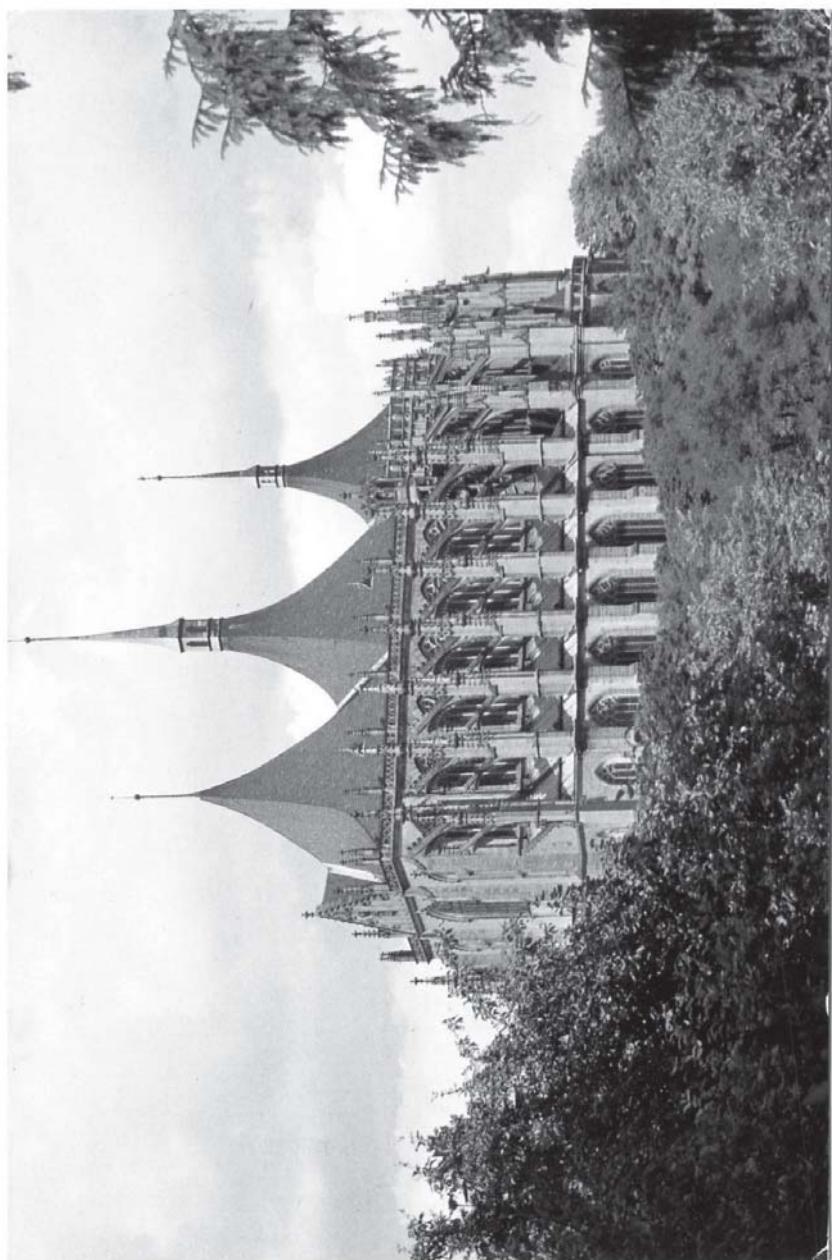
1905-ben megkezdett kutatás eredményeként, az 5,2 m-es vastag széntelepnek nem tulajdonítottak nagyobb jelentőséget a közeli elmeddülés és a nagysomolyói kiékelődés miatt.

1910-ben a bécsi Hauser Lipót nagykereskedő cég megbízásából Zsigmondi Béla mélyfürdő vállalkozása a környi területen ismét megfürta az 5 m-es kiváló minőségű telepet.

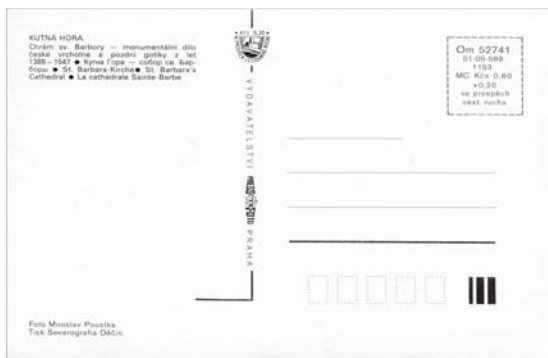
A szénjog megszerzése után gyors bányanyitás következett.

Megalakult a Hungária Köszénbányászati, Hauser Lipót és társa Rt., 1914-ben 8 kt termeléssel.

A bányászat a szénvagyon kimerülésével 1930-ban fejeződött be 1915 kt össztermeléssel.

Kutná Hora

Kép:
Kutná Hora
Chrám sv. Barbory
Szent Borbála Templom

Postabélyegző, dátum:

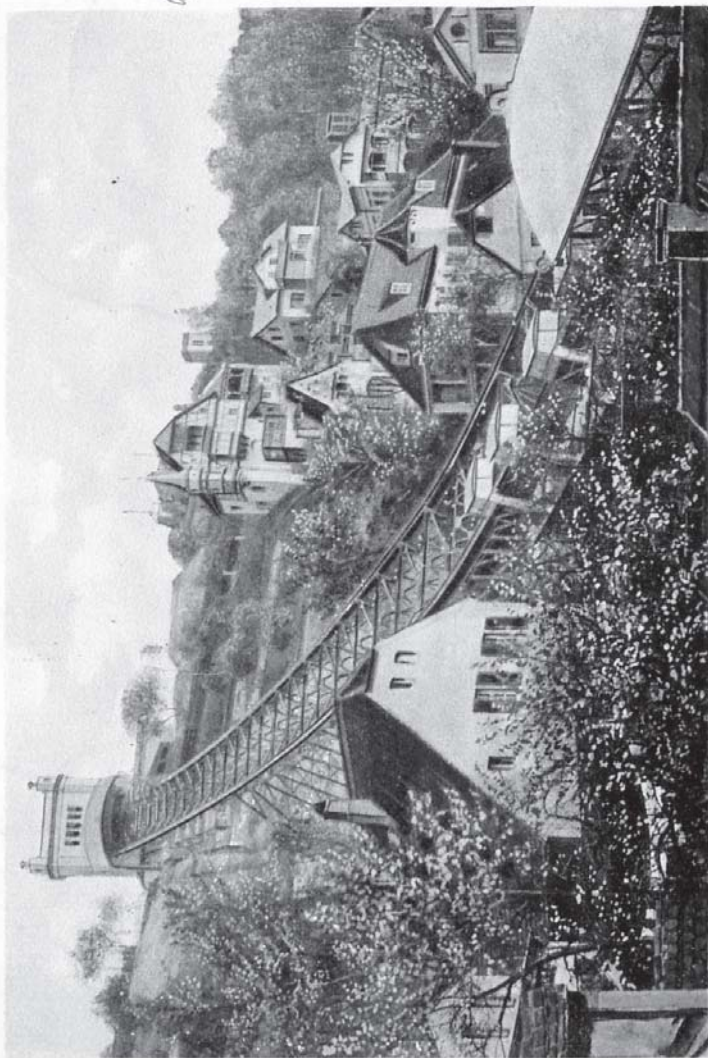
Kiadó:
Vydavatelství, Praha
Foto Miroslav Poustka

A középkorban Prága mellett Kutná Hora Csehország legnagyobb városa volt, egyidejűleg királyi székhely is. Jelentőségét, gazdagságát a XIII-XVII. század között bányászott környékbeli exüst adta.

A Borbála utcában található a Bányászati Múzeum és a csodálatosan szép késő gótikus nagytemplom, a Szent Borbála templom.

Amikor a prágaiak nekifogtak a Szent Vitus templom építésének a Hradcsinban, a Kutná-Horaiak még nagyobb és még szebb templomot ohajtottak emelni. Mindkét templom tervezője Peter Parler volt. Az építést 1388-ban Parler kezdte el és Benedik Rejt és Matej Resk fejezete be. Renoválására 1884-1905 között került sor.

Az öthajós, karzatfolyosós, belső kápolnákkal koszorúzott, oszlopdíszes templom ékessége a főhajó fölé épült három sátor formájú hegyes tető. A templom belsejét, számos bányászéletet bemutató freskó és szobor díszíti.

KHO Kunstvering Max Föhler, Dresden N.

AVIS
CHIRON

LOUIS GLASER LEIPZIG.

Loschwitz bei Dresden. 17. VII. 1902.

Die erste Berg Schwebebahn der Welt.

Die erste Berg Schwebebahn der Welt.
in
Loschwitz
bei Dresden
am 17. VII. 1902.

Loschwitz

Kép:

Loschwitz bei Dresden
Die erste Berg Schwebebahn
der Welt
A világ első függővasútja.

Postabélyegző, dátum:

Dresden, 1902. július 17.
Sopron, 1902. július 18.

Kiadó:

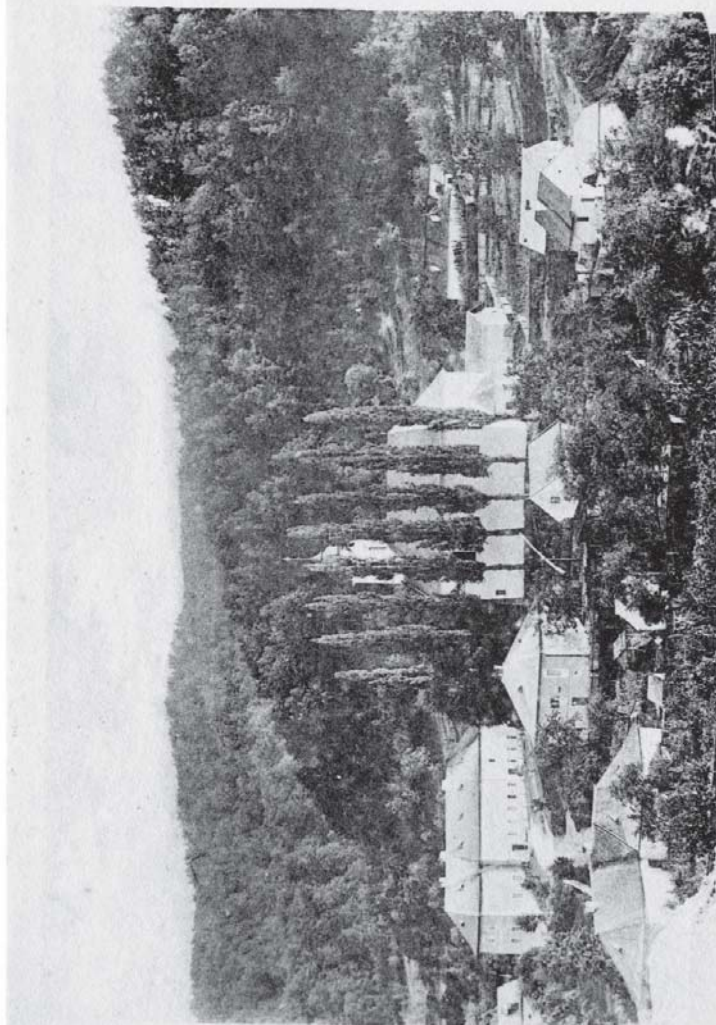
Kunstverlag Max Föhler
Dresden

Loschwitz falu (ma Drezda városrésze) az Elba jobbspártján fekszik, 3 km-re Drezdától. Itt helyezték üzembe a világ első függővasútját, 1901. május 6.-án.

A 33 oszlopon álló több mint 300 tonna összsúlyú acélszerkezet 274 m hosszan, 84 m magasságkülönbséget hidal át, a kabinok mozgatását 2 db 59 kW-os gőzgép biztosította.

A még ma is említésre méltó műszaki teljesítménynek számító berendezés szerencsés módon sérülés nélkül túlélte a háborús időket, így a vasút több mint 80 évig üzemeltetett majd egy alapos felújítás után 1994-től újra üzemeltették.

Érdekessége a lapnak, hogy még százév után is a feladó város és az érkező város postabélyegzője is kitűnően látszik. Jó lenne, ha a XXI. században is érvényesülne az akkori posta gyorsasága, ugyanis a Drezdában feladott lapot egy nap múlva már Sopronban kezelték és kézbesítették.

Kaufman Abrahám kiadása M.-Szegeden.

Rónaszéki bányáival és főként más:
 Üdvözlét Maramarosból. Melyet a székelyek a leghalmozottabb
 részén a magyarok: Rónaszéki bányáival és főként más:
 Rónaszéki bányáival és főként más:

Máramaros

Kép:
Üdvözet Máramarosból
Rónaszéki bányahivatal és
főnöki lakás

Postabélyegző, dátum:
Máramarossziget
1899. december 30.

Kiadó:
Kaufman Ábrahám Kiadása
M-Szigeten

Máramaros megye természeti kincsekben, főleg kőszóban, igen gazdag vidék.

Az 1800-as évek közepén már Máramaros adta az ország sótermelésének 56%-át.

Máramaros szigettől 21 km-re van a Róna patak völgyében Rónaszék fürdőhely.

Sós vize mozgásszervi, periférikus idegrendszeri valamint női betegségek gyógyítására alkalmas.

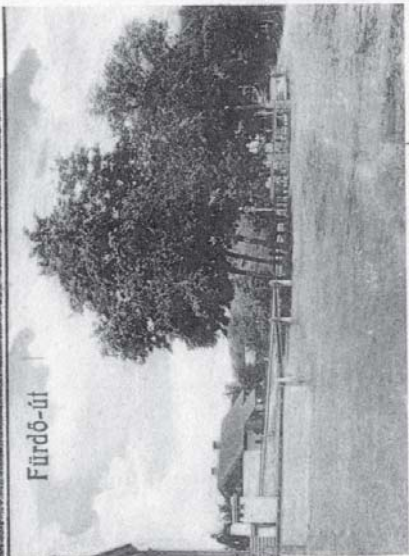
Rónaszéken iszapfürdő és 1766 óta földalatti té is van.

Marosújvár 1908. évi 21.

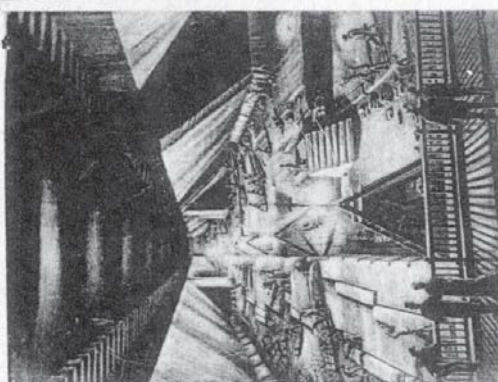
Gőzfürdő

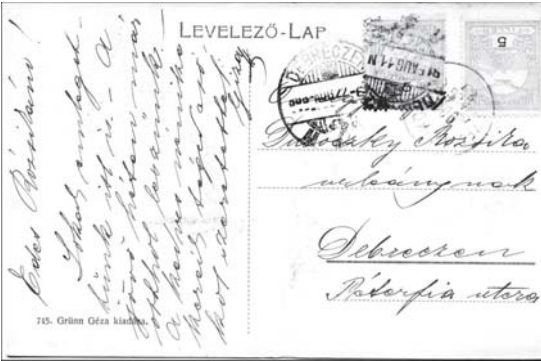
Fürdő-út

Széchenyi

Marosujvár

Kép:
Marosujvár
Sóbánya/Fürdő-út

Postabélyegző, dátum:
Debrecen,
1908. augusztus 21.

Kiadó:
Grün Géza kiadása

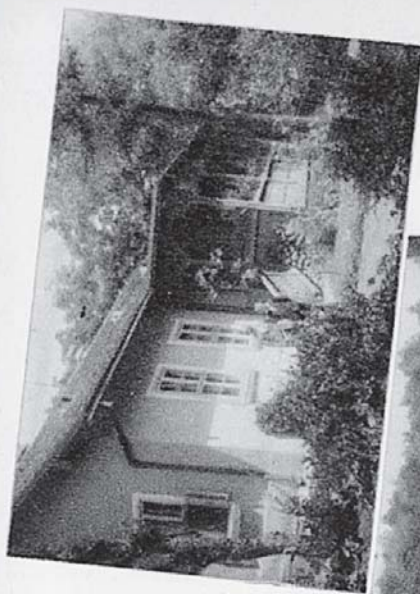
Az erdélyi sóbányászásban döntő fordulatot hozott a 18. sz. végén megnyitott marosujvári bányászat. Ezeket a sótelepeket, amelyek a Maros medréhez közel helyezkedtek el, már a rómaiak is hasznosították, bár a konfoglalás óta nem folyt itt bányaművelés.

A rendkívüli gazdag, jó minőségű sóot tartalmazó, szállítási szempontból kiváló helyen fekvő sótelepek kiaknázását a 18. sz. végén már nem halogathatták tovább.

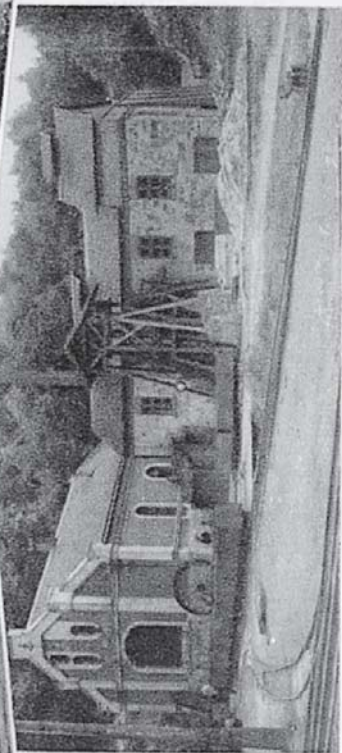
1794-1867 között 4 aknát mélyítették.

Mecsekszabolcs.

Ferenc József akna.

Mecsekszabolcs

Kép:
Mecsekszabolcs
Ferenc József akna

Postabélyegző, dátum:
Pécs, 1942

Kiadó:
Kurnik Ferencné fűszer- és
vegyeskereskedő kiadása

*A mecsekszabolcsi Ferenc József (későbbi Béke) aknát
1865-ben helyezték üzembe és 100 év után, 1965-ben hagyták fel.*

Miskolc

Kép:
Miskolc
Egyetemváros

Postabélyegző, dátum:
Miskolc Egyetemváros

Kiadó:
VII-F. 379/561.

1949. április 19-én jelent meg az 1949. évi 23. törvény a Nehézipari Műszaki Egyetem miskolci székhellyel történő alapításáról.

A törvény kimondta, hogy „Az egyetem bányá- és kohómérnöki karra valamint gépészmérnöki karra tagozódik”. Az új egyetem első rektora dr. Szádeczky-Kardoss Elemér tszv. egyetemi tanár volt. Az oktatás 1949. szeptember 18-án egy fizika órával kezdődött, 500 első éves bányá-, kohó- és gépészmérnök hallgató részvételével a miskolci Földes Ferenc gimnáziumban. Az új egyetem (tervezője a Magasépítő Tervező Iroda, Janáky István tervező építészmérnök vezetésével) építése 1950. májusában kezdődött.

Az egyetem építkezésénél „politikai elitéltek” vettek részt. A lapon jól láthatók a barakkok egy része és a drótherítés. Az egyetemi hallgatók- így e sorok írója is - a kiskapukon mehettek be az egyetem területére.

A képeslap vélhetően 1953-ban készült.

1910. évi.

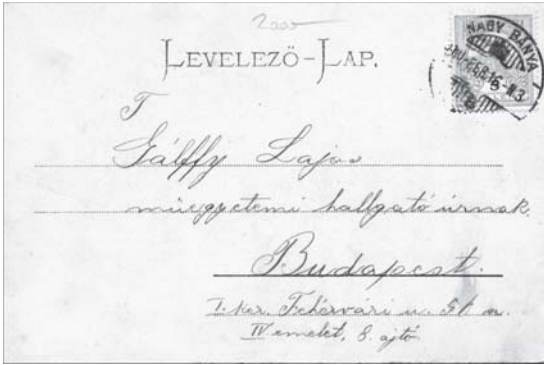
Nagyhánya: Kovács Gyula kiadása.

ÜDVÖZLET NAGYBÁNYÁRÓL

Vasárnap kiridejűlt
a csomagtól, a me-
lyet mi idejében kaptunk
meg.
Mindnyáján csókolunk!
Szerető Mennyei.

Nagybánya

Kép:

Üdvözlét Nagybányáról
A kereszthegyi bánya
a második vízesés a sztrai
völgyben

Postabélyegző, dátum:

Nagybánya, 1910. február 16.

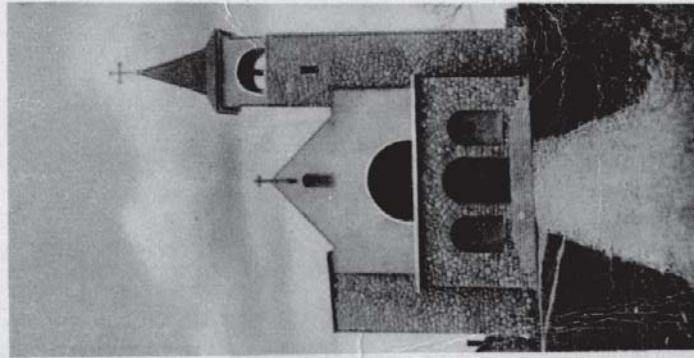
Kiadó:

Nagybánya: Kovács Gyula
kiadása

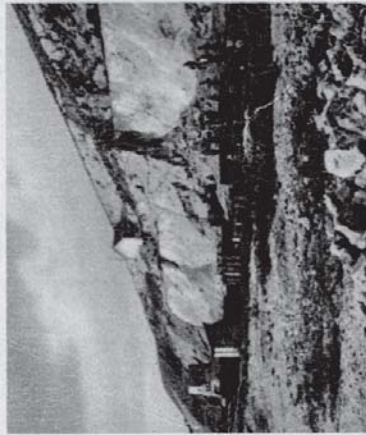
A Nagybánya a Gutin hegység déli szegélyén elterülő ércmező andezit és riolit vulkánizmushoz kapcsolódik.

A bányaterület teléreit a Rózsaly, Feketehegy és Gutin hegyláncolata tartalmazza.

Kereszthegy művelt bányahely volt, ahol egy vízoszlopos gép működtette a vízemelést, majd 1870-ben építettek be egy gőzgépet, ami lehetővé tette a mélyebb szintek folyamatos művelését.

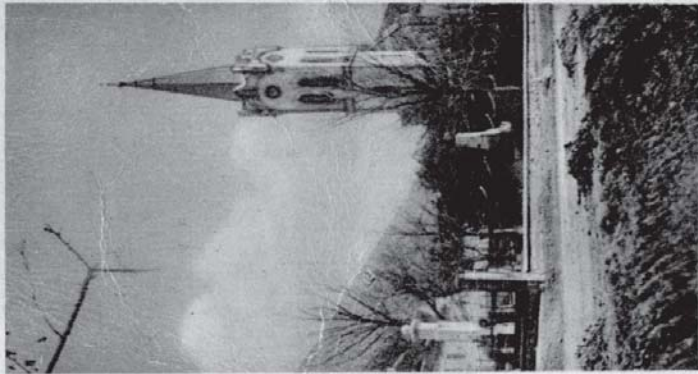
Róm. kath. templom

Kőbánya

Magyar bauxit-bánya

Ref. templom a Kossuth-szoborral és
Hősök szobrával

Nagyharsány

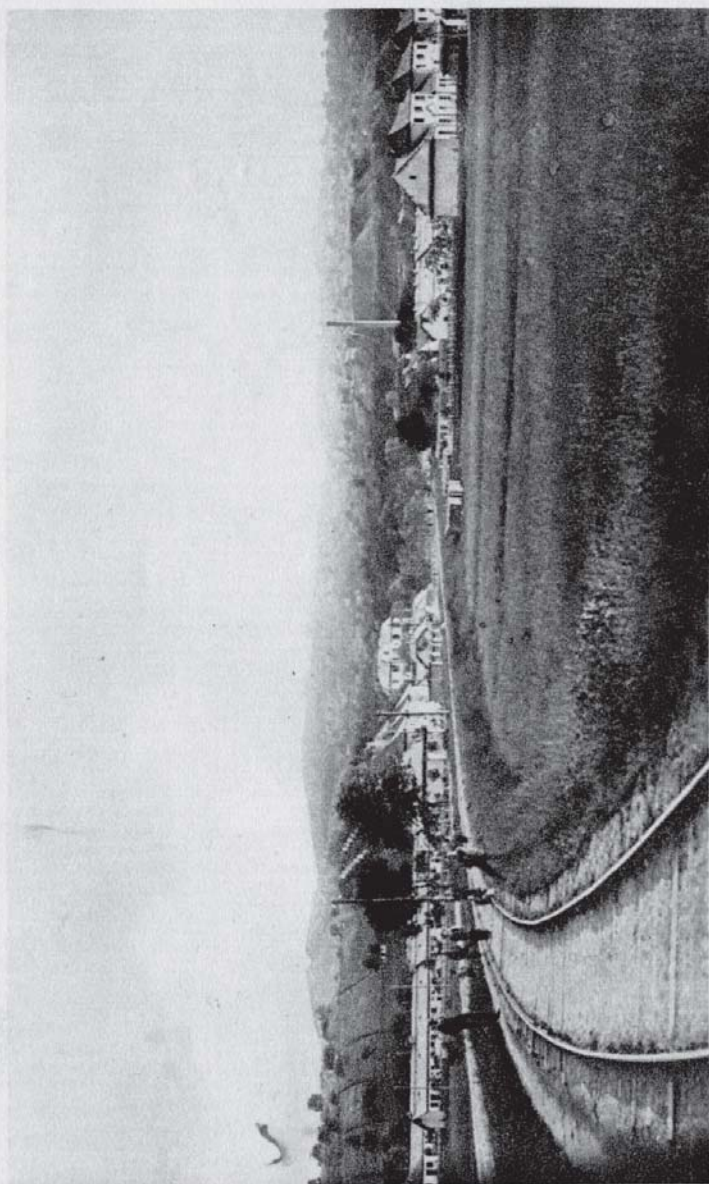
Kép:
Nagyharsány
Kőbánya/Magyar bauxit-bánya
Róm. Kath. Templom
Ref. templom Kossuth szoborral

Postabélyegző, dátum:
Nagyharsány, 1943. május 11.

Kiadó:

Dr. Telekdy Róth Károly egyetemi tanár - aki 1930-ban mutatta ki a bauxit jelenlétét - javaslatára telepítettek az első táró (Lajos táró) majd 40-40 méterenként az Elemér, Antal és Károly tárókat.

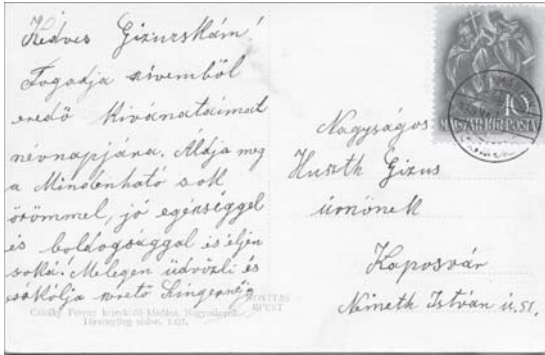
A nagyharsányi feltárt ércvagyont az 1940-es évek elején 350-400 000 tonnára becsülték.

Nagymányok

Bányatelep

Nagymányok

Kép:
Nagymányok
Bányatelep

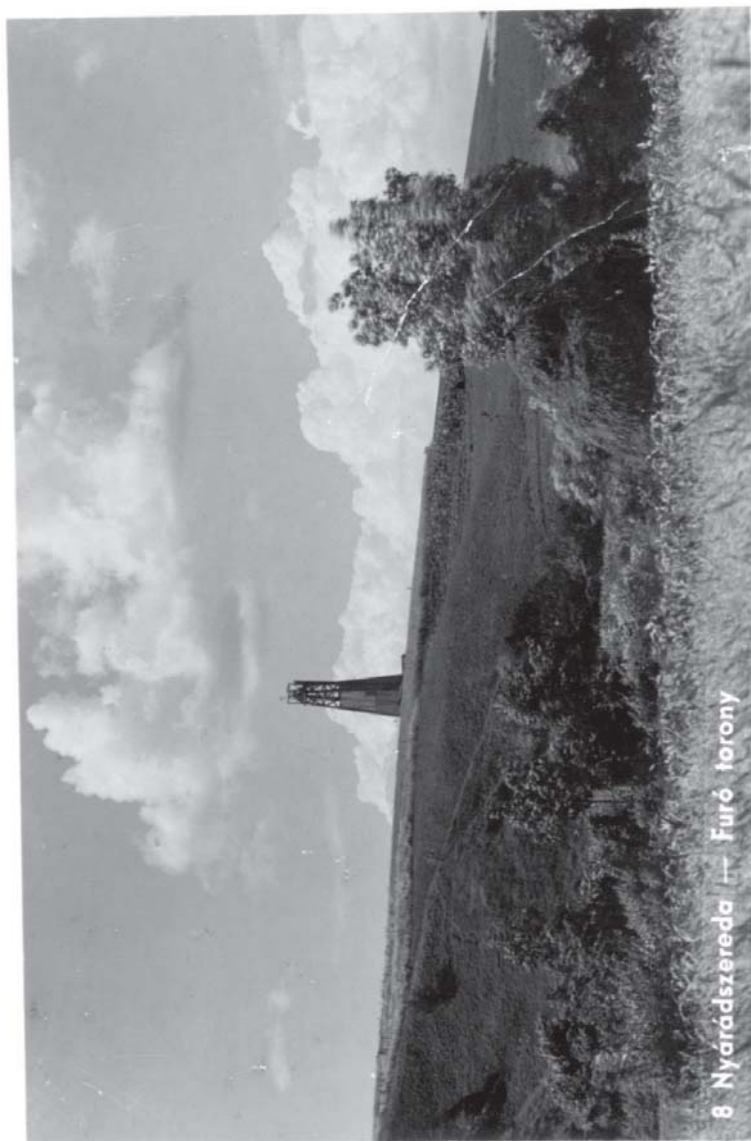
Postabélyegző, dátum:
Nagymányok, 1938. május 5.

Kiadó:
Czirák Ferenc kiadása,
Nagymányok 1927.
NOVITAS, Bpest

Nagymányokon a széntermelés az 1800-as évek elején kezdődött, az első termelési adat (700 kg-os termelés) 1817-ből maradt ránk.

A folyamatos termelés 1878-ban kezdődött, és 1964-ben fejeződött be. Ezalatt 3.638.653 t szént termeltek ki.

1965-ben falasták be a Szarvas táró bejáratát, amelyen emléktábla hirdeti a nagymányoki szénbányászatot.

8 Nyárádszereda — Furó torony

Nyárádszereda

Kép:
Nyárádszereda
Furó torony

Postabélyegző, dátum:
Várpalota, 2000. július 10.

Kiadó:
Fotofilm Kolozsvár
Kolozsvár, Deák F. u. 6.

Erdélyben nagy hagyományai voltak a földgáz-bányászatnak. Már 1908-ban megkezdődtek a földgázkutatások, mely Európa hírvisszármási mezőfeltárását eredményezte.

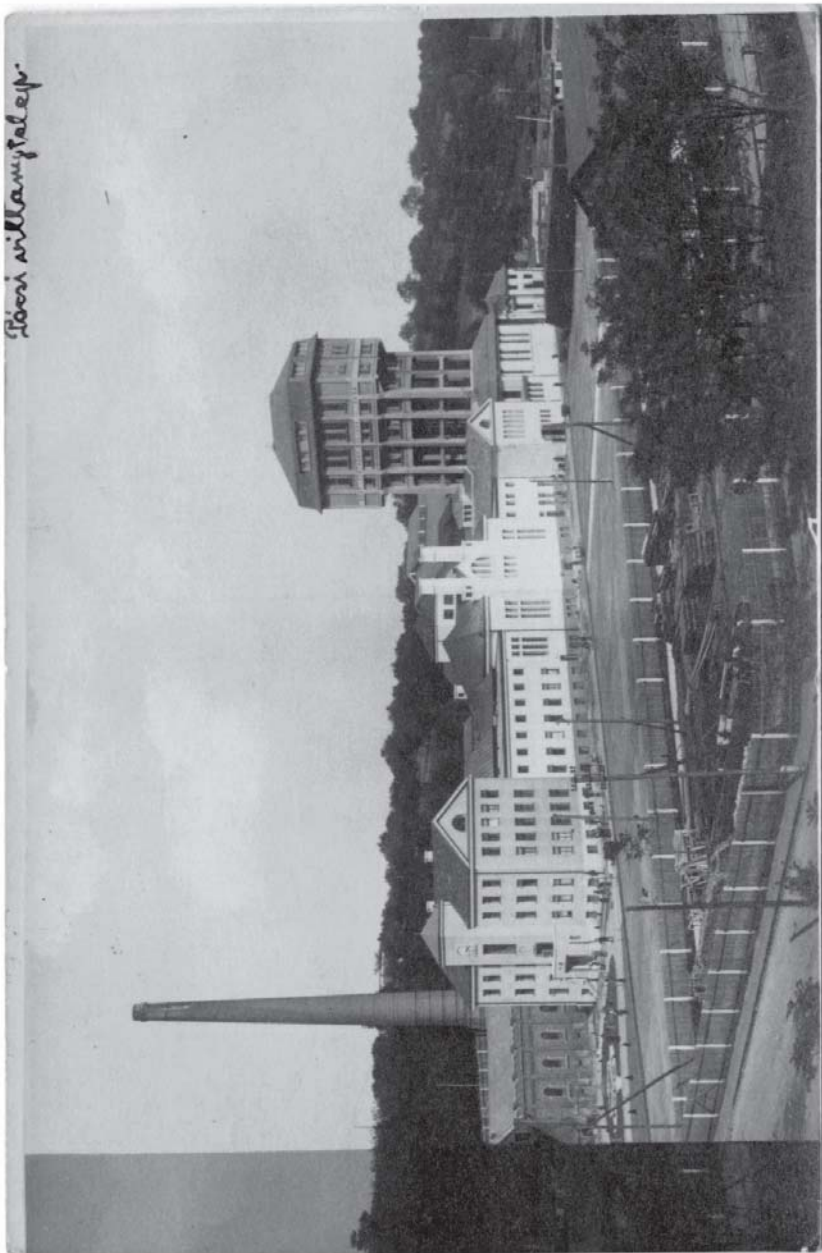
A nyárádszeredai kutatófúrások 1940. november 27-én kezdődtek. Az első szerény, de hasznosítható földgázt a Nyárádszereda I. fúrásban találták. Ezen a területen 11 mélyfúrást végeztek 1944 novemberéig. A képen a 8-as fúrás látható.

A képeslapot Jolsvai Artúr írta, aki 1941 és 1944 között Nyárádszeredán dolgozott mint üzemvezető-helyettes majd üzemvezető.

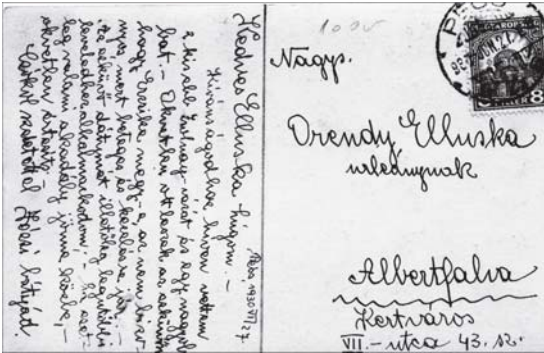
A lap érdekessége, hogy a postai forgalomban együtt szerepelt az 1945 előtti, és a ma használatos bélyeg.

(A lap a M.O.I.M tulajdona.)

Pössi villanpöytä.

Pécs

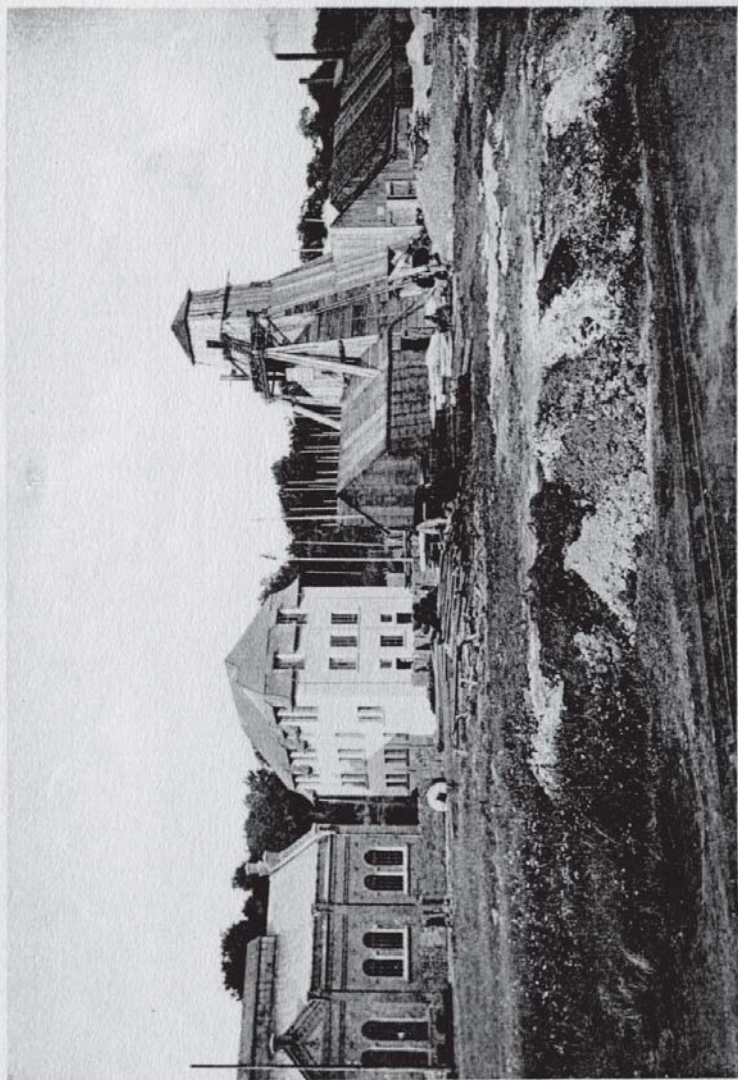
Kép:
Gróf Széchenyi István akna
(Pécs bányatelep)

Postabélyegző, dátum:
Pécs, 1930. június 27.

Kiadó:

Az I. világháborút megelőző években az DGT arra a következtetésre jutott, hogy a sok apró korszerűtlen bányából a termelés tovább nem fokozható. Átfogó korszerűsítési tervnek a szellemi atyja dr. János János cseh - morva bányamérnök volt. A terv lényege az volt, hogy három széntermelő területet hoz létre: a pécsbányait, melyet az új gróf Széchenyi István aknára (felavatták 1926-ban), a mecsekszabolcsit melyet az újonnan épített Szent István aknára (felavatták 1925-ben) és a vasasit, melyet a rekonstruált Thommen aknára alapoztak.

A pécsbányai bányakerület fő szállító aknája a gróf Széchenyi István akna. A külszínen gépesített aknarakodóról körbuktatón és gumiszalagos szállítópályán át juttatták a szenet az Újhegyre befutó normál nyomtávú villamos vasútpálya fölé épített vasbetonbunker csoportokba. Az aknaudvari épülettömb magába foglalta az irodákat, a felolvasót, a tisztáltsági legénységi fürdőt, az anyagraktárakat, a vendégszobákat, a lámpakamrát és a bányamentő állomást is.

Pécs bányatelep

Pécs

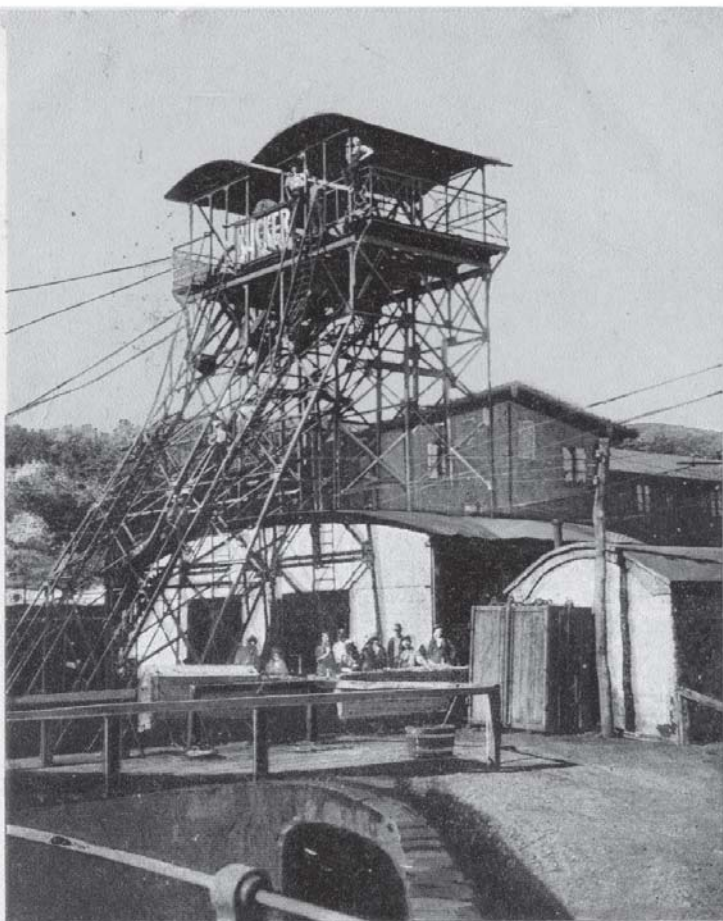
Kép:
Pécs bányatelep

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
Drotleff Jos műintézet
Nagyszeben
Karpf Berta könyvkereskedése
Pécs

Pécssett az iparszerű széntermelés kialakulását 1852-től számítják. Az Első Duna Gőzhajózási Társaság (DGT) ekkor vásárolta meg a Pécs szomszédságában lévő első bányabirtokot, az András aknát.

Ex az akna az ország egyik leghosszabb ideig működő aknája volt (1992-ben tömedékelték be).

Rücker akna szénfelvonó készüléke — Kohlenaufzüge des Rücker-Schacht.

Üdvözlét Somogy Bánya.

Handwritten signature

Handwritten signature

Pécs

Kép:

Rücker akna szénfelvonó
készüléke (Somogy bánya)

Postabélyegző, dátum:

Pécs, 1905. június 10.

Kiadó:

Fürst Lipót dohánynagyárus,
Pécs

A Pécs környéki kőszénterület bányászatát 1852-től fokozatosan a DGT szerzi meg. 1874-ben a Somogy Rücker aknát is megvásárolja az Egyesült Magyar Gőzhajózási Társaságtól.

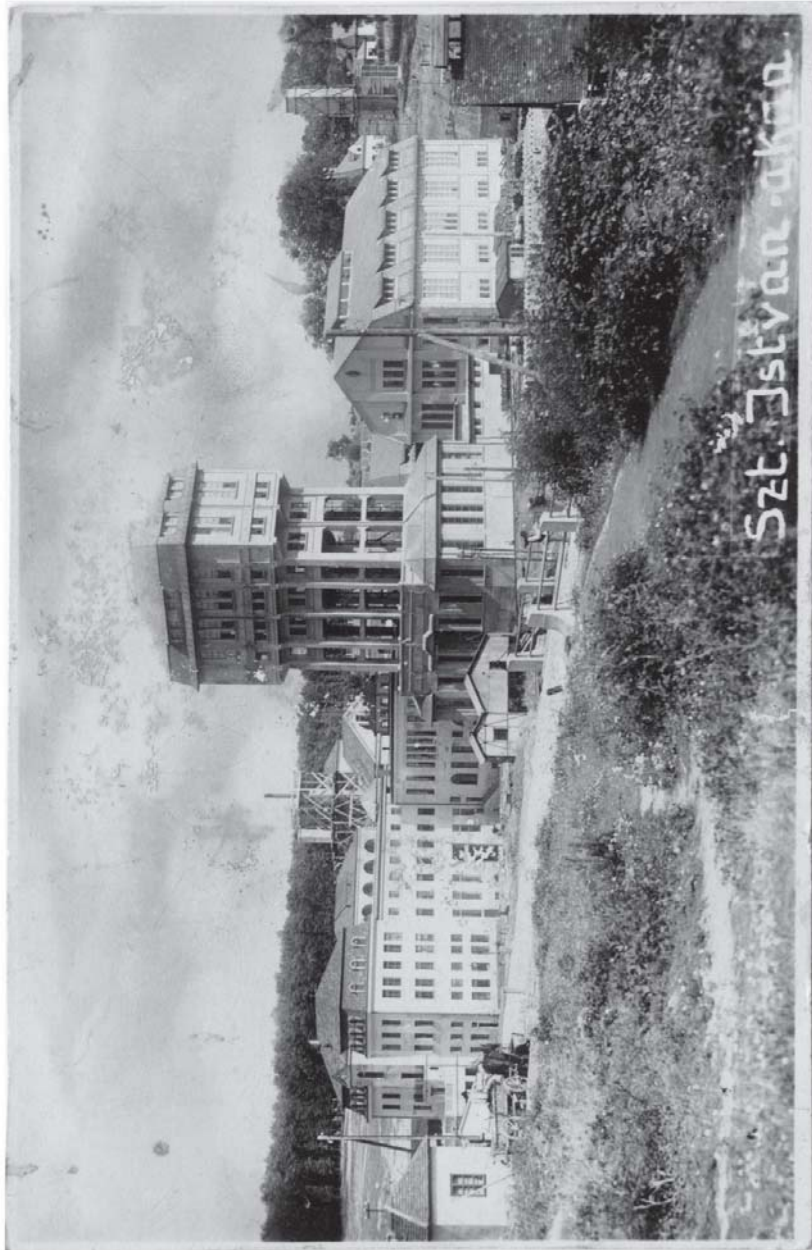
A DGT vasasi bányakerületéhez három termelő egység tartozott: Vasas III. (később Rücker), Heinrich táró, Vasas I-II. (később Thomen) aknák.

1877-ben üzembe helyezték az 1 km hosszú Szabolcs szállítótárót, amelyhez 2 km-es felszíni bányavasút csatlakozott. A táron kezdetben a Rücker akna és a vele föld alatt egyesített Heinrich táró szénét szállították a szabolcsi feldolgozó- és rakodó állomásra.

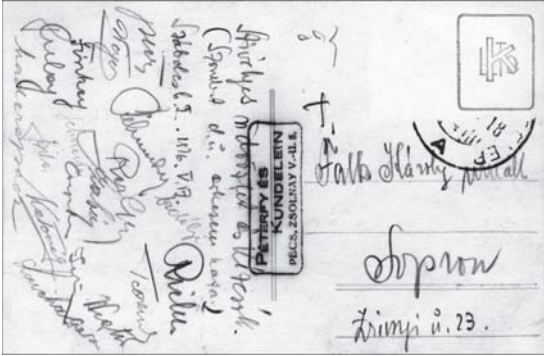
1893-ban elkészült a 3.250 m hosszú függőkötélpálya Rücker és Thomen akna között.

Rücker akna udvarán döntő-arakodó állomást hoztak létre a kiszállított és a kötélpályán érkező szén csillébe rakására a Szabolcs-táróba való továbbítás céljából.

A Rücker aknát 1993-ban tömedékeltek be.

Pécs

Kép:
Szent István akna

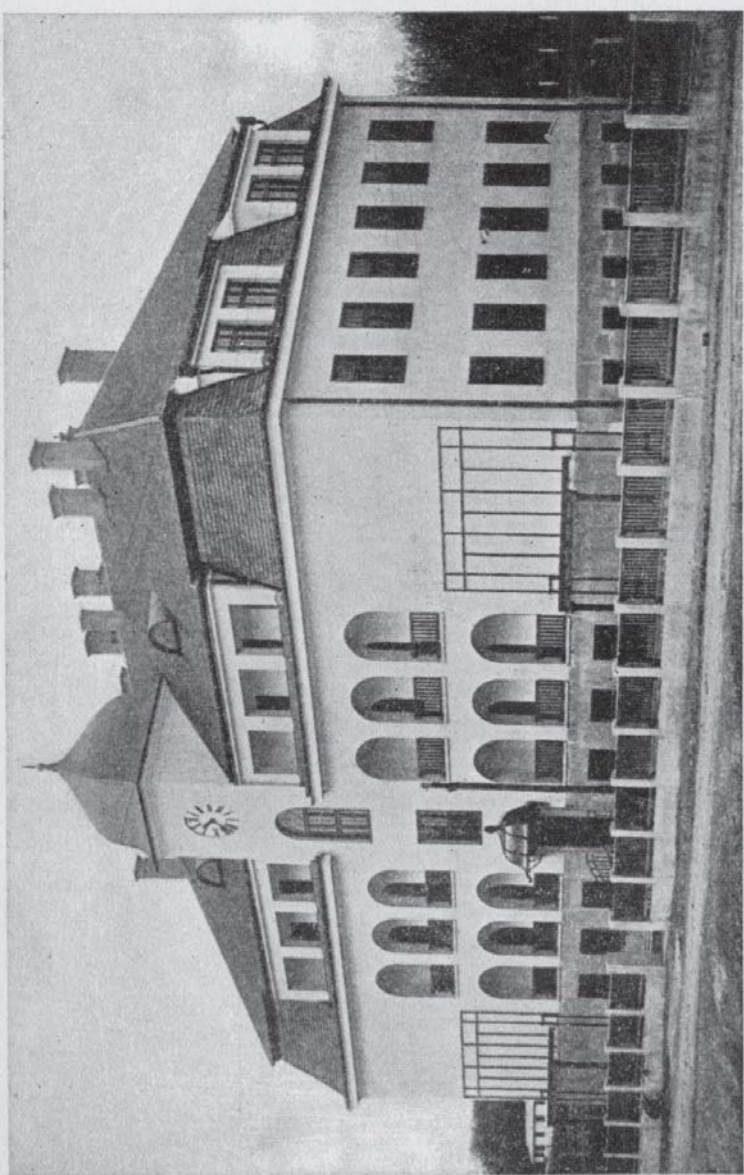
Postabélyegző, dátum:
1926. május 17.

Kiadó:
Péterfy és Kundelein
Pécs, Zsolnay u. 5.

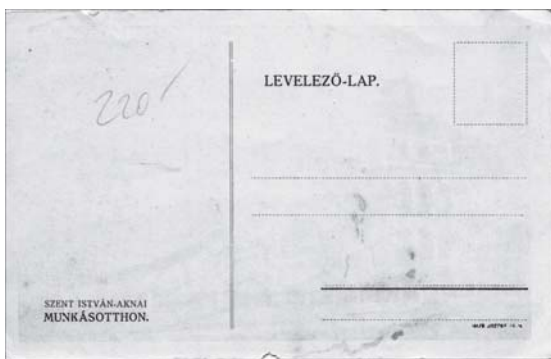
A gyűjteményem egyik legértékesebb darabja ez a képeslap, amit az egyetemi hallgató Falk Richárd a későbbi *NME* professzora írt szüleinek egy szakmai kirándulásról.

A lap értékét emeli, hogy ezen a lapon az aláírók közül szépen kiolvasható Finkey József professzor aláírása, aki az egyetem kiváló professzorai közül is kiemelkedő személyiség volt.

A lapon még további 15 aláírás szerepel, az egyik feltehetően Szilas A. Pálé, aki később a *NME*, Olajtermelési Tanszék világhírű professzora lett.

Pécs

Kép:
Szent István-aknai
munkásotthon

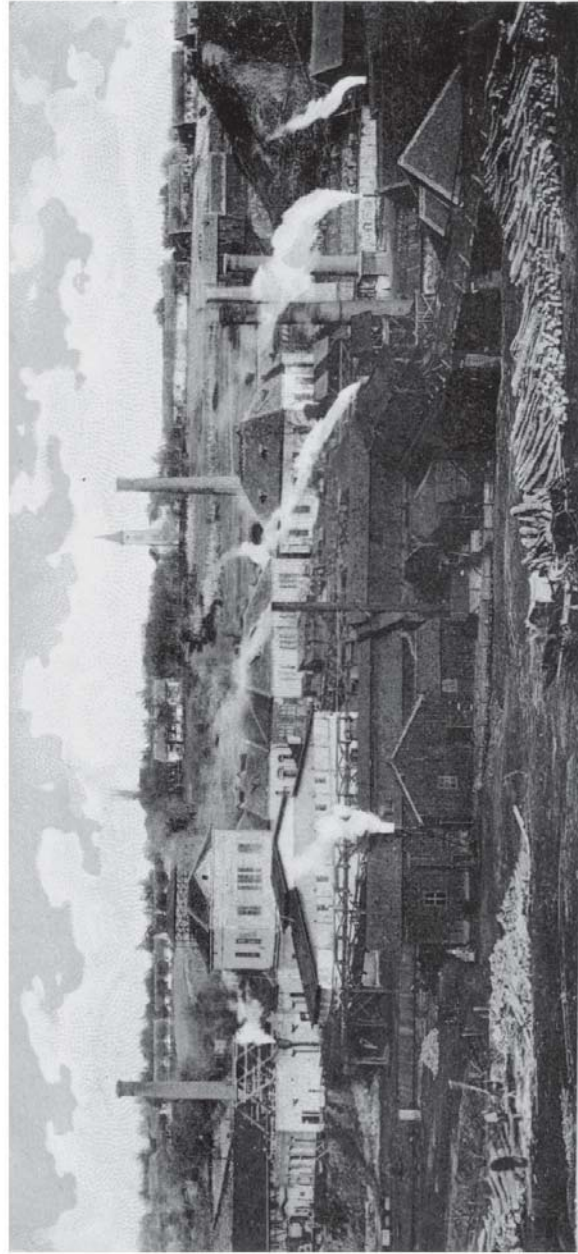
Postabélyegző, dátum:

Kiadó:

Az Első Duna Gőzhajózási Társaság (DGT) vezetése egy átfogó korszerűsítési terv alapján hozta létre a mecsekszabolcsi Szent István aknát.

1913-1920 között Szent István aknán 210 munkás elhelyezésére impozáns legényszállót építettek (emellett 21 tisztviselői, felvigyázó lakás és 72 munkáslakás is épült).

Az épületben közös konyhát és étkezdét is berendeztek. Építéskor központi fűtést és gőzmosdót szereltek fel. A szállóban, 1925-ben 96 bányász lakott.

Bányatelep.

Üdvözlét Pécsről. — Gruss aus Fünfkirchen.

Pécs 1901. július 15.
 K. J. Tegnap reggel vittél el Péter a gyermekét, ma
 éjelen vissza. — Szeretném reggel meglátunk tőle Pécsben.
 Mindig nagyon kedveskedtetek. — Csókol István
 Kádja öz. Pász. Vilmosné.

Pécs

Kép:

Üdvözlét Pécsről, Bányatelep

Postabélyegző, dátum:

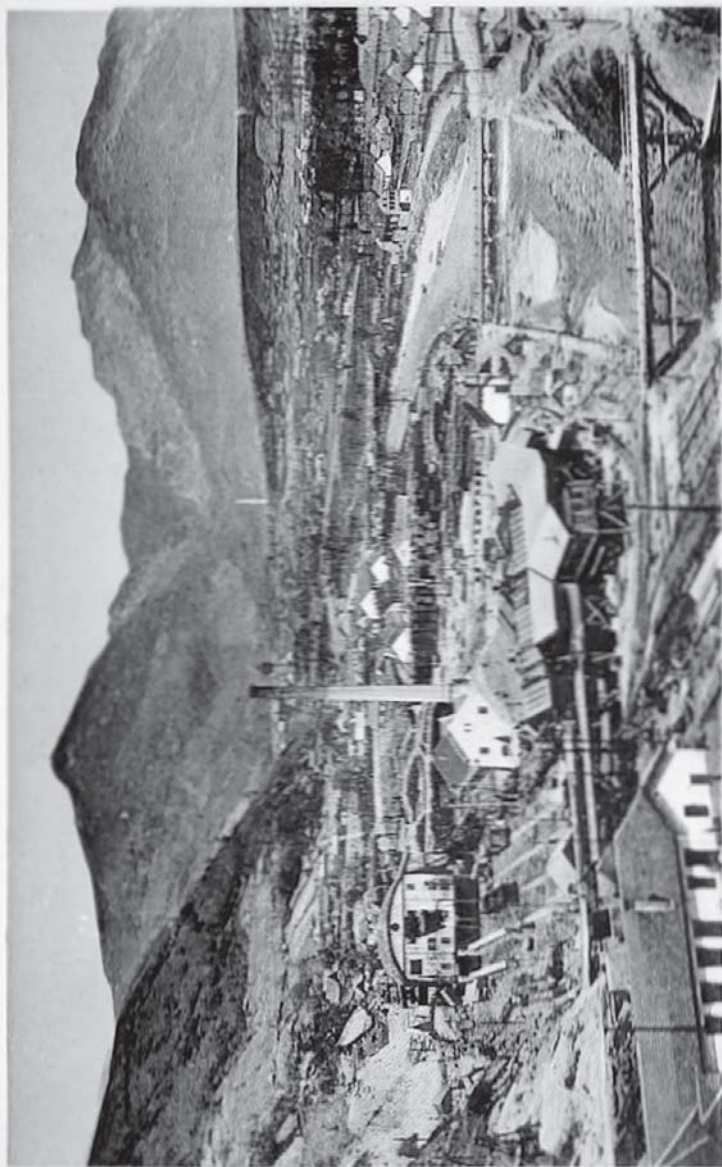
Pécs, 1901. július 16.

Búzás, 1901. július 17.

Kiadó:

Özv. Tausz Vilmosné

Az 1850-es évektől a DGT jelentős infrastruktúrát épített ki, magas fokú kolonizáltságot biztosító lakótelepeken kívül legényotthonokat, iskolákat, templomokat, könyvtárat és élelmiszerellátó hálózatot alakítottak ki.

Vedere generală a minei Vest — Nyugati bányatelep

Petroșeni

Petrozsény

Kép:
Petroseni, Nyugati bányatelep

Postabélyegző, dátum:
Petroseni, 1927. július 10.

Kiadó:
Edit. I. Ioanovits, fotogr.,
Petroseni

Petrilla és Petrozsény helységek között fekvő „Ferencz árok”-ban már 1870-ben 21- kisebb-nagyobb vastagságú- telepet tártak fel, melyeknél a tiszta kőszénrétegek összes vastagsága kb. 36 méter volt.

Az első Ganz villamos erőmű 1894-ben Petrozsényben épült.

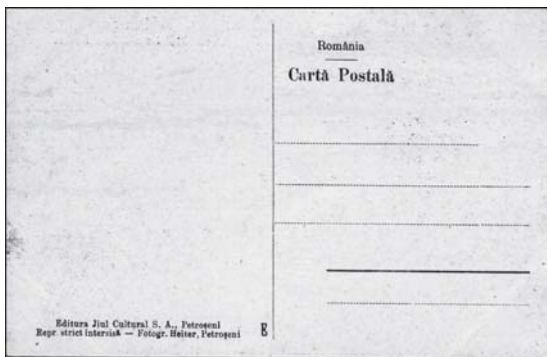
A Salgó Rt. 1985-ben vette át a Brassói Bánya és Tóhó Egylettől a bányászatot, majd azt több községre is kiterjesztette.

A termelés 1908-ban indult meg intenzíven, kezdetben tárokkal, majd két szállító-, és két légaknával.

Petroșeni
Stradă din Colonia minieră

Petrozsény

Kép:
Petroșeni,
Stadă din Colonia minieră

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
Editura Jiul Cultural S. A.,
Petroșeni

A bányászatban a mozdonnyal végzett szállítás kezdetekor a gépek hajtására gőzt, később forróvizet ill. sűrített levegőt majd az elektromosoknál akkumulátort ill. felsővezetési áramot használtak.

A magyar találmányú akkumulátorok 1885-ben kezdtek elterjedni.

A villamosmozdonnyal végzett szállítás 1893-ban jelenik meg.

A dízel motort 1898-ban kezdték használni.

Kőszénbánya telepe
 Pilisvörösvár.

Kőszénbánya munkás lakások

Pilisvörösvár

Kép:
Pilisvörösvár
Köszénbánya telep és munkás
lakások

Postabélyegző, dátum:
Pilisvörösvár, 1915. június 3.

Kiadó:

A Pilis előterében és a Budai hegység medencéiben létesített szénbányák négy község (Pilisszentiván, Pilisvörösvár, Nagykovácsi, Solymár) területére korlátozódtak.

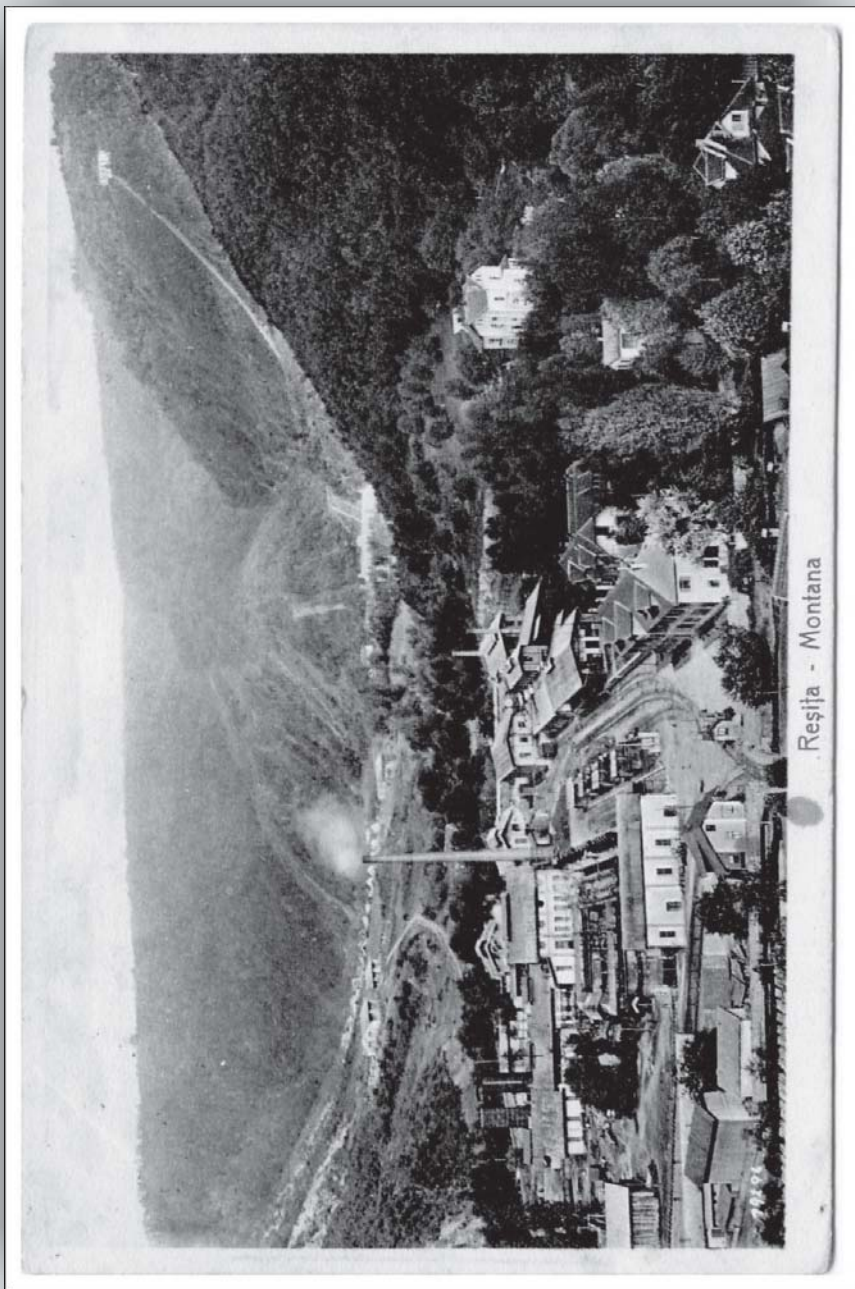
A Lipót aknáról drótkötélpályán érkező szenet a Solymár alsó telepen 1905-ben létesített bunkerbe buktatták, és innen rakodták a vasúti vagonokba.

A pilisvörösvári és pilisszentiváni bányászok 1928-ban sztrájkot hirdettek a Parlament elé. A csendőrség a 2000-2500 fős tömeget Óbudánál megállította és csak kis létszámú küldöttséget engedett Vass József miniszterelnök-helyetteshez.

“Az ürömi vasútállomás mellett táborozó több ezer bányász asszonyostól, gyerekestül a szitáló esőben dideregve várta a képviselőházba vonult küldöttséget és a tárgyalás eredményét.”

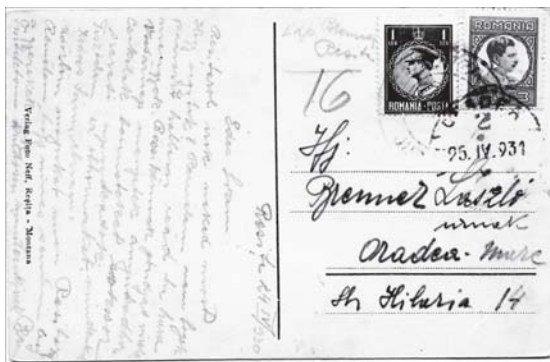
Az egy hónapig tartó demonstrálás csak részleges eredményt hozott, számtalan sztrájkvezetőt és harcos munkás elbocsátottak.

A sztrájk a magyar bányamunkás-mozgalom egyik leghősiesebb és legnagyobb jelentőségű megmozdulása volt.

Reşja - Montana

Resita-Montana

Kép:
Resita-Montana

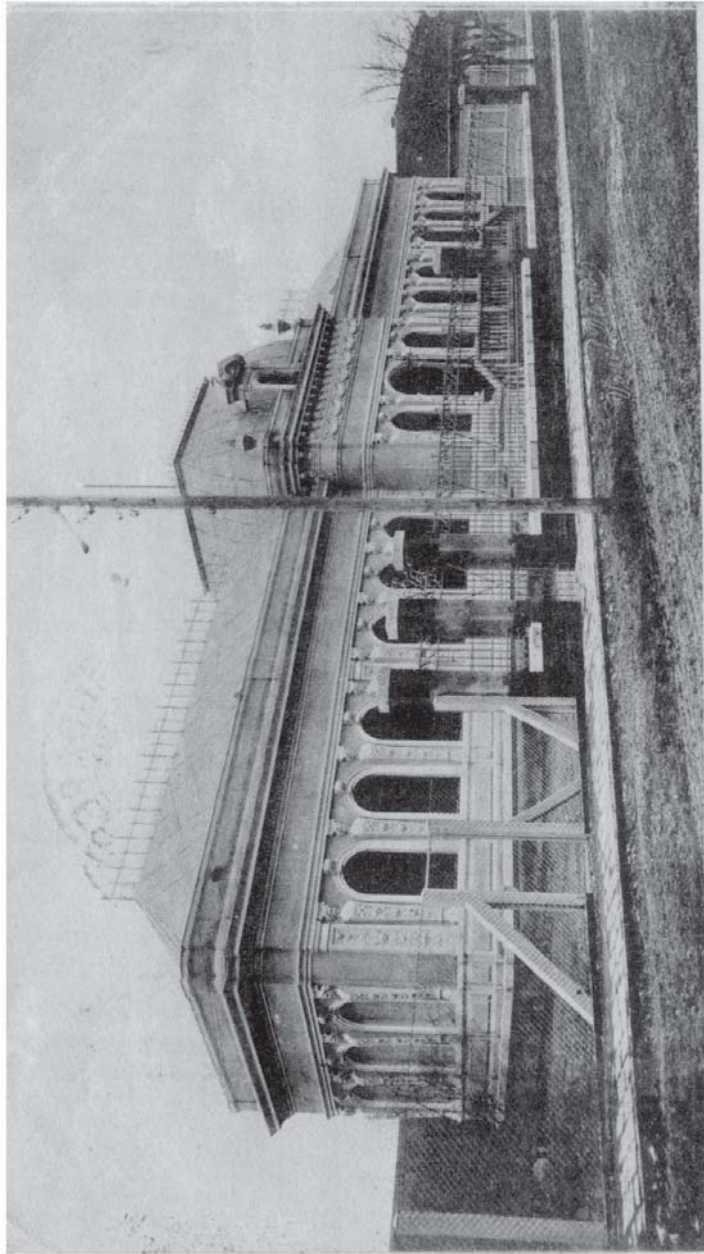
Postabélyegző, dátum:
1931. április 25.

Kiadó:
Verlag Foto Neff
Resita-Montana

Resita (Resica bánya) az egész bányavidék központja volt, de a helység vasműtelepéről lett híres. A kincstár egyik legnagyobb üzeme Resicán volt (a többi: Diósgyőr, Libetbánya, Vajdahunyad, stb.).

Resicán már az 1780-as években volt szénbányászat, a nagy tőkeerőjű Osztrák Államvasút Társaság 1885-től magyarországi viszonylatban is kiemelkedő színvonalú termelést honosított meg a Bánságban, így Resicán is.

1908-1912 között újabb korszerűsítésre került sor, a Resica-dománi Köszénbányáknál a tőró bányászatból, aknabányászattá fejlődött.

Bányászati múzeum.

ROZSNYÓ.

Vogel D. féltette.

Városi 1917 III/14. 1/12

Rozsnyó

Kép:
Rozsnyó
Bányászati Múzeum

Postabélyegző, dátum:
Rozsnyó, 1907. augusztus 4.

Kiadó:
Vogel D. fölvétele

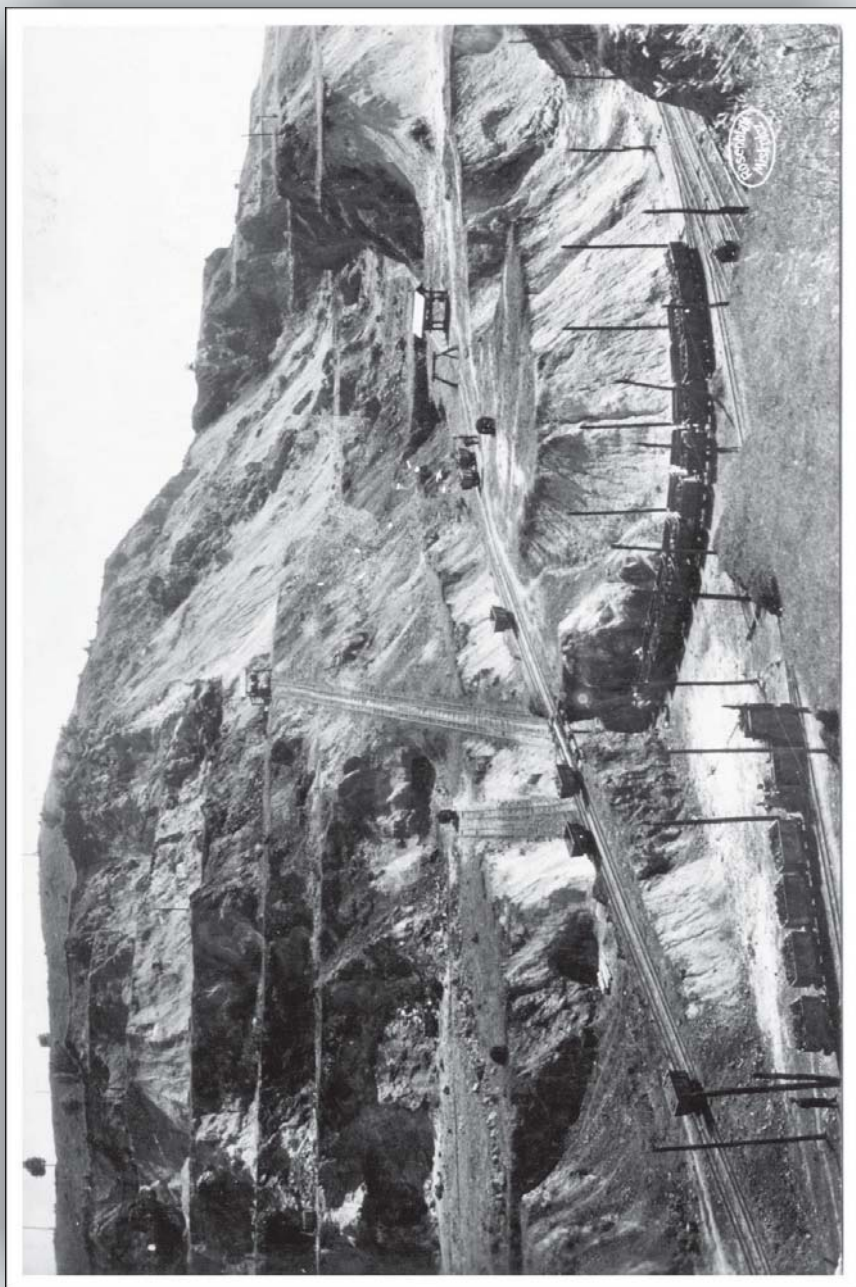
Iszamos közlemény jelent meg a Bányászati és Kohászati Lapokban az 1895-1900-es években, melyben kezdeményezték egy bányászati múzeum létrehozását.

Konkrét lépésre azonban a Borsod-Gömöri osztály megalakulásakor került sor.

Eisel Gusztáv javasolta a múzeum alapítását, aki a gömöri bányásztörténettel foglalkozott.

Az épület tervezését és a kivitelezést Müller Lándor végezte.

A múzeum 1902-ben nyílt meg, első igazgatója dr. Haxslinszky Rexső volt.

Rudabánya

Kép:
Rudabánya
A rudabányai
barnavasércbányászathoz
„Andrássy II” bányarésze.

Postabélyegző, dátum:
Szuhakálló, 1942. Október 13.

Kiadó:
Rosenblatt művészi
fényképezete
Miskolcz

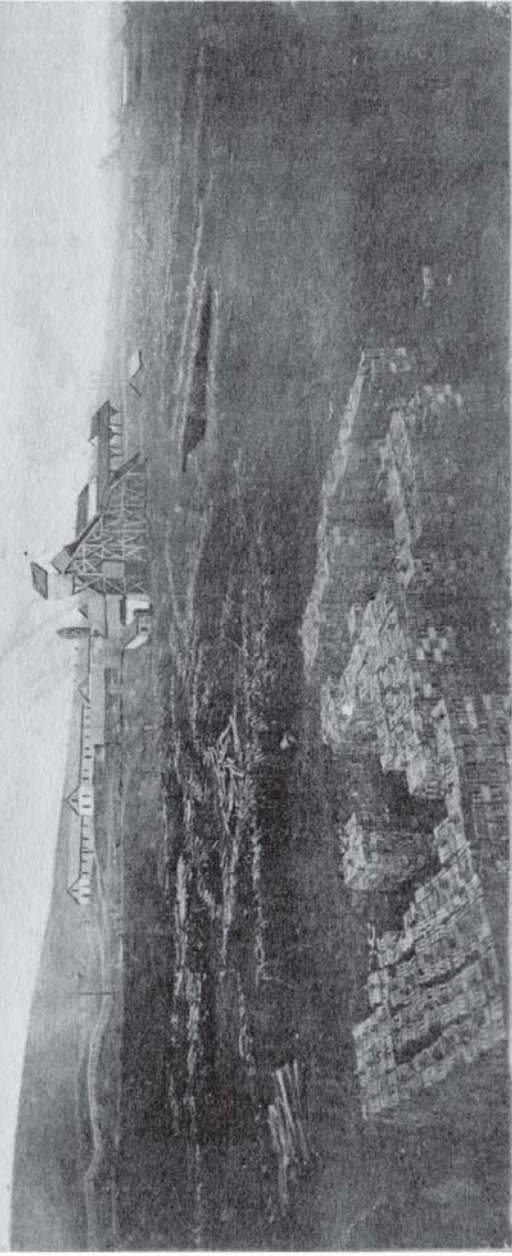
Rudabánya a hét felső magyarországi bányaváros szövetségének (Gölnicz, Szomolnok, Ruda, Jászó, Telkibánya, Roxsnyó, Igló) rangban a harmadik tagja volt.

Andrássy Manó gróf 1872-ben kezdett kutatni Rudabányán. A rendszeres bányaművelés 1880-ban vette kezdetét „...amidőn a vaskobánya-műveket részben adás-vétel, részben újabb adományozás útján Andrássy Manó gróf szerezte meg. Az 1880. év folyamán a witkowitzi bánya és vaskohómű társulattal szövetkezve „Borsodi Bányatársulat” néven új bányatársulatot alapított és annak bányabirtokát eladta”.

KAZINCZI KŐSZÉNBÁNYA.

RAKODÓ ÁLLOMÁS.

*Lajos Havasfalvi, bányász
Borsod, 1891*

Sajókazinc

Kép:
Kazinczi Kőszénbánya
Rakodó állomás

Postabélyegző, dátum:
..... november 30.
1900-as évek eleje

Kiadó:
Vértessépcsé felvétele
Miskolc

Sajókazinc térségében az első tárókat - Anna és Emil - 1894-ben hajtották ki a Herbolya völgyben.

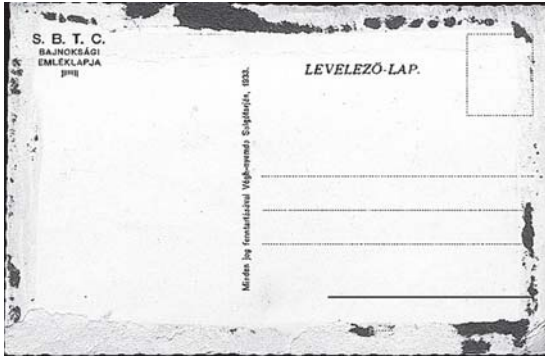
Ezeket követték a Zsófia, Ilona, Lándor és Géza tárok kihajtása.

1920-ban új bányákat létesítettek (Új táró és Kis lejtős akna).

1923-ban megindították a Radvánszky táró kihajtását, ez a táró 1945 után a Ferv-tároré nevet kapta.

1926-ban a szénkereslet erőteljes csökkenése miatt a MÁK leállította a Kazinc-völgyi bányászatot.

Salgótarján

Kép:
S. B. T. C. Bajnoksági
Emléklapja

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
Végh-nyomda Salgótarján
1933

Salgótarjánban a Salgótarjáni Torna Club a „Takács bandá”-nak nevezett utcai csapatokból és a vele fuzionáló zagyvai rakodókból állt.

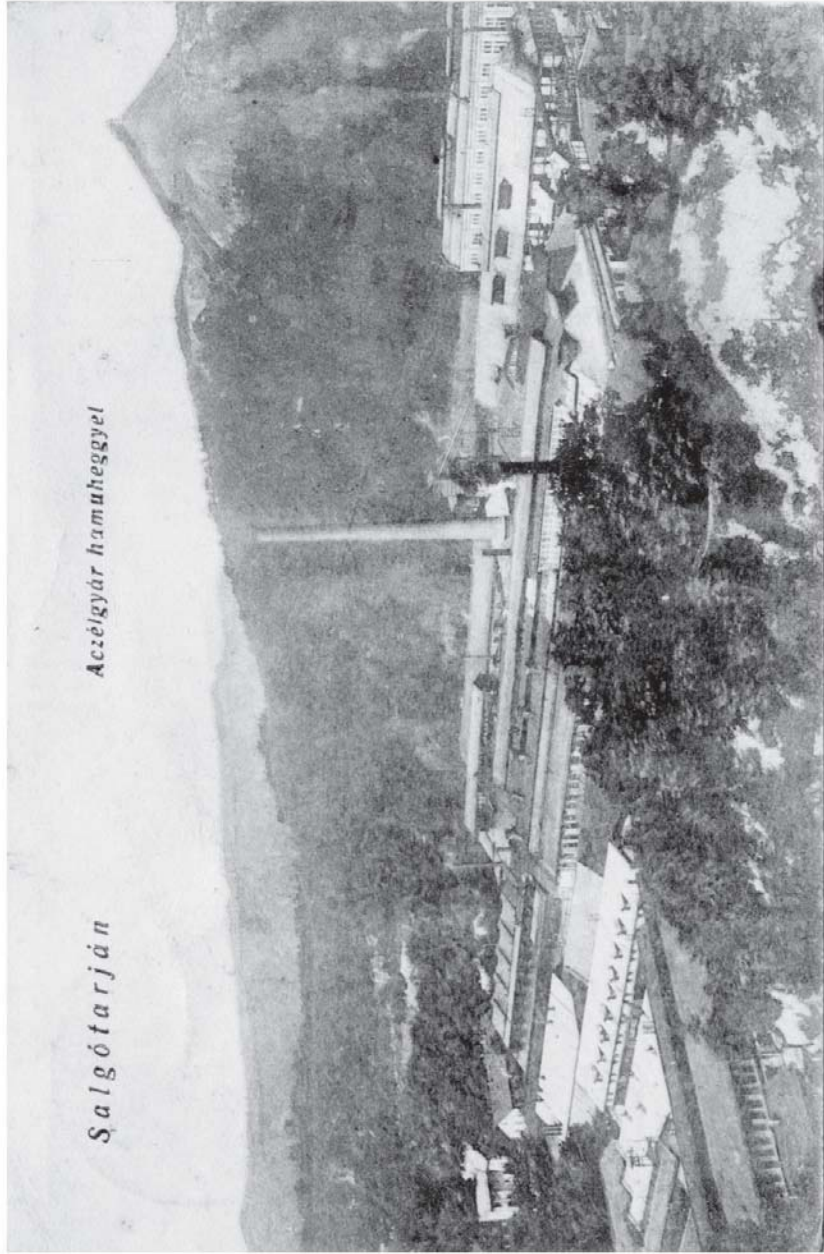
Az alapszabályt 1921-ben fogadták el, a védnök szerepét Róth Flóris bányagazgató vállalta el.

A bányatisztviselők és így az rt. támogatása mind nyilvánvalóbbá tette azt a szándékot, hogy az egyesületet a bányavállalat kívánta működtetni, ezért 1922-ben felvették a „Bányatelepi” nevet anélkül, hogy a város szimpátiáját elvesztették volna.

„A Salgótarjáni Bányatelepi Torna Club csapatának 1932-33 évi északmagyarországi bajnokságában bátor és becsületes küzdelemmel elnyert Északmagyarország Labdarúgó Bajnoki címének megemlékezésére” adták ki a lapot.

Salgótarján

Acélgvár hamuhegyvel

Salgótarján

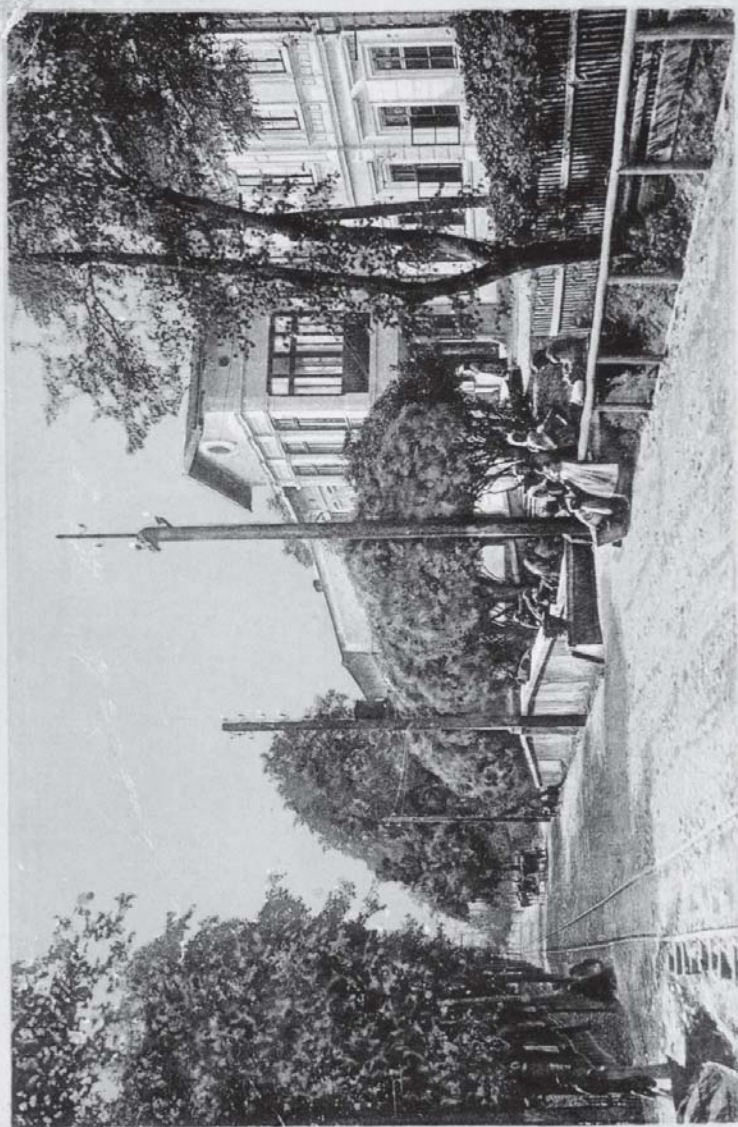

Kép:
Salgótarján
Acélgégyár hamu hegygel

Postabélyegző, dátum:
Salgótarján, 1927. augusztus 9.

Kiadó:
Özv. dr. Németh Dezsőné
kiadása

A salgótarjáni szénmedence északi részén, Salgóbánya telepén 1869-ben a Rimamurány-Salgótarjáni Vasmű Rt. nyitott bányákat az acélgégyár szénellátására.

Salgótarján

Bányaigazgatósági épület

Salgótarján

Kép:
Salgótarján
Bányaigazgatósági épület

Postabélyegző, dátum:

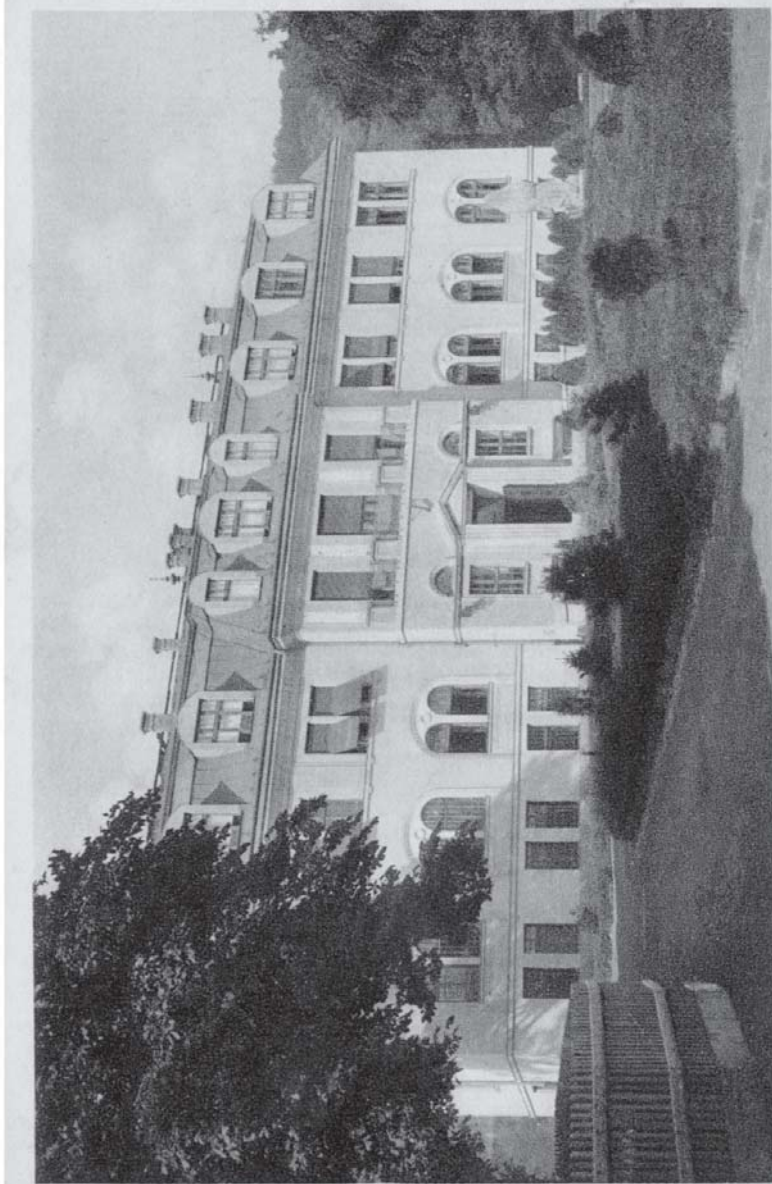
Kiadó:
Laufer Ernő papírkereskedése
és könyvnyomdája

A Salgótarjáni Kőszénbánya Rt. 1868. augusztus 6-i megalakulása után vette kezdetét település délnyugati részén, az ún. bányatelep kiépítése.

Pár év alatt munkásbarakkok, altiszti és tiszti épületek épültek.

Ekkortájt emelték az igazgatóság székházát is, a Chorin Ferenc utcában, amit 1925-ben lebontottak, mert mögötte kezdték el építeni az új igazgatósági épületet.

Egykori helyén parkot alakítottak ki.

Bányatársulati iroda

Salgótarján

Salgótarján

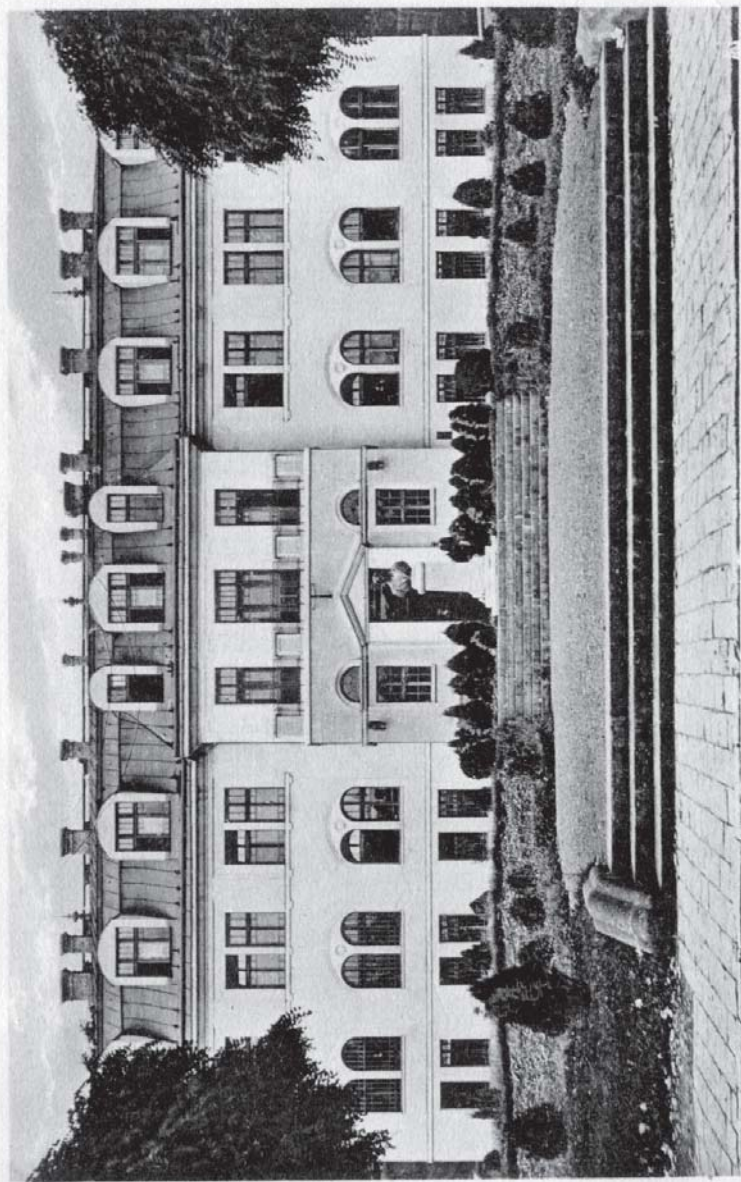
Kép:
Salgótarján
Bányatársulati iroda

Postabélyegző, dátum:
Salgótarján, 1933. június 3.

Kiadó:
Karinger
Budapest, Wesselényi u. 54.
352.sz.

Az új igazgatósági palota az egykori Chorin Ferenc utcában, a régi épület mögött épült fel Fleisch Róbert fővárosi építész tervei alapján 1922-1925 között.

Alapozásánál egy hatalmas mamutaggyarat találtak.

Salgótarján.

Bányatársulati iroda

Salgótarján

Kép:
Salgótarján
Bányatársulati iroda

Postabélyegző, dátum:
Somoskőújfalu
1928. augusztus 11.

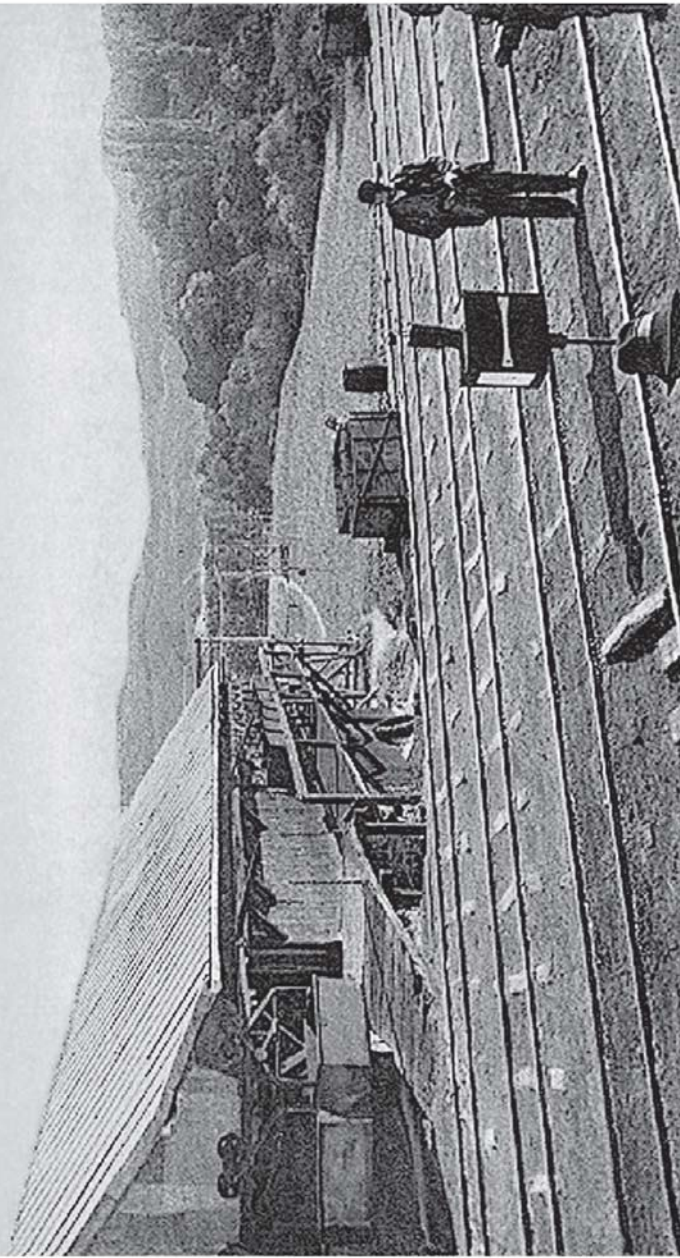
Kiadó:
Novitas, Budapest
Friedler Samu kiadása,
Salgótarján

Az épület előtt 1927-ben helyezték el Beck Fülöp, Chorin Ferencet ábrázoló mellszobrát, aki 1889-től volt a Salgótarjáni Kőszénbánya igazgatója.

A székház 1946 után pártépület lett.

Salgótarján

Függőpályája

Salgótarján

Kép:
 Salgótarján
 Függőpálya

Postabélyegző, dátum:
 Tapolcza, 1928. április 17.

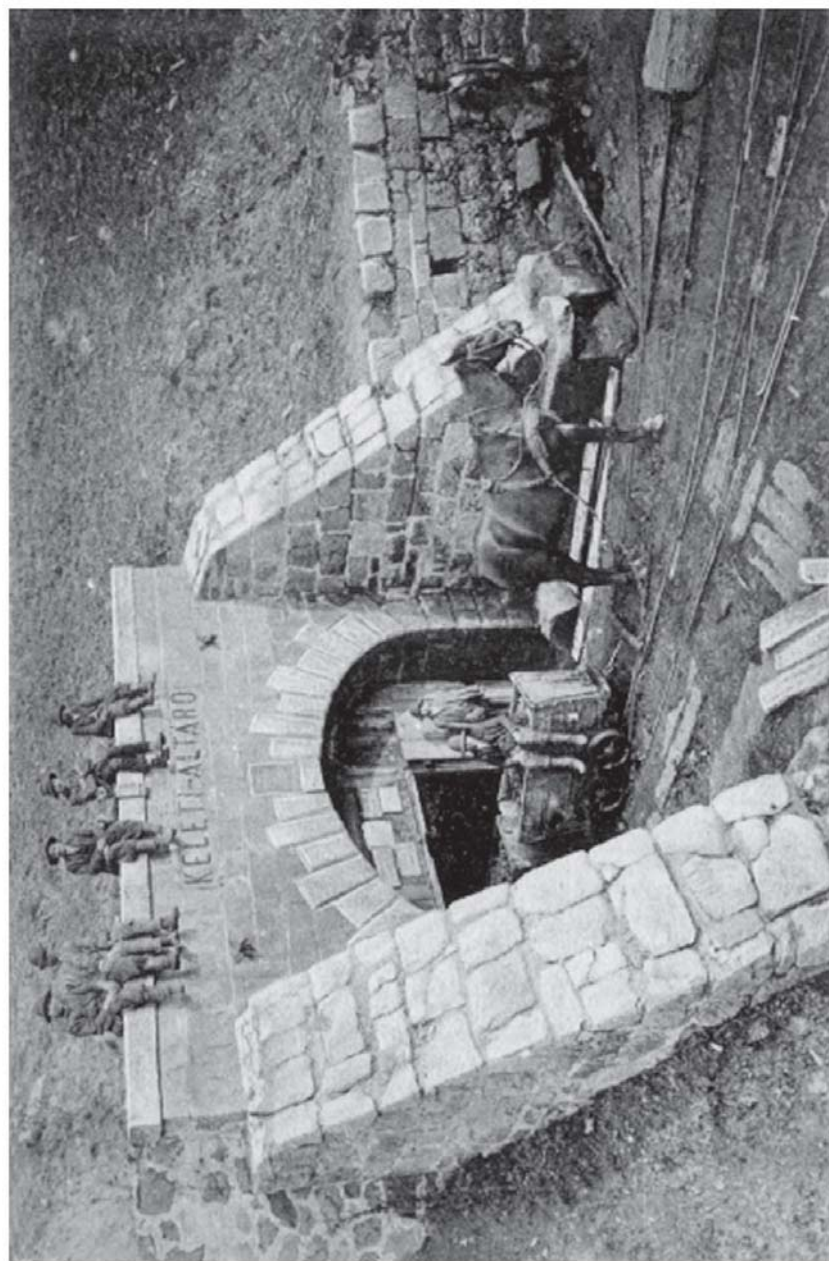
Kiadó:

A képen a Salgótarjáni Kőszénbánya Rt. vízvázlasztói erőműve melletti függő kötélpálya fogadó állomása.

Előterében az Inászó bányatelepre vezető keskenynyomtávú iparvasút sínparjai láthatók.

A függőpályán a Rónabányáról érkező barnakőszénét Vízvázlasztón fogadták, osztályozták és rakodták.

A kötélpálya hossza 4 km volt.

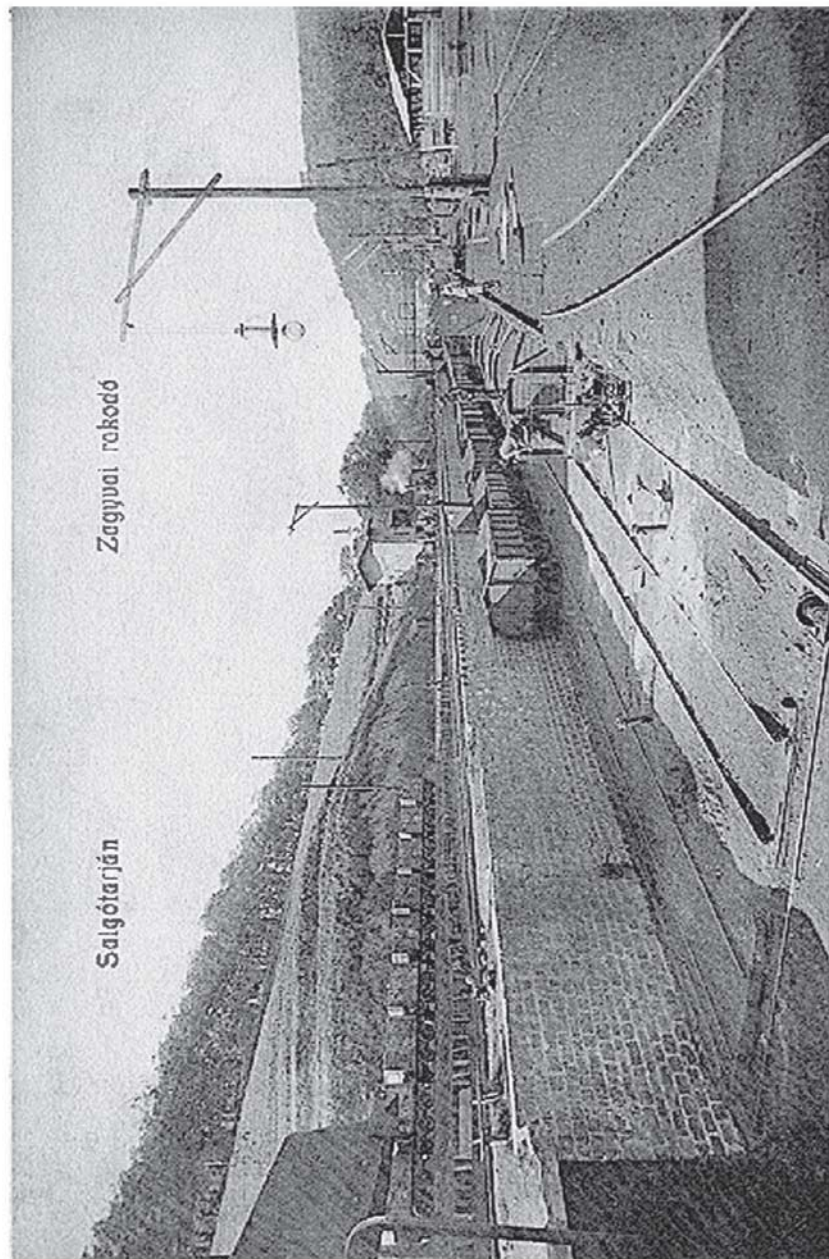

[illegible]

Kiadó:
Újlaki Ignác
Újságvállalat kiadása
(6292)

Salgótarján

Zagyvai rakodó

Salgótarján

Kép:
Salgótarján
Zagyvai rakodó

Postabélyegző, dátum:
Salgótarján, 1912. június 27.

Kiadó:
Singer Lajos papírkereskedő
kiadása (931)

Salgótarján észak-keleti szélén 1870-ben épült meg a Zagyvai rakodó.

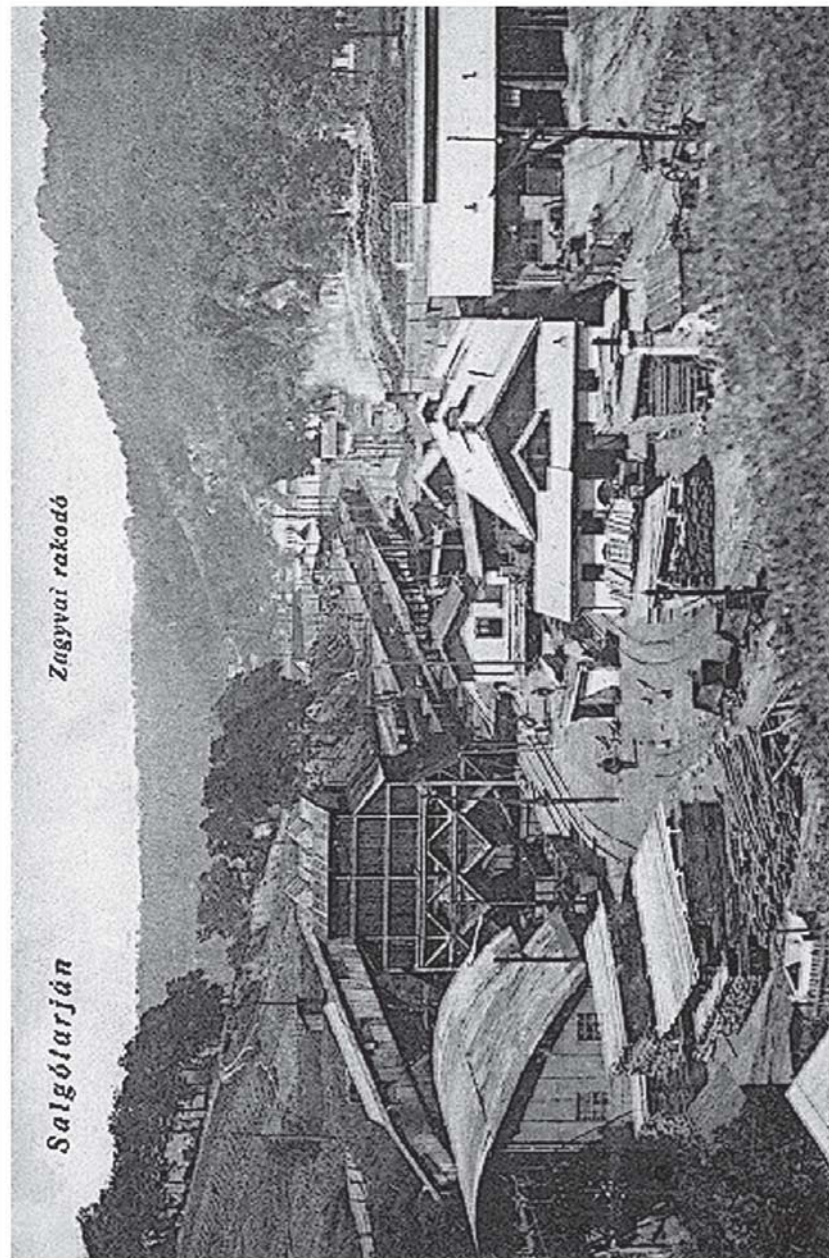
A 3,6 m magas támfallal biztosított rakodóvágányzat a MÁV vasútvonalból ágazott ki.

A szénosztályozóját 1893-ben építették meg. Többszöri átépítések után 1967-ben szűnt meg a működése.

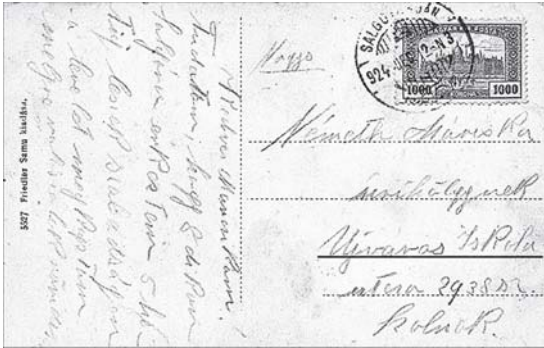
A rakodó az inászói iparvasút végállomása volt.

Salgótarján

Zugyvat rakodó

Salgótarján

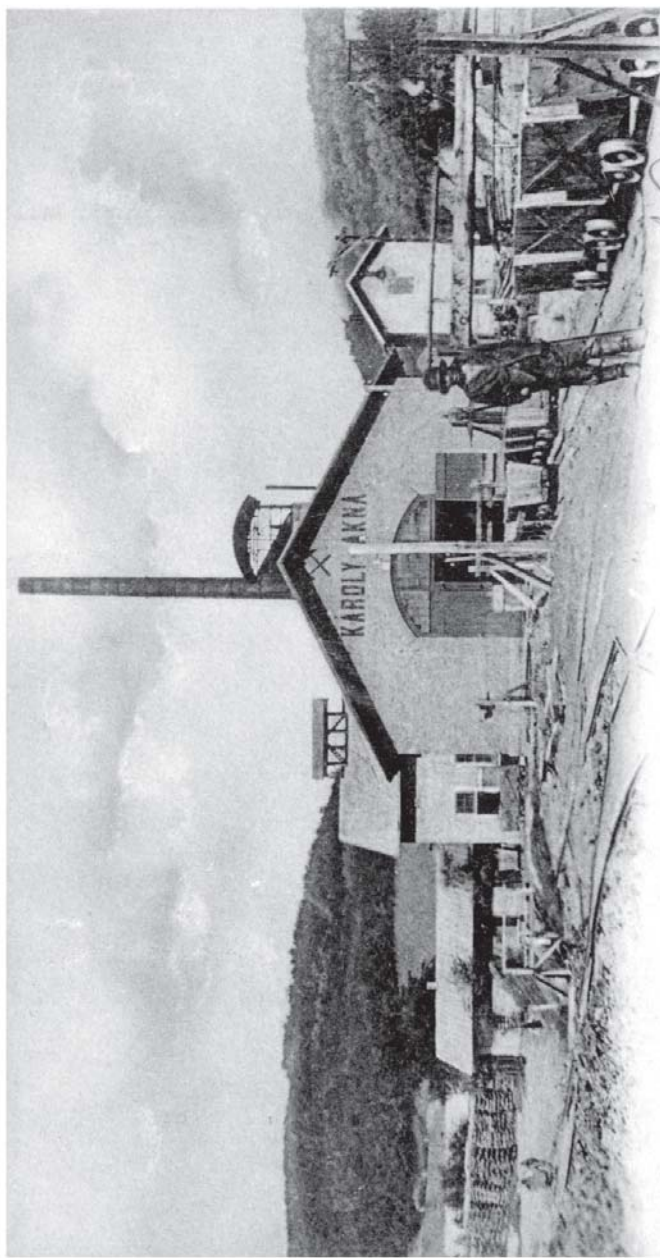

Kép:
Salgótarján
Zagyvai rakodó

Postabélyegző, dátum:
Salgótarján
1924. december 12.

Kiadó:
Friedler Samu kiadása (5527)

*A képen a Zagyvairakodó teljes kiépítése után (1893),
a szénosztályozóval, a fateleppel, műhelyekkel.*

Salgó-Tarján, Károlyakna.

1902 VII 12

Morvay Gyula

Salgótarján

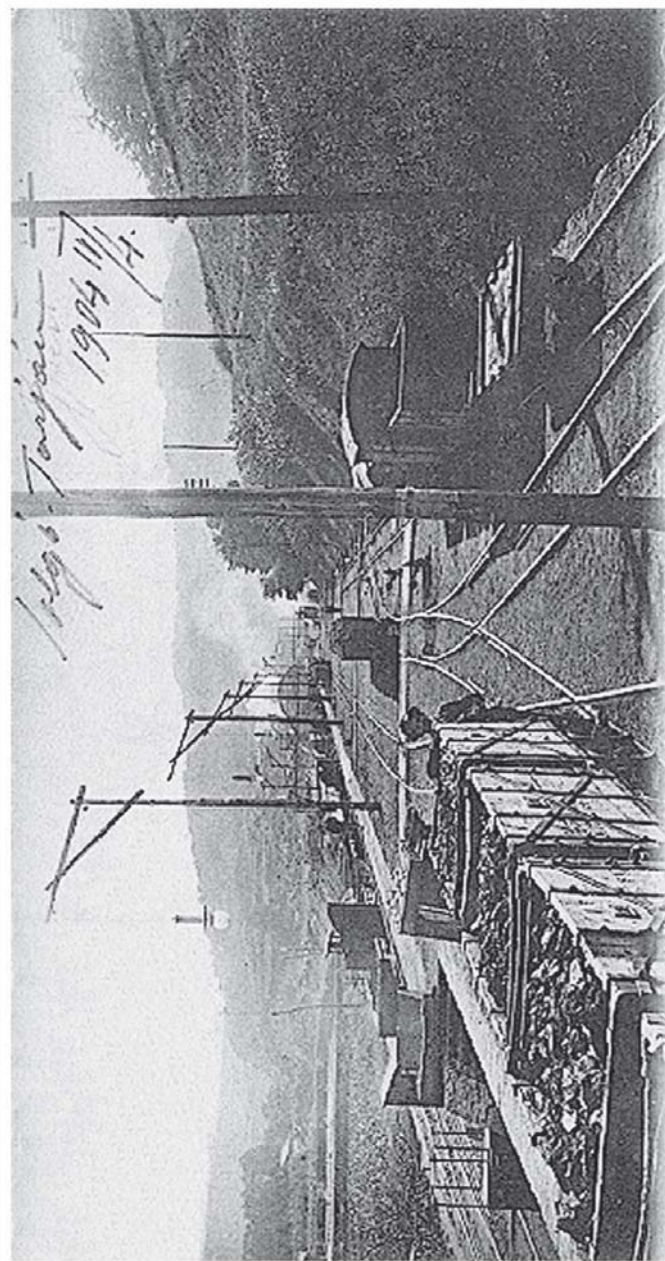
Kép:
Salgó-Tarján
Károly akna

Postabélyegző, dátum:
Salgótarján, 1902. július 12.

Kiadó:
Friedler Armin kiadása
(9196 b)

A Salgótarjáni Kőszénbánya Rt. aknája Salgótarján nyugati részén, a Harancs utca jobb oldalán létesült.

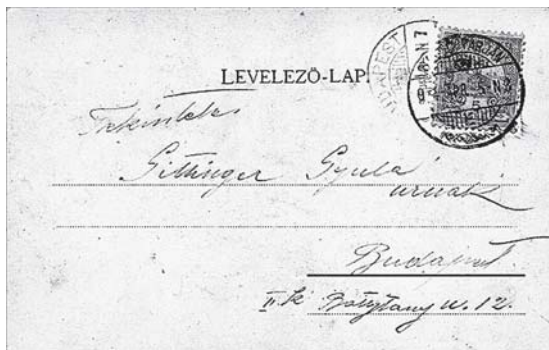
Az akna a bánya salgótarjáni körzetéhez tartozott, 1889-ben kezdték el mélyíteni, amelyből kimerüléséig, 1914-ig kitűnő minőségű szenet bányásztak.

Salgó-Tarján, Szeged, r. p.

Tarján, Szeged, r. p.

Salgótarján

Kép:
Salgó-Tarján
Zagyvai rampa

Postabélyegző, dátum:
Salgó-Tarján, 1904. április 5.

Kiadó:
Friedler Ármán kiadása
(10251)

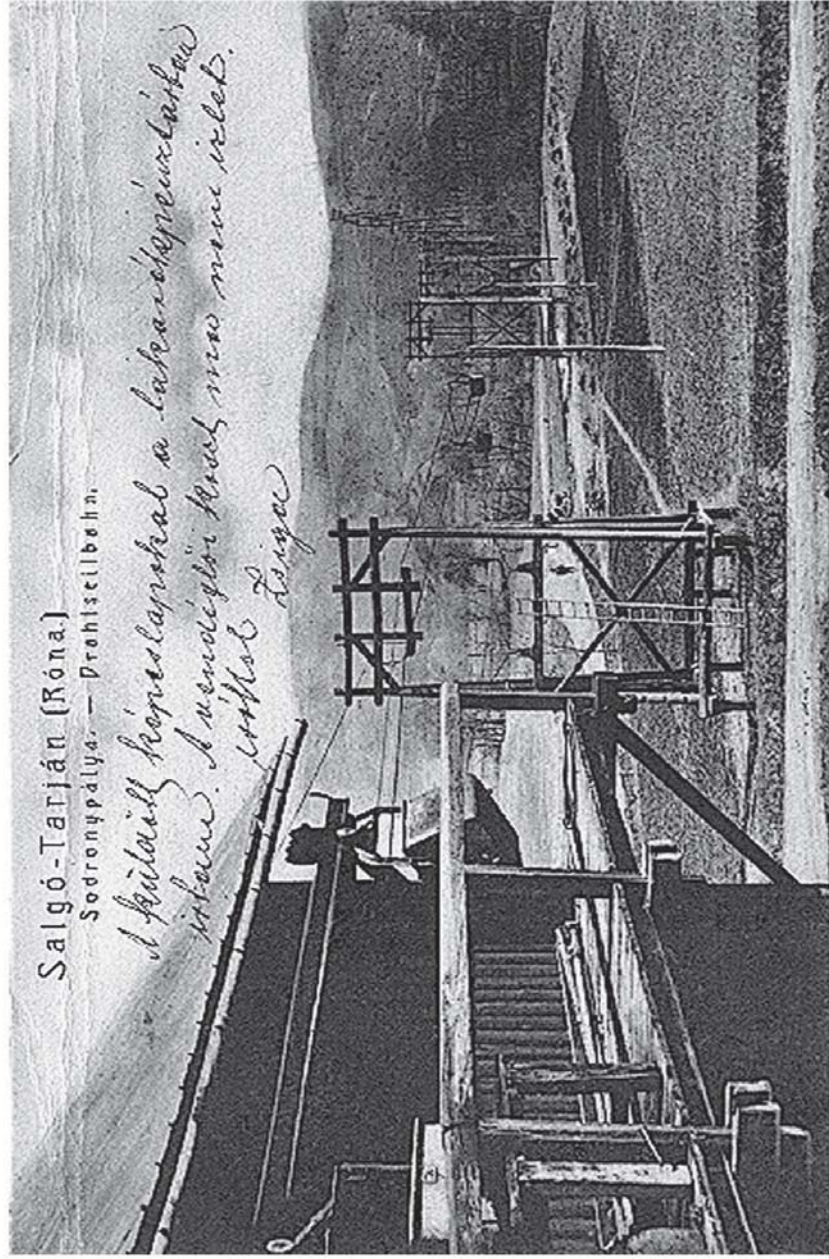
Az Ináskőre vezető keskenynyomtávú vasútvonalat 1871-ben építették meg, 1893-tól kettős vágányúra építetté át 8 km hosszúságban.

Lásd még: Zagyvai-rakodó

Salgó-Tarján (Róna)

Sodronypálya. — Drehtseilbahn.

A kétféle kábelvezetéssel a lakótelepépítéssel
jól van. A vendéglő körül már már
jól van a közeli táj.

Salgótarján

Kép:
Salgó-Tarján (Róna)
Sodronypálya

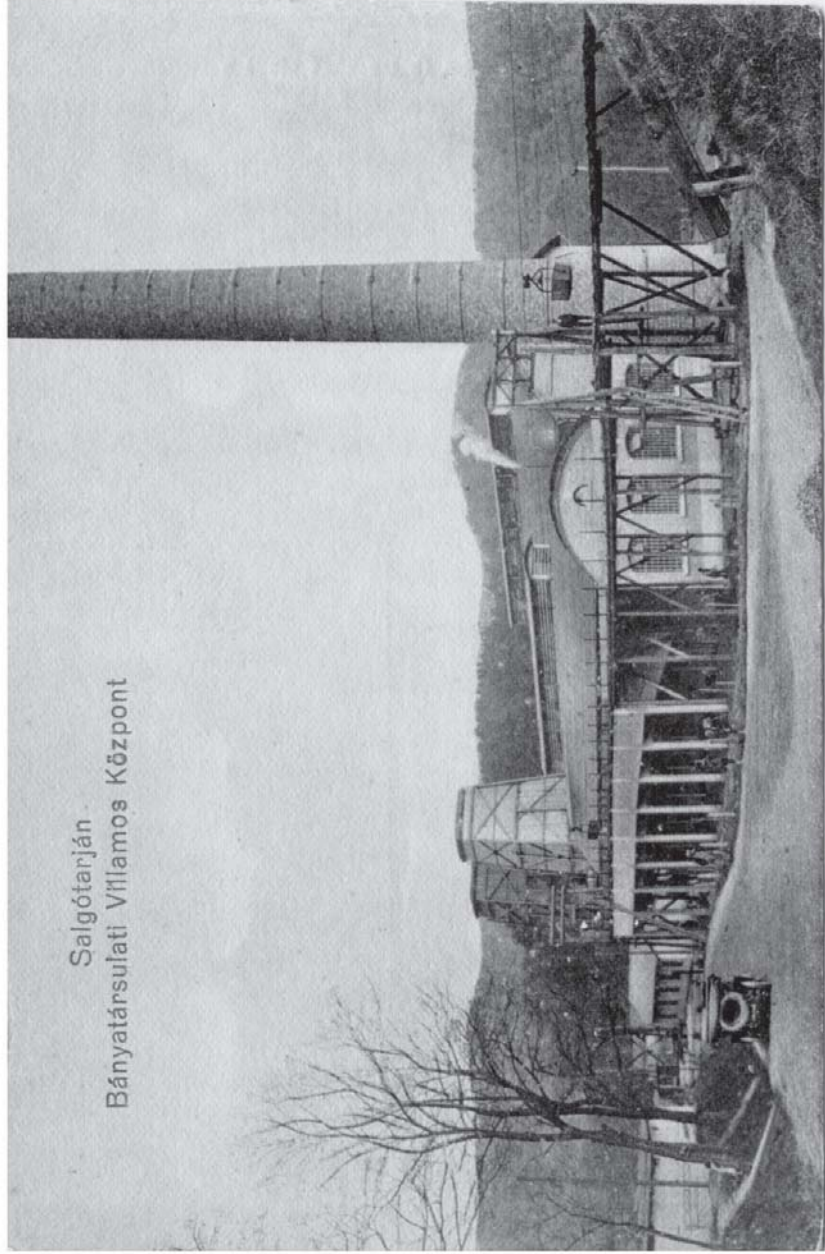
Postabélyegző, dátum:
1908. március 7.

Kiadó:
Friedler Armin kiadása
(0212)

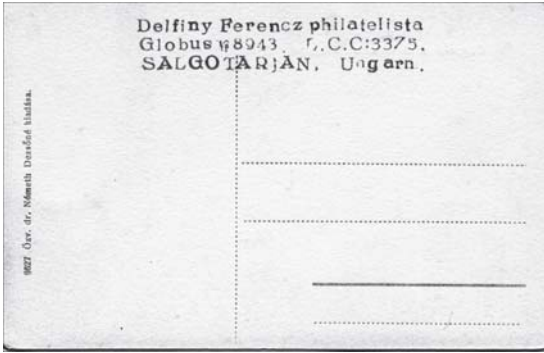
A Salgótarjáni Kőszénbánya Rt. rónabányai feladó állomásáról, Gusztáv tártól Vízválasztóra vezető függő kötélpálya hossza 2,1 km volt.

1894-ben épült, 1938-ben lebontották, 1940-ben újjáépítették. Teljes hossza 4 km lett.

Salgótarján
Bányatársulati Villamos Központ

Salgótarján

Kép:
Salgótarján
Bányatársulati Villamos
Központ

Postabélyegző, dátum:

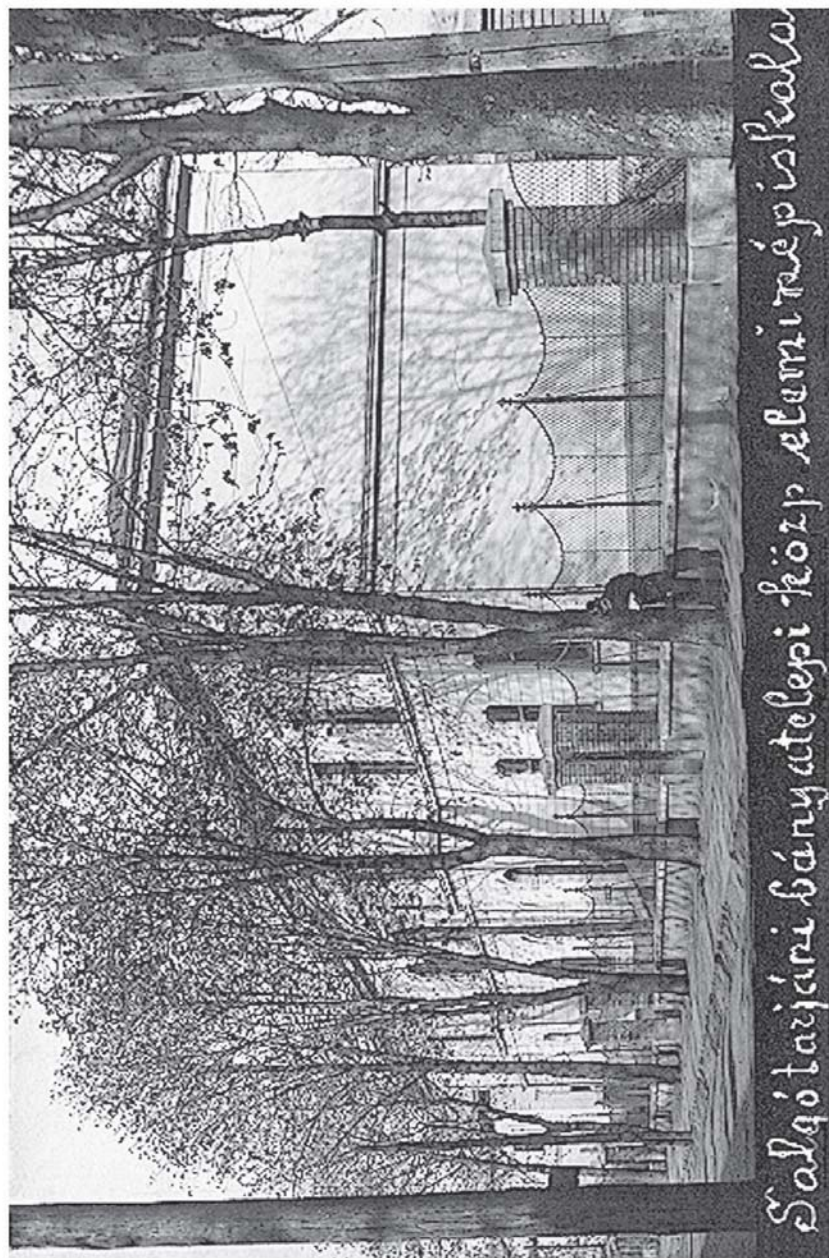
Kiadó:
Özv. dr. Németh Dezsőné
kiadása (9527)

A Salgótarjáni Kőszénbánya Rt. villamos centráléjának építését 1910-ben kezdte el Zagyvaróna határában. Üzembe helyezésére 1912. június 1-én került sor.

Az üzem 1993-ben szűnt meg.

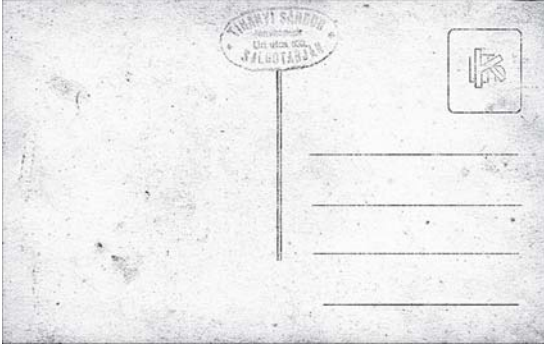
Villamosszállításunk ez évben ünnepli 110. születésnapját. 1892. szeptemberében indították el az első bányamozdonyt a csibaji János aknától, a mizserfai rakodóra.

A vasutat az egykori Ganz és Társa cég szállította le. A pályán 2 km hosszan, 18-20, egyenként 1200 kg összsúlyú csillékből álló vonatok szállítottak.

Salgótarjáni bányatelepi közp. elemi népi iskola

Salgótarján

Kép:
Salgótarjáni bányatelepi
közp. elemi népiskola

Postabélyegző, dátum:

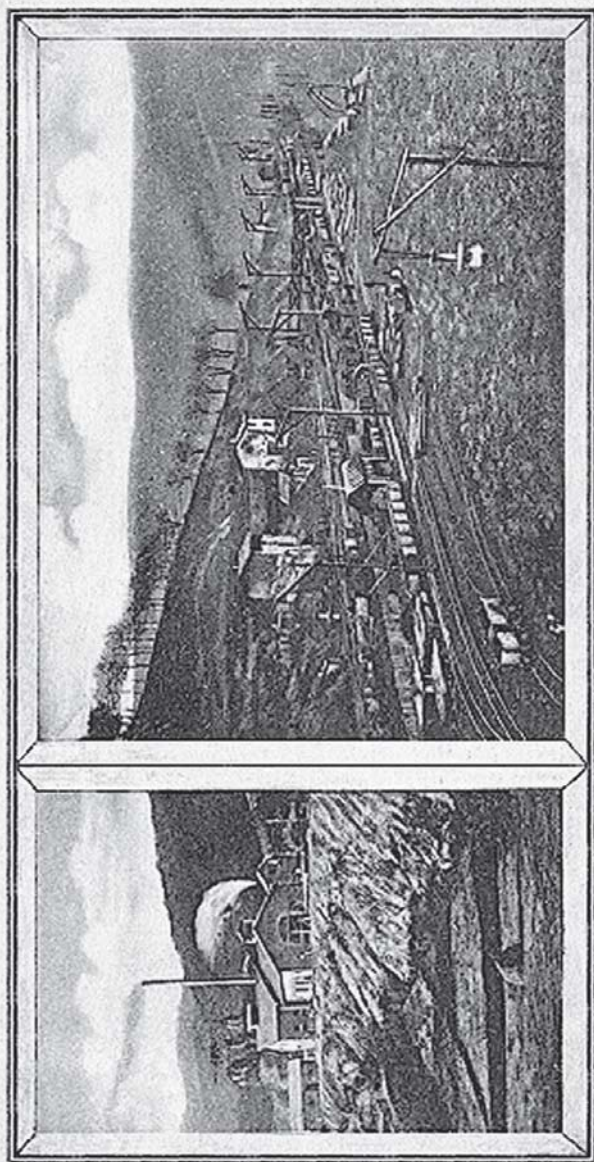
Kiadó:
Tihanyi Sándor fényképész
Salgótarján

*A Salgótarjáni Köszénbánya Rt. bányatelepi központi,
emeletes népiskolája a volt Hunyad utcában (Bartók Béla út) állt.*

Építési ideje: 1894

Károly akna.

Zagyvai köszén rakodó

C. O. H. M. Nr. 6481.

Üdvözlét S. Tarjánból.

Sacramento fel!

AK

Salgótarján

Kép:

Üdvözlét S. Tarjánból
Károly akna
Zagyvai köszén rakodó

Postabélyegző, dátum:

Salgó-Tarján, 1899. október 30.

Kiadó:

C. O. H. M. Nr. 6481.

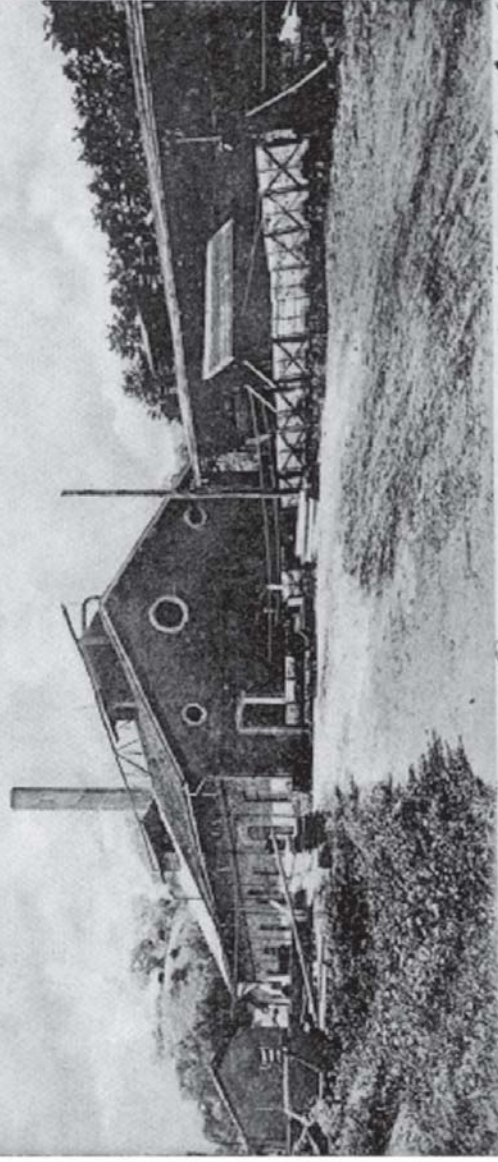
A Salgótarjáni Köszénbánya Rt. zagyvai köszénrakodójának első korszakából származik a kép, az osztályozó még nem épült meg.

A Károly-aknát 1889-ben mélyítették Salgótarján belső részeitől nyugatra, a Karancsaljára vezető út melletti Mikó-pusztán.

1914-es bezárásáig összesen 29,3 millió q szenet termeltek ki belőle.

Üdvözlét Salgótarjánból

Forgách-akna

Itt küldöm neked arról a sarkat a kőbe Golgor
Tann vala mihez csatolt 'Zamir'

Salgótarján

Kép:
Üdvözet Salgótarjánból
Forgách-akna

Postabélyegző, dátum:
Salgótarján
1902. augusztus 22.
Budapest, 1902. augusztus 22.

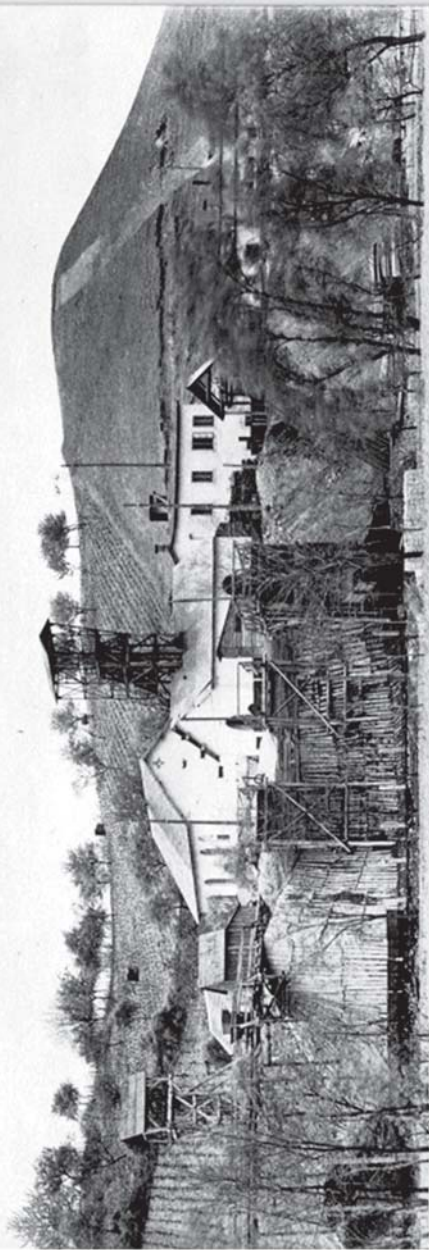
Kiadó:

A Salgótarjáni Kőszénbánya Rt. 1880-ben kezdte mélyíteni Salgótarján falu déli részén a Forgách-aknát.

Termelése 1883-ben kezdődött, 1907-ben zárták be.

Működése alatt összesen 18 millió q szenet termeltek ki belőle.

Sashegyi akna.

Sashegy

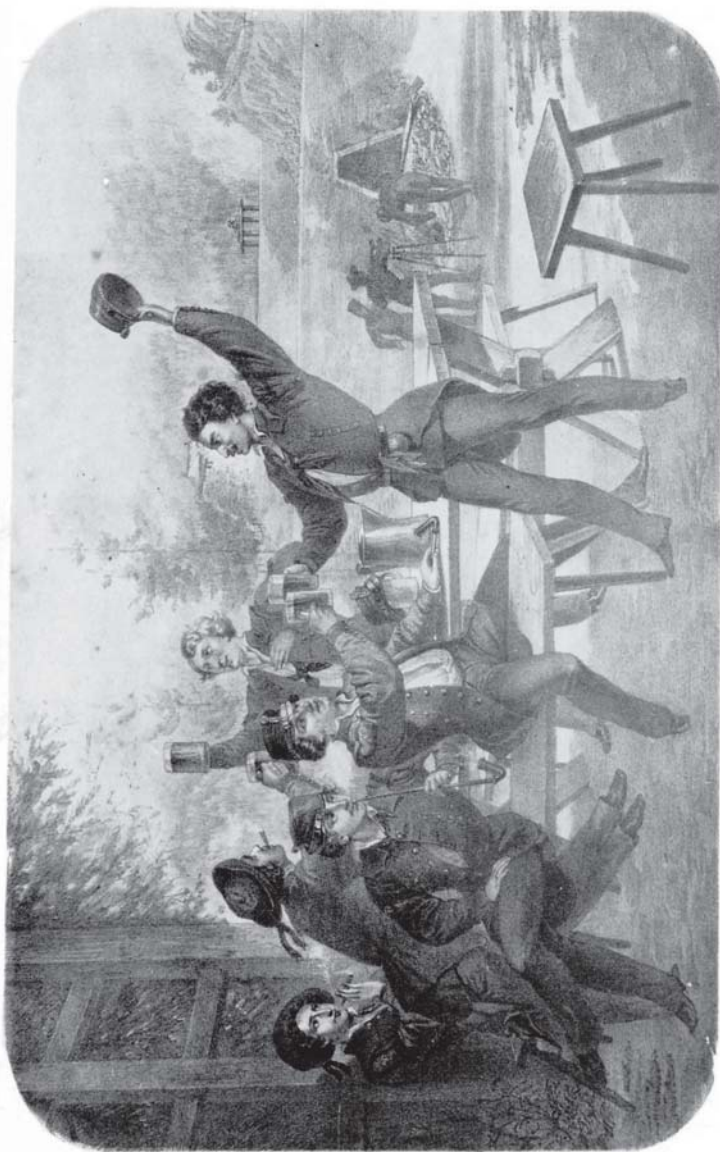
Kép:
Sashegyi ikerakna

Postabélyegző, dátum:
Dorog, 1932. április 13.

Kiadó:
Dudás Ödön könyv és
papírkereskedő
Dorog

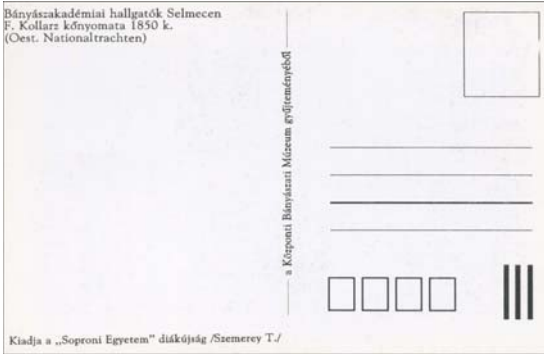
1920 áprilisában kezdték meg a sashegyi aknapár építését, és 1924-ben elkészült a 120 m-es szállítóakna, 1923-ban a légakna.

1938. március 7-én az aknát (vízbetörés után) felhagyták, majd 1939. július 10-én betongáttal elzárták.

„... a barátság éljen köztünk, míg a halál elragad!”

Selmecbánya

Kép:
Bányászakadémiai hallgatóság
Selmecen

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
Soproni Egyetem diákújság

„... a barátság éljen köztünk, míg a halál elragad”

*F. Kollár könyomata (1850 körül) mutatja be a
bányászakadémia hallgatókat, Selmecen.*

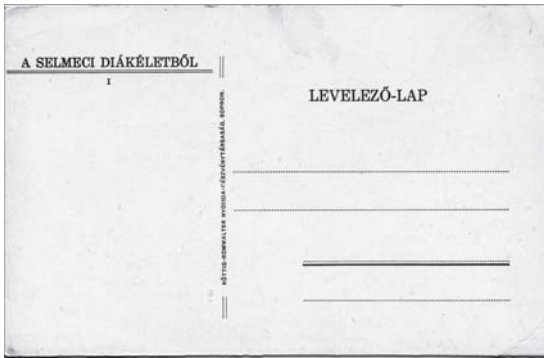

1
2
3
sth

Balek kuss!..

Selmecbánya

Kép:

A selmeci diákéletből I.
1,2,3, stb. § Balek kuss!...

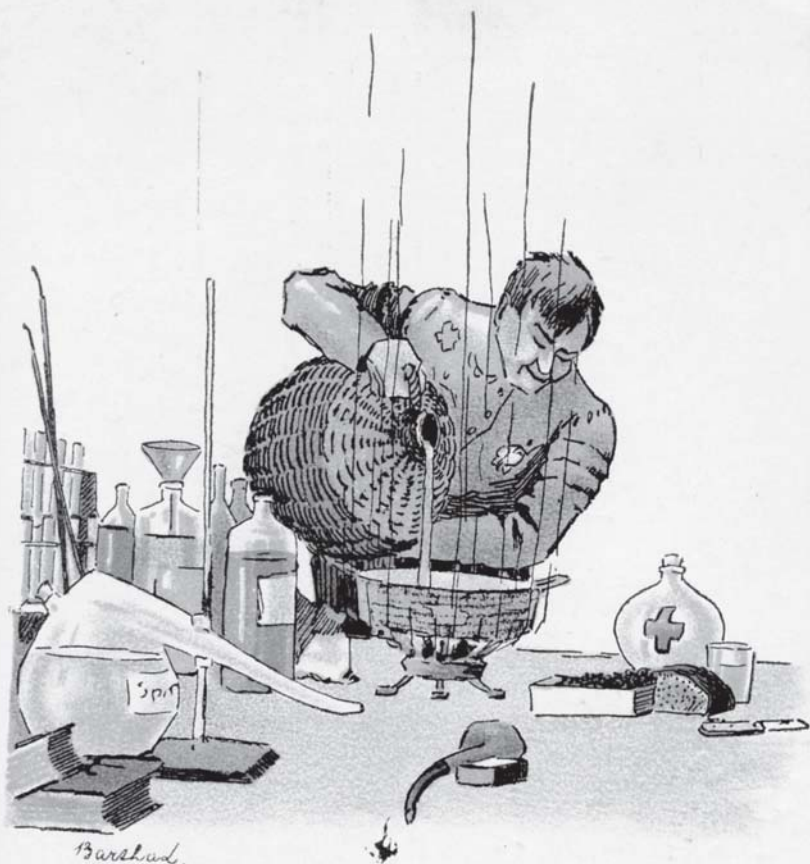
Postabélyegző, dátum:**Kiadó:**

Röttig-Romwarter Nyomda Rt.
Sopron

A selmeci diákélet hagyományait eleveníti fel a levelezőlap.

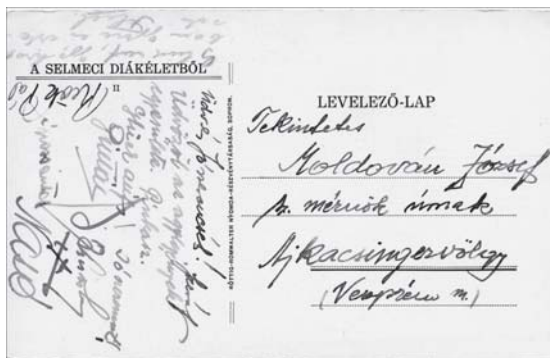
*Balek**oktatás:* a pogányság (pogány: végtelenül kicsiny, abszolút fekete test; még meg nem keresztelt főiskolás) több héten keresztül való felhomályosítása, hogy az arra érdemeseket balekká avassák a Firmák.

Firma: szorgalmas, bölcs, jóindulatú, mértéktartó, barátságos és közben Isteni Fényben tündököl. A balekság nélküle semmire sem jutna. Sok terhes feladata mellett Ő a gyengébb nem fő támasza. A firma harmadéves vagy idősebb diák. Majdnem mindegyik xzeni...

Chemia

Selmezbánya

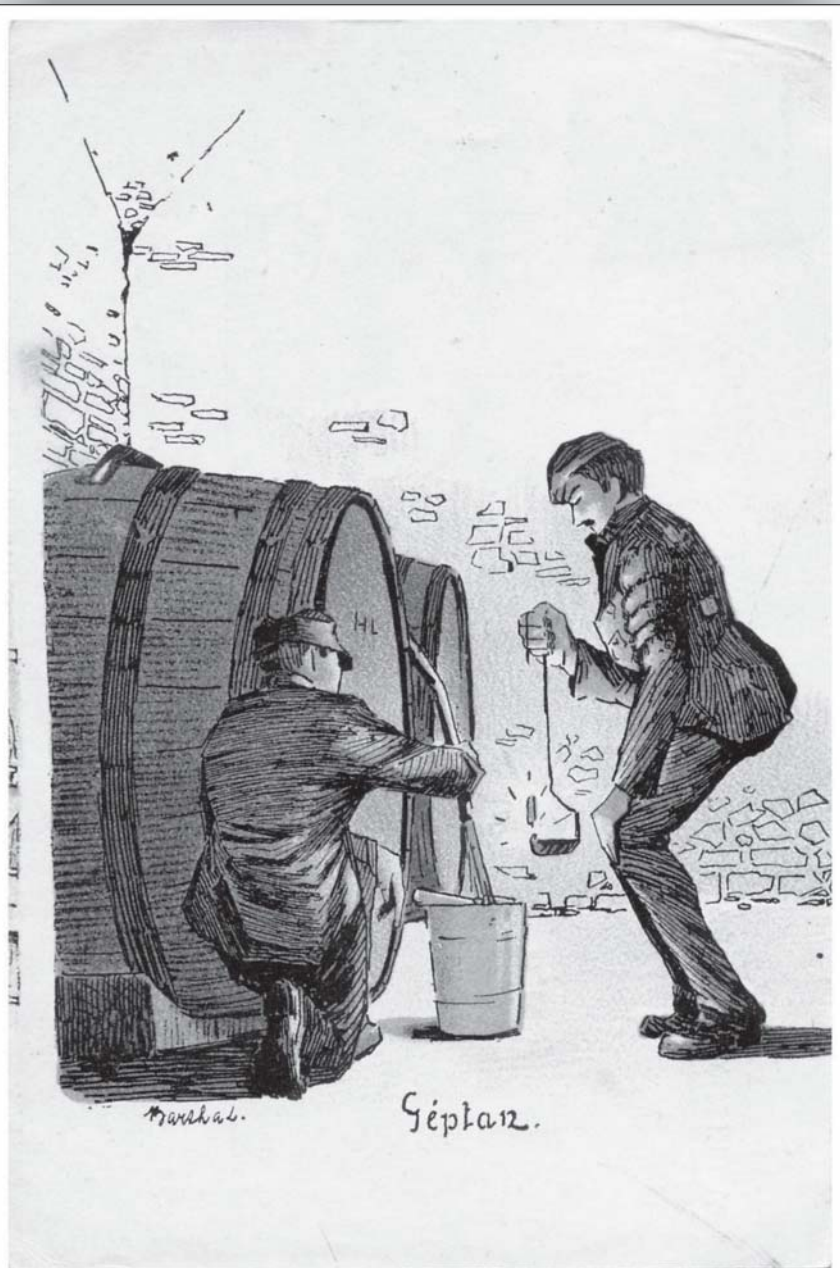
Kép:
A selmeci diákéletből II.
Chemia

Postabélyegző, dátum:

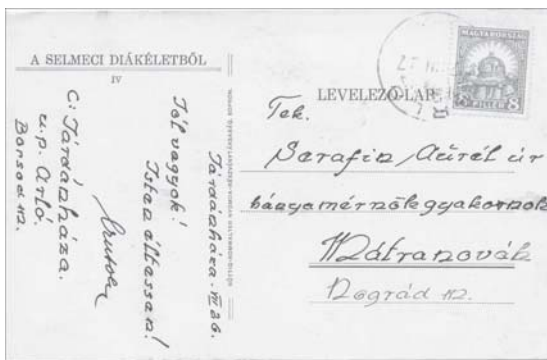
Kiadó:
Röttig-Romwalter Nyomda Rt.
Sopron

A selmeci diákélet hagyományait eleveníti fel a levelezőlap.

„Az agglegények egyesülete” aláírásával küldték a lapot Ajkacsingervölgybe. A sok aláíró közül kiolvasható az 1935-ben végzett Reök Pál, és az 1939-ben végzett Sipos Antal bányamérnökök aláírása is.

Selmecbánya

Kép:
A selmei diákéletből IV.
Géptan

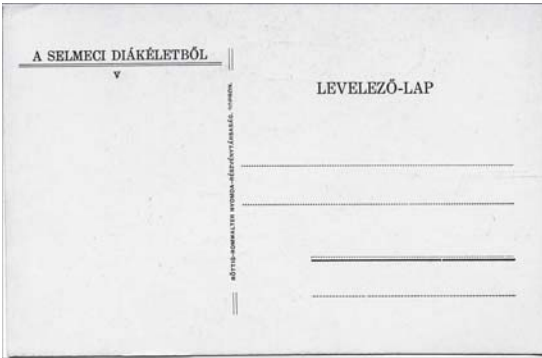
Postabélyegző, dátum:
Arló

Kiadó:
Röttig-Romwalter Nyomda Rt.
Sopron

A selmei diákélet hagyományait eleveníti fel a levelezőlap.

Selmecbánya

Kép:

A selmeci diákéletből V.
A balek

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:

Röttig-Romwalter Nyomda Rt.
Sopron

A selmeci diákélet hagyományait eleveníti fel a levelezőlap.

Balek: elsőéves, a „keresztelően” már túlesett diák.
Egyébként „zöldfülű, poros hasú, ész és értelem nélküli
véglény, amely minden tekintetben, az Isteni Fényben
Tündöklő Dicső Firmák támogatására szorul”.

Bartka L.

Vulpes semper maximam quantitatem
cigararum secum portat.

[illegible]

A selmeci diákéletből VI.
Vulpes semper magnam
quantitatem cigarrarum secum
portat.

Kiadó:
Röttig-Romwalter Nyomda Rt.
Sopron

93

Bachus ujonnan felkent
papja.

K. A. F. A. L.

Selmecbánya

Kép:

A selmeci diákéletből VII.
Bachus ujjonnan felkent papja.

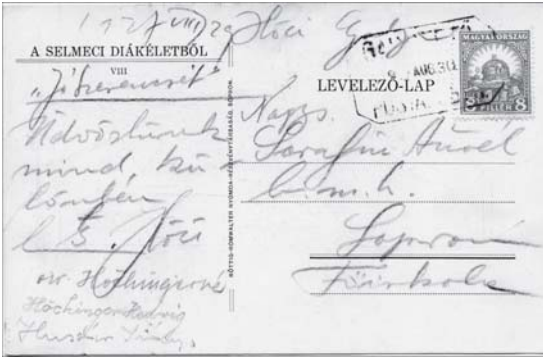
Postabélyegző, dátum:**Kiadó:**

Röttig-Romwalter Nyomda Rt.
Sopron

A selmeci diákélet hagyományait eleveníti fel a levelezőlap.

Selmecbánya

Kép:

A selmeci diákéletből VIII.
Mathesis.

Postabélyegző, dátum:

Galyatető, 1927. augusztus 30.

Kiadó:

Röttig-Romwalter Nyomda Rt.
Sopron

A selmeci diákélet hagyományait eleveníti fel a levelezőlap.

A lapot Höchinger Miklós (Höci) 1934-ben végzett bányamérnök írta még 1927. augusztus 29-én Galyatetőről Serafin Aurél bányamérnök hallgatónak, a soproni főiskolába.

«Növeizylan»

Bartha

Selmecbánya

Kép:
A selmeci diákéletből X.
Növénytan

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
Röttig-Romwalter Nyomda Rt.
Sopron

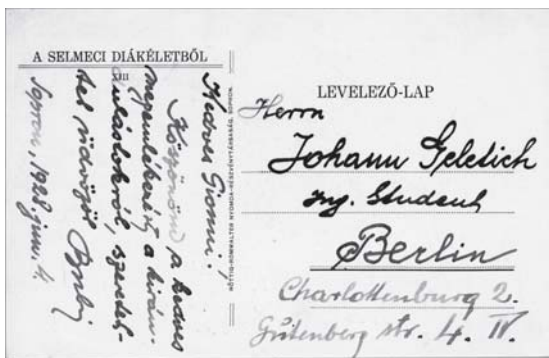
A selmeci diákélet hagyományait eleveníti fel a levelezőlap.

A Mihálics Imre I. DGT üzemi mérnök úrnak (Vasas, Thommen akna) címzett lap aláírói között olvasható az 1936-ban végzett Majerszky Béla aláírása.

~ Bier scanda! ~

Selmecbánya

Kép:

A selmeci diákéletből XIII.
Bier scándál

Postabélyegző, dátum:

Sopron, 1928. június 4.

Kiadó:

Röttig-Romwalter Nyomda Rt.
Sopron

A selmeci diákélet hagyományait eleveníti fel a levelezőlap.

H. H. H.

Fiúk! ha majd remeg kezembem

Selmecebánya

Kép:

A selmeci diákéletből XVIII.
Fiuk!ha majd remeg
kezemben...

Postabélyegző, dátum:

Kapuvár, 1929. március 27.

Kiadó:

Röttig-Romwalter Nyomda Rt.
Sopron

„Fiúk! ha majd remeg kezemben...”

Ex a Praeses dala, eredetét nem ismerjük. A „Cimborák most rád köszöntjük a legelső poharat” című dalt követő eks után a szakestély leül, az elnök állva marad és ő (vagy nevében a Cantus Praeses) szokta viszonzás képpen énekelni.

Praeses: elnök, a szakestélyek első embere, legfőbb tisztségviselője

Cantus Praeses: nótabíró, a szakestélyek fontos szereplője

Eks: a szakestély elnökét illető vezényszó. Elhangzása után mindenki köteles az italát maradék nélkül elfogyasztani.

Cimborák most...: Dal az elnökhöz. A dal az elnököt közfelkiáltással megválasztó - Vívát! - után automatikusan következik melyet a Cantus(ok) énekelnek a Praeses tiszteletére és a dalban szereplő „legelső pohár” valójában az első hivatalos pohár.

≈ Rendezés ≈

Selmebánya

Kép:

A selmeci diákéletből XXI.
Rendezés

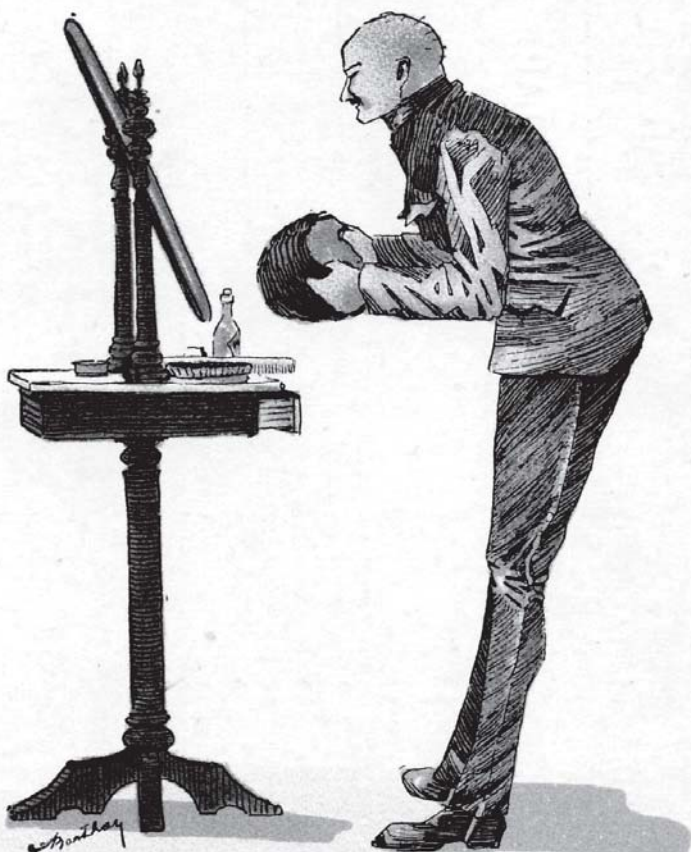
Postabélyegző, dátum:

Kiadó:

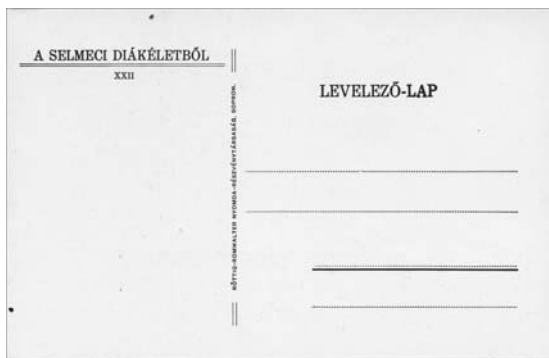
Röttig-Romwalter Nyomda Rt.
Sopron

A selmeci diákélet hagyományait eleveníti fel a levelezőlap.

~ Kopárok megkötése ~

Selmecbánya

Kép:

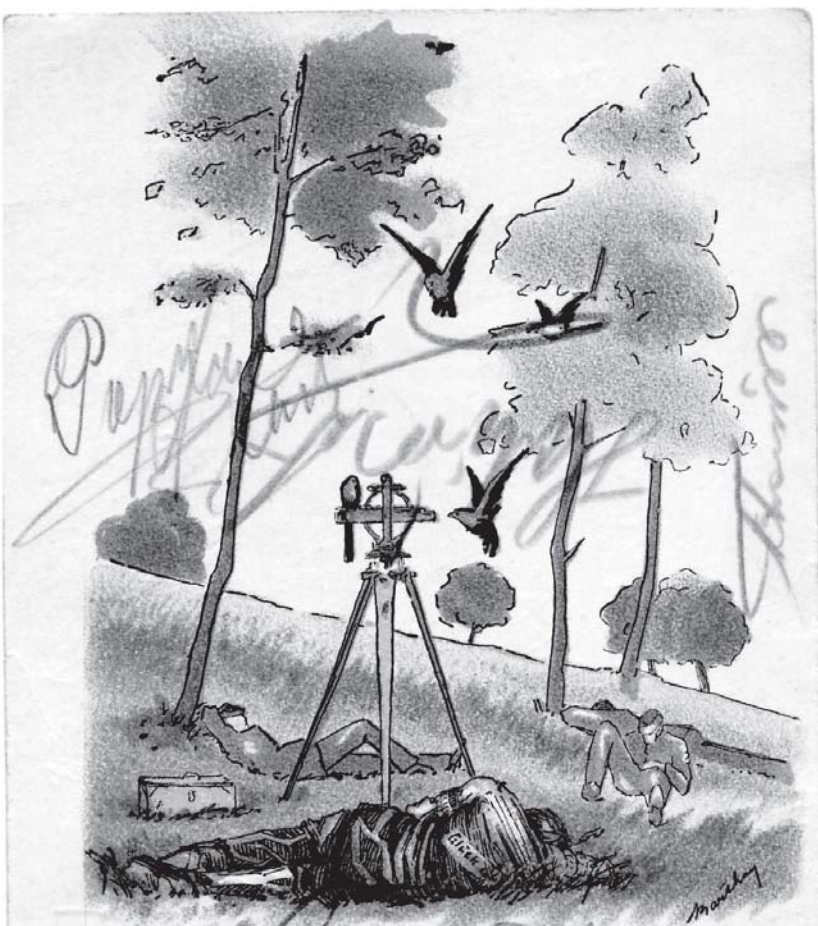
A selmeci diákéletből XXII.
Kopárok megkötése

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:

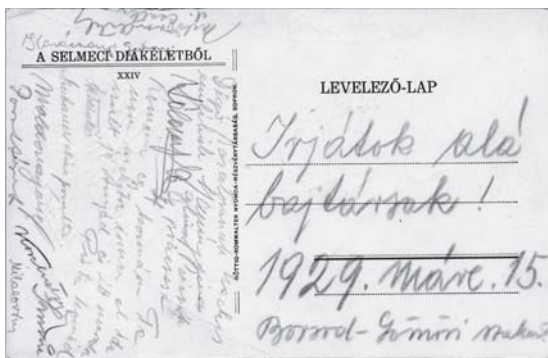
Röttig-Romwalter Nyomda Rt.
Sopron

A selmeci diákélet hagyományait eleveníti fel a levelezőlap.

Karates Tibor
Geodesia
Capt. Karoly Vargha J. J. J.

Selmecebánya

Kép:

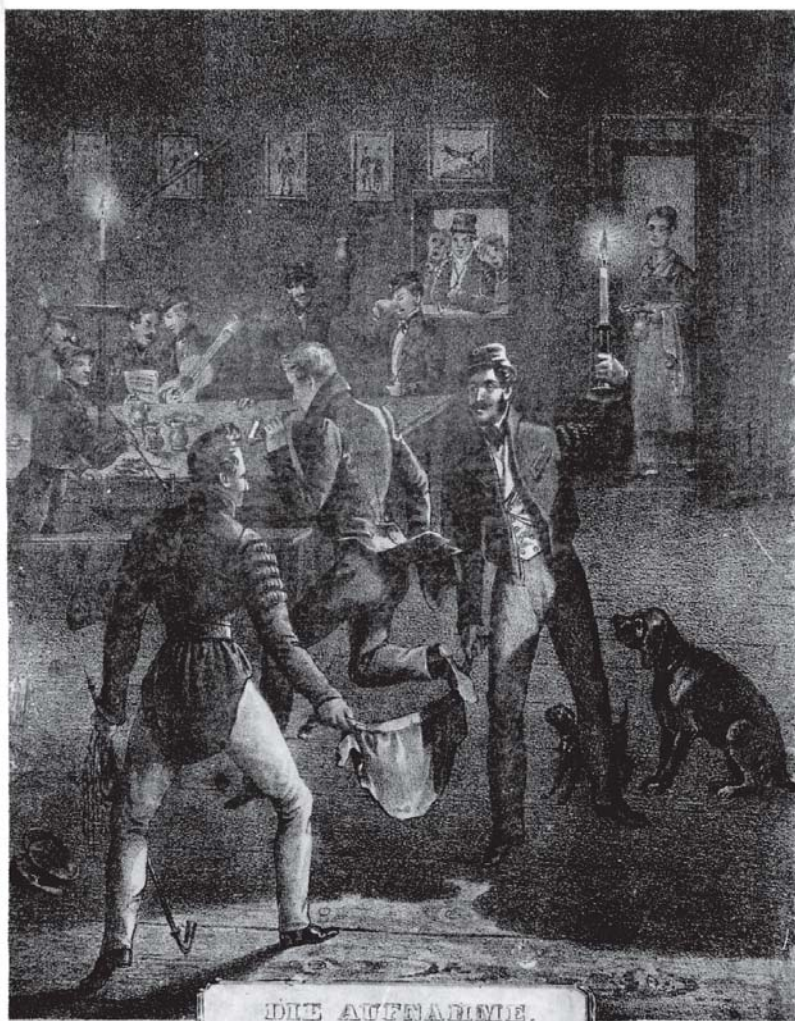
A selmeci diákéletből XXIV.
Geodesia

Postabélyegző, dátum:
1929. március 15.

Kiadó:

Röttig-Romwalter Nyomda Rt.
Sopron

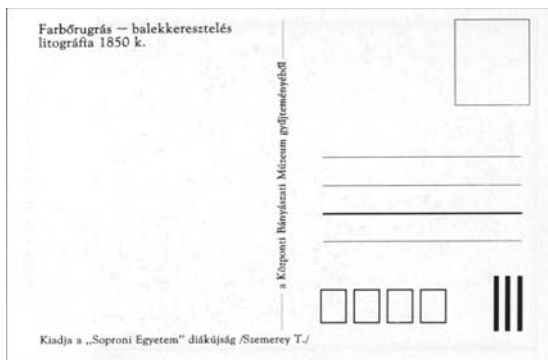
A selmeci diákélet hagyományait eleveníti fel a levelezőlap.

DIE AUFNAHME.

„Balek! Válassz magadnak keresztapát és keresztanyát az isteni fényben tündöklő Firmák eme díszes társaságából!”

Selmecbánya

Kép:

Balek! Válassz magadnak keresztapát és keresztanyát az isteni fényben tündöklő Firmák eme díszes társaságából.

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:

Soproni Egyetem diákújság

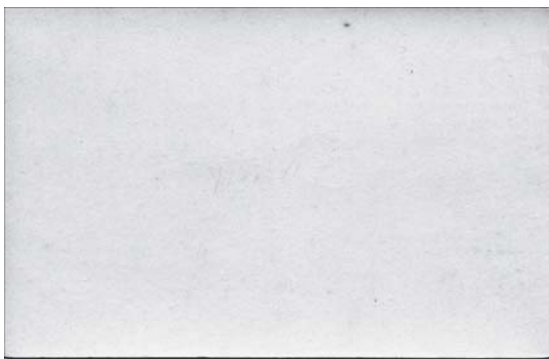
Farbőrugrás-balekkeresztelés selmeci diákhagyomány.

Farbőr: kemény disznóbőrből készült, hosszúkas, fél elliptikus alakú, bőrszíjjal derékra erősíthető tartozék, amely forgatható volt a derékon. Eredetileg kettős szerepe volt. Hátra fordítva az üledéknél lógott le, ilyenkor a vágatokban való lecsúszáskor védte a hátsó felület. Előre fordítva a bányafejtéskor lepattanó kövektől védte a bányászt. A balekkeresztelő szakesteken a balekjelölteknek ezen kellett átugorniuk. Ma már háttérbe szorult a farbőr viselete, de nemrég még a bányász foglalkozás szimbólumaként viselték.

Mindnyójan voltunk egyszer
 Az akadémián . . .
 Ceráktunk minden vizsgát . . .
 No egy-kettő híján! . . .
 Megittunk néhány ekset
 És egy pár létra bort . . .
 Az volt a dicső firma,
 Ri szerte udvarolt . . .

Selmecbánya

Kép:

Mindnyájan voltunk egyszer

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:

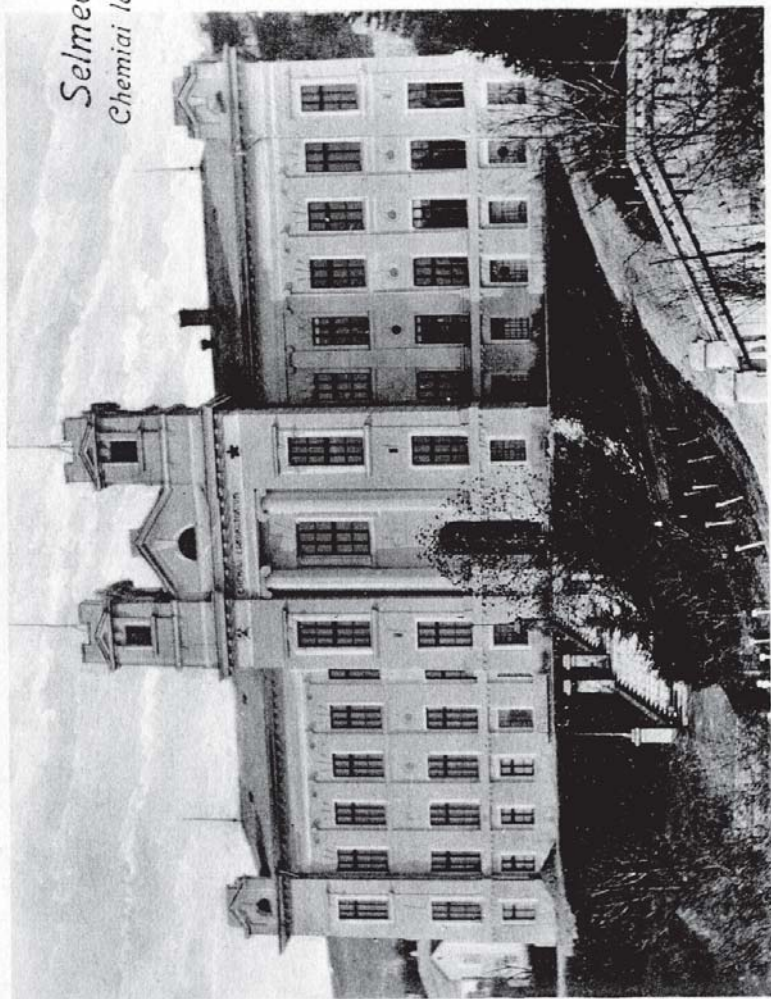
Joerges Ágost és Fia Kiadása
Selmecbánya

Az öreg diák dala Tassonyi Ernő „Aki a párját keresi” c. selmeci diákgregényben (1905) olvasható először. Eredetije ismeretlen.

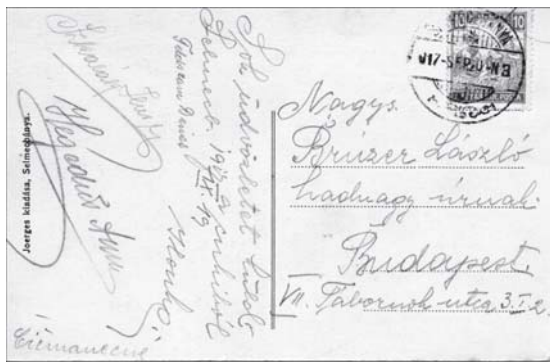
A diákság többnyire csak az első versszakot ismeri. Ennek refrénjében most már megéneklük Selmecet, Sopront, Miskolcot és Dunaiújvárost.

Fordító: Sass-Stavinya(?) 1905 előtt

Selmecbánya.
Chemiai laboratorium.

Selmezbánya

Kép:
Selmezbánya
Chemiai Laboratórium

Postabélyegző, dátum:
Selmezbánya
1917. szeptember 20.

Kiadó:
Joerges kiadása, Selmezbánya

A kémiai oktatás épülete 1912-ben készült el, ekkor adták át a kémiai intézet impozáns épületét európai szinten berendezett kutatási és oktatási laboratóriumokkal, 1913-ban pedig a hasonlóan korszerű technikai felszereltségű vaskohászati anyagvizsgálati laboratóriumot.

K. manójának híresök.

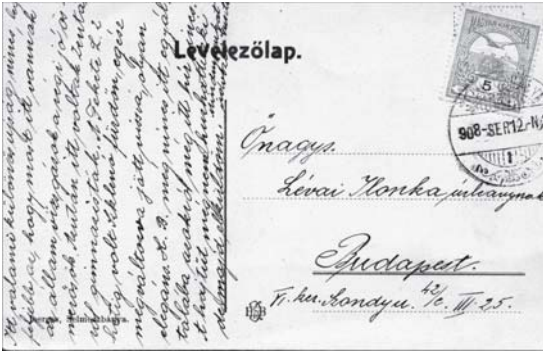
M. kir. erdészeti főiskola.

Selmeczbánya.

Kedves Flonka!

Talán haragudni is fogtam, hogy
csak most válasszok k. lapjára,
de így elváltam foglaltva, így a
tisztasatokkal, mint mindenmel,
hogy nem is képelem. Éppen a
Jeny is mondta, hogy csuszáljam,
mivel nincs segédjük hát neki kell
dolgozni. -

Selmeczbánya

Kép:

Selmeczbánya
Magy. kir. erdészeti főiskola

Postabélyegző, dátum:

Selmeczbánya
1908. szeptember 12.

Kiadó:

A főiskola épülete más nézetben.

Ballag már a vén diák tovább . . .

Selmecz 90-91.
Nyom. és kiadta : Joerges, Selmeczben, 47. sz. Törv. által védve.

Selmer 901 $\frac{11}{11}$.

Selmeczbánya

Kép:

Ballag már a vén diák tovább...

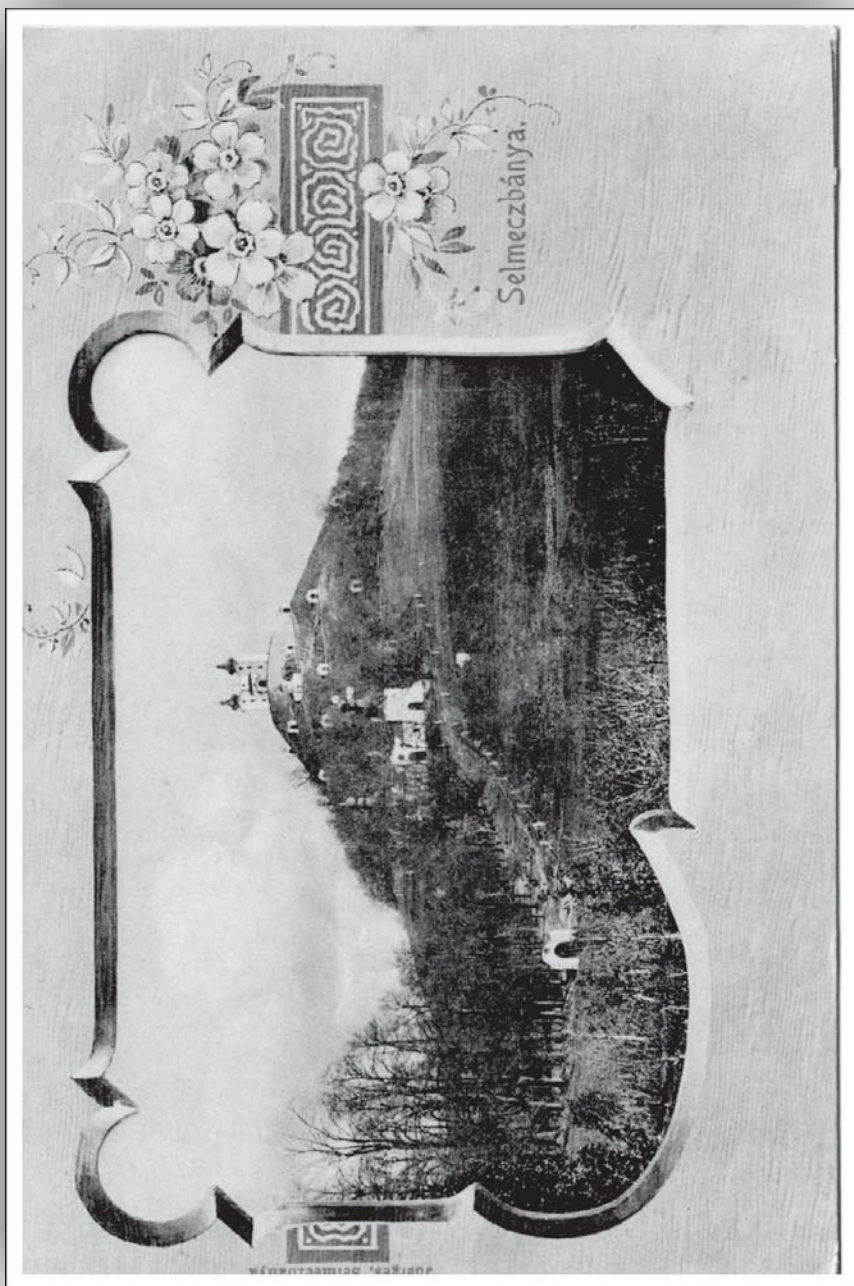
Postabélyegző, dátum:

Székely-udvarhely,
1905. február 13.

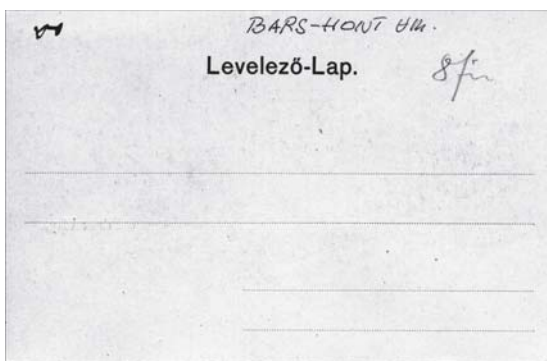
Kiadó:

Joerges, Selmeczb.

A selmeci diákélet hagyományait eleveníti fel a levelezőlap.

Selmeczbánya

Kép:
Selmeczbánya

Postabélyegző, dátum:

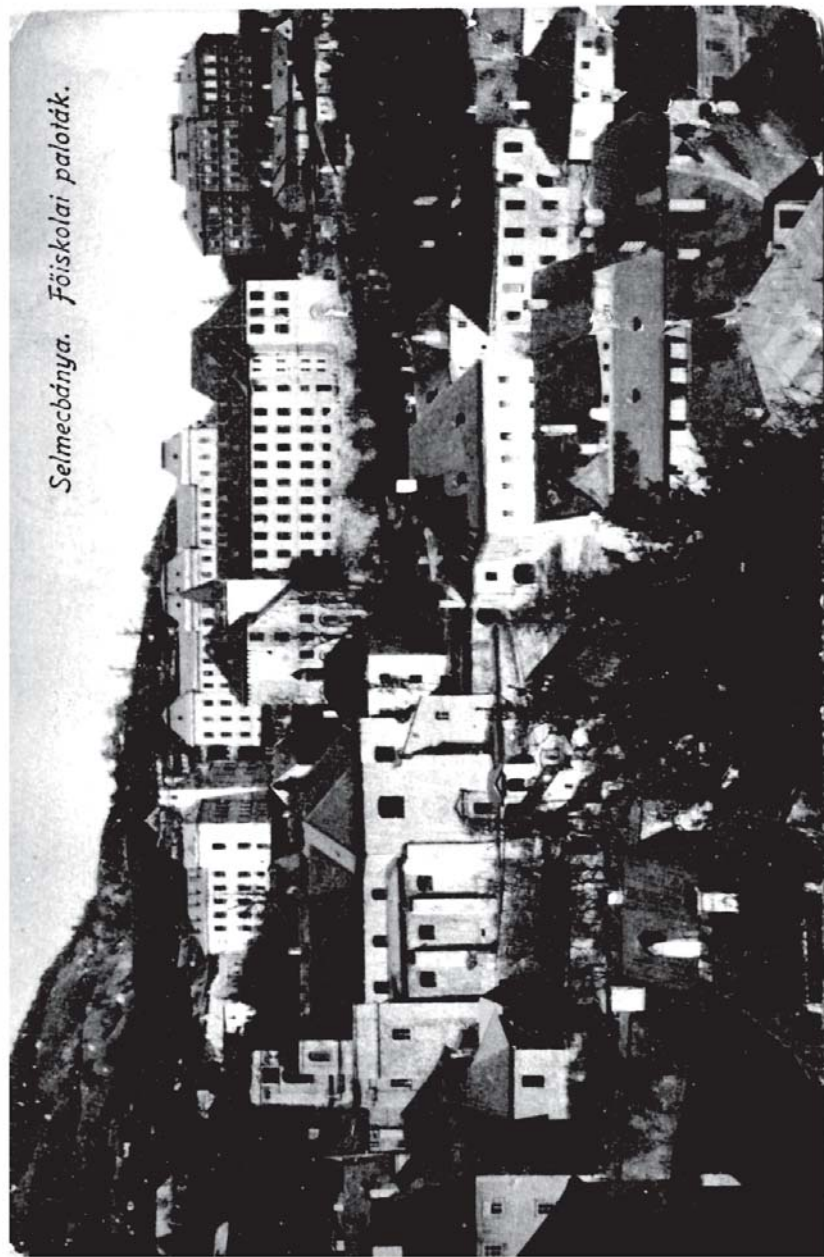
Kiadó:

Selmeczbánya ezüst, ólom-, arany- és réztermelése évszázadokon keresztül jelentős volt.

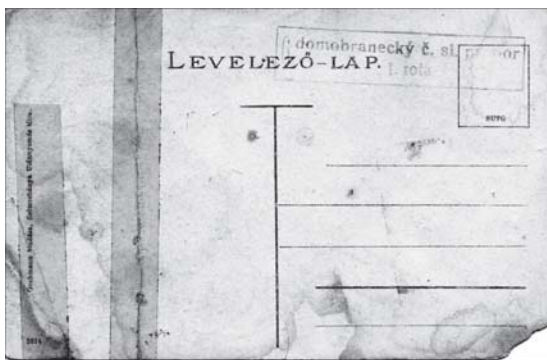
1887. június 15-én a Bányászati és Kohászati Lapokban a szerkesztő Farbaky István professzor örömmel és atyai pártfogással teszi közzé 12 selmeci 30 évesnél fiatalabb bányász és kohász felhívását egy „Bányászati és Kohászati Szakirodalmat Pártoló Egyesület” megalakítására.

1887. július 6-án 80 résztvevővel tartották meg az első közgyűlést, a tiszteletbeli elnök Péch Antal, az elnök Winkler Benő professzor lett.

Selmecbánya. Főiskolai paloták.

Selmeczbánya

Kép:
Selmeczbánya
Főiskolai paloták

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:

1892 döntő év volt az *OMBKE* életében. Ez év júniusában, a selmeci Bányászati és Erdészeti Akadémia új palotájának felavatásakor tartandó közgyűlésen elhatározták az országos egyesületté alakulást.

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület alapszabály tervezetének kidolgozására Hüttl József miniszteri tanácsost valamint Farbaký István és Winkler Benő professzorokat kérték fel.

Az irodalompartoló Egyesület 1892. június 27-én tartotta utolsó közgyűlését. Söltz Vilmos elnök rövid beszédében javasolta, hogy az egyesület szűnjön meg és alakuljon meg az országos egyesület.

Hedves Honbain, keiret ijol egy nár aulit vers et, mert
 nagy spirtségem van reö. csokot Jann: ^{hisz a nagy} ^{hisz a nagy} ^{hisz a nagy}

Selmeczbánya

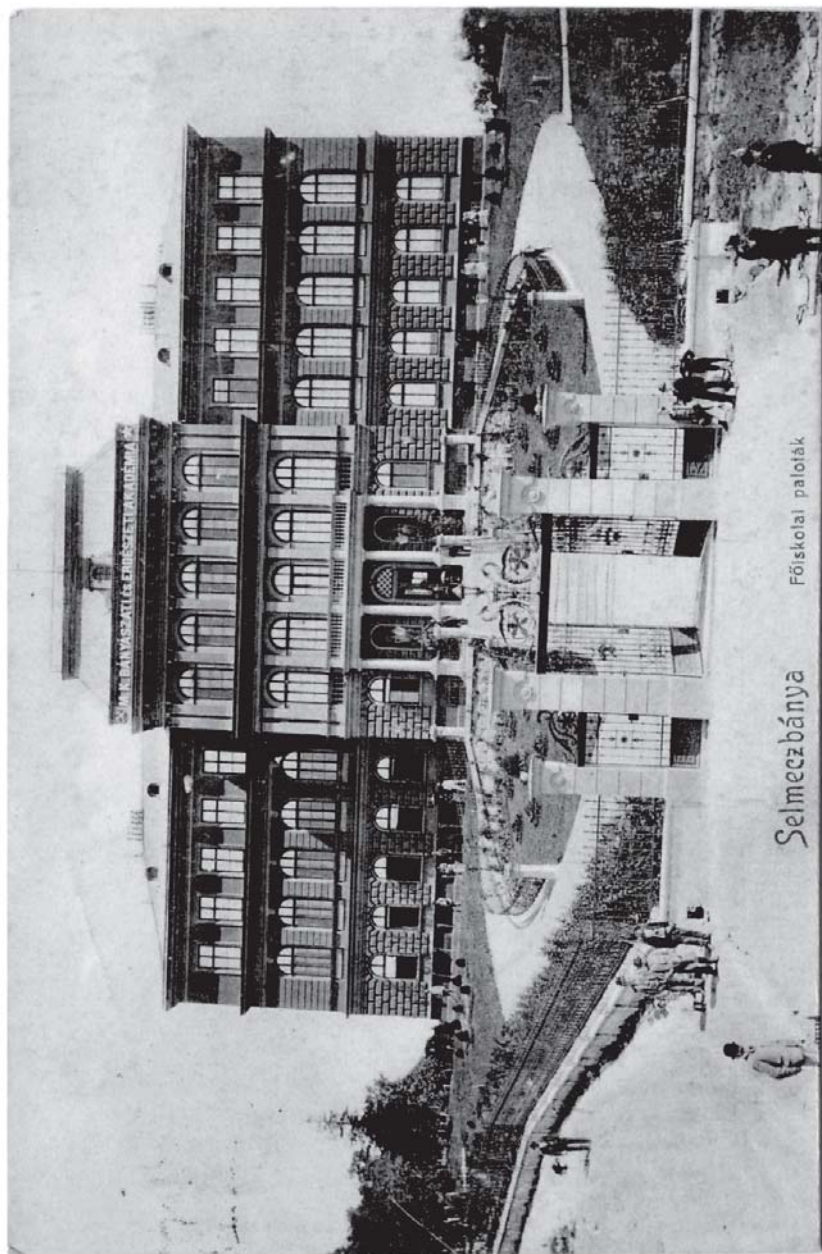
Kép:
Selmeczbánya
Új akadémia

Postabélyegző, dátum:
Selmeczbánya, 1900. július 24.

Kiadó:

Selmeczbányán 1735-ben a bécsi udvari kamara azzal a céllal létesített bányaiskolát, hogy a kincstár - európai viszonylatban is jelentős - magyarországi nemesfém- és réztermelésének föllendítéséhez megfelelő szakembereket képezzenek ki.

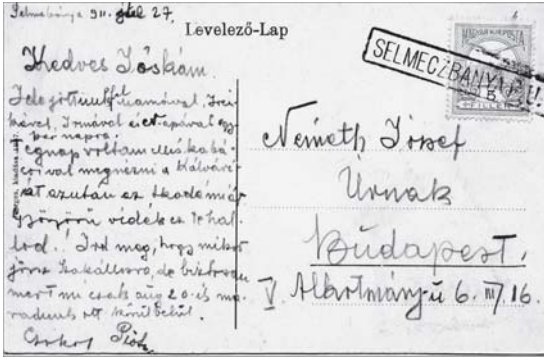
A bányaiskolát 1763 és 1770 között 3 tanszék létesítésével bányászati akadémiává fejlesztik.

Selmezbánya

Főiskolai paloták

Selmeczbánya

Kép:
Selmeczbánya
Főiskolai paloták

Postabélyegző, dátum:
Selmeczbánya P.U.
1911. július 27.

Kiadó:
Joorges kiadása
1907

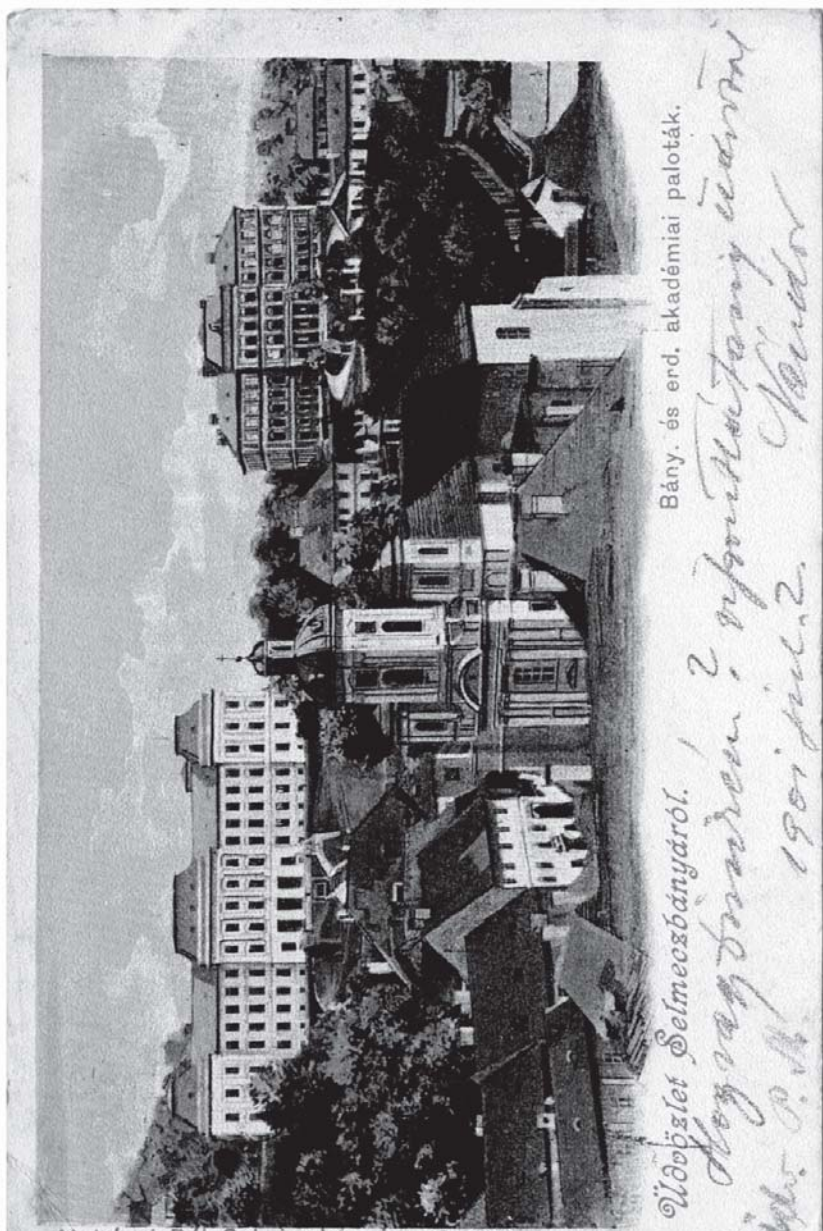
A bécsi udvari kamara 1735. június 22-ei leiratában részletesen szabályozta a Selmeczbányán felállítandó tanintézet működését (2 éves tanulmányi idővel).

Az első esztendőben „matematika” címen összefoglalt számtani-mértani és mérnöki ismeretek oktatására került sor.

A második esztendőben a bányászat-kohászat akkori öt főterületének oktatása töltötte ki: bányaművelés-bányajog, bányamérés, ércelőkészítés, kémlesezet-kohászat, pénzverés-aranyválatás.

Az első év anyagát Mikoviny Sámuel oktatta.

Az új magyar geológus nemzedék, a magyar földtan első klasszikus karának vezéralakjai - Szabó József, Hantken Miksa, Böckh János, Pávai Vajnai Elek, stb. - a selmeci akadémiáról indultak, hogy megkezdjék Magyarország földtani feltárásának munkáját.

Makónyi Pál Selmecsbányán. No. 6623.

Bány. és erd. akadémiai paloták.

Üdözlés Selmecsbányáról.

Hozzágyűjtöttem 2 információt az érdeklődésedről.
1901. júl. 2. Vándor

Selmeczbánya

Kép:

Üdvözlét Selmezbányáról
Bány. és erd. akadémiai paloták

Postabélyegző, dátum:

Selmezbánya, 1901. július 2.

Kiadó:

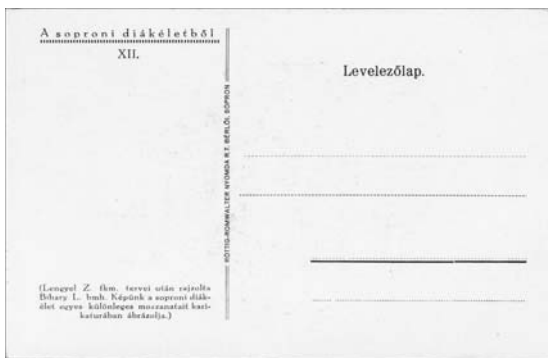
Makónyi Pál Selmezbányán
No.6623

Újabb csodálatos levelezőlap az „Akadémiai palotákról”.

Ultra-supra veteránissimus.

Sopron

Kép:

A soproni diákéletből XII.
Ultra-supra veteránissimus

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:

Röttig-Romwalter Rt. Bérloi
Sopron

„Ultra-supra veteránissimus” a soproni diákélet egy különleges mozzanatát idézi a karikatúra (Lengyel Z. fkm tervei után rajzolta Bihary L. bmk).

I. évfolyamra jelentkező még
balekvixsgát tett, beirathozott

Megkeresztelkedett

II. évfolyamosok

III.-V. évfolyamosok

kötelező hallgatási idő után

több év után

sok év után

az életben, idős korban

diák

hallgató

balek, vagy róka (fuchs)

szénégető (kohlenbrenner)

firma

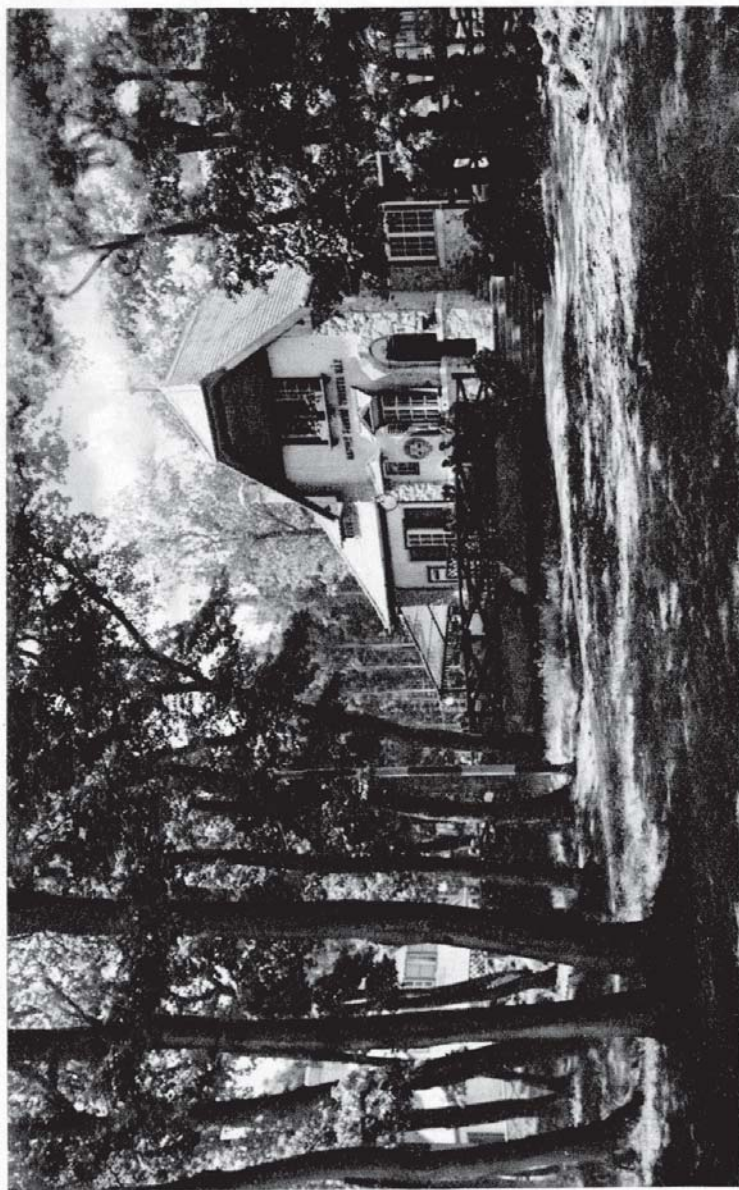
veterán

ultra veterán

ultra supra veterán

ultra supra veteránissimus

A veteránok társadalmába a már lehallgatott, de még nem végzett hallgatók tartoztak. Ezek közül is a korosabbak már az ultra-supra veterán vagy éppen veteránissimus megtisztelő címet érdemelték ki s ennek külső jeleként valétáláskor kalapjukon annyi vékony zöld szalagot viseltek, ahány évvel túlszárnyalták a 4-5 éves rendes tanulmányi időt.

Hatvan turistaház

Sopron

Sopron

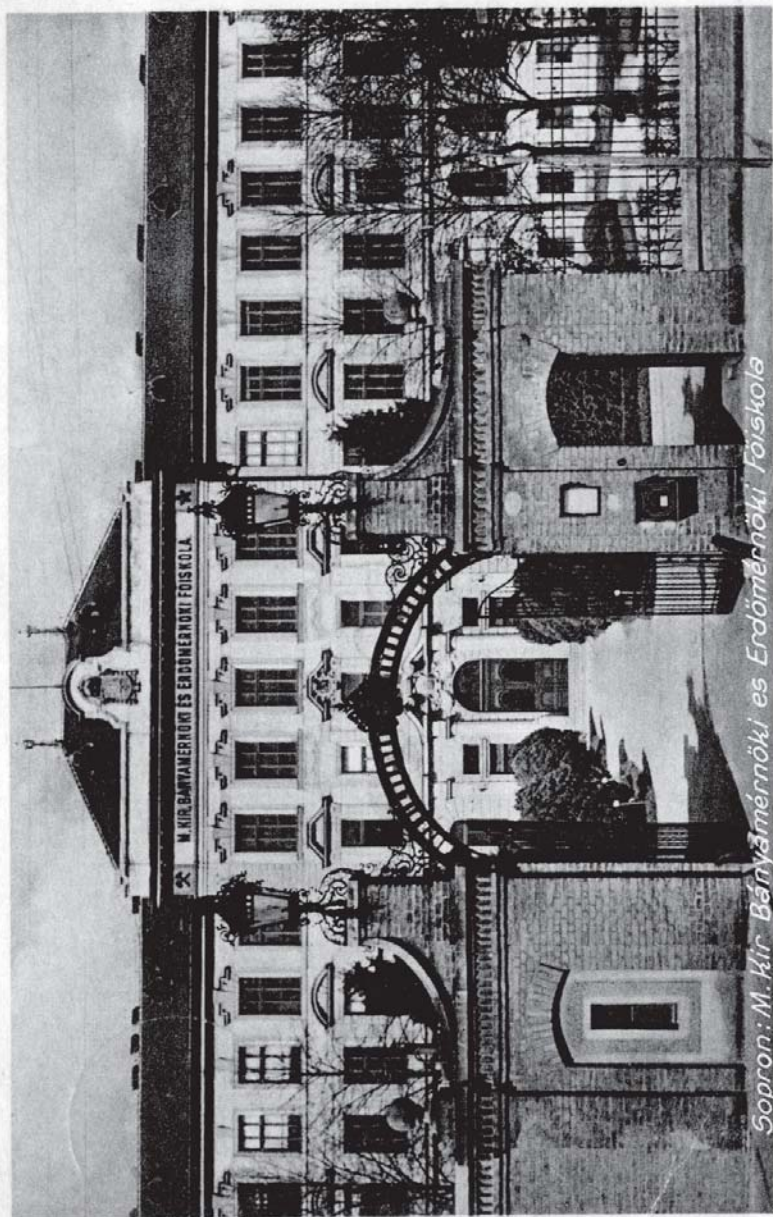

Kép:
Sopron
Hatvan turistaház

Postabélyegző, dátum:
Sopron, 1942. augusztus 10.

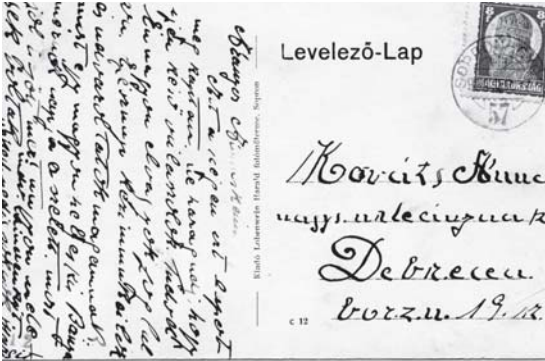
Kiadó:
Monostory utóda Kalántay
Budapest, Lónyai u. 17.

Sopronban új szállodára volt szükség. A vendégség nagyobb csoportjának fogadására az erdőhöz közel nem voltak felkészülve. A Dunántúli Turista Egyesület Hatvan Ferenc vezetésével megépítteti a turistaház első épületét, az 1924-ben létesített szánkópálya melegedőjéből és 1927. június 12-én fel is avatja. A soproni egyetemisták egyik kedves szórakozóhelye volt.

Sopron: M. Kir. Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskola

Sopron

Kép:

Sopron
M. Kir. Bányamérnöki és
Erdőmérnöki Főiskola

Postabélyegző, dátum:

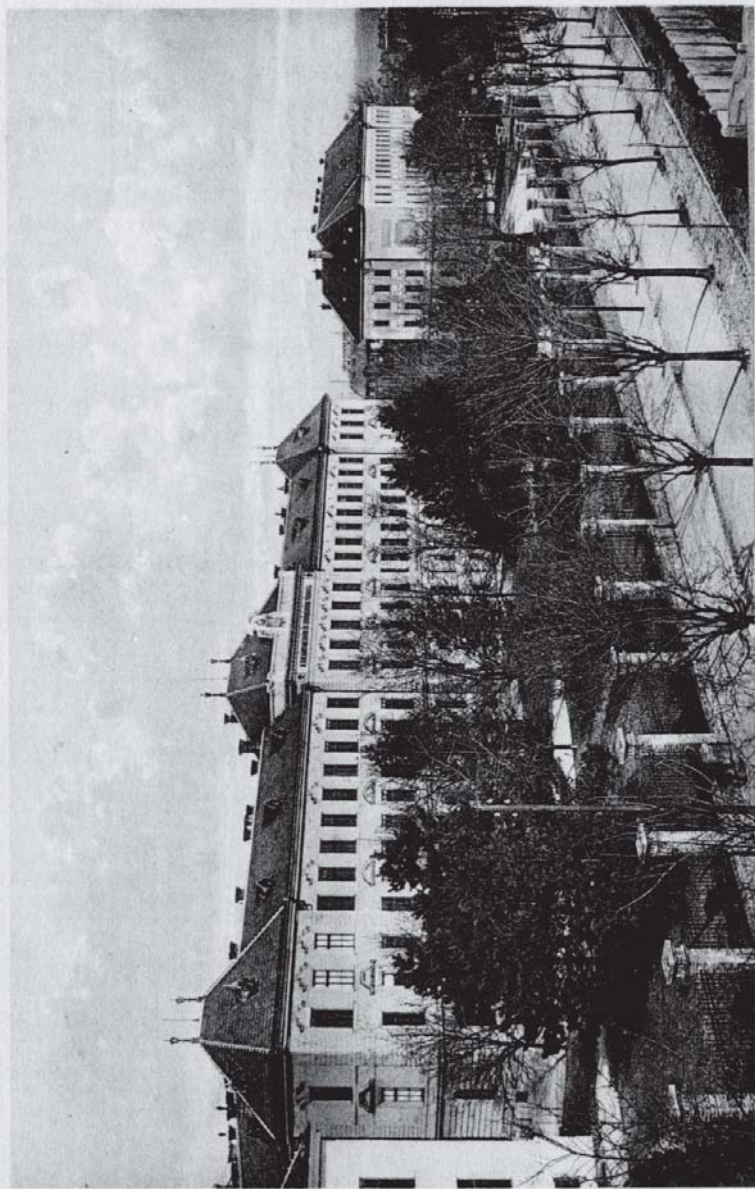
Sopron, 1929. szeptember 7.

Kiadó:

Lobenwein Harald fotóműterme
Sopron

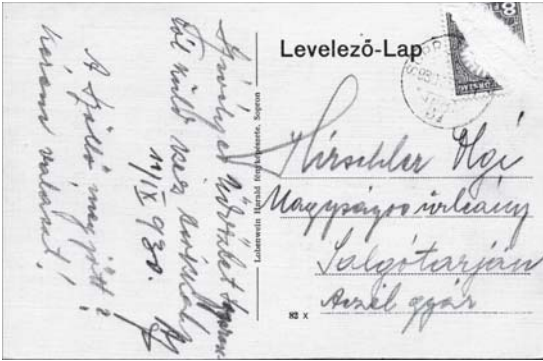
A levelezőlap nagyon szép felvétel a főépületről. A lap érdekessége a szöveg:

"... Egésznap kézimunkázok, udvaroltatok magamnak, most egy nagyon helyes kis bányamérnök csapja a szelet..."

Sopron. M. Kir. Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskola.

Sopron

Kép:

Sopron, M. Kir. Bányamérnöki
és Erdőmérnöki Főiskola

Postabélyegző, dátum:

Sopron, 1930. szeptember 11.

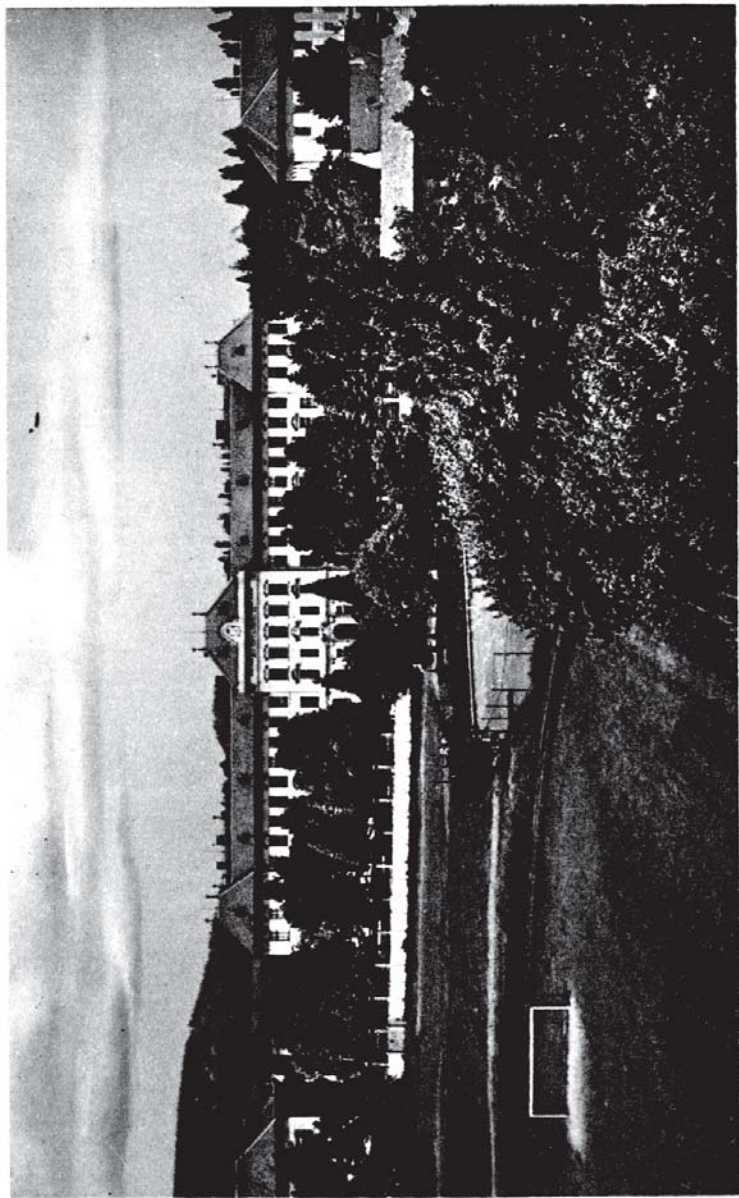
Kiadó:

Lobenstein Harald fotóműterme
Sopron

*Az 1919-ben Selmeczbányáról áttelepyült főiskola 1922-től
Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskola néven működött.*

*Az oktatás négy - bányamérnöki, fémkohómérnöki,
vaskohómérnöki és erdőmérnöki- osztályban folyt.*

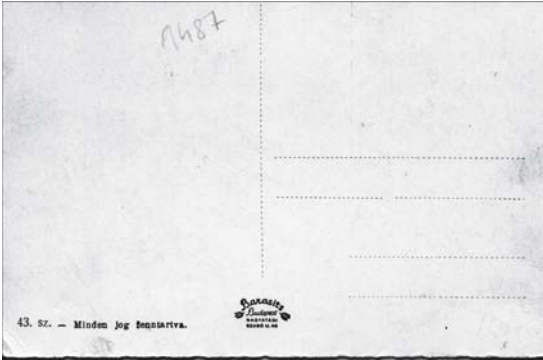
*A főiskola élén rektor, az osztályok élén dékánok álltak.
1934-től a főiskola megkapja a magántanári és habilitációs jogot.*

Érdőbányászati mérnöki műegyetem

Sapca

Sopron

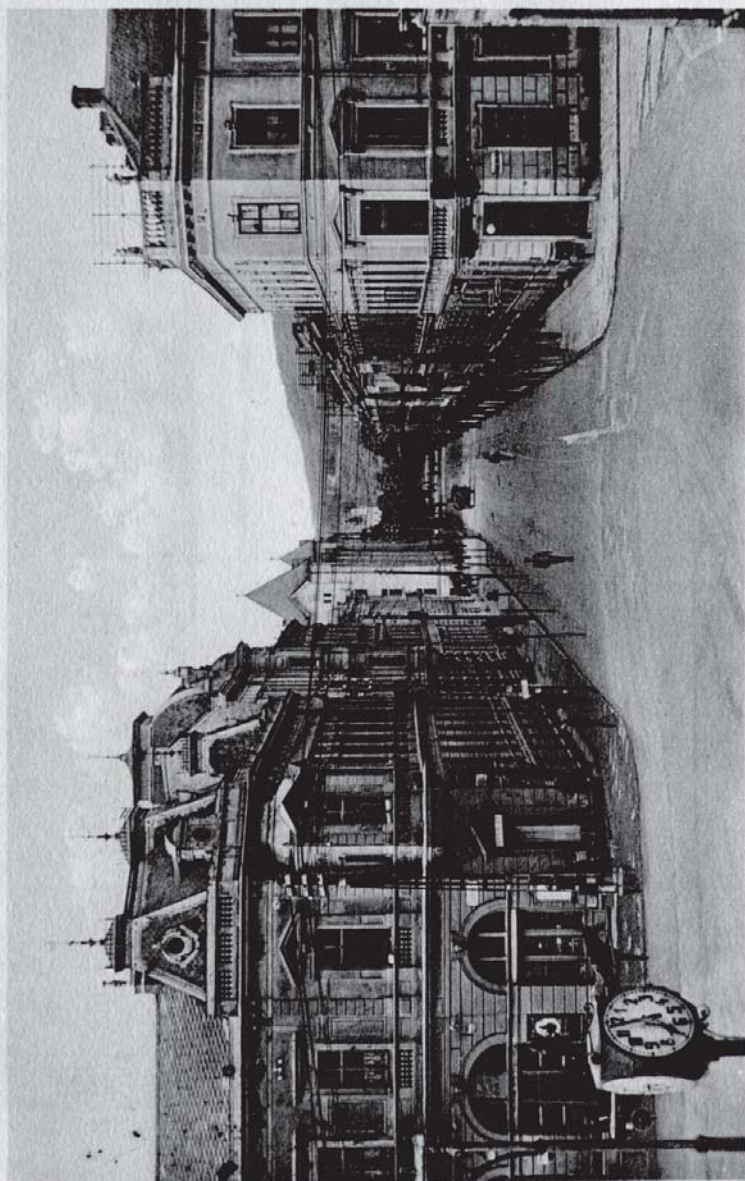

Kép:
Sopron
Erdőbányászati Mérnöki
Műgyetem

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
Barasits Budapest
Nagyatádi Szabó u.48.

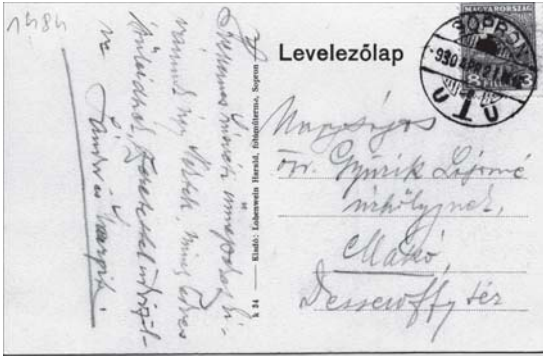
A soproni egyetemről egy másik levelezőlap melynek érdekessége, hogy nemcsak a főépület képe látszik

Sopron.

Erzsébet ucca - Elisabeth Strasse.

Sopron

Kép:
Sopron
Erzsébet ucca
Elisabeth Strasse

Postabélyegző, dátum:
Sopron, 1930. április 21.

Kiadó:
Lobenwein Harald fotóműterme
Sopron

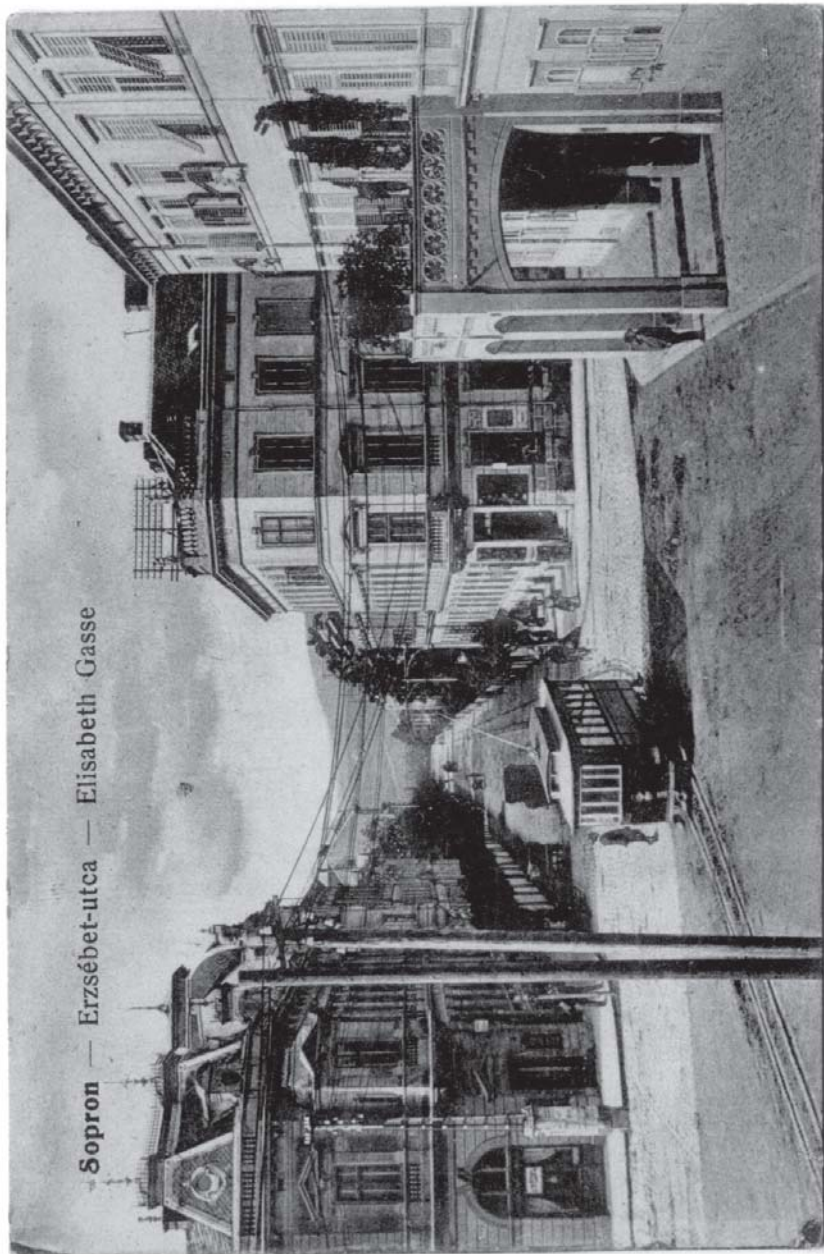
A Győri Indoház utca Állomás utcai része nélkül. 1873-ban az Erzsébet utca nevet kapta, Erzsébet királynőről nevezték el.

Az utcát rövid idő alatt kevés kivétellel két, illetve három szinten, a historizmus utolsó szakaszának reneszánsz és barokk formajegyeket alkalmazó épületek szegélyezték.

Ebben az utcában lakott az Esztó család, a 9-es számú házban pedig az 1950-es években egyetemi diákszálló (a könyv írója is ott lakott) működött.

A Deák tér sarkán a híres „Deák” vendéglő, számtalan diáktörténet helyszíne.

Sopron — Erzsébet-utca — Elisabeth Gasse

Sopron

Kép:
Sopron
Erzsébet-utca
Elisabeth Gasse

Postabélyegző, dátum:
Sopron, 1918. április 20.

Kiadó:
Piri Daniel
Sopron

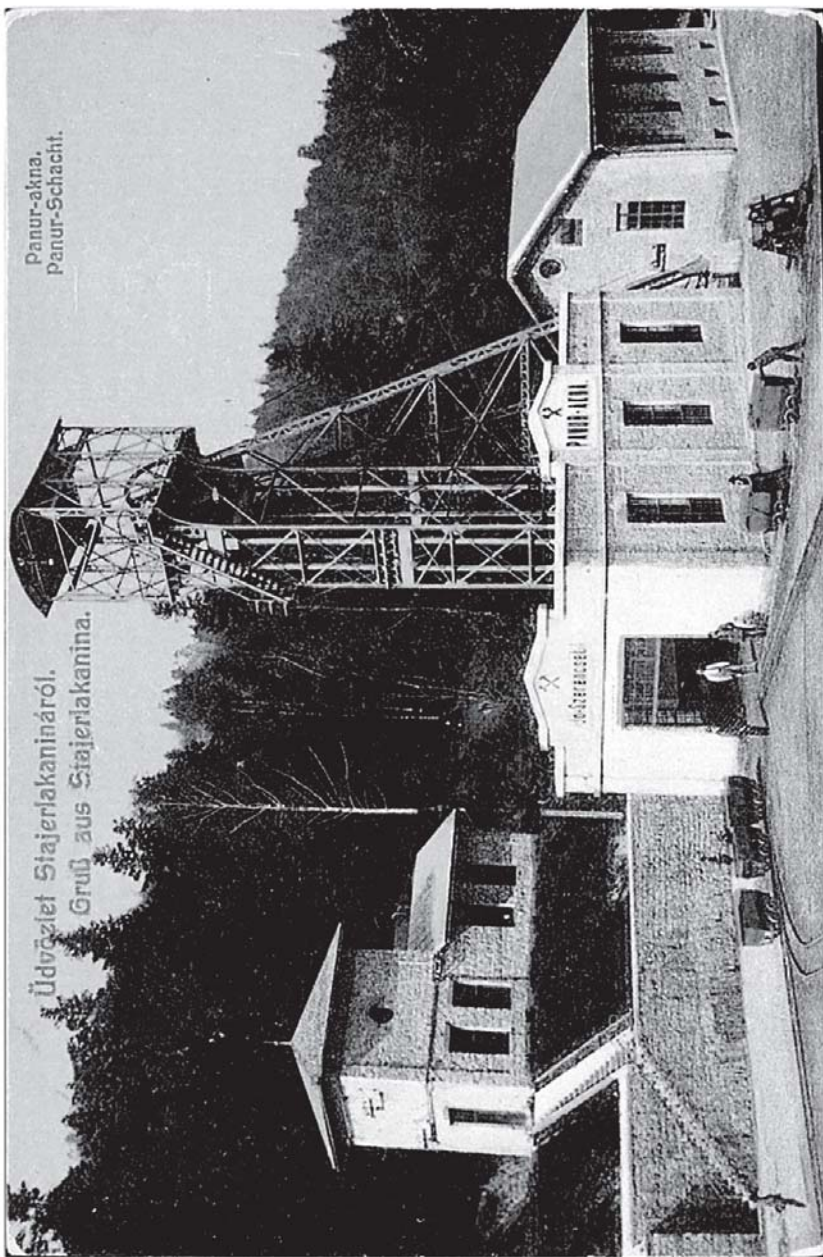
*A városban a „tömegközlekedés” villamosvasúton bonyolódott
le 1900-tól 1923-ig.*

A villamos útvonala:

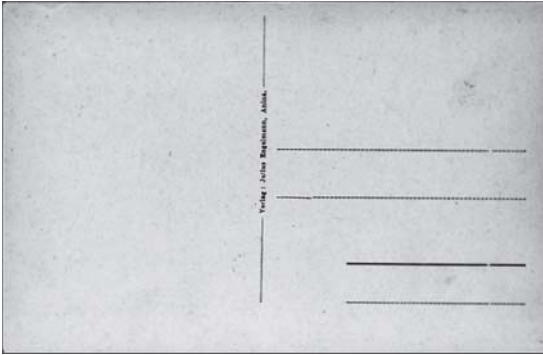
GYSEV Pu. - Erzsébet utca - Várkerület - Déli Pu. - Sörgyár.

Üdvözlét Sijerlakanináról.
Gruß aus Sijerlakanina.

Panur-akna.
panur-Schacht.

Stajerlakanina

Kép:
Üdvözlét Stajerlakanináról,
Panur-akna

Postabélyegző, dátum:

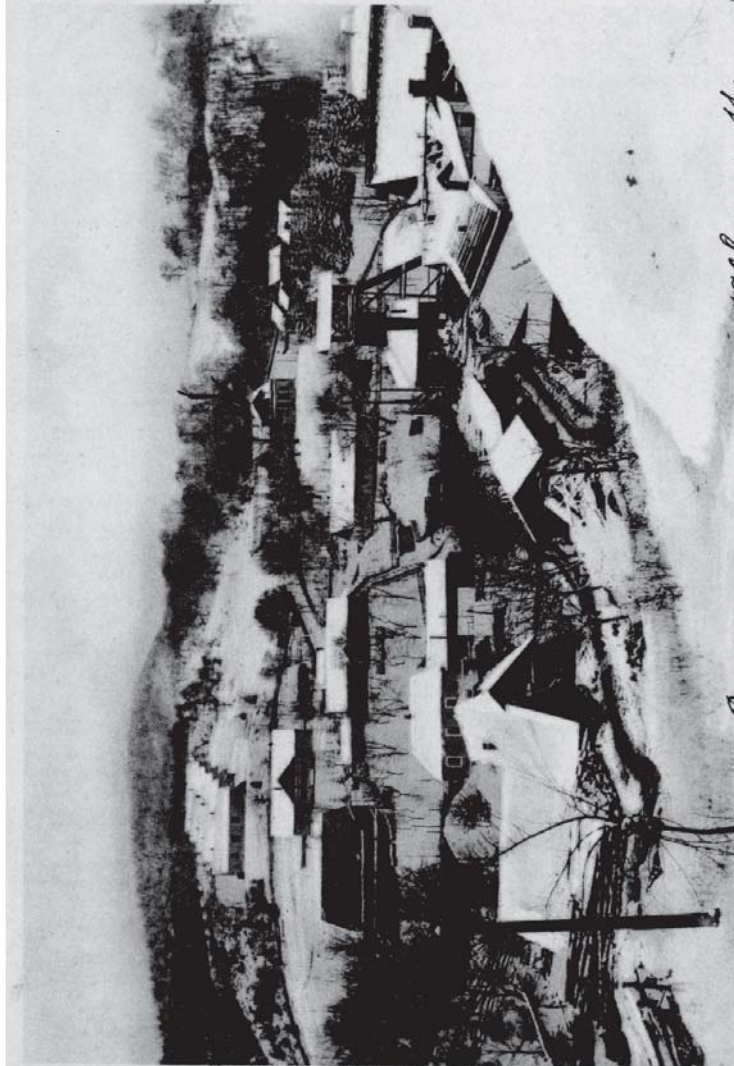
Kiadó:
Julius Engelmann
Anina

A területen a bányászat 1790-as években kezdődött. A széntelepek az alsó liász homok között voltak: 0,8-8,0 m vastag és 2-4 padból álltak, a kéntartalom 0,3-1,2% volt. Az 1820-as években a bányák termelése elérte az évi 2500 t-ás mennyiséget. Ekkor már kokszoltak is.

A bányát 1854-től az Osztrák-Magyar Államvasút Társaság üzemeltette, 1898-ban Aninán került sor az első elektromos fűtőgép alkalmazására.

1897. március 14-én „A Steierdoriani Bányamunkások és Olvasztók Egyesülete” néven itt szervezték meg az első erdélyi bányászszakszervezetet. Bár a szakszervezet szó nem biztos, hogy helyes, u.i. egyes irodalomban az szerepel, hogy „...az első szakszervezetinek nevezhető csoportok Aninán, Resicán és Pécs vidékén alakultak (de Anina szerepe elvitathatatlan)...”.

A képet, a vízvezeték kiépítését
 a városi, a városi, a városi
 a városi, a városi, a városi

Kaput a „Bányatelepi Csatornán”.

Jó szerencsét.
 Baranya Szászvári Községének, 1908. aug. 11.
 Bástyáinak: Kábelvár. 41. földsz. 1.

Szászvár

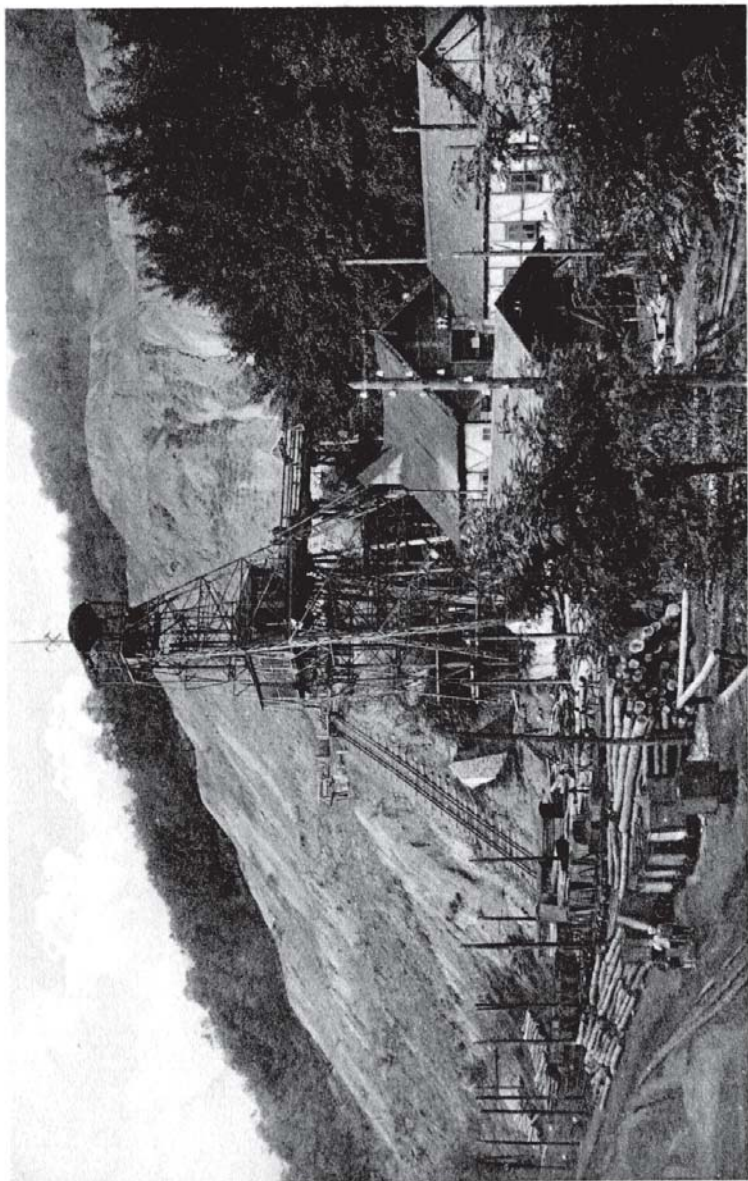
Kép:
Jó szerencsét!
Szászvári kőszénbánya

Postabélyegző, dátum:
Szászvár, 1908. augusztus 11.

Kiadó:
Kapható a „bányatelepi
Casinóban”.

Szászvár Baranya megyei község, a pécsi püspök birtoka volt. Kőszénbányászata 1814-ben kezdődött. Az első vállalkozók szakértelem nélküli szászvári jobbágyok voltak, akik Berks Péter bányamérnök szerint „... csak turkálták a domboldalt, a tárokbán dolgozók élete egy percig sem volt bíztonságban”. A társaságot a járási főszolgabíró segítségével távolították el a szénterületről.

Az érdemi bányászat 1817-ben kezdődött el. Kolb Ferenc és Kolb Ignác pesti szegkovácok, Gerseg Adalbert pesti szusztermester és Schmidt Károly mohácsi kereskedő megalapította „A Nádasdi és Nagymányoki Uradalom Bányászó Szén-árandós Társaság”-ot.

Szászvár, bányakna.

Szászvár

Kép:
Szászvár bányaakna

Postabélyegző, dátum:
Szászvár, 1922. december 9.

Kiadó:
Novitas
Budapest

1849. november 12-én Miesbach Alajos osztrák tőkés a pécsi püspökség Szászvár Császtai birtokaihoz tartozó szénjogokat jogutódjai részére is 31 évre haszonbérbe vette.

Szászváron a József táróval a fedű telepeket találta meg, bányatermékeit a tulajdonában lévő téglagyárakhoz szállították.

Miesbach unokaöccse Drasche Henrik az örökös 1868-ban „Kőszénbánya és téglagyár Pesten” elnevezéssel részvénytársaságot szervezett.

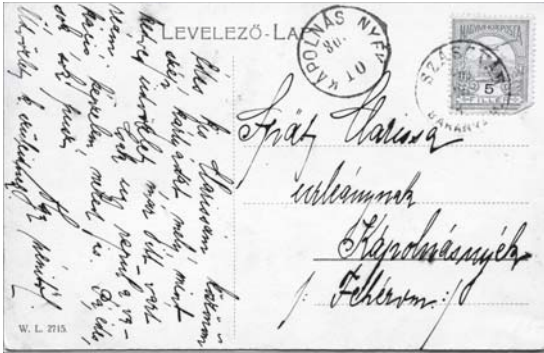
Később eladta bányáit az Esztergom-Szászvári Kőszénbánya Rt-nek, mely 1925 körül beolvadt Salgó Rt-be.

Üdvözlét Baranya-Szászvárról.

Bányatelep

Szászvár

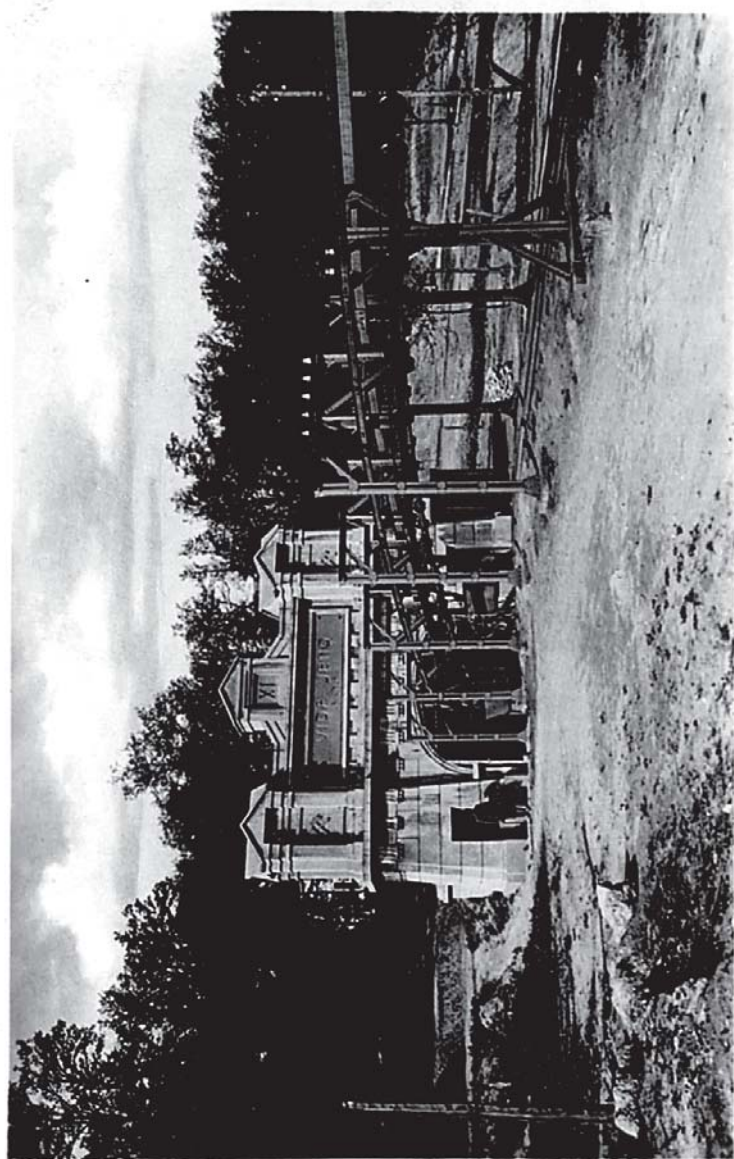

Kép:
Üdvözlét Baranya-Szászvárról
Bányatelep

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:

A lap érdekessége, hogy a szászvári postabélyegző nem látszik, de Kápolnás Nyék (ahova ezt a lapot címezték) postabélyegzőn a „80” szám látszik (valószínűleg a lapot 1880-ban adták fel, ugyanis a két község - Kápolnás és Nyék az 1898. évi IV. tc. alapján - csak 1898-ban egyesült, Kápolnásnyék néven).

Tata

Kép:

Tata

Vida-Jenő lejtőszakna

Postabélyegző, dátum:

Felsőgalla, 1932. augusztus 9.

Kiadó:

1917-ben kezdték meg a XI. akna (Vida Jenő akna) mélyítését. Ebben az évben épült meg Tatabányán a Népház is. A keleti tektonikai egység déli részére telepített akna 1920-1969 között működött, ezután a maradék pillérek lefejtése céljából összevonták a hasonló helyzetben lévő VIII. majd X. aknákkal, egy új, központos függőleges akna létesítésével.

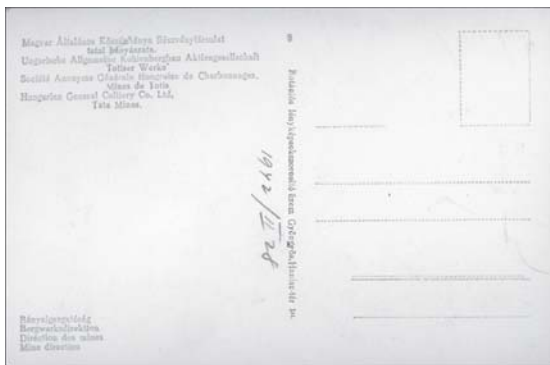
Vida Jenő árvaházban nőtt fel, saját erőből, tehetségével és vasszorgalmával érte el eredményeit. 1914-től a MÁK vezérigazgatója, majd 1936-tól elnöki tisztséget töltött be.

1944-ben a fajüldöző törvények alapján leváltották és a németek 1944-ben deportálták.

A koncentrációs tábor túlélve, útban hazafelé halt meg.

Tatabánya

Kép:
Magyar Általános Kőszénbánya
Részvénytársulat
Bányaigazgatóság

Postabélyegző, dátum:
1942. február 28.

Kiadó:
Rotációs fényképsoksz. Üzem
Gyöngyös, Hanisz-tér 10.

Az 1890-es években épült a köznyelv szerint „a nagyiroda”, amelyet az 1960-as években bontottak le, hogy átadja a helyét a Tatabányai Kőszénbányák központi irodájának.

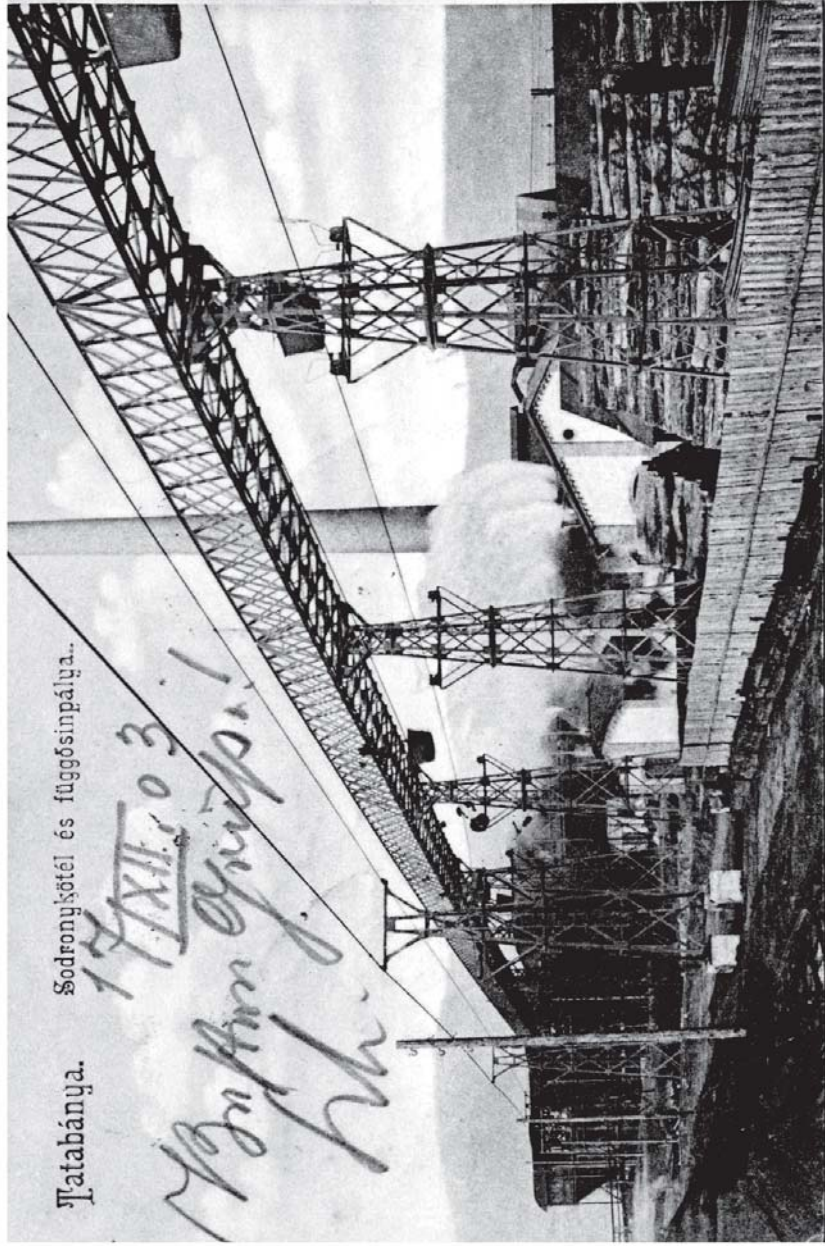
1899-ben az év egyik nagy eseménye volt a MÁK Rt. Igazgatóságának azon döntése mely szerint: az „alsógallai bányászat” - amely addig bányafelügyelőség volt - 1900. január 1. hatállyal igazgatósággá alakuljon át.

Az első igazgató Ranzinger Vince - bánya- és kohómérnöki oklevelét 1882-ben szerezte Leobenben - 1897-től harminc évig töltötte be ezt a posztot, 1902-ben I. Ferenc József bányatanácsosi címmel tüntette ki.

Tatabánya.

Sodronykötél és függőspálya...

17. XII. 03.
Bátony György
h.h.

Tatabánya

Kép:
Tatabánya
Sodronykötél és függőspálya

Postabélyegző, dátum:
Tatabánya, 1917. December 18.

Kiadó:

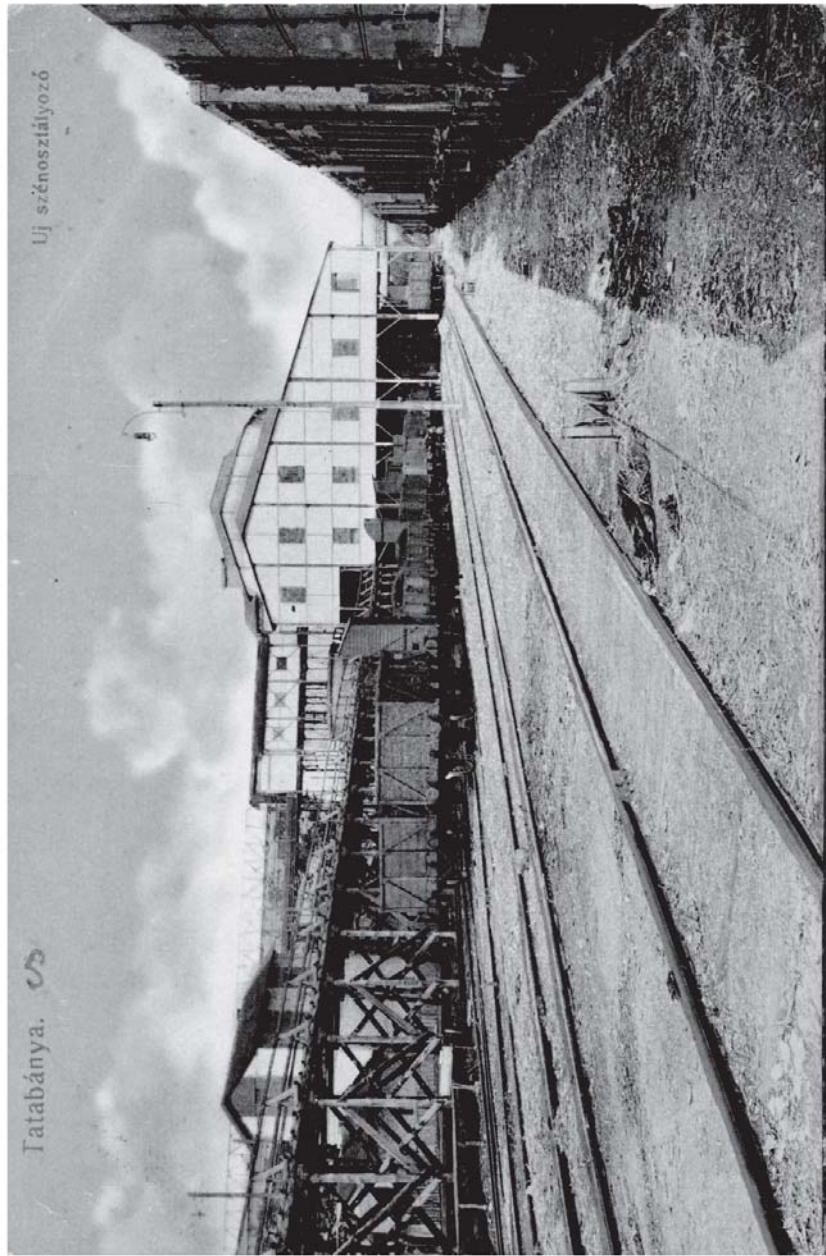
A függőkötél ill. függőspályák a tatabányai bányászokodás legjellemzőbb építményei, tekintve, hogy a szállító léjtőszaknak döntő többségében is függősínes szállítás volt, így kézenfekvő volt a külszínen is ilyen pályákhoz kapcsolódni.

A kép legnagyobb valószínűséggel az I és II-es léjtőszaknakat közösen kiszolgáló, egymással párhuzamosan felépített függőkötél illetve függősín pályát ábrázolja.

A függőkötélpálya 1898-ban, a függőspálya - amely az első ilyen volt - 1904-ben Róth Flóris főtanácsos javaslatára épült.

Tatabánya. 53

Új szénosztályozó

Tatabánya

Kép:
Tatabánya
Új szénosztályozó

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
Magyar Fémnyomdai Rt.
Budapest

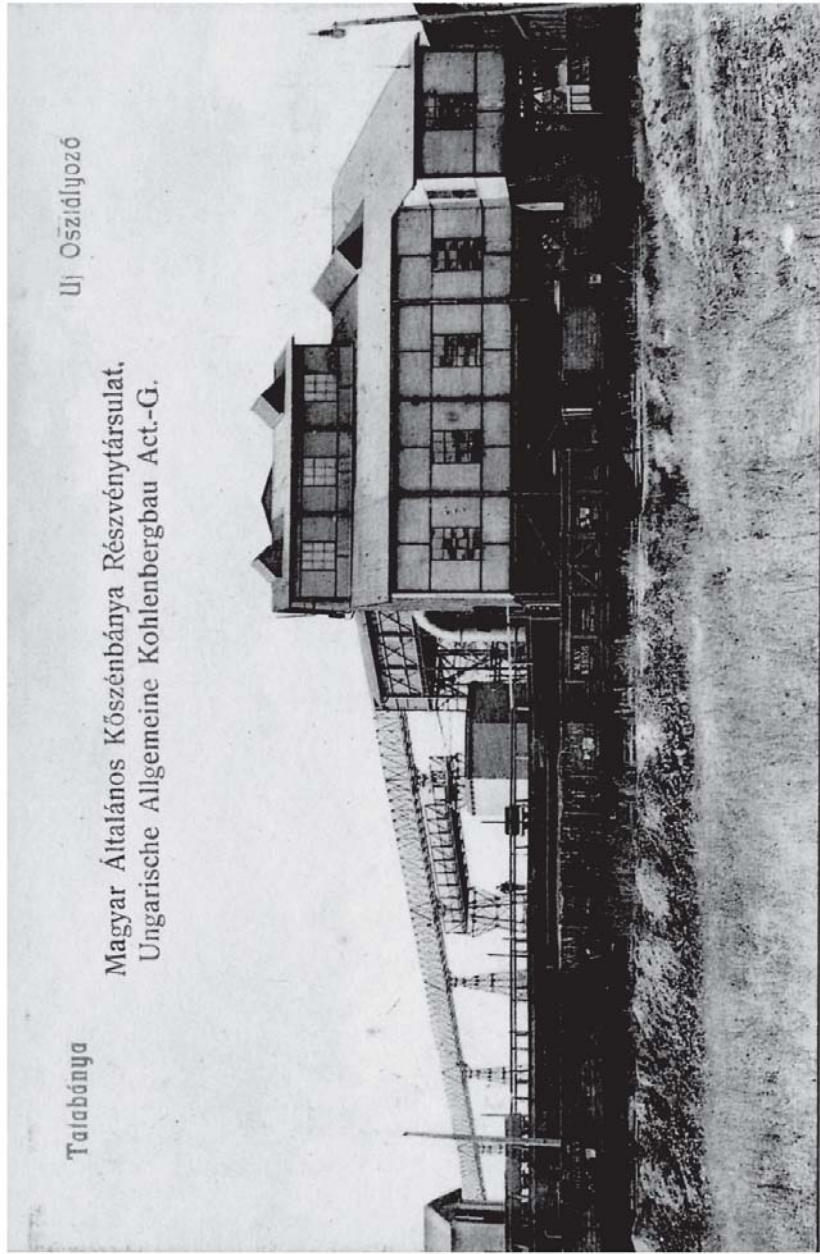
A szénosztályozók képeslapon való megjelenítése hálás témája volt a kiadóknak.

A szénosztályozó a kitermelt hasznosítható ásvány szem nagyság szerinti elválasztására, osztályozására a külszínen létesített berendezés vagy üzem.

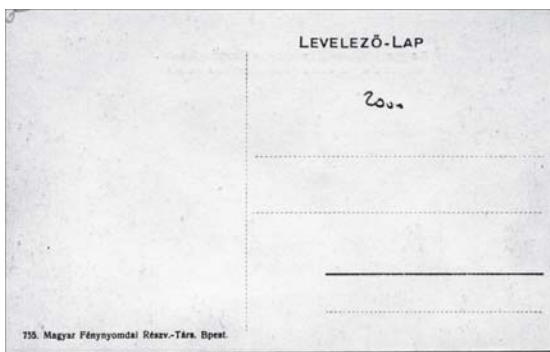
Tatabánya

Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat,
Ungarische Allgemeine Kohlenbergbau Act.-G.

Új Ősziújozó

Tatabánya

Kép:
Tatabánya
Magyar Általános Kőszénbánya
Részvénytársulat
Új Osztályozó

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
Magyar Fémnyomdai Rt.
Budapest

A „Felsőgallai új szénosztályozó, Tatabánya” képeslapon szereplő osztályozó más nézetben. Az axonosságot a hatszögletű építmény is igazolja.

Testabinger 148.

Linde from Kos!

Flüchtlinge von
Tavisei werden

Twiss, D. W.

hairs, fine minimum

Helium Helium

from the
from the

Women's
ing.

9 min. 10 sec.

for für mich

1 für eine Kunst
mit 6 ist

every 9th time

Stingende mit wunden

Zeit für den ...

fragen bei d
fahn und

tragen können

more like him

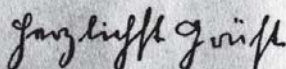
zum Apparat

James Thompson

Green Lake, Ar

A spiritual guide

1869

billigen boer und thut in gegen bekannst. Ihnen und
 Tatapanyá. Lukács László akna.
 und ihre misse forjuren den kerk, spet macht.
 Der Rudiziva and spord was rotusd spinnebel kufp
 beken

Tatabánya.

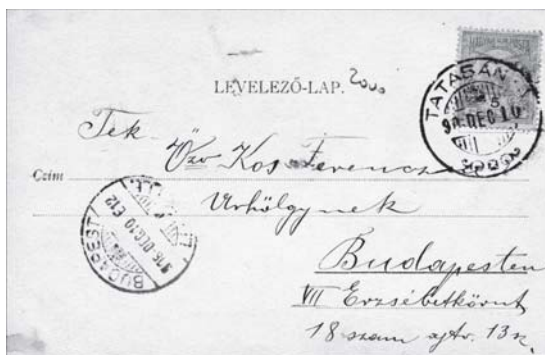
Green Lake, Ar

A spiritual guide

1869

1000

Tatabánya

Kép:
Tatabánya
Lukács László akna

Postabélyegző, dátum:
Tatabánya, 1902. december 10.

Kiadó:

Az egyre növekvő termelés lovaskordékkal való elszállítása mind nagyobb gondot okozott, ugyanis a vasúti pálya a túlsó, az osztályozó pedig az innenső oldalon volt.

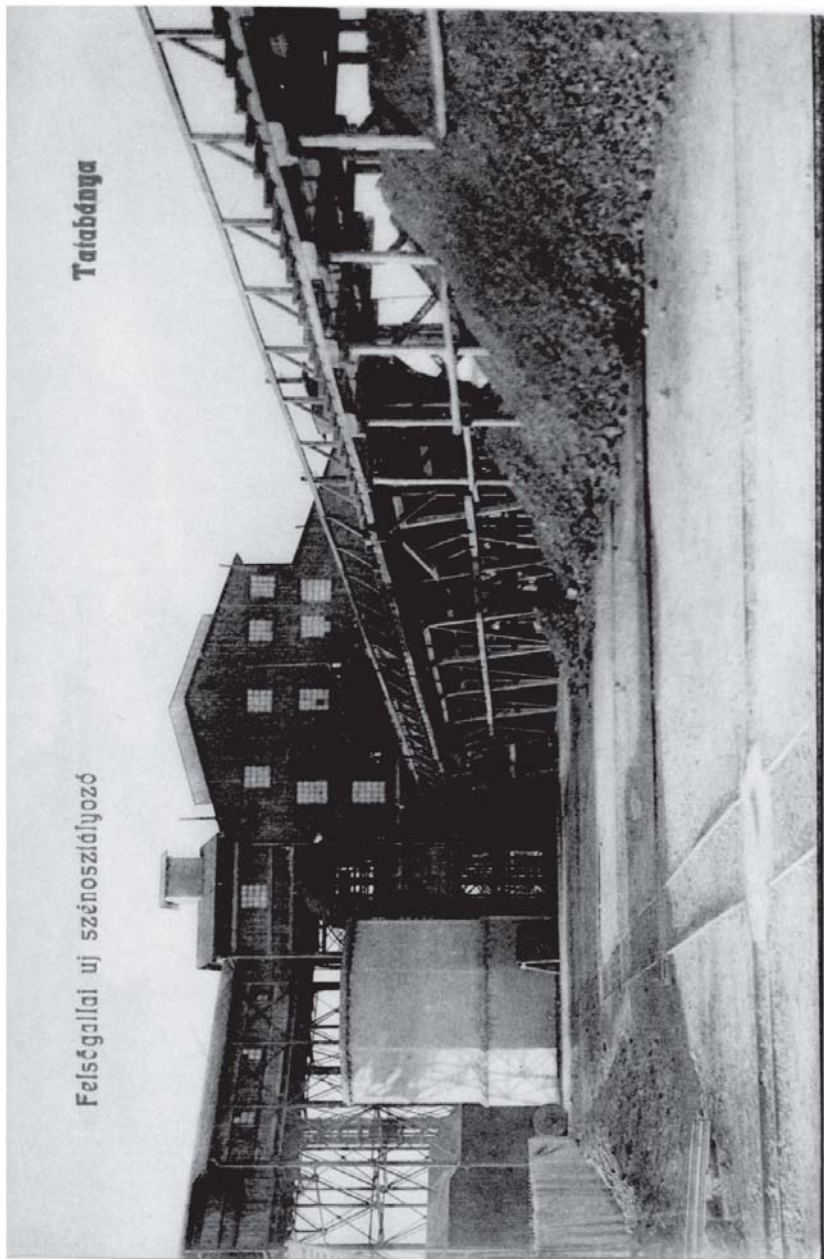
A sűrű vonatjáratok miatt a sorompónál igen sokat kellett várakozni. Ezért a külfejtés talpára indulva egy falazott vágatot hajtottak ki a vasúti töltés alatt.

Az osztályozó azonban jóval magasabb szinten volt, ezért egy a vágatba torkoló aknát mélyítettek és a külfejtésből a vágaton át érkező csilléket exen az aknán emelték fel a megfelelő szintre.

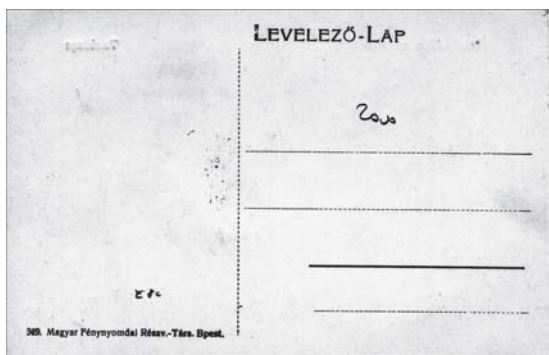
Az aknát Lukács László akkori pénzügyminiszterrel nevezték el.

Felsőgallai új szénosztályozó

Tatabánya

Tatabánya

Kép:
Tatabánya
Felsőgallai új szénosztályozó

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
Magyar Fémnyomdai Rt.
Budapest

1905-ben történt döntés az új szénosztályozó építéséről, a hozzátartozó vagonvontató berendezésekkel és szénrakodóval együtt.

A Felsőgalla-Bánhida közötti pályaszakasz átépítését és a felsőgallai állomás építését a MÁV vállalta.

Az építkezés 1906-ra fejeződött be.

Tatabánya. 903 sep. 17. Hegedüs Sándor akna,
 Heolies György papa! Naogyon Rónán és síves me-
 mindst, asfnalorn hogg elvess mehetek, mintha
 fineren ekkorik korán v. szombatn.
 Szeretettel Gizi leánya.

Tatabánya

Kép:
Tatabánya
Hegedűs Sándor akna

Postabélyegző, dátum:
Bánhida, 1903. Szeptember 17.

Kiadó:

A III. sz. aknaüzemnél a feltárt terület növekedésének megfelelően újabb segédaknák mélyítése vált szükségessé.

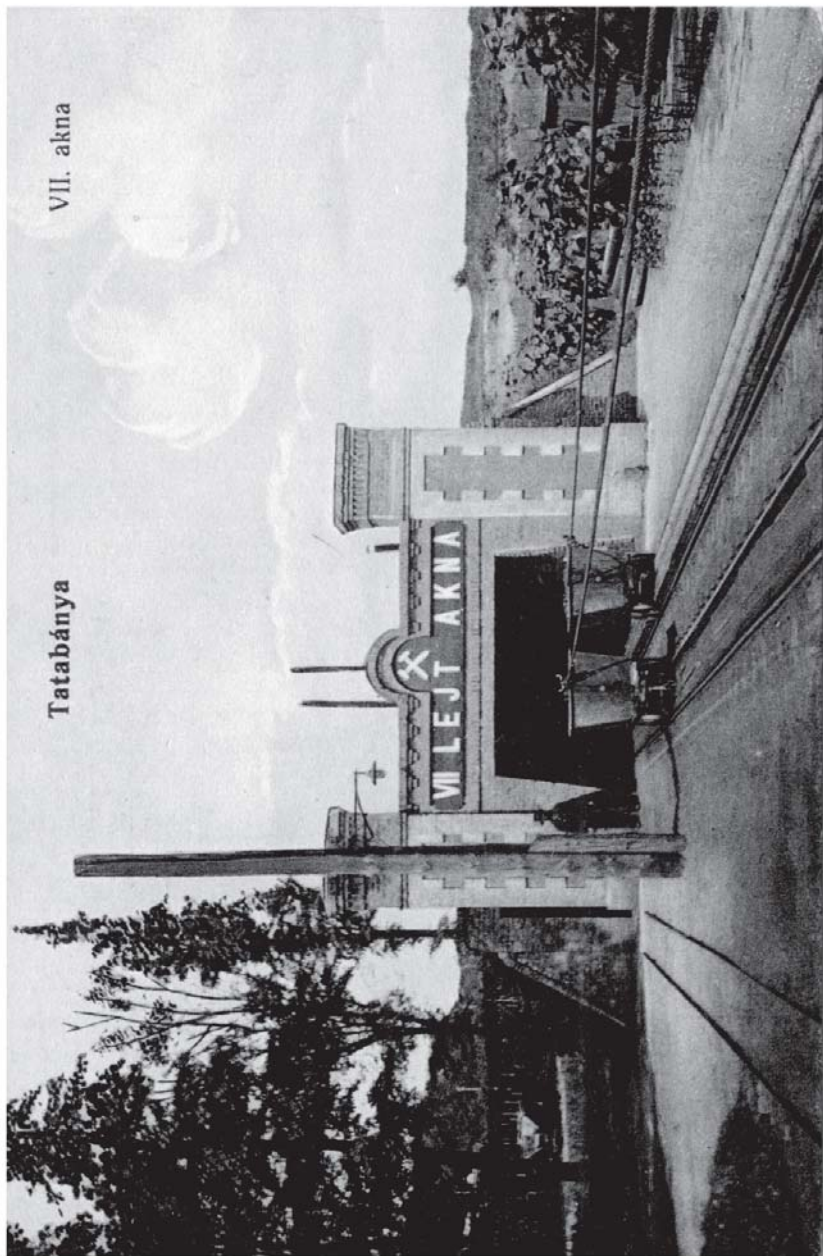
1900 év közepén ezért személy ill. tömedék és egyéb anyagok szállítására egy függőaknát telepítettek, amely év végére 70 m-ben elérte a széntelepet.

Az aknát, amelynek első tornya fából készült Hegedűs Sándor akkori kereskedelmi miniszterről nevezték el.

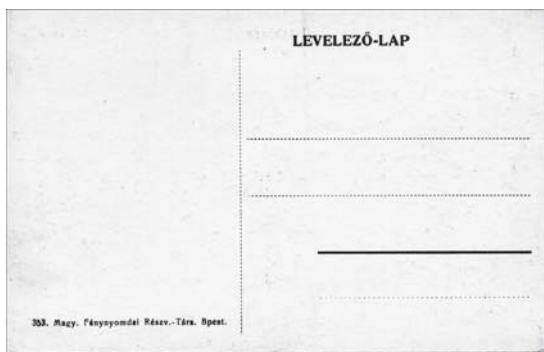
A fatornyot később vastoronyra váltották fel.

Tatabánya

VII. akna

Tatabánya

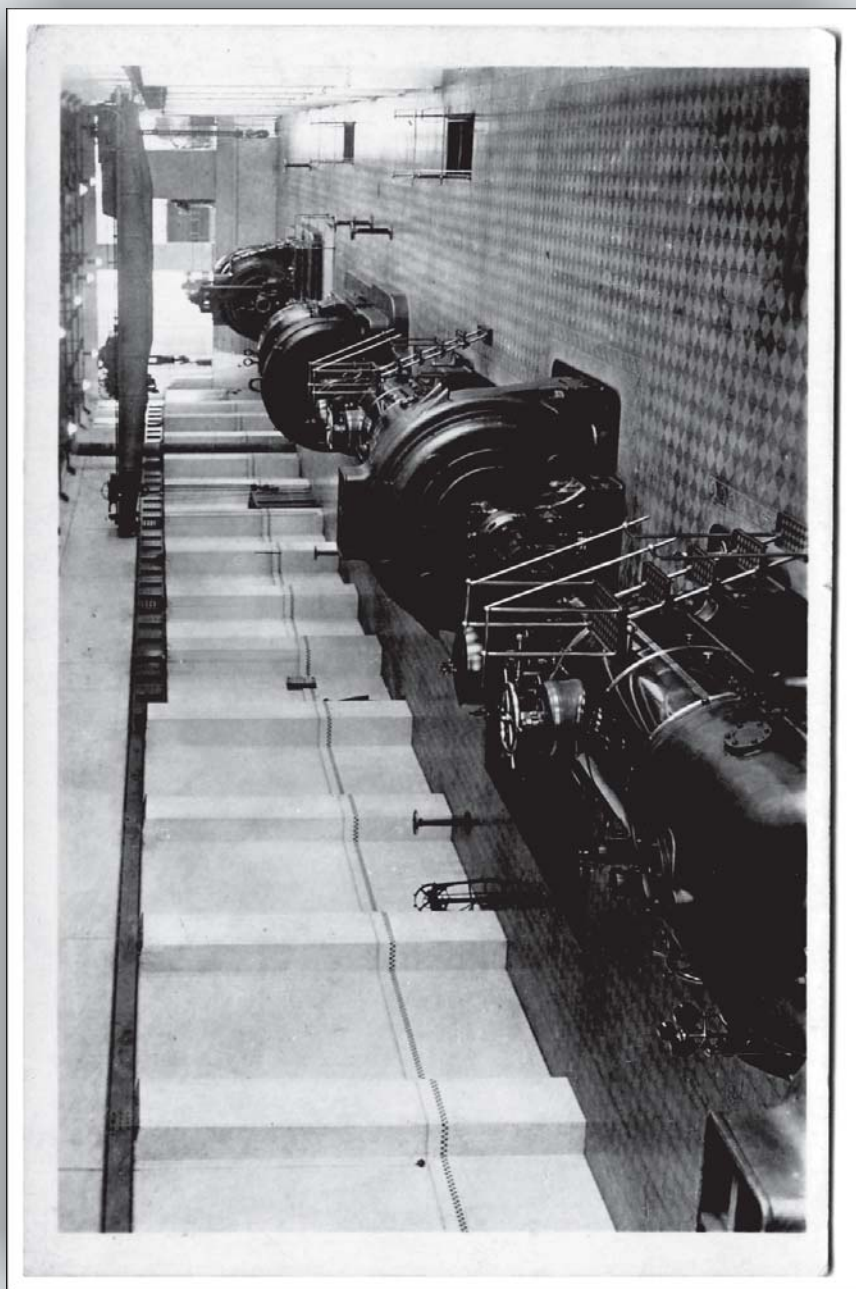
Kép:
Tatabánya
VII. akna

Postabélyegző, dátum:

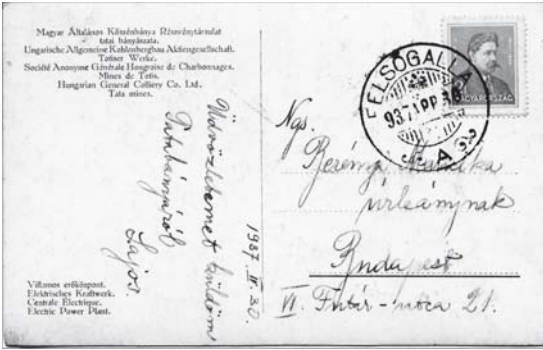
Kiadó:
Magyar Fémnyomdai Rt.
Budapest

*1903-ban kezdték mélyíteni, és 1904-ben helyezték üzembe.
1904-1971 között a bánya össztermelése 10.458 kt volt.*

*1906-ban kezdték meg VI. és VII. akna közelében a lakótelep
építését.*

Tatabánya

Kép:
Villamos erőközpont
(MÁK Rt. tatabányászata)

Postabélyegző, dátum:
Felsőgalla, 1937. április 30.

Kiadó:

A MÁK Rt. tatabányászati villamoserőközpont egy részletét ábrázolja a postai levelezőlap (érdekessége, hogy a szöveg négy nyelven szerepel).

Üdvözlő Tólaros Ásphalt bányaütelepről.

Tataros

Kép:
Üdvözet Tataros Asphalt
bányatelepről

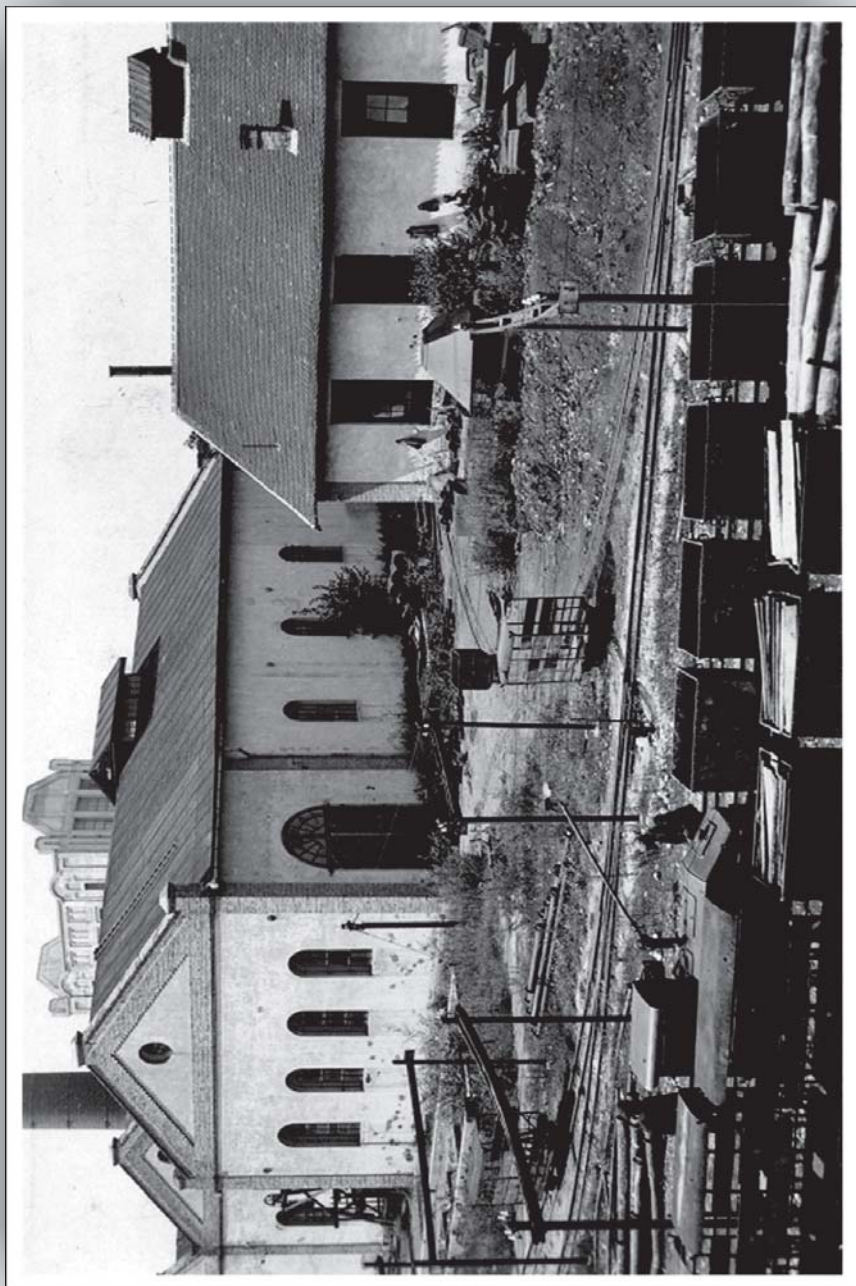
Postabélyegző, dátum:
1911. november 31.

Kiadó:

Tataros Bihar megyében található. Az olajhomok bányászata és feldolgozása a XX. század elején Bihar vármegyében a szalárdi járásban fekvő Tiszfalú térségben indult meg.

Tataros községtől 4,5 km-nyi távolságra volt található a „Tatarosi Asphalt Részvénytársaság” által üzemben tartott földkáttrányt, földszurkot és kőolajat termelő bánya.

A nagybányai bányakapitányság Seilern grófnak ezen olajhomok telepre 1877-ben bányatelket adományozott, amit 1877-ben a tatarosi részvénytársaság 30 évre bérbevett.

Tokodaltáró

Kép:
Tokodaltáró
Üzemudvar

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
Rotációs fényképsoksz. Üzem
Gyöngyös, Hanisz-tér 10.
Valódi fénykép
Magyar gyártmány

A millennium évében, 1896-ban kezdték a tokodi altáró kihajtását.

1898-ban az olajtűzelesűt erőművet építettek (2x150 LE) és lemélyítették a kábelaknát. 1904-1909 között mélyítették az I., II., III. és IV. ereszkéket, a termelés nagyrészt e területekről történt.

1920-1922 között hajtották ki az új tokodi altárót.

Tokodaltárón 1900 körül épült az első, egyszerű osztályozómű, amely kisebb átalakulásokkal 1924-ig üzemelt.

Látkép

Vasasbánya

Vasas

Kép:
Vasasbánya látkép

Postabélyegző, dátum:
Vasas, 1934. szeptember 3.

Kiadó:
Rösztler
Győr

Az Első Dunagőzhajózási Társaság (DGT) vezetése úgy döntött 1912-ben, hogy a pécsi sok apró korszerőtlen bányából a termelés tovább nem fokozható.

Az átfogó korszerűsítési terv atyja dr. Jaroslav Jicinski csekmorva bányamérnök volt.

A tervet 1913-1927 között valósították meg.

Három széntermelő egységet hoztak létre, melyek közül az egyik a vasasi volt, melyet a rekonstruált Thommen aknára alapoztak.

Flazánkban az első DAVY lámpa 1819-ben jelent meg a vasasi Kőszénbányában, Berks Péter bányamérnök kezdeményezésére. Bevezetése a munkások ellenállása miatt nehézségekbe ütközött.

255

LEVELEZŐ-LAP.

500 NOV. 15 N 9

500 NOV. 15 N 2

Magyarország Magyar Posta
Moszkva, Aranka utchőgy.

Sala La Gratz

Sala-magye.

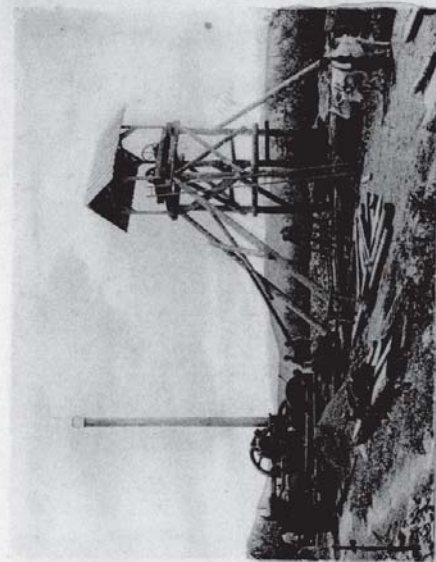
Postabélyegző, dátum:
Veszprém, 1900. november 14.

Kiadó:
Dunky Fivérek kiadása
Kolozsvár

Az ércelőkhészítést 1874-től korszerűsítették, de egy 1890-es tanulmány szerint „... az érc aranytartalma 5 g/t, de 200-300 százomával termelték az aranyat, mint 200 évvel ezelőtt... itt 180 társulat dolgozik... ”.

A verespataki bányaterület legnagyobb termelését 1909-ben érte el.

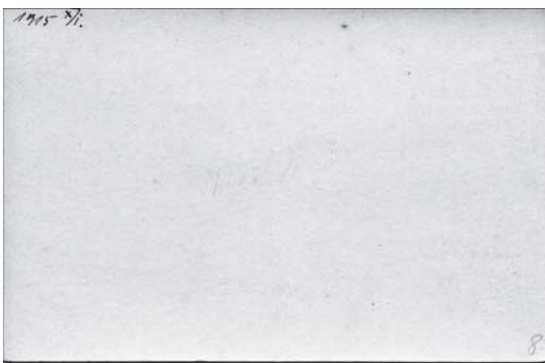
Nagyon érdekes a Cetala (Várhegy) oldala, mely tele van a rómaiak által művelt és később felhagyott vázatokkal, bányauregekkel.

Údvözet a vrtniki királyi
kőszénbányákból.

Pozdrav iz kralj. uréda
ugljenika u Vrtniku.

Vrdnik

Kép:
Üdvözet a Vrdniki Királyi
Köszénbányákból

Postabélyegző, dátum:
1915. október 1.

Kiadó:

Vrdnik község a Szerém vm. irigi j.-ban, (1894-ben 1023 horvát-szerb lakta) vasúti állomással, posta- és távíróhivatallal és postatakarékpénztárral.

Vrdnik a Truska Gora tövében fekszik, jelentékeny köszénbányái vannak.

Wekerle Sándor miniszterelnök 1907-ben meghirdetett programja szerint az állam csak akkor tud megfelelő, szabályzó, kiegyenlítő szerepet játszani az iparfejlődés szempontjából kulcsfontosságú köszénbányászat területén, ha megfelelő, nem túl nagy, de hatóerővel rendelkező széntermelést tart közvetlen irányítása alatt.

E program keretében 1907-ben megvásárolta a vrdniki köszénbányát is.

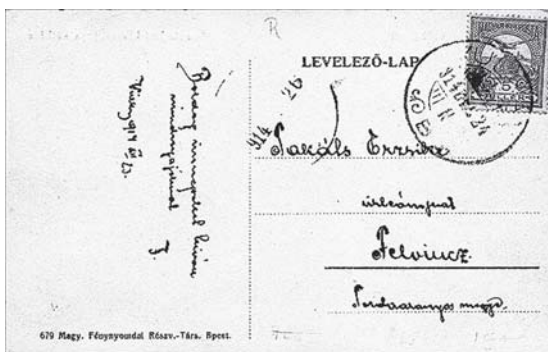
Az állam köszénbányászat irányítására központi igazgatóságot szerveztek a pénzügyminisztériumban.

Üdvözlét Vulkanról

Salgótarjáni köszénbánya kórháza

Vulkán

Kép:
Üdvözet Vulkánról
Salgótarjáni köszénbánya
kórháza

Postabélyegző, dátum:
Vulkán, 1914. december 24.

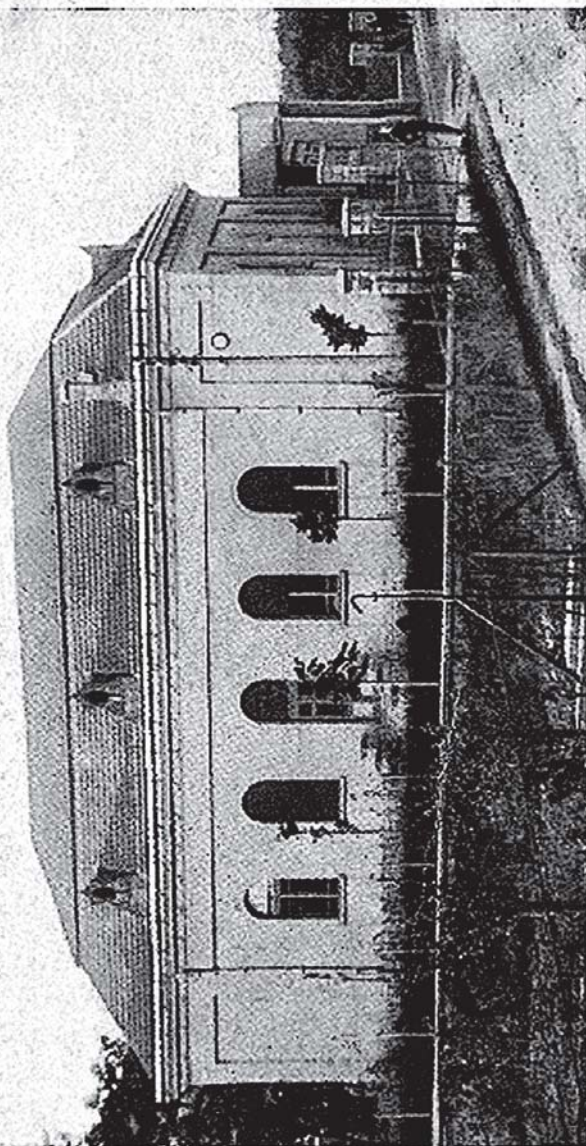
Kiadó:
Magy. Fénynyomdai Rt.
Bpest

A Salgótarjáni Köszénbánya Rt. 1894-ben vásárolta meg a Zsil völgyi szénmedence bányavállalatait.

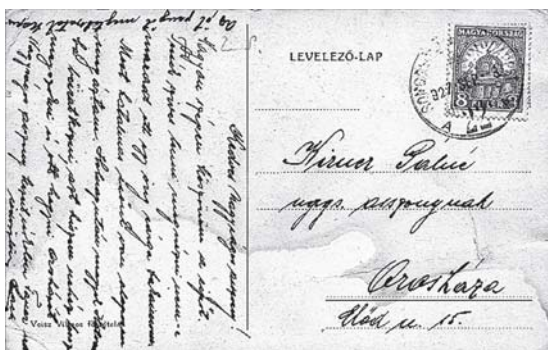
A medence központjától, Petrozsénytől délnyugatra fekvő bányatelepe volt Vulkán (ma Vulcan, Románia).

ÜDVÖZLET. ZAGYVAPÁLFALYA

BÁNYATELEP KASZINÓ.

Zagyvapálfalva

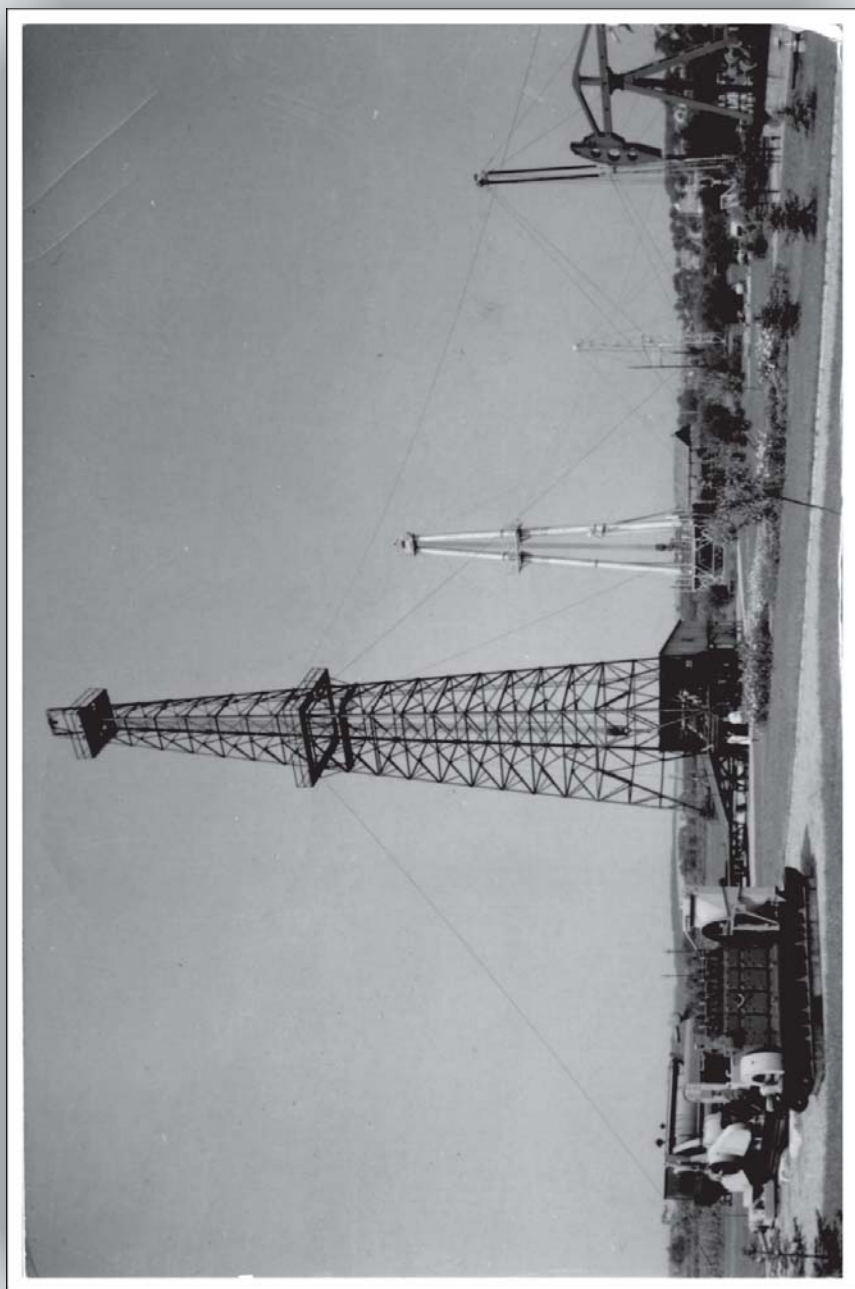
Kép:
Üdvözet Zagyvapálfalva
Bányatelep Kaszino

Postabélyegző, dátum:
1927. szeptember 3.

Kiadó:
Veisz Vilmos fölvétele

*A Salgótarjáni Kőszénbánya Rt. zagyvapálfalvai
bányatelepi kaszinója. A munkásotthon 1924-ben épült.*

A telepítés 1964-től Salgótarján közigazgatási része.

Zalaegerszeg

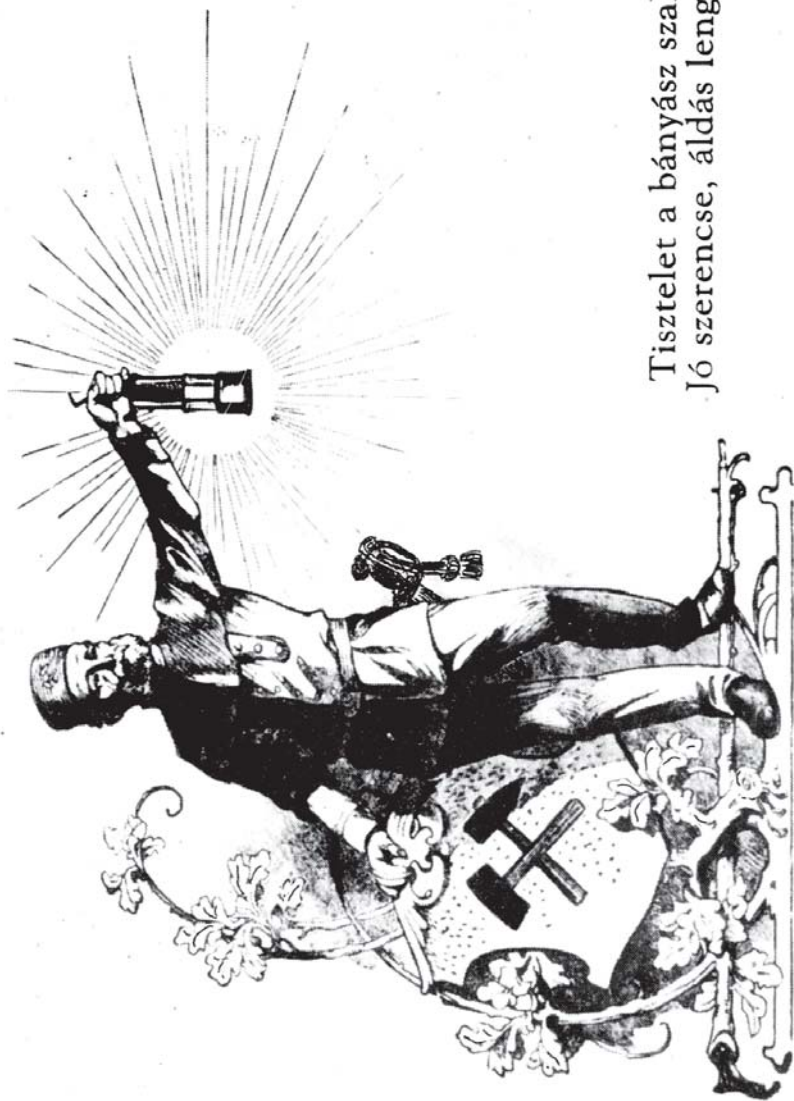
Kép:
Magyar Olajipari Múzeum
Zalaegerszeg

Postabélyegző, dátum:
AZ OMBKE XIV. Vándorgyűlése
Budapest, 1973. október 2.

Kiadó:

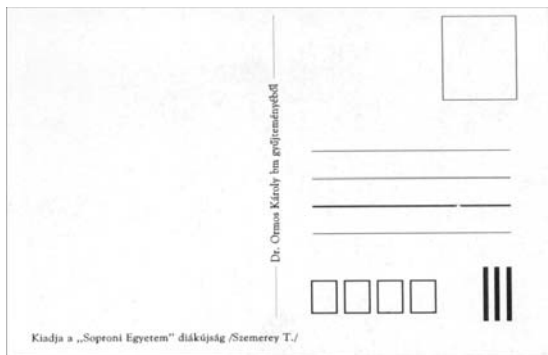
Az R-1 jelű rácsos szerkezetű toronnyal ellátott rotary rendszerű fűtőberendezést ábrázoló képeslapot, a magyar szénhidrogénipar kiemelkedő személyiségei - Gyulay Zoltán, Falk Richárd, Alliquander Ödön, Rosta Ferenc... - írták Kántás Károly professzornak, Bécsbe.

(A lap a M.O.I.M tulajdona.)

Tisztelet a bányász szaknak,
Jó szerencse, áldás lengje át!

Egyéb

Kép:

Tisztelet a bányászszaknak,
Jó szerencse, áldás lengje át!

Postabélyegző, dátum:

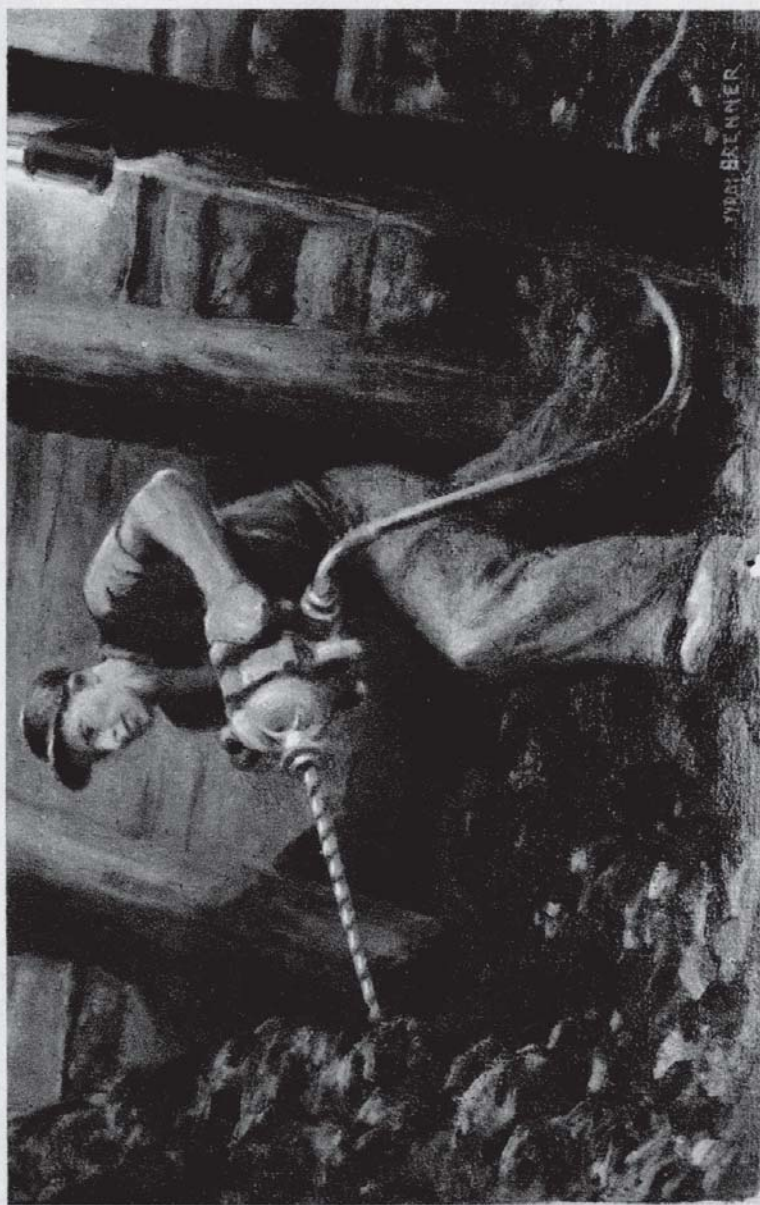
Kiadó:

Dr. Ormos Károly bm
gyűjteményéből
Kiadja a „Soproni Egyetem”
diákújság

Közép-Európában ex az évszázados német dal, az „ünnepélyes bányászdal”.

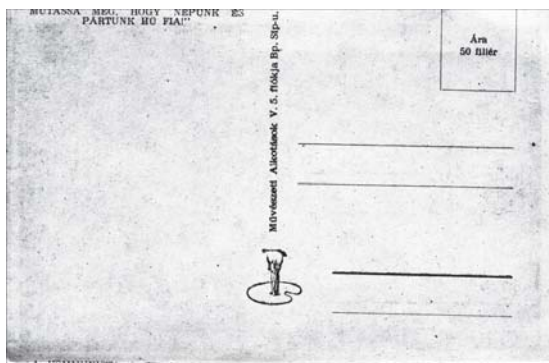
A bányászhimnusz elterjedése előtt (1920) Magyarországon is hasonló szerepe volt.

A szövegét Révai Károly fordította le 1912-ben.

W. BRENNER

Egyéb

Kép:

A bányász munkában

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:

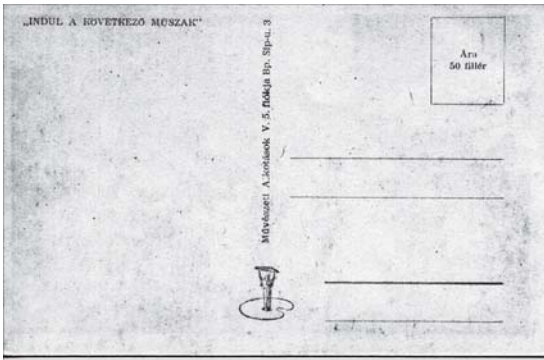
Művészeti Alkotások V.
5. Fiókja
Bp. Síp u. 3.

Szocreál képeslap az '50-es évek elejéből.

A bányász munkájában is mutassa meg, hogy népünk és pártunk hű fia.

Egyéb

Kép:
Indul a következő műszak!

Postabélyegző, dátum:

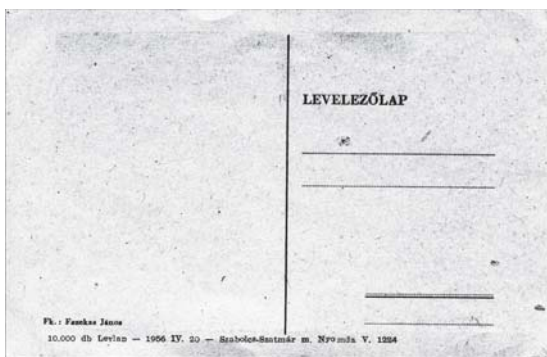
Kiadó:
Művészeti Alkotások V.
5. Fiókja
Bp. Síp u. 3.

Szocreál képeslap az '50-es évek elejéből.

Indul a következő műszak! Előre! Új széncsatára!

Egyéb

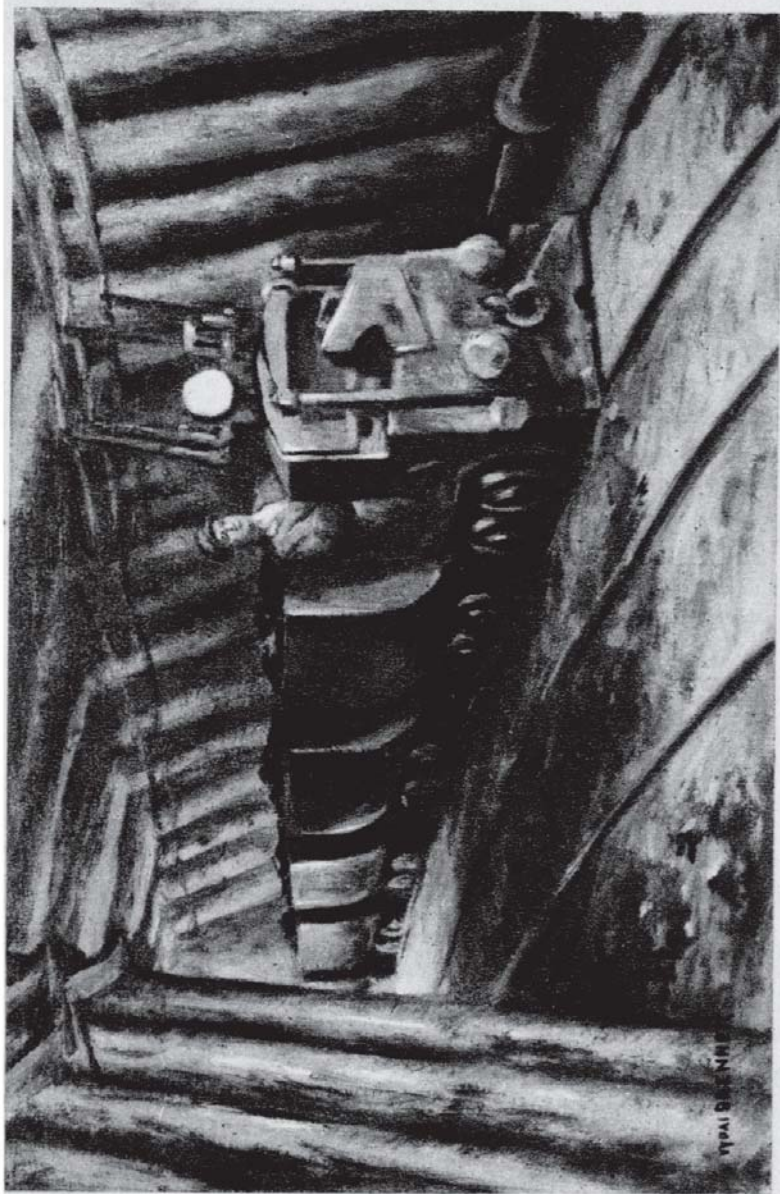

Kép:
Jó szerencsét!

Postabélyegző, dátum:

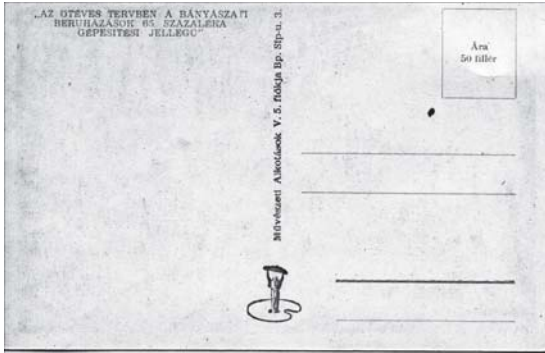
Kiadó:
Fazekas János 1956. IV. 20.
Szabolcs Szatmár m. Nyomda
V.

Igazi szocreál levelezőlap 1956-ból. A 10.000 példányban kiadott lap igazolja a bányászok akkori megbecsülését.

1921 B. & N. Co.

Egyéb

Kép:
Szénszállítás a bányában

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
Művészeti Alkotások V.
5. Fiókja
Bp. Síp u. 3.

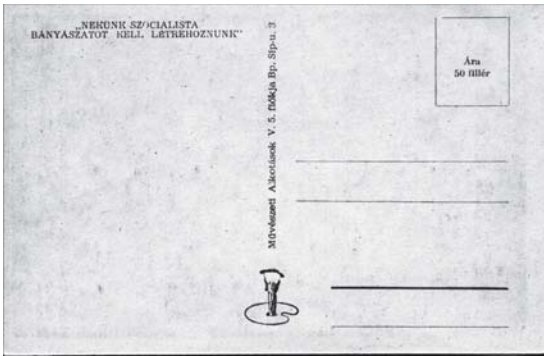
Szocreál képeslap az '50-es évek elejéből.

Az öt éves tervben a bányászati beruházások 65 százaléka gépesítés jellegű.

VYDAI BRUNNER

Egyéb

Kép:
Széntermelés

Postabélyegző, dátum:

Kiadó:
Művészeti Alkotások V.
5. Fiókja
Bp. Síp u. 3.

Szocreál képeslap az '50-es évek elejéből.

Nekünk szocialista bányászatot kell létrehoznunk.

FELHASZNÁLT IRODALOM

A magyar bányászat évezredes története

I. kötet 1997., II. kötet 1996.

OMBKE, főszerkesztő: Benke István

A magyar műszaki felsőoktatás 250 éve

Selmectől-Miskolcig 1735-1985.

Szerkesztette: Zsámboki László

Nehézipari Műszaki Egyetem, 1985.

A magyarországi szénbányászatról

Salgótarján, 1985. Szerkesztette: Szvircsek Ferenc

A mecseki kőszénbányászat I. kötet

Pécs, 1993. január-december

A mi nótáink 2001.

Miskolci Egyetem Műszaki Földtudományi Kar

A múlt őrzése a jelenben

Tatabányai Múzeum Tudományos füzetek, 1998.

A rudabányai vasérctelep a korai szakirodalomban (1880-1939)

Érc- és Ásványbányászati Múzeum,

Rudabánya 2001.

A tatabányai szénbányászat története (1894-1994)

Tatabánya, 1994.

Adatok az érc- és ásványbányászat, valamint a kohászat történetének bibliográfiájához

Összeállította: Hadobás Sándor

Érc- és Ásványbányászati Múzeum,

Rudabánya 2001.

Az Osztrák-Magyar Monarchia írásban és képben (IV. kötet)

Felső Ausztria és Salzburg

Bp. M. kir. Államnyomda

1889.

Babics András: Az Észak-mecseki Kőszénbányászat története
Akadémiai Kiadó, Budapest, 1967.

Bács Gyula: Lengyelország
Panoráma, 1976.

Bánya

a magyar bányászat és bányászoktatás története és a magyar bányavidékek
népszerű ismertetése

Szerkesztette és kiadta: Horváth László

Székely és társa könyvnyomdája, Sopron, Várkerület 66.
1937.

Bányászat 1996. 1. szám

Bányászati és Kohászati Lapok

1871. év 18. sz.

1875. év (p.: 121-124)

1879. év (p.: 14-15, 35-36, 51-52)

1891. év 1. sz.

1904. év 23. sz.

1910. év 23. sz. (II. kötet)

1913. év II. kötet

1923. év 23. sz.

1939. év 9. sz.

1940. év 10., 14. sz.

1941. év 2. sz.

1946. év 2. sz.

2002. év 2. sz.

Becher Nándor: Brennbergbánya 1753-1793-1953
Brennbergi Kulturális Egyesület, 1993.

Bernát Tivadar-Bora Gyula-Kalász Lajos-Kollarik Amália-Matheika Máricus:
Magyarország gazdaságföldrajza
Kossuth Könyvkiadó, 1986.

Búcsúzik a mecseki szénbányászat emlékülés előadásai
Komló, 2000. augusztus 29-30.

Britannica Hungarica
Világenciklopédia XVI. kötet
Bp. Magyar Világkiadó

Csiffáry Gergely: Az Egercsehi szénbánya története 1901-1976.
Eger, 1977.

Daloskönyv
Miskolci Egyetem bányamérnöki kar, 1977.

Emlékkönyv
Nehézipari Műszaki Egyetem Közleményei XVIII. kötet
Miskolc, 1971. főszerkesztő: Dr. Treplán Zénó

Emlékkönyv
(készült az NME alapításának 25. évfordulójára)
Nehézipari Műszaki Egyetem Közleményei 21. kötet
Miskolc, 1974.

Esti Kurir
1928. december 12.

Dr. Faller Jenő: Jó szerencsét! Események, képek a bányászat múltjából.
Műszaki Könyvkiadó, 1975.

Fényes Elek: Magyarország geographiai szótára I. kötet
Pest, 1851.

Fülöp József: Az ásványi nyersanyagok története Magyarországon
Műszaki Könyvkiadó, Bp. 1984.

Hála József-Maros Gyula: ART GEO PALOTA A STEFÁNIÁN
a Földtani Intézet szecessziós épülete
MÁFI 198. alkalmi kiadványa, 2000.

Hárs József: Utcáink nevei az utóbbi százhusz évben
Soproni szemle 44. (1990) évfolyam 2. Sz.

Jolsvai Artúr: Észak-erdélyi földgázkutatás 1940.XI. - 1944.XI.
Magyar Olajipari Múzeum
Zalaegerszeg, 1994.

Kmetty István: Szénbányászat Dorogon
Dorogi füzetek 17. sz., 1999.

Dr. Kövess Gyula: Görgey Artúr
Bányász Híradó-Arcképcsarnok, 1979.

Kőbányai Ferenc: Oroszlány és vidéke bányászatának és Oroszlány városának eseménynaptára
OMBKE Oroszlányi Szervezet Történeti Szakcsoportja, 1987.

Lehoczky Alfréd: Borsodi szénmedence története I-II-III. Miskolc
Magyar bányamérnökök 1876-1999
Dr. Zsámboki László, Miskolc, 1999.

Magyar Nagylexikon I. kötet
Bp., Akadémia Kiadó, 1993.

Magyarország vármegyéi és városai (Szatmár vármegye)
Szerkesztette: Borovszky Samu
Bp. Országos Monográfiai Társaság

Mecseki feketeköszén kutatása és bányaföldtana
Szerkesztette: Némedi Varga Zoltán
Miskolc, 1995.

Nem szól már a klopacska... Vasasi bányász emlékek
Pro Pannónia Alapítvány

Pallas Nagy Lexikon: III., V., XVI. kötet

Pera Ferenc: A kisgyóni Balinkai szénbányászat 50 éve
Magyar Történelmi Társulat Üzemtörténeti szekciója

Pesti Napló
1928. december 12.

Rautman Magyar Lexikona, összes tudományok enciklopédiája 8. kötet
Bp., Rautmann Frigyes
1881.

Révai Nagy Lexikona VI. kötet
Bp., Révai Testvérek
1912.

Schneider Lipót: Sopron városi közlekedésének fejlesztése I. sz.
Soproni szemle 34. (1980) évfolyam 1. sz.

Selmectől-Miskolcig (1735-1985)
Miskolc, 1985.

Sík Lajos (Schmidt): Mindnyájan voltunk egyszer az akadémián...
Visszaemlékezések a selmeci-soproni főiskolás diákéletre 1735-1935.
Pécs, Mecseki Bányászati Múzeum, 1984.

Sopron topográfiája
Szerkesztette: Dr. Heimler Károly
Sopron, 1936.

Szabó Jenő: A Soproni Városszépítő Egyesület története (1869-1984)

Szabó László: Nemcsak az ipar kenyere.... a 100 éves tatabányai szénbányászat
krónikája
A Tatabányai Bányász Hagyományokért Alapítvány kiadása, 1994.

Szakáll Sándorné és Morvai Gusztáv: Érckutatások Magyarországon a 20.
században
Miskolc-Rudabánya, 2002.

Székely Lajos: Az Esztergomvidéki szénmedence bányászatának fejlődése
Műszaki Könyvkiadó, 1959.

Szombathy Viktor: Csehszlovákia
Panoráma, 1973.

Szvircsek Ferenc: Bányáskönyv
(A bányászati nyersanyagkutatás - barnakőszén és lignit és a bányaművelés
története Nógrád megyében a 19. és 20. században)
Nógrádi Megyei Múzeum, Salgótarján 2000.

Szvircsek Ferenc: Tárnák a falu alatt
(a Kazári barnakőszén-bányászat rövid története)
Kazár, 1998.

Tatabányai Múzeum Tudományos füzetek 2. 1998.

Tóth Tibor: Szénbányászat a dorogi medencében
1781-1981.

Tudományos Konferencia Tatabánya, 1997. október 1.

Vadász Elemér: Kőszénföldtan
Akadémiai Kiadó, 1951.

Dr. Vigh Károly: A pilisvörösvári bányássztrájk
Pest megyei TIT-Pest megyei Könyvtár
Bányaipari Dolgozók Szakszervezete

Vivat Academia 1735-1985
az OMBKE és az OEE emlékkönyve

Vörös Géza: A vértesi bányáskodás mérföldkövei
Oroszlány, 1998.

Winkler Gábor: Sopron építészete a 19. században
Soproni szemle 22. (1968) évfolyam 4. sz.

Zsámboki László: Szerencse föl! Szerencse le! Kunoss Endre (1811-1844)
bányászdalai és a bányászhimnusz eredete
Miskolc, 1995.

Zsigmondi Béla 1848-1916.
Magyar Olajipari Múzeum
Zalaegerszeg, 1998.

Új Idők Lexikona
Singer és Wolfner Irodalmi Intézet
1938.

Dr. Horn János (1932) a Soproni Műszaki Egyetemen (okl. olajmérnök), az Építőipari és Közlekedési Műszaki Egyetemen (okl. Gazdasági mérnök) és a Marx Károly Közgazdaság Tudományi Egyetemen (okl. szakközgazda) végzettséget szerzett.

1957-1961 között a Mélyfűró Vállalatnál dolgozott mint fűrómérnök, 1961-1991 között az Országos Földtani Főigazgatóságon, majd jogutódjánál a Központi Földtani Hivatalnál területi főmérnök, majd közgazdasági főosztályvezető.

1992-től a Bánya- és Energiaipari Dolgozók Szakszervezete elnöki főtanácsadója.

Az MTA Bányászati Tudományos Bizottságának állandó meghívott tagja, az MTA Bányászati Ergonómiai és Bányaegészségügyi Bizottság, a Magyar Geológiai Szolgálat Tudományos Tanácsának, és a Miskolci Egyetem Műszaki Földtudományi Kar Kari Tanácsának tagja.

